

STORTINGET

Dokument 15:9

(2021–2022)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

**Spørsmål nr. 1201-1350
09.02–21.02 2022**

Innhold

1201. Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. NAV-kontorenes åpningstider, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	11
1202. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. Utlendingsnemndas praksis i asylsaker om lengeværende barn, besvart av justis- og beredskapsminister.....	12
1203. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. rikets sikkerhet ved å hente hjem og straffeforfølge norske IS-medlemmer fra Syria, besvart av justis- og beredskapsminister	13
1204. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. veiprojekt i vegvesenets gjennomføringsplan 2022-2027, besvart av samferdselsminister	13
1205. Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. problemstillinger vedrørende årsavgiften til Justervesenet ved fiskemottak i Rogaland, besvart av næringsminister	14
1206. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. domstolsreformen, besvart av justis- og beredskapsminister.....	15
1207. Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. integreringsstrategien «Integrering gjennom kunnskap», besvart av arbeids- og inkluderingsminister	16
1208. Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. migrasjonsdiplomati, besvart av justis- og beredskapsminister.....	17
1209. Fra vararepresentant Sigbjørn Framnes, vedr. kartlegging av hvordan konkurransen mellom bensinstasjonene på drivstoffmarkedet fungerer, besvart av næringsminister.....	17
1210. Fra vararepresentant Sigbjørn Framnes, vedr. opprettelse av et nasjonalt senter for yrkesfag i Sunnhordland, besvart av kunnskapsminister	18
1211. Fra vararepresentant Bjørnar Laabak, vedr. ny Kjøkøysund bru, besvart av samferdselsminister	19
1212. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. utvidelse av overføringskapasitet mellom nord og sør, besvart av olje- og energiminister.....	19
1213. Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. domstolsreformen, besvart av justis- og beredskapsminister	21
1214. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. folkehøgskular som slit med høge straumrekningar, besvart av kunnskapsminister	22
1215. Fra stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen, vedr. skatteplikt til Norge, besvart av finansminister	22
1216. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. metanlekkasjer fra en evt. utbygging av Wistingfeltet, besvart av olje- og energiminister	23
1217. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. avtale om reelle årlige forhandlinger mellom staten og Advokatforeningen om salærsatsen og stykkprissatsene i tilknytning til ordningen med fri rettshjelp og bistand i straffesaker, besvart av justis- og beredskapsminister.....	24
1218. Fra stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe, vedr. Bypakke Tenk Tromsø, besvart av samferdselsminister.....	25
1219. Fra vararepresentant Jorunn Gleditsch Lossius, vedr. å halvere skattefradraget for frivillige gaver, besvart av finansminister.....	26
1220. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. beredskapspott i den kommunale kompensasjonsordningen, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	27
1221. Fra vararepresentant Kristoffer Robin Haug, vedr. at politiets øverste leder undergraver de politiske målsettingene til en regjering, besvart av justis- og beredskapsminister.....	28
1222. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. vedtatt NTP for strekningen Oslo-Skien, besvart av samferdselsminister.....	29
1223. Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. godkjenning av friskoler, besvart av kunnskapsminister.....	30
1224. Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. fagskoleplasser, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	31
1225. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. ny heimekontorforskrift, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	32
1226. Fra vararepresentant Audun Hammer Hovda, vedr. at ektefellen til noen som føder barn skal automatisk registreres som forelder, uavhengig av kjønn og donor, besvart av barne- og familieminister.....	32
1227. Fra stortingsrepresentant Marian Hussein, vedr. å ta farvel med alvorlig syke og døende pasienter, besvart av helse- og omsorgsminister	33
1228. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. å betale for mye for behandlingen de har fått ved sykehusene, besvart av helse- og omsorgsminister	34

1229. Fra stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein, vedr. oppstart av prosjektet Klauvaneset-Vågsbotn, besvart av samferdselsminister.....	35
1230. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgensen, vedr. Telenor Myanmar, besvart av næringsminister.....	36
1231. Fra vararepresentant Audun Hammer Hovda, vedr. Ringeriksbanen, besvart av samferdselsminister.....	37
1232. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. uigurer som overvåkes i Norge, besvart av justis- og beredskapsminister.....	38
1233. Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. Riksveiinvesteringer, besvart av samferdselsminister.....	38
1234. Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. menneskerettighetsbrudd i Israel, besvart av utenriksminister....	40
1235. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. grenseforordning, besvart av justis- og beredskapsminister.....	41
1236. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. stimuleringsordningen, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	42
1237. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. fall i oljeinntektene og pensjonsfondets verd, besvart av finansminister.....	43
1238. Fra stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik, vedr. Syria, besvart av utenriksminister.....	44
1239. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. ekstrainntekter vs. strømstøtte, besvart av finansminister .	45
1240. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. vindkraftutbyggingen, besvart av landbruks- og matminister.....	47
1241. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. veiprosjekt omtalt i NTP 2022-2033, besvart av samferdselsminister.....	48
1242. Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. sykehusene Lovisenberg og Diakonhjemmet, besvart av helse- og omsorgsminister.....	50
1243. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. dyrepoliti i Norge, besvart av justis- og beredskapsminister.....	51
1244. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. behandling av fuglehundklubbenes søknader om utsetting av rapphøns og fasan, besvart av landbruks- og matminister	52
1245. Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. norsk veteranforskning, besvart av forsvarsminister	53
1246. Fra stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen, vedr. prosjektet Sandbukta-Moss-Såstad, besvart av samferdselsminister.....	54
1247. Fra stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle, vedr. enkeltpersonsforetakene i skogbruket, besvart av landbruks- og matminister	55
1248. Fra stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik, vedr. havvind, besvart av olje- og energiminister.....	56
1249. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. E39 mellom Byrkjelo og Sandane, besvart av samferdselsminister.....	57
1250. Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. sikkerheten knyttet til politiets kjøp av droner fra den kinesiske produsenten DJI, besvart av justis- og beredskapsminister.....	58
1251. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. skatteregning, besvart av finansminister.....	59
1252. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. avdragsordning med skatteetaten, besvart av finansminister.....	59
1253. Fra vararepresentant Bjørnar Laabak, vedr. dobbeltspor på Østfoldbanen, besvart av samferdselsminister.....	61
1254. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. strømstøtteordningen, besvart av olje- og energiminister	62
1255. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. strømkunder, besvart av næringsminister	63
1256. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. mobildekning, besvart av kommunal- og distriktsminister..	64
1257. Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. oppholdssøknad, besvart av justis- og beredskapsminister.....	65
1258. Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. Stavangerregionen, besvart av olje- og energiminister.....	66
1259. Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. tilførselsveien, besvart av samferdselsminister.....	67
1260. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. matsikkerhet, besvart av næringsminister	67
1261. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. Enovas støtteordninger for sameiere og borettslag, besvart av klima- og miljøminister.....	68
1262. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. seksjonerte boenheter med felles strømmåler, besvart av olje- og energiminister.....	69
1263. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. statsborgerloven, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	70

1264. Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. et stort varehus ved Ringsaker Handelsepark, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	71
1265. Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. Hamarøy kommune om kommunesammenslåing, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	72
1266. Fra stortingsrepresentant Anna Molberg, vedr. vilkåret om å fullverdig få dekket parykk, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	73
1267. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. gransking av Israels apartheidpolitikk, besvart av utenriksminister.....	74
1268. Fra stortingsrepresentant Sandra Bruflot, vedr. delingskostnader, besvart av kommunal- og distriktsminister..	75
1269. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. finansministerens beskrivelse av den såkalte «meteren», besvart av statsminister.....	76
1270. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. redusere godkjenningtida for søknader hjå UDI, besvart av justis- og beredskapsminister.....	77
1271. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. regjeringens jernbaneambisjoner, besvart av samferdselsminister	78
1272. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. grunnrentebeskatningen knyttet til fastprisavtaler på strøm for forbrukerkunder, besvart av finansminister.....	78
1273. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. den alvorlige situasjonen ved akuttsenteret på Sykehuset i Vestfold, besvart av helse- og omsorgsminister.....	79
1274. Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. kriminalomsorgen, besvart av justis- og beredskapsminister.....	80
1275. Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. folkeavstemninger, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	81
1276. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. jernbanenettet, besvart av samferdselsminister.....	82
1277. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. at våpensøknader behandles automatisk, besvart av justis- og beredskapsminister.....	83
1278. Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. gigabatterifabrikker, besvart av næringsminister.....	84
1279. Fra stortingsrepresentant Helge Orten, vedr. passasjergrunlaget for drosjene i Møre og Romsdal, besvart av samferdselsminister.....	85
1280. Fra stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik, vedr. Riksadvokatens rapport om tvangsmiddelbruk i mindre alvorlige narkotikasaker, besvart av justis- og beredskapsminister.....	86
1281. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. de nedskalerte planene for utbygging av nytt Oslo fengsel på Bredtvet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	87
1282. Fra vararepresentant Hadle Rasmus Bjuland, vedr. å omtale Hviterussland som Belarus, besvart av utenriksminister.....	87
1283. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. bompengar på strekninga E39/136 Vik til Ørskogfjellet der trafikken på E136 skal måtte betale bompengar for nokre hundre meter veg, besvart av samferdselsminister.....	88
1284. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. utbyggingen på Sørlege Nordsjø II med 1 000-2 000 MW i forhold til NVEs utredning, besvart av olje- og energiminister.....	89
1285. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. dei ekstremt høge kostnadsaukane i transportnæringa pga. skyhøge drivstoffprisar, skattar og avgifter, besvart av samferdselsminister.....	90
1286. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. ambulansehelikopterbasen i Harstad, besvart av helse- og omsorgsminister.....	91
1287. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. refusjonskrav på til sammen 15 millioner for bygging av fortau som utløses av utbygging av nye boliger for 13 husstander i Oslo, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	92
1288. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. beslutningen om å utlevere navnelisten over politiansatte som er tilknyttet NNPF, besvart av justis- og beredskapsminister.....	93
1289. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. reguleringsplan for E39 Hordfast med 4 felt og 110 km/t, besvart av samferdselsminister.....	94
1290. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. bruk av overskuddsmassene i tunnelprosjektene våre til å restaurere viktige steinrev i Danmark, besvart av samferdselsminister.....	95
1291. Fra stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe, vedr. å få livstestamentet inn i kjernejournalen, besvart av helse- og omsorgsminister.....	96

1292. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. Statsbygg, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	97
1293. Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. fastprisavtalene mellom Jernbanedirektoratet og Bane NOR, besvart av samferdselsminister	98
1294. Fra stortingsrepresentant Carl I. Hagen, vedr. hvorfor det ikke settes inn undersøkelser og sanksjoner overfor aktuelle muslimske trossamfunn, besvart av barne- og familieminister	98
1295. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. tiltak for å sikre at et økt antall MS-Pasienter får delta på klinisk utprøving av stamcellebehandling i Norge, besvart av helse- og omsorgsminister	99
1296. Fra stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe, vedr. utfallet av lokale folkeavstemninger om fylkestilhørighet, besvart av kommunal- og distriktsminister	100
1297. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. de økonomiske og administrative konsekvensene ved å innlemme frilansere i tjenestepensjonssystemet, besvart av finansminister	101
1298. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. delingsprosessen i fylker og kommuner, besvart av kommunal- og distriktsminister	102
1299. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. kostnadskompensasjon for landbruket i 2022, besvart av landbruks- og matminister	103
1300. Fra vararepresentant Sigbjørn Framnes, vedr. fergenøkkelen i inntektssystemet for fylkene, besvart av kommunal- og distriktsminister	104
1301. Fra vararepresentant Sigbjørn Framnes, vedr. flyruta Stord- Oslo, besvart av samferdselsminister	105
1302. Fra vararepresentant Bjørnar Laabak, vedr. innkreving av bidrag dersom bidragsmottaker forlater det land som vedkommende oppholdt seg og dannet grunnlaget for fastsettelse av barnebidrag, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	105
1303. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. forslag fra NVE om å utvide dagens plusskundeordning slik at den også omfatter beboere i flermannsboliger, leilighetskomplekser og næringsbygg, besvart av olje- og energiminister	106
1304. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. utvidelse av rettskretsen til Eidsivating lagmannsrett, besvart av justis- og beredskapsminister	107
1305. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. torskeoppdrett, besvart av fiskeri- og havminister	108
1306. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. prisnivået for olje- og gass, besvart av finansminister	110
1307. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. kontantstrømmen til Pensjonsfondet, besvart av finansminister	110
1308. Fra vararepresentant Bjørnar Laabak, vedr. kompensasjonsordning for trafikkskolene når det forekommer avbestillinger av oppkjøringstimer ved trafikkstasjonene som følge av sykefravær/fravær hos Statens vegvesen, besvart av samferdselsminister	111
1309. Fra stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen, vedr. ny rutemodell Østlandet, besvart av samferdselsminister	112
1310. Fra stortingsrepresentant Anna Molberg, vedr. produksjonsdefinisjonen, besvart av landbruks- og matminister	113
1311. Fra stortingsrepresentant Marian Hussein, vedr. tolkeloven paragraf 6, besvart av helse- og omsorgsminister	114
1312. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. biogasskjøretøy, besvart av samferdselsminister	114
1313. Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. verdens eldste seilende skonnert, Anna Rogde, besvart av klima- og miljøminister	115
1314. Fra vararepresentant Kristoffer Robin Haug, vedr. brann- og redningstjenestens inkludering i mandatet til totalberedskapskommisjonen, besvart av justis- og beredskapsminister	116
1315. Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. nærhetsprinsippet, besvart av justis- og beredskapsminister	117
1316. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. prisnivå for olje- og gasseksport, besvart av finansminister	118
1317. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. serveringsbransjen, besvart av finansminister	119
1318. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgensen, vedr. vindkraftprosjekter, besvart av olje- og energiminister	120
1319. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. fylker, besvart av kommunal- og distriktsminister	121
1320. Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. privatisera, besvart av forsvarsminister	122
1321. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. bistanden til Ukraina og andre tidligere sovjetrepublikker, besvart av utenriksminister	123

1322. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. strømpriser, besvart av olje- og energiminister	124
1323. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. togsett på Trønderbanen, besvart av samferdselsminister ...	125
1324. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. at Nordlandssykehuset må instrueres om å gå tilbake til avtalen med UNN Harstad, besvart av helse- og omsorgsminister	126
1325. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. å bedre rammevilkårene for kystrederiene, besvart av fiskeri- og havminister.....	126
1326. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. langsiktige kontrakter for kjøp av kraft, besvart av finansminister.....	127
1327. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. Telenor Myanmar, besvart av næringsminister	128
1328. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. sykehuskø, besvart av helse- og omsorgsminister.....	129
1329. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. den såkalte konsesjonskraftprisen, besvart av olje- og energiminister	130
1330. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. at flere ALS-rammede og andre pasientgrupper får delta i utprøvende behandlinger av nye legemidler, besvart av helse- og omsorgsminister	130
1331. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. sikker sporing og fangstrapportering for den minste fartøygruppen, besvart av fiskeri- og havminister.....	131
1332. Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. brillestøtten, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	133
1333. Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. høye strømmregninger, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	133
1334. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. arbeidsmiljølovgevinga, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	134
1335. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. tyrkisk-okkuperte områder i Syria, besvart av utenriksminister	135
1336. Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. flyplass-prosjektet i Bodø, besvart av samferdselsminister.....	136
1337. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. Fit for 55, besvart av næringsminister.....	137
1338. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. regelendringar, besvart av kommunal- og distriktsminister	138
1339. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. Hammersborgtunnelen, besvart av kommunal- og distriktsminister	139
1340. Fra stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik, vedr. kriminalomsorgsmeldingen, besvart av justis- og beredskapsminister.....	140
1341. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. mobbing, besvart av kunnskapsminister.....	141
1342. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. undervisningsopplegg, besvart av kunnskapsminister	142
1343. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. gassturbiner, besvart av olje- og energiminister.....	143
1344. Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. å redusere den reelle midlertidigheten i akademia, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	143
1345. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. å revidera opptaksreglane til høgare utdanning, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	144
1346. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. læremiddelsituasjonen i grunnskolen og i videregående skole, besvart av kunnskapsminister	145
1347. Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. barnehus for samiske barn, besvart av justis- og beredskapsminister.....	146
1348. Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. brukt tvungen lønnsnemd mot streikende uten at arbeidstakersiden ble konsultert, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	147
1349. Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. bekjempelse av vold og overgrep i samiske samfunn, besvart av justis- og beredskapsminister	148
1350. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. grenseforordning, besvart av justis- og beredskapsminister.....	148

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (1201 - 1350) for sesjonen 2021-2022**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

V Venstre

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

PF Pasientfokus

Amundsen, Per-Willy (FrP)	1217, 1235, 1286, 1288, 1350
Aydar, Seher (R)	1324, 1339
Bastholm, Une (MDG)	1243
Bergstø, Kirsti (SV)	1332, 1333, 1348
Bjuland, Hadle Rasmus (KrF)	1282
Bjørlo, Alfred Jens (V)	1249, 1256, 1337
Bjørnstad, Sivert (FrP)	1278
Bollestad, Olaug Vervik (KrF)	1242, 1257
Brufflot, Sandra (H)	1268
Bøe, Erlend Svardal (H)	1218, 1291, 1296
Elvestuen, Ola (V)	1292
Eskeland, Liv Kari (H)	1270, 1276
Fagerås, Mona (SV)	1222, 1289, 1290
Fiskaa, Ingrid (SV)	1234, 1245, 1320
Foss, Ingunn (H)	1213, 1347, 1349
Framnes, Sigbjørn (FrP)	1209, 1210, 1300, 1301
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	1212, 1260, 1299, 1327
Gulati, Himanshu (FrP)	1341, 1342
Hagen, Carl I. (FrP)	1294
Hagerup, Margret (H)	1223
Halleland, Terje (FrP)	1241, 1272
Haltbrekken, Lars (SV)	1216, 1240, 1261, 1262, 1323, 1326
Hansson, Rasmus (MDG)	1232, 1312
Haug, Kristoffer Robin (MDG)	1221, 1314
Helleland, Trond (H)	1233, 1293
Hoksrud, Bård (FrP)	1228, 1244, 1273, 1328
Hovda, Audun Hammer (SV)	1226, 1231
Hussein, Marian (SV)	1227, 1311
Johnsen, Tor André (FrP)	1206, 1277, 1304
Jørgensen, Geir (R)	1230, 1318
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	1281, 1287
Larsen, Erlend (H)	1336
Lie, Kathy (SV)	1275, 1313
Limi, Hans Andreas (FrP)	1237, 1239, 1306, 1307
Listhaug, Sylvi (FrP)	1295, 1330
Lossius, Jorunn Gleditsch (KrF)	1219
Lund, Tobias Drevland (R)	1263, 1298
Lønseth, Mari Holm (H)	1207, 1208
Laabak, Bjørnar (FrP)	1211, 1253, 1302, 1308
Marhaug, Sofie (R)	1284, 1329
Martinussen, Marie Sneve (R)	1215, 1246, 1309
Melby, Guri (V)	1269, 1271, 1321
Molberg, Anna (H)	1266, 1310

Moxnes, Bjørnar (R)	1267, 1335
Nilsen, Marius Arion (FrP)	1254, 1255, 1322, 1343
Njåstad, Helge André (FrP)	1325, 1338
Nyholt, Hege Bae (R)	1224, 1344
Olsen, Dagfinn Henrik (FrP)	1297, 1305
Orten, Helge (H)	1279
Pettersen, Tage (H)	1236
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	1303
Rotevatn, Sveinung (V)	1214, 1225, 1334
Skjelstad, André N. (V)	1202, 1203, 1319
Steffensen, Roy (FrP)	1251, 1252, 1316, 1317
Stensland, Sveinung (H)	1250
Stokkebø, Aleksander (H)	1201, 1205, 1258, 1259
Stordalen, Morten (FrP)	1204
Strifeldt, Bengt Rune (FrP)	1331
Sve, Frank Edvard (FrP)	1283, 1285
Thorsvik, Ingvild Wetrhus (V)	1238, 1248, 1280, 1340
Tybring-Gjedde, Christian (FrP)	1220
Ulstein, Dag-Inge (KrF)	1229
Unneland, Andreas Sjalg (SV)	1274, 1315
Westgaard-Halle, Lene (H)	1247
Wold, Grete (SV)	1264, 1265
Øvstegård, Freddy André (SV)	1345, 1346

STORTINGET

Dokument 15:9

(2021–2022)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1201

Innlevert 9. februar 2022 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø

Besvart 18. februar 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik

Spørsmål:

Hvordan vil regjeringen “Sikre at NAV-kontorenes åpningstider sikrer god tilgjengelighet for alle brukere”, og mener statsråden at de bør samsvare med åpningstiden til rådhuset i den enkelte kommune?

BEGRUNNELSE:

Vi deler målet om at NAVs tjenester skal være mest mulig tilgjengelig for folk som trenger dem, når de trenger dem. Digitaliseringen har vært et positivt bidrag, samtidig som noen trenger å komme i kontakt med NAV fysisk.

I Hurdalsplattformen står det at regjeringen vil:

“Sikre at NAV-kontorenes åpningstider sikrer god tilgjengelighet for alle brukere.”

Samtidig foreslår Senterpartiet at åpningstidene hos NAV skal samsvare med åpningstiden til rådhuset i den enkelte kommune.

Jeg lurer på hva punktet i Hurdalsplattformen konkret innebærer, samt hvordan statsråden vil følge opp saken videre.

Svar:

Arbeids- og velferdsetaten og kommunane har felles NAV-kontor som dekker alle kommunar. Ettersom det er stor variasjon mellom kommunar, størrelsen til NAV-kontora og behova til brukarane, er det den einskilde kommunen i dialog med arbeids- og velferdsetaten som avgjer kva som skal være opningstidene på NAV-kontoret ut i frå lokale føresetnader og behov. I desse vurderingane blir

det ikkje minst lagt vekt på å sikre tilgjengelegheit og sikkerheit for både brukarane og tilsette.

For råd og rettleiing, for eksempel ved individuelle vurderingar om økonomisk sosialstønad, vil det som hovudregel være mest hensiktsmessig med ein planlagt avtale slik at både brukar og veileder kan være forberedt og ha moglegheit til å sette av tilstrekkeleg tid. Stort sett er det einskilde NAV-kontoret opent i normal kontortid for avtalte møte mellom brukar og veileder på NAV-kontoret. Når det gjelder opningstider for drop-in, varierer det mykje basert på vurderingar av lokale forhold og behov.

NAV-kontoret skal likevel fortsette å være det siste sikkerhetsnettet for dei som treng akutt sosialstønad eller tak over hovudet. Personar som har behov for sosiale tenester er ofte i en vanskeleg livssituasjon, og for enkelte er behovet for hjelp akutt. Dette stiller krav til korleis det einskilde NAV-kontoret sikrar tilgjengelegheita til tenestene.

Helsetilsynet og statsforvaltarane har i perioden 2020 – 2021 gjennomført ei landsomfattande undersøking av tilgjengelegheita til dei sosiale tenestene i NAV. Som ein del av denne undersøkinga har Helsetilsynet sett på tilbodet NAV Kontaktsenter gir på telefon for kommunen på sosialtenesteområdet.

Helsetilsynet peiker på at dei mest utsette brukarane ikkje alltid får tilstrekkeleg tilgjengelege tenester og kontakt med NAV-kontoret når det er nødvendig, bl.a. fordi NAV-kontoret ikkje alltid svarar på telefon som kjem frå brukar via NAV Kontaktsenter.

Som ein del av oppfølginga etter gjennomgangen frå Helsetilsynet, har derfor Arbeids- og velferdsdirektoratet i

brev til alle kommunane i landet bedt om at dei opprettar ein vakttelefon som NAV Kontaktsenter kan nå.

Eg legg vekt på at både Arbeids- og velferdsetaten og den einskilde kommunen følgjer opp rapporten og anbefalingane frå Helsetilsynet. Det er nødvendig for å sikre

god tilgjengelegheit for alle som har behov for tenester frå NAV, innafør rammene av NAV-lova og sosialtenestelova. Det er likevel den einskilde kommunen og det einskilde NAV-kontoret som kan avgjere detaljane i korleis dette praktisk kan gjerast til beste for brukarar med ulike behov.

SPØRSMÅL NR. 1202

Innlevert 9. februar 2022 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 11. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for om Utlendingsnemndas praksis i asylsaker om lengeværende barn vil bli gjennomgått, med henblikk på om praksisen er for streng i favør av innvandringsregulerende hensyn i saker hvor barnets beste skal veies opp mot innvandringsregulerende hensyn?

BEGRUNNELSE:

Mustafa Hasan innvandret til Norge sammen med familien sin da han var seks år gammel i 2008. Utlendingsnemnda (UNE) av slo i 2019 Hasans søknad om oppholdstillatelse i Norge fordi moren hans oppga feil informasjon om nasjonaliteten deres da familien kom til landet. Dette førte til store protester over hele landet. UNEs avslag på oppholdstillatelse ble kjent ugyldig av Oslo tingrett, slik at saken ble behandlet på nytt i UNE. I det nye vedtaket innvilget UNE søknaden om oppholdstillatelse.

Utlendingsloven skal sikre at det skal tas særlig hensyn til barnets beste i asylsaker om lengeværende barn. Mustafa-saken har etterlatt et inntrykk av at Utlendingsnemndas praksis er for streng i favør av innvandringsregulerende hensyn i saker hvor barnets beste skal veies opp mot innvandringsregulerende hensyn. Mustafa Hasan var prisgitt et solid støtteapparat og stor mediedekning. Ikke alle andre lengeværende barn er så heldige. Det kan derfor synes som om det er et behov for å gjennomgå om Utlendingsnemndas praksis faktisk er i samsvar med intensjonene i lovverket, for å unngå flere slike saker i fremtiden.

Svar:

Regjeringen vil at Norge skal være en pådriver for at rettighetene til barn på flukt blir ivaretatt. Saker som omfatter barn skal prioriteres høyt, og saksbehandlingen skal

være rettssikker, rask og effektiv, slik at barn og unges liv ikke blir satt på vent.

Det følger av Hurdalsplattformen at regjeringen vil sikre at barnets beste er et grunnleggende hensyn i behandlingen av asylsaker som berører barn, og at praksis skal gjennomgås når det gjelder vurderinger av barnets beste for å sikre at det gjøres konkrete og individuelle vurderinger i hver enkelt sak.

I tildelingsbrevet for 2022 har jeg bedt Utlendingsdirektoratet (UDI) om å lyse ut et oppdrag hvor oppdragstaker skal gå igjennom et visst antall vedtak fra UDI og Utlendingsnemnda (UNE), med sikte på å avdekke hvorvidt det gjøres tilstrekkelige konkrete og individuelle vurderinger av hensynet til barnets beste i hver enkelt sak. Dette oppdraget vil bli spesifisert i et eget brev fra departementet.

Jeg har for øvrig også i tildelingsbrevene for 2022 til UDI og UNE bedt om at etatene rapporterer om hvordan de ved behandling av saker sikrer at barnets beste er et grunnleggende hensyn i asylsaker som berører barn. Dette vil etatene gi en beskrivelse av i sine årsrapporter for 2022.

SPØRSMÅL NR. 1203**Innlevert 9. februar 2022 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 16. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvordan vurderer statsråden fordelene for rikets sikkerhet ved å hente hjem og straffeforfølge norske IS-medlemmer fra Syria?

BEGRUNNELSE:

Det sitter for tiden flere norske statsborgere i fangeleirer i Syria. Det er snakk om tidligere støttespillere av IS og deres barn. De voksne statsborgerne, med sine norske pass, representerer en risiko for rikets sikkerhet så lenge de ikke blir returnert til Norge og straffeforfulgt for sine handlinger under IS. Sannsynligheten for radikaliserings, fornyet bruk av vold og deltakelse i framtidige væpnede aksjoner er langt større dersom de det gjelder forblir i Syria, enn om de blir hentet hjem og straffeforfulgt i Norge. En retur vil både garantere for en rettslig oppfølging av handlinger begått under borgerkrigen i Syria. I tillegg til at en retur vil gjøre det enklere for norske sikkerhetsmyndigheter å følge med på aktiviteten til en liten og avgrenset gruppe med tilknytning til Norge. Utover dette vil en

retur til Norge kunne forebygge en eventuell radikalisering av barna til de norske IS-krigerne.

Svar:

Det ligger til PST å vurdere hvilken sikkerhetstrussel de gjenværende norske fremmedkrigerne vil kunne utgjøre mot Norge. Dette gjelder både om de fortsatt holdes i fangenskap i leir/fengsel i Syria, og om de skulle returnere til Norge. Mye slik informasjon er personsensitiv eller gradert iht. sikkerhetsloven. Generelt kan det sies at bildet er komplekst, og at det sett fra et sikkerhetsperspektiv kan være argumenter både for og mot hjemhenting til Norge.

PST har sagt at norske fremmedkrigere må regne med å bli straffeforfulgt hvis de kommer til Norge. Dette vil påtalemyndigheten vurdere i den enkelte sak. Påtalemyndigheten er uavhengig og kan ikke instrueres i enkeltsaker. Det er etablert et system for å reintegrere radikalisererte individer i Norge, både under straffegjennomføring i kriminalomsorgen og utenfor kriminalomsorgen. Et bredt spekter av tjenester og tiltak er involvert.

SPØRSMÅL NR. 1204**Innlevert 9. februar 2022 av stortingsrepresentant Morten Stordalen****Besvart 15. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan statsråden oversende en samlet og uttømmende liste over veiprojekt som er inkludert i vegvesenets gjennomføringsplan 2022-2027, fordelt på oppstartsår og korridor med kostnad og annen relevant informasjon?

BEGRUNNELSE:

Tirsdag 8. februar la Statens vegvesen frem sin gjennomføringsplan for NTP-prosjekter i perioden 2022-2027. Planen inneholder mye informasjon og er et viktig verktøy, ikke minst for Stortinget i sin oppfølging av Nasjonal Transportplan og innholdet i den.

Totalt vil Statens vegvesen ha over 400 prosjekter og tiltak i arbeid mellom 2022 og 2027. Det er svært mange prosjekter og tiltak. Informasjonen som ble offentliggjort fra SVV ved fremleggelsen var fordelt på flere oversikter, lister og en interaktiv kartløsning.

For å kunne få en best mulig oversikt over prioriterte prosjekter og tiltak, samt følge opp relevante vedtak er det viktig at Stortinget får informasjonen samlet og konkret i en oversikt som kan legges til grunn for videre oppfølging. Oppfylgingen av mål og ambisjoner i NTP står sentralt i Transport- og kommunikasjonskomiteens arbeid, og jeg håper statsråden snarlig kan bistå med denne viktige informasjonen til Stortinget.

Svar:

Nasjonal Transportplan (NTP) 2022-2033 gir overordnede føringer for planlagt ressursbruk til veiformål og Statens vegvesen i årene framover. Det er kun store prosjekter som starter opp i de første seks årene av planperioden som er navngitt. Det er ufordelte midler til mindre investeringer de første seks årene og for siste del av planperioden er det kun satt av en samlet investeringsramme.

Statens vegvesen har fått i oppdrag, med utgangspunkt i de utfordringer, mål og økonomiske rammene som er omtalt i NTP, å utvikle strategier og planer for nye investeringer som best løser utfordringene beskrevet i meldingen. For å kunne ha prosjekter og tiltak klare til prioritering i de årlige budsjetter må etaten lage mer konkrete planer for gjennomføring.

Gjennomføringsplanen er nettopp dette – Statens vegvesens plan for gjennomføring av NTP. Den er tilg-

jengelig for alle på www.vegvesen.no/gjennomforingsplan.

I tillegg vil Statens vegvesen legge fram sin porteføljeprioritering av de største prosjektene (over 1 mrd. kr) i månedsskiftet april/mai.

Endelige prioriteringer skjer fortsatt i de årlige budsjettene. Stortinget skal fortsatt vedta oppstart av de store prosjektene (over 1 mrd. kr) og prioritere mellom ulike formål gjennom behandling av regjeringens forslag til statsbudsjett. Det er innenfor Statens vegvesens fullmakter å disponere midler avsatt til planlegging, samt å vurdere fortløpende oppstart av mindre investeringer gjennom budsjettåret.

Jeg vil ikke be Statens vegvesen om å skaffe detaljerte oversikter ut over det som det nå er lagt opp til at offentliggjøres av etaten i deres gjennomføringsplan og ved porteføljeprioriteringer.

SPØRSMÅL NR. 1205

Innlevert 9. februar 2022 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø

Besvart 16. februar 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hvordan har utviklingen i antall stedlige tilsyn vært de siste årene, hvilke effektiviseringsgevinster har digitaliseringen gitt, hva synes statsråden om dagens avgiftsfordeling og er statsråden villig til å vurdere lavere avgiftsnivå for de minste aktørene?

BEGRUNNELSE:

I møte med fiskemottak i Rogaland er jeg blitt gjort kjent med noen problemstillinger vedrørende årsavgiften til Justervesenet. Tilbakemeldingen er at man undrer seg over hvorfor man fortsatt betaler den samme årsavgiften, på tross av at kontrollene i stadig mindre grad skjer fysisk. Hvis det er riktig at man har redusert antall stedlige tilsyn over årene og mer er blitt digitalt, lurer jeg på hvor ressursene nå i stedet går. Rent umiddelbart kunne man tenke seg at denne digitaliseringen burde gitt et potensial for å redusere avgiftene, i tråd med at ressursbruken på stedlige tilsyn er blitt lavere.

Flere små og mellomstore mottak opplever videre at de betaler en uforholdsmessig stor andel av avgiftene, sett opp mot den fisken de behandler i mottaket. Jeg lurer på hva statsråden synes om dagens avgiftsfordeling mellom

store og små aktører, og om han vil vurdere å redusere avgiften for de minste mottakene.

Svar:

Innføring av årsavgifter på enkelte tilsynsområder fra 2016 gjorde det mulig for Justervesenet å legge om til mer risikobaserte tilsyn. Ved risikobaserte tilsyn benytter Justervesenet mer tid og ressurser til å føre tilsyn på områder hvor risikoen for målefeil er stor og/eller de negative konsekvensene av feil er store for forbrukerne, og mindre ressurser på områder som har lav risiko. Områdene med lav risiko har vært områder hvor det har vært et stort antall aktører og måleredskaper, noe som medførte mange tilsyn. Antall stedlige tilsyn fra Justervesenet gikk derfor ned fra 7206 i 2017 til 4916 i 2019.

Tilsynsaktiviteten ble i 2020 og 2021 betydelig påvirket av Covid-19, noe som reduserte muligheten til å utføre oppsøkende tilsynsvirksomhet. Det er hovedårsaken til at det i disse årene er utført vesentlig færre tilsyn enn tidligere år. Til tross for dette har det vært en økning i antall tilsyn i fiskenæringen, fra 140 i 2020 til 161 i 2021. Dette er et område som har hatt og fortsatt har høy prioritet i

tilsynsvirksomheten, som følge av at risikoen for målefeil anses som høy.

Digitalisering i Justervesenet omfatter både økt bruk av digitale tilsyn og bruk av digitaliseringsverktøy med gevinster både for Justervesenets egen virksomhet og for samarbeidet med andre aktører om mer målrettede og effektive tilsyn. Med digitale tilsyn menes både intervjubasert tilsyn og dokumentgjennomgang basert på video-konferanse. Slike tilsyn er benyttet innenfor blant annet fiskerinæringen, og gir informasjon som grunnlag for risikovurdering av stedlig tilsyn. Justervesenet benytter digitale tilsyn som et komplement til, og ikke substitutt for, stedlig tilsyn.

Som resultat av en større IKT-satsing kunne Justervesenet i 2018 ta i bruk et nytt saksbehandlersystem, Metric. Gevinstene ved denne satsingen innebærer blant annet mer effektive administrative prosesser i etaten og at risikovurderinger kan brukes gjennomgående i tilsynsvirksomheten.

Gjennom Metric leverer Justervesenet også data til datadelingstjenesten Tilda, som driftes av Brønnøysundregistrene. Tilda kobler ulike tilsynsvirksomheter sammen ved å tilgjengeliggjøre tilsynsinformasjon. På denne måten kan tilsynsvirksomhetene få oversikt over gjennomførte og planlagte tilsynsaktiviteter. Målet er mer koordinerte, effektive og mer målrettede tilsyn. Etter hvert som flere etater kobler seg til Tilda, vil tilgjengelig

data øke, og gi Justervesenet anledning til i enda større grad å innrette tilsynsvirksomheten der hvor risikoen for feil i målinger anses å være høy, og samtidig bidra til samme effekt hos andre tilsynsvirksomheter.

Justervesenets tilsyn av fiskemottak finansieres gjennom en årsavgift for fiskemottakene. Finansiering i form av avgift, som pålegges alle aktører i næringen, gir Justervesenet mulighet til å styre tilsynsressursene dit risikoen for feil målinger er størst. Modellen for årsavgiften for fiskemottak innebærer at virksomheter som tar imot fisk skal betale en viss promille av verdien som ble tatt imot, slik verdien fremkommer på sluttsettelen. Dette gjør at mindre aktører betaler mindre enn store aktører.

Årsavgiften er i dag 0,779 promille av førstehandsverdien av fisken som landes. Satsen er fastsatt slik at avgiften samlet sett dekker Justervesenets kostnader med tilsyn med vekter som brukes ved landing av fisk og pakking av landet fisk i ferdigpakninger. Årsavgiften for en enkeltbedrift skal likevel ikke være mer enn 300 000 kroner. Uten en slik øvrige grense ville enkelte større fiskemottak betalt en avgift som ikke kan sies å reflektere den faktiske kostnaden ved å utføre tilsyn hos den enkelte aktør. Dette hensynet må balanseres mot effekten av hvordan en øvre grense virker på årsavgiften for øvrige aktører. Jeg mener at dagens finansieringsmodell ivaretar disse hensynene på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 1206

Innlevert 9. februar 2022 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 15. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Ser også statsråden at domstolsreformen har hatt en positiv effekt – og at en reversering av reformen derfor vil være uheldig – for f.eks. Kongsvinger som rettssted?

BEGRUNNELSE:

Ved domstolsreformen ble Romerike og Glåmdal tingrett opprettet. Denne domstolen tar opp i seg de tidligere Nedre Romerike (Lillestrøm), Øvre Romerike (Eidsvoll) og Glåmdal (Kongsvinger) tingretter. Av disse tre domstolene var Nedre Romerike tingrett på Lillestrøm den klart største.

Spørsmålsstiller hadde den 07.02.22 møte med sorenskriveren og flere representanter for de ansatte i Romerike

og Glåmdal tingrett. Møtet ble omtalt av avisa Glåmdalen på nett den 08.02.22 og over flere sider i papirutgaven den 09.02.22. Det vises særlig til følgende deler fra Glåmdalens dekning:

«Etter et snaut år med ny organisering ser vi at tingretten allerede fungerer mye mer effektivt. Oppgavene er fordelt på en mer hensiktsmessig måte og vi har allerede begynt å bygge lokale kompetansemiljøer. Kongsvinger har for eksempel den faglige ledelsen for skiftesaker og for barnesaker, og det er flyttet flere rettsaker hit fordi ventetiden er lengre ved rettsstedene i Lillestrøm og Eidsvoll.

Så den nye organiseringen har styrket Kongsvinger som rettssted?

Slik er det absolutt mulig å se det, ja. Særlig prøver vi å lokalisere saker fra Nes hit dersom partene er enige om det. Ingen rettsaker er blitt flyttet herfra, men vi har derimot flere eksempler på at rettsaker har blitt flyttet hit, sier sorenskriver Odd Magne Gjerde ved Romerike og Glåmdal tingrett.»

I tillegg til sorenskriveren, var også representantene for de ansatte som spørsmålsstiller møtte i Romerike og Glåmdal tingrett denne dagen positive til den nye strukturen som ble innført ved domstolsreformen.

De positive effektene som økt effektivitet og mer hensiktsmessig oppgavefordeling – som er ensbetydende med mer effektiv bruk av det offentliges resurser – virker å være en positiv effekt av domstolsreformen som man ser flere steder i landet. Men det som det særlig pekes på her – og som er tema for dette spørsmålet – er betydningen reformen har hatt for Kongsvinger som rettssted.

Domstolen på Kongsvinger har fått større sakstilfang som følge av at saker overføres fra de to andre rettsstedene på Lillestrøm og Eidsvoll. Det bygges også opp et spisset fagmiljø for skiftesaker og barnesaker i tinghuset på

Kongsvinger. Det er viktig å høre om ministeren også har fått med seg disse positive sidene ved reformen.

Svar:

Som påpekt i mitt svar på spørsmål nr. 532, så foreligger det ingen evaluering av strukturendringene som Stortinget behandlet og fikk flertall for i desember 2020. Regjeringen ønsker å sikre god rettssikkerhet og tilgjengelige tjenester for innbyggerne i hele landet. Vi mener selvstendige domstoler med stedlig ledelse gir domstolene god lokal forankring og sikrer hensynet til maktfordeling og arbeidsmiljø. Hensyn knyttet til god ressursutnyttelse og saksbehandlingstid kan etter mitt syn ivaretas på andre måter enn ved å slå sammen domstoler.

Forslaget om å gjeninnføre domstolstrukturen er nå sendt på høring og vi sikrer på den måten en åpen og god prosess. Jeg ser frem til å motta høringsinnspill fra Kongsvingerregionen og øvrige deler av landet.

SPØRSMÅL NR. 1207

Innlevert 9. februar 2022 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth

Besvart 16. februar 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for status på de ulike tiltakene i integreringsstrategien «Integrering gjennom kunnskap»?

BEGRUNNELSE:

Viser til svar på skriftlig spørsmål fra arbeids- og inkluderingsministeren datert 4. februar. Statsråden gir ikke en slik oversikt som Stortinget etterspør. Som statsråden skriver, gjelder den nevnte integreringsstrategien ut 2022, og det legges til grunn at den således også følges opp av nåværende regjering. Det skrives videre at «Eit fleirtal av tiltaka har vore iverksette og arbeidet blir framleis følgd opp av dei ansvarlege sektordepartementa.» Mitt spørsmål til statsråden er om hun kan gi en oversikt hva status på nevnte tiltak er, og ber om en oversikt over hvilke tiltak som er iverksatt og ikke.

Svar:

Siste rapportering på tiltaka i regjeringens Solbergs strategi «Integrering gjennom kunnskap» per 1.7.21 viser at alle

tiltak er påbyrja eller gjennomført, bortsett frå eitt tiltak på kunnskapsministeren sitt ansvarsområde.

Ein ny strategi e.l. på integreringsfeltet vil bli vurdert nærare.

Sjå vedlegg for oversikt over status på dei ulike tiltaka i strategien per 1.7.21. Eg viser og til svaret mitt om same sak 4. februar 2022.

Vedlegg:

<https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/dokumentserien/2021-2022/dok15-202122-1207-vedlegg.pdf>

SPØRSMÅL NR. 1208**Innlevert 9. februar 2022 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth****Besvart 16. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Har statsråden dialog med danske myndigheter om det såkalte “migrasjonsdiplomati” i deres nye utenriks- og sikkerhetspolitiske strategi?

BEGRUNNELSE:

Den danske regjeringen har lagt frem en ny utenriks- og sikkerhetspolitisk strategi. Strategien har fem hovedområder. Ett av områdene er det såkalte “migrasjonsdiplomati”. Den danske regjeringen tar til orde for å få flyttet asylsaksbehandlingen av spontane asylsøkere til mottakssentre utenfor EU. Videre foreslås det tiltak for å forebygge

irregulær migrasjon, slik som innføring av et system med asylsaksbehandling i mottakssentre i tredjeland krever.

Svar:

Jeg kjenner til den danske visjonen for et human og rettferdig asylsystem, som legger til grunn at eksisterende asyl- og flyktningsystem ikke fungerer, og at man derfor må utvikle nye løsninger for å få et mer rettferdig og human system. Dette er nå nedfelt som en del av Danmarks nye utenriks- og sikkerhetspolitiske strategi.

Dette temaet ble tatt opp i en sammenheng der migrasjon og retur var tema, på et nordisk ministermøte i Lund 19. november 2021. Utover det har jeg ikke hatt dialog med Danmark om temaet.

SPØRSMÅL NR. 1209**Innlevert 9. februar 2022 av stortingsrepresentant Sigbjørn Framnes****Besvart 17. februar 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til en kartlegging av hvordan konkurransen mellom bensinstasjonene på drivstoffmarkedet fungerer?

BEGRUNNELSE:

I 2008 publiserte Øystein Foros (NHH) og Frode Steen (NHH) undersøkelsen “Gasoline prices jump on Mondays: An outcome of aggressive competition?”

Resultatene i den tydet på at drivstoffprisene koordineres via fire hovedkontor med anbefalte webpubliserte priser og felles prisstøttesystem. Mer om undersøkelsen her.

Prissettingen ble forklart slik:

- Den enkelte bensinstasjon overvåker prisene i det lokale markedet, og for å kunne konkurrere på pris, sendes en forespørsel om prissubsidiering til hovedkontoret. Hvis de får klarsignal, settes prisene ned.

- Det opereres med lokale «markørstasjoner», der de lokale stasjonene sjekker prisene som brukes som referanse for nye prisedstillinger og prissubsidiering. Slik kan de til enhver tid ha oversikt over priskonkurransen.
- Priskrigen foregår med varierende intensitet gjennom uka. På mer avsidesliggende steder kan konkurransen være mindre, og noen plass gis ikke prissubsidier overhodet. Her gjelder sentralt anbefalt pris hele uka.
- Mandag morgen får bensinstasjonene beskjed om at prissubsidieringen opphører. Da har de valget om å fortsette med lave priser, og bære kostnadene ved de lave prisene selv, eller sette prisene opp i tråd med kjedenes prisliste.

Flere medier har opp gjennom årene rettet søkelyset mot dette, og lite tyder på at virkeligheten er noe annerledes i dag.

Svar:

Drivstoff er et viktig produkt for norske kunder. Velfungerende konkurranse i drivstoffmarkedet vil bidra til at kundene ikke betaler for mye. Det krever både at bensinstasjonene følger spillereglene i markedet, og at forbrukerne er flinke til å følge med på hvor det er billigst å fylle tanken.

Drivstoffmarkedet i Norge har lenge vært preget av priser som går i sykluser. Kjedenes løfter priser på samme dager to til tre ganger i uken. Mellom pristopper konkurreres prisene nedover. Hvor langt ned prisene går varierer i ulike lokale markeder avhengig av lokal konkurranse. Prisene kan en del steder variere med ca. tre kroner per liter fra topp til bunn.

Konkurransetilsynet har fulgt drivstoffmarkedet tett i lang tid. Tilsynet har kartlagt priser, salgsvolum og fortjeneste. Funnene ble publisert på tilsynets nettsider i 2010 og 2014. Siden 2016 har aktører i drivstoffmarkedet måttet rapportere inn prisdata til Konkurransetilsynet to ganger i året. I 2020 fattet Konkurransetilsynet vedtak om avhjelpende tiltak for Circle K og YX. De to kjedene forpliktet seg til å slutte med å publisere listepriser for drivstoff på nettsidene sine. Publisering av listepriser på nettsidene fungerte som et signal til konkurrentene om

når og til hvilket nivå pumpeprisene skulle økes. Dette la til rette for parallelle prisløft, uten at prisløftene skjedde på faste dager. Etter vedtakene har det blitt mindre forutsigbart for aktørene i drivstoffmarkedet når og til hvilket nivå konkurrentene har tenkt å øke prisene, og dermed vanskeligere å samkjøre prisøkninger.

For at konkurransen skal fungere, trenger vi mange nok foretak i markedet som kjemper om å gi forbrukerne det beste tilbudet. Konkurransemyndighetene skal forby foretakssammenslutninger som fører til økt markedsrett og skader konkurransen i markedet. I 2008 grep Konkurransetilsynet inn mot en foretakssammenslutning mellom Shell og YX, og i 2015 mot St1 sitt oppkjøp av Smart Fuel. Hovedregelen i konkurranseloven er at foretakssammenslutninger hvor de involverte foretakenes samlede omsetning i Norge overstiger 1 milliard kroner årlig og hvert av foretakene har en årlig omsetning på over 100 millioner kroner, skal meldes til Konkurransetilsynet. De største aktørene i drivstoffmarkedet er imidlertid pålagt å informere Konkurransetilsynet om oppkjøp og fusjoner også under disse ordinære terskelverdiene for meldeplikt. Det gjør det mulig for tilsynet å gripe inn, dersom det er nødvendig for å sikre konkurransen i markedet.

SPØRSMÅL NR. 1210

Innlevert 9. februar 2022 av stortingsrepresentant Sigbjørn Framnes

Besvart 17. februar 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Industrien på Stord har stort behov for arbeidskraft. Industrien har pekt på at opprettelse av et nasjonalt senter for yrkesfag i Sunnhordland kan være et konkret samarbeidsprosjekt som kan bidra positivt til den verdiskapende industrien, blant annet ved til å rekruttere flere elever og lærlinger, også fra andre steder i landet.

Vil statsråden legge til rette for opprettelse av et slikt nasjonalt senter?

Svar:

I Hurdalsplattformen har vi sagt at Regjeringen vil etablere et nasjonalt senter for yrkesfag. Kunnskapsdepartementet jobber nå med hvordan vi skal realisere dette. Så jeg deler representantens ønske om å opprette et nasjonalt senter for yrkesfag, men jeg er opptatt av å legge inn-

hold i hva et nasjonalt senter for yrkesfag skal være. Det er for tidlig å si noe om hva et yrkesfagsenter skal være og hvor det skal ligge. Regjeringen vil ha en god prosess på hvor eventuelt senteret skal lokaliseres.

SPØRSMÅL NR. 1211**Innlevert 9. februar 2022 av stortingsrepresentant Bjørnar Laabak****Besvart 17. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Setter statsråden fortsatt sin lit til at den nye regjeringen kan skaffe pengene til ny Kjøkøysund bru, og har han fremmet forslag i egen regjering om finansiering og rask utbygging av brua uten bompenger, slik ordføreren i Fredrikstad og ordføreren i Hvaler forfektet til Fredriksstad Blad i august 2021?

BEGRUNNELSE:

Det kan leses på f-b.no den 06.08.21 følgende: Jon-Ivar Nygård og Mona Vauger forventer en rask utbygging av Kjøkøysund bru. Ap-ordførerne reagerer på at Viken gjør andre prioriteringer enn Østfold, og setter sin lit til at en ny regjering kan skaffe pengene som trengs.

Begge ordførerne var klare på at bompenger er helt utelukket for å finansiere brua.

Nå er det ny regjering, Viken blir sannsynlig oppløst og det ser ut som om Østfold får ansvaret for å bygge ny bru. Det store spørsmålet er hvorvidt ordførerne fra Fre-

drikstad og Hvaler får rett i at brua skal bygges med økt bidrag fra staten.

Svar:

Dette er veien fra Kråkerøy og ut mot Kjøkøya i Fredrikstad. Veien er fylkeskommunal, og det ligger ikke inne statlige bevilgninger til dette prosjektet.

Jeg er kjent med at det jobbes med saken lokalt. Så vidt jeg kjenner til, er det ikke lagt opp til at prosjektet skal finansieres med bompenger. Etter det jeg har fått opplyst fra Statens vegvesen, har heller ikke de mottatt for kvalitetssikring forslag til bompengeproposisjon om prosjektet.

Jeg ser det derfor ikke som naturlig å skulle gripe inn i denne saken.

Jeg vil avslutningsvis vise til at det i saldert budsjett for 2022 lagt opp til en vekst i de frie inntektene til fylkeskommunene på 900 mill. kroner i år. Det er 500 mill. kroner mer enn den forrige regjeringen la opp til.

SPØRSMÅL NR. 1212**Innlevert 9. februar 2022 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 23. februar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Kan statsråden garantere at utvidelse av overføringskapasitet mellom nord og sør ikke skal føre til økte strømpriser for folk og næring i nord?

BEGRUNNELSE:

Ettersom det er i Nord-Norge det store kraftoverskuddet vil være det neste tiåret må landsdelen få en nøkkelrolle i det grønne industrielle skiftet Norge må gjennom. Likevel er det kun noen få prosjekter underveis, samtidig som potensialet er vesentlig mye større. Innenfor de nye store satsingene som havvindproduksjon, verftsindustri, hydrogen og bioindustri har landsdelen store naturgitte fortrinn som bør realiseres. Industrisatsing i nord vil utnytte

ledig kraftkapasitet, videreforedle naturressurser og desuten bidra til å snu den negative befolkningsutviklingen. Slik kan overskudd av kraft i regionen føre til verdiskaping i regionen, til glede for hele nasjonen. Men det er mørke skyer over dette framtidsbildet. I møte med kraftkrisen i Sør-Norge har Statnett varslet at de ønsker å utvide overføringskapasiteten mellom nord og sør. En større utvidelse vil senke prisene i sør litt, men føre til voldsom økning av prisene i nord. I verste fall vil konsekvensen være at overskuddskraften brukes til å realisere industrimuligheter helt andre steder enn i regionen det kommer fra - og det vil være befolkningen i landets kaldeste region som vil måtte betale for utligning av strømpris med sør. Regjeringen har løftet nordområdepolitikken som det viktigste utenrikspolitiske satsingsområdet på nytt,

og under Statsministerens tale på Universitetet i Tromsø understreket han at befolkningsnedgangen måtte snus, og næringssatsing må løftes. Men alt dette er en saga blott dersom kraften forsvinner ut av landsdelen.

Svar:

Situasjonen i kraftmarkedet nå er ekstraordinær med svært høye kraftpriser i Sør-Norge. Europa står i en situasjon med rekordhøye priser på kull, gass og CO₂-kvoter, i en tid der den økonomiske aktiviteten i verden har tatt seg opp igjen etter strenge smitteverntiltak. Situasjonen i Europa har vært forsterket av periodevis lav vindkraftproduksjon. Utviklingen i det europeiske kraftmarkedet har stor innvirkning på norske strømpriser gjennom Norges overføringsforbindelser til utlandet. Samtidig med denne utviklingen har sørlige deler av Norge opplevd tørt vær gjennom sensommeren og høsten, med mindre tilsig til kraftmagasinene enn normalt.

I denne ekstraordinære situasjonen har det oppstått et betydelig prisskille mellom Sør-Norge (prisområde NO1, NO2 og NO5) og Midt- og Nord-Norge (prisområde NO3 og NO5). Historisk har prisforskjellene mellom Norges fem prisområder vært relativt små. Begrensinger i nettkapasiteten mellom nord og sør i Norge medvirker til prisforskjellene vi nå ser mellom landsdelene. Prisene i de ulike delene av Norge vil i tiden framover påvirkes av blant annet utviklingen i prisene på kull, gass og CO₂-kvoter i Europa og utviklingen i produksjon, forbruk og nettførsterkninger internt i Norge og på svensk side. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) tror prisene i Sør-Norge kan holde seg høye gjennom hele året og kanskje også neste vinter.

Statsforetaket Statnett har ansvar for en samfunnsøkonomisk rasjonell drift og utvikling av transmisionsnettet. Statnett vurderer om den samfunnsøkonomiske nytten over tid av å redusere begrensinger i

overføringskapasiteten, flaskehals, vil være større enn kostnadene for de nødvendige tiltakene. Reduksjon av flaskehals vil gi bedre utnyttelse av forbruks- og produksjonsressurser, og prisforskjeller mellom områder vil utjevnes.

Statnett påpeker at det er både kostbart og tidkrevende å forsterke nettet mellom nord og sør i landet, og det er ikke snakk om et enkeltstående prosjekt. I Statnetts nettutviklingsplan fra 2021 presenteres flere prosjekter som vil bidra til å redusere flaskehalsene mellom nord og sør. De aktuelle prosjektene har ulik status og modenhet, og må konsesjonssøkes hos energimyndighetene.

En eventuell utvidelse av overføringskapasiteten ligger et stykke fram i tid, og mange forhold kan påvirke utviklingen i kraftprisene i ulike deler av landet i tiden framover. Det er derfor vanskelig å gi noen garantier om utviklingen i kraftprisene i nordlige deler av landet.

Jeg vil likevel understreke at regjeringens klare mål er at rikelig tilgang på fornybar kraft fortsatt skal være et konkurransefortrinn for norsk industri, og bidra til verdiskaping og sysselsetting i hele landet. Vi ser også at dagens situasjon med ekstraordinært høye strømpriser gir en uakseptabel stor byrde for norske forbrukere.

I tillegg til den treffsikre og målrettede tiltakspakken vi har lagt frem, har vi også startet arbeidet med å gjennomgå den ekstraordinære kraftsituasjonen. Vi må vurdere risikoen for at liknende situasjoner kan oppstå igjen, og om det er tiltak som bør innføres på kort sikt. Vi har satt ned en energikommisjon som skal kartlegge de langsiktige energibehovene våre og som kan foreslå grep for økt energiproduksjon. Regjeringen vil utrede hvordan norsk krafteksport påvirker norsk forsyningssikkerhet og norske strømpriser, og hvilke konkrete tiltak som kan bidra til å sikre at norsk fornybar kraft forblir et konkurransefortrinn for norsk industri.

SPØRSMÅL NR. 1213

Innlevert 9. februar 2022 av stortingsrepresentant Ingunn Foss

Besvart 18. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Kan statsråden vise til hvor mange brukere av domstolene som har fått økt reisevei til nærmeste tingrettssted som følge av domstolsreformen?

BEGRUNNELSE:

Senterpartiet begrunner forslaget om å reversere domstolsreformen blant annet med at lang reisevei til domstolen fører til dårligere rettssikkerhet. På spørsmål i Klasse-

kampen 5. februar 2022, om hensynet til arbeidsplasser i distriktet begrunner forslaget om reversering, svarer Sentepartiets justispolitiske talsperson, Else Marie Rødby, følgende:

«Eg trur i alle fall det er eit omsyn som kommunane vektleigg når dei no leverer sine høyringssvar. Rundt alle domstolane har du mange fagmiljø av advokatar, dommarar, påtalemyndigheit, tolkar og fleire andre, og dette er sjølvsgatt viktige kompetansearbeidsplassar mange stader. Så er det også eit rettstryggleiksspørsmål, som handlar om at folk skal ha god tilgang til å delta i sakene i domstolen. Lang reiseveg og utgifter knytt til advokaten sin reiseveg, det er noko som særleg kan vere utfordrande for sårbare grupper. Denne typen spørsmål var aldri debattert då dei borgarlege gjennomførte domstolsreforma».

Reisevei brukes også som argument i Rødbys debattinnlegg «Rettsikkerheten ivaretas best i selvstendige domstoler», som er blitt sendt til flere aviser. I innlegget skriver Rødby følgende:

«Det at barn skal slippe å bruke en hel dag eller to på å reise til og fra rettssaker i det som ofte er vanskelige perioder i livet, er et gode ikke en trussel mot barns rettsikkerhet.»

Svar:

Ved domstolreformen av 2021 ble en rekke domstoler lagt ned. Disse ble gjort om til rettssteder, med felles ledelse. Departementet har vært i kontakt med Domstoladministrasjonen, og etter en gjennomgang av saksavviklingsstatistikken for 2021 sammenlignet med tidligere år, er det Domstoladministrasjonens inntrykk at den rel-

ative fordelingen for avgjorte saker mellom rettsstedene (tidligere domstoler) i en rettskrets så langt er opprettholdt etter reformen. Domstoladministrasjonen har imidlertid ikke gjort noen nærmere undersøkelse av i hvilket omfang saker flyttes. Dette vil kunne variere mellom domstolene.

Regelverket åpner for at saker kan behandles ved andre rettssteder i rettskretsen enn der sakene geografisk hører hjemme. En forutsetning for å realisere potensialet for effektivisering i domstolreformen, som var et sentralt argument for å gjennomføre reformen, var at saker eller bemanningsressurser flyttes mellom rettsstedene. Dette innebærer i hovedsak at enten dommere eller brukere får lenger reisevei, at retten må settes med digitalt, eller at bemanningsressurser flyttes permanent.

Domstoladministrasjonen kan beslutte om et ledig embete ved ett rettssted med mer enn fire faste dommerårsverk skal erstattes, eller om det skal lyses ut et embete ved ett annet rettssted i samme rettskrets eller ved en annen domstol.

Omprioritering av ressurser på den måten det er forutsatt for å oppnå effektiviseringspotensialet i domstolreformen vil over tid kunne svekke grunnlaget for å opprettholde alle rettsstedene. Dette vil igjen kunne føre til økt reisevei for domstolens brukere. Regjeringen har nå foreslått å gjeninnføre domstolstrukturen fra før domstolreformen av 2021, for å sikre god rettsikkerhet og tilgjengelige domstoler for innbyggerne i hele landet. Forslaget er sendt på bred høring, som også kan gi et bedre grunnlag for å vurdere konsekvensene av reformen.

SPØRSMÅL NR. 1214

Innlevert 10. februar 2022 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn

Besvart 17. februar 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Vil regjeringa gjere noko for å hjelpe folkehøgskular som slit med høge straumrekningar?

GRUNNGJEVING:

Brorparten av dei 86 folkehøgskulane i Norge ligg i sonane der straumprisen har vore eksepsjonelt høg denne vinteren.

Folkehøgskulane har ein nøktern økonomi der statlege tilskot skal dekke undervising, og elevbetalinga er

fastsett i god tid før skulestart og ikkje ein faktor ein kan justere.

Folkehøgskulane har heilt marginalt med oppspart kapital til å ta seg av slike store meirutgifter. Det har tidlegare vore gode kompensasjonsordningar til folkehøgskulane når det har vore naudsynt, mellom anna i samband med meirutgiftene som følgde av koronapandemien.

Det er mange folkehøgskular som slit og vil slite med desse utgiftene gjennom året, med dei konsekvensane det vil kunne få for drift og for det faglege tilbodet.

Svar:

De siste årene har det vært betydelige variasjoner i norske strømpriser. Mens prisene var rekordlave i 2020, er situasjonen en helt annen i dag. I fjor høst og vinter har strømprisene i Sør-Norge steget til svært høye nivåer og jeg har forståelse for at dette oppleves krevende for mange.

Regjeringen har lagt fram støttetiltak hvor vi som fellesskap avlaster blant annet husholdningene for en høyere andel av strømrregningene. Vi har først og fremst prioritert å få på plass gode ordninger for vanlige folk ved å gjøre direkte kutt i private husholdningers strømrregninger.

Folkehøgskolene er et verdifullt supplement til det formelle utdanningssystemet. I dag har vi folkehøgskoler i alle landets fylker, og stadig flere ungdommer ønsker seg et år på folkehøgskole. Vi vil følge opp ambisjonene på folkehøgskolefeltet i Hurdalsplattformen, også gjennom god dialog med sektoren.

Regjeringen følger situasjonen i strømmarkedet tett og vurderer fortløpende behovet for nye tiltak. En eventuell støtteordning som kompenserer for økte strømutgifter hos folkehøgskolene er et budsjettspørsmål som regjeringen må komme tilbake til.

SPØRSMÅL NR. 1215

Innlevert 10. februar 2022 av stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen

Besvart 18. februar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Kan statsråden legge fram statistikk over hvor store formuer og urealiserte gevinster som flyttes ut av Norge når rike nordmenn melder flytting til utlandet, herunder til Sveits, og hvor mye som forblir ubeskattet ettersom skatteplikten til Norge opphører etter fem år som bosatt i utlandet, og vil statsråden sørge for å raskest mulig tette dette hullet i skattesystemet og dermed sørge for at norske rikinger ikke kan unngå beskatning ved å oppholde seg fem år i utlandet for så å flytte hjem igjen?

BEGRUNNELSE:

Skattereglene har siden 1992 tillatt at personer som flytter ut av Norge med urealiserte aksjegevinster e.l., kan realisere disse etter fem år bosatt i utlandet, uten at det utløser skatteplikt til Norge. Det gjør det mulig for rike personer å tømme holdingsselskapene sine mens de er bosatt i utlandet, og dermed slippe å betale 35 % i norsk utbytteskatt, for deretter å flytte hjem til Norge igjen med verdiene. Skattebesparelsen dette smutthullet i skattereglene åpner for vil i mange tilfeller overgå eventuelle besparelser i formuesskatt som kan oppnås ved å flytte til utlandet.

Dagens Næringsliv har mottatt tall fra Skatteetaten som viser at 750 personer har flyttet til Sveits fra Norge de siste fire årene. Et regneeksempel tilsier at en person som eier et holdingsselskap med 439 millioner i opptjent egenkapital, vil kunne spare langt over 100 millioner i utbytteskatt etter fem år som bosatt i utlandet, mens den

samlede besparelsen i formuesskatt i disse årene bare vil være en brøkdel av dette. At skatteplikt skal bortfalle allerede etter 5 år framstår ikke godt begrunnet, og regelen bidrar dermed til å undergrave norsk handlefrihet i skattepolitikken, ved at det gjør skattemotivert utflytting potensielt svært lønnsomt for personer med store formuer.

Svar:

Det utarbeides ikke statistikk over formuer og urealiserte gevinster knyttet til personer som melder flytting til utlandet.

Finansdepartementet har mottatt en oversikt fra Skattedirektoratet over utflyttede og innflyttede personer med formue over 100 mill. kroner. Tallene er fra perioden 2010-2018, og totalt 2 341 personer hadde over 100 mill. kroner i skattepliktig nettoformue minst ett år i denne perioden. Av disse har 61 personer flyttet ut i løpet av perioden, og 23 av disse flyttet tilbake til Norge i løpet av perioden. 29 personer hadde over 100 mill. kroner i nettoformue det året de flyttet ut. De som flyttet ut i den aktuelle perioden, hadde samlet om lag 14,6 mrd. kroner i nettoformue i utflyttingsåret.

Samtidig var det 80 personer med nettoformue over 100 mill. kroner i minst ett år i perioden, som flyttet til Norge. Av disse hadde 45 en nettoformue over 100 mill. kroner i innflyttingsåret, og samlet hadde innflyttede personer en nettoformue på om lag 23,5 mrd. kroner i innflyttingsåret.

I perioden 2010-2018 var det altså flere personer med høye formuer som flyttet til Norge enn personer som flyttet ut. Den samlede formuen til de som flyttet inn, var også vesentlig høyere enn formuen til de som flyttet ut. En stor andel av de som flyttet ut, flyttet tilbake til Norge i løpet av perioden. De som flytter ut, synes dessuten ofte å ha en tilknytning til utflyttingslandet utover det skattemessige.

Fra og med 2007 ble det innført en ny bestemmelse i skatteloven § 10-70 som gir hjemmel for en generell utflyttingsskatt på latent gevinst på aksjer mv. når en fysisk person flytter ut av Norge. Formålet er å sikre at personer som har vært bosatt i Norge, blir skattlagt i Norge for verdistigning før utflytting. Dette bidrar til å motvirke skattemessig motivert utflytting. Reglene er innrettet i tråd med dette. Blant annet skjermes mindre gevinster. Videre

bortfaller skatteplikten dersom aksjene ikke er realisert 5 år etter at skatteplikten til Norge som bosatt opphørte etter skatteloven, eller etter at skattyter anses bosatt i tilflyttingsstaten etter skatteavtale. Lovendringen er omtalt nærmere i Ot.prp. nr. 1. (2006-2007) kapittel 6.

I Hurdalsplattformen fremgår det at regjeringen vil utrede tiltak mot utilsiktede tilpasninger til aksjonærmodellen. Regler om utflyttingsskatt på aksjer mv. for fysiske personer kan være et slikt tiltak. Jeg mener at reglene bør være utformet slik at de fungerer mest mulig effektivt. Regler om utflyttingsskatt må imidlertid være i tråd med EØS-avtalens regler om de fire friheter. Gjeldende regler ble vurdert opp mot EØS-retten og rettspraksis frem til 2006. Finansdepartementet vil utrede muligheten for innstramminger i reglene.

SPØRSMÅL NR. 1216

Innlevert 10. februar 2022 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 23. februar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Metanlekkasjer i Barentshavet er et mulig stort problem knytta til oljeboring.

Mener statsråden det er akseptabelt med potensielt store metanlekkasjer fra en evt. utbygging av Wistingfeltet, hva gjøres for å sikre at brønnintegritet ivaretas, og er det mulig å ha kontroll på flere titalls brønner med svært tynn såkalt overburden (200 meter opp til sjøbunnen) og et reservoar preget av mange forkastninger, med potensielle lekkasjeruter, hvor det i tillegg skal injiseres vann for å øke trykket for å få ut kald og lite mobil olje?

BEGRUNNELSE:

Ifølge Equinors konsekvensutredning er det oppdaget lekkasjer fra 3 av 6 brønner. Equinor skriver at kvantifiseringen av metanutslippene er svært vanskelig og at det ikke er foretatt noen spesifikke studier for Wistingfeltet.

I 2021 analyserte Equinor historiske data fra satellittbilder for å kartlegge mulige lekkasjer nær Wisting. Mer enn 1 000 naturlige lekkasjer ble oppdaget. Boring i området nær iskanten kan dermed øke faren for lekkasjer for både metan (naturgass) og olje.

Svar:

Regelverket for petroleumsvirksomheten stiller strenge krav til selskapene når det gjelder brønnsikkerhet og barrierer som skal hindre akutte utslipp, herunder metoder for plugging av brønner. Kravet til brønner som plugges permanent, er at de skal være tette. Petroleumstilsynet fører tilsyn med at operatørselskapene etterlever kravene i regelverket, og at brønnene på norsk sokkel har nødvendige barrierer for å hindre akutte utslipp, både når brønnene bores, når de er i produksjon og etter at de er plugget og forlatt.

Internasjonale havområder, og også norsk sokkel, har av naturgitte årsaker store mengder metangass i de i øvre delene av havbunnen. Det er dokumentert store naturlige metanutslipp i deler av Barentshavet. De fleste observerte metanlekkasjer er naturlig utsiving av gass fra havbunnen. Det er i noen få dokumenterte tilfeller observert utsiving av metan fra havbunnen på utsiden av brønner, og da i svært begrenset omfang. Slik utsiving kan i noen tilfeller forklares med at naturlig tilstedeværende metan nær havbunnen finner nye veier til havbunnen i tilknytning til en brønn.

Rettighetshaverne på Wistingfunnet arbeider med å modne funnet frem til planlagt investeringsbeslutning i

fjerde kvartal. Operatøren Equinor har nylig sendt konsekvens-utredningen for utbyggingen på offentlig høring.

I tiden frem mot planlagt innsending av plan for utbygging og drift (PUD) til departementet vil rettighetshaverne modne utbyggingsløsningen videre. Dette arbeidet omfatter grundige vurderinger av alle relevante forhold. Basert på en innsendt plan for utbygging og drift vil ressurs- og sikkerhetsmyndighetene på vanlig måte

vurdere alle sider av utbyggingen, herunder de som representanten spør om. Den planlagte utbyggingen av Wisting-funnet vil også forelegges Stortinget på vanlig måte før departementet fatter vedtak. Denne kjente prosessen gjør at vi vil få et godt beslutningsgrunnlag når departementet skal ta endelig stilling til en søknad om godkjent utbyggingsplan.

SPØRSMÅL NR. 1217

Innlevert 10. februar 2022 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 17. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Vil regjeringen vurdere ulike modeller med mål om å inngå en avtale om reelle årlige forhandlinger mellom staten og Advokatforeningen om salærsatsen og stykkpris-satsene i tilknytning til ordningen med fri rettshjelp og bistand i straffesaker?

BEGRUNNELSE:

Salærsatsen har ikke fulgt lønnsutviklingen de siste årene og har vært utsatt for en langvarig underregulering. Fastsettelse av den offentlige salærsatsen eller de ulike stykkprisene er i dag ikke gjenstand for reelle forhandlinger med Advokatforeningen. Dette står i motsetning til f.eks. takstfastsettelse for privatpraktiserende leger. Forhandlingsrett vil skape gode beslutningsgrunnlag hvor konsekvensene av ulike innretninger på satsene i større grad blir tilstrekkelig belyst.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål nr. 15:1200 (2021-2022) fra representanten Sjalg Unneland om samme tema.

Regjeringen har lagt frem forslag til ny avtale om årlige drøftinger mellom Advokatforeningen og Justis- og beredskapsdepartementet. Regjeringen har også, i budsjettavtalen med SV, prioritert en styrking av rettshjelpsområdet med 157 millioner kroner i statsbudsjettet for 2022.

Stortinget stemte ned et forslag om forhandlingsrett for advokatene senest 2. desember 2021. Det er ikke aktuelt for regjeringen å gå inn for Advokatforeningens krav om forhandlingsrett, men vi har imøtekommet advokatene med et forslag til ny avtale med departementet.

Avtalen er god, og vil gi bransjen bedre grunnlag for å gi innspill til de årlige budsjettprosessene uavhengig av hvilke partier som sitter i regjering.

Advokatforeningen krever at fastsettelsen av rettshjelpsatsen og stykkprisene skal gå utenom de ordinære budsjettprosessene. En forhandlingsrett, slik Advokatforeningen krever, vil således innebære et brudd på hensynet til at landets folkevalgte på Stortinget skal kunne vurdere alle statens inntekter og kostnader samlet. En styrking av rettshjelpsatsen må veies opp mot andre prioriteringer i budsjettet, slik Stortinget gjorde da rettshjelpsatsen var del av budsjettbehandlingen i desember.

Jeg har forståelse for flere av de grunnleggende synspunktene til Advokatforeningen, og er av den oppfatning at rettshjelpsatsen var for lav da Senterpartiet og Arbeiderpartiet kom inn i regjering. Det var derfor viktig for regjeringen å prioritere en økning av rettshjelpsatsen i 2022-budsjettet. Det er, som nevnt, bevilget 57 millioner kroner ekstra for å øke rettshjelpssatsen for 2022, fra 1 085 kroner til 1 121 kroner, og rettshjelpfeltet ble totalt styrket med 157 millioner kroner. Denne styrkingen har regjeringen, i samarbeid med SV, prioritert på kort tid, og vi vil fortsette å jobbe for å styrke rettshjelpfeltet i tiden som kommer.

SPØRSMÅL NR. 1218**Innlevert 10. februar 2022 av stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe****Besvart 17. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hva er rammen for statlige bidrag til byvekstavtaler i statsbudsjettet, og mener statsråden det er realistisk at Tromsø kan få 10 milliarder kroner i statlige bidrag i en byvekstavtale mellom Tromsø og staten?

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok i mai i år utbygging og finansiering av Bypakke Tenk Tromsø (Prop. 99 S (2020-2021), Innst. 390 S (2020-2021)). Denne bypakken anses som det første steget mot en byvekstavtale for Tromsø, noe som også ble understreket av regjeringspartiene og SV i transport- og kommunikasjonskomiteen: «Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti understreker at denne bypakken bare er et første steg på veien mot en byvekstavtale for Tromsø. Disse medlemmer forutsetter at forhandlingene om en byvekstavtale kommer i gang umiddelbart. Tromsø har vært klar til å forhandle om en byvekstavtale lenge».

Til tross for at regjeringspartiene og SV på det tidspunktet mente at forhandlingene om en byvekstavtale for Tromsø måtte komme i gang umiddelbart, har det fortsatt ikke skjedd mye. En byvekstavtale er viktig for Tromsø, og vil gi et stort infrastrukturløft. I september sa blant annet statsrådens kollega, Sandra Borch følgende til avisen i Tromsø om statlige bidrag over statsbudsjettet til en byvekstavtale til Tromsø: – Det vi har sagt er at Tromsø skal ha betydelig mer. Jeg kan ikke gi deg et milliardbeløp, men Tromsø bør få opp mot ni, ti milliarder. Ikke bare 1,6, sier Senterpartiets Sandra Borch.

Det er viktig at finansministeren avklarer hva som er rammen for byvekstavtaler i statsbudsjettet, og om det er realistisk at Tromsø kan få 10 milliarder kroner i statlige bidrag i byvekstavtalen.

Svar:

Det er 9 byområder som faller inn under ordningen med byvekstavtaler og belønningsavtaler. I dag er det inngått byvekstavtaler med Oslo-området, Bergens-området, Trondheims-området og Nord-Jæren. For de resterende fem byområdene Kristiansand, Buskerudbyen, Grenland, Nedre Glomma og Tromsø er det belønningsavtaler.

Gjennom Prop. 1 S (2021–2022) er det bevilget i overkant av 6 mrd. kr i direkte bidrag fra staten til byvekst- og belønningsavtaler i 2022. Av dette vil om lag 5,57 mrd. kr gå til å følge opp byvekstavtalene, og om lag 480 mill. kr

vil gå til å følge opp belønningsavtalene. I dette beløpet inngår også mindre statlige investeringstiltak på vei og jernbane.

Det er også bevilget midler til store statlige investeringsprosjekter i byområdene - både på vei- og jernbane. Store veiprojekt inngår i bypakken som er en del av byvekstavtalene. Beløpene til store vei- og jernbaneprosjekter er ikke en del av beløpet det forhandles om i byvekstavtalene, men kommer i tillegg til dette.

Når det gjelder midler til en eventuell byvekstavtale i Tromsø vil jeg vise til Meld. St. 20 (2020–2021) Nasjonal transportplan 2022–2033 (kap.10.7). I planperioden er det totalt lagt til grunn nær 10 mrd. kr til byvekstavtaler i de fem mellomstore byene, altså Tromsø, Kristiansandregionen, Buskerudbyen, Nedre Glomma og Grenland.

Dette beløpet inkluderer både en videreføring av belønningsmidler og tilskudd til reduserte billettpriser på kollektivtrafikk. I tillegg inngår også statlige programområdemidler.

Når det gjelder fordelingen av midler til de ulike byene vil dette avhenge både av eventuelle forhandlinger og av økonomiske rammer i de årlige budsjettene til byvekstavtalene. Et statlig bidrag på 10 mrd. kr kun til Tromsø gjennom en byvekstavtale er ikke realistisk.

SPØRSMÅL NR. 1219

Innlevert 10. februar 2022 av stortingsrepresentant Jorunn Gleditsch Lossius

Besvart 18. februar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Finansdepartementet har begrunnet halveringen av skattefradraget for gaver til frivillige organisasjoner med at ordningen kommer de rikeste til gode. Nå viser deg seg at ordningen tvert imot hovedsakelig brukes av vanlige folk med lavere og middels inntekter.

Hva tenker finansministeren om at beslutningen om å halvere skattefradraget for frivillige gaver er tuftet på mangelfullt grunnlag, og at dette gjøres i Frivillighetens år?

BEGRUNNELSE:

Frivillighetsmeldingen slår fast at frivilligheten skal være fri. Det er viktig for frivillighetens selvstendighet og autonomi at den ikke er avhengig av offentlig finansiering og at den fremdeles henter mesteparten av sine inntekter fra andre kilder. Men fra statlig hold kan man legge til rette med insentiver og ordninger som vil komme frivilligheten til gode.

Skattefradrag for frivillige gaver er en slik god ordning, som i takt med dens økning har frigjort betydelige midler til mangfoldig og viktig frivillighet. Men i statsbudsjettet for 2022 er den brutalt halvert, men den begrunnelse om at det er en ordning som kommer de rikeste til gode.

Tabell 1 anslåtte fordelingsvirkninger av å redusere fradraget for gaver til frivillige organisasjoner fra 50 000 til 25 000 kroner. Negative tall er skattelette. Skattytere med endret skatt som følge av forslaget. Sammenlignet med referansen for 2022

Bruttoinntekt ¹	Antall	Gjennomsnittlig skatt i referansealternativet. Kroner	Gjennomsnittlig skatt i referansealternativet. Prosent	Gjennomsnittlig endring i skatt. Kroner	Endring i pst. av bruttoinntekten. Prosent
0 – 250 000 kr	400	25 000	10,9	2 000	0,9
250 000 – 300 000 kr	1 800	22 000	7,9	2 700	1,0
300 000 – 350 000 kr	2 200	38 100	11,7	2 600	0,8
350 000 – 400 000 kr	2 500	57 800	15,4	2 800	0,7
400 000 – 450 000 kr	2 400	76 800	18,1	3 000	0,7
450 000 – 500 000 kr	2 900	94 700	20,0	2 900	0,6
500 000 – 550 000 kr	2 600	112 800	21,5	2 900	0,5
550 000 – 600 000 kr	2 400	128 500	22,3	3 000	0,5
600 000 – 700 000 kr	3 700	154 000	23,7	3 200	0,5
700 000 – 800 000 kr	2 900	192 300	25,8	3 300	0,4

Dette er en påstand som ikke holder vann, snarere tvert imot; tall innhentet fra Skatteetaten viser at 67 pst. av de som benytter ordningen tjener mindre enn 650 000 kroner. Og flertallet ligger mellom 250 000 – 550 000 kroner, altså lavere til middels inntekt, hvilket viser oss at de fleste giverne er vanlige folk. Og man kan på ingen måte utelukke at for mange av disse er vissheten om noe skattefritak i den andre enden avgjørende for størrelsen på beløpet man velger å gi til et godt formål.

Svar:

Stortinget vedtok etter forslag fra regjeringen å redusere fradraget for gaver til frivillige organisasjoner fra 50 000 til 25 000 kroner fra 2022. Det gis altså fortsatt skattefradrag for alle gaver til frivillige organisasjoner opp til 25 000 kroner årlig. I årets budsjett valgte regjeringen i stedet å prioritere totalt 1,9 mrd. kroner til merverdiavgifts-kompensasjon for frivillige organisasjoner. Sammenlignet med Solberg-regjeringens budsjettforslag for 2022 ble bevilgningen i 2022-budsjettet økt med 150 mill. kroner.

Det anslås at om lag 0,6 pst. av skattyterne vil bli berørt av endringen i skattefradraget. Skatteskjerpelsen, målt i kroner, anslås å være størst for dem med høye inntekter, se tabell 1.

800 000 – 1 000 000 kr	2 700	249 300	28,1	3 400	0,4
1 mill. kr og over	4 400	700 200	35,4	3 600	0,2
I alt	30 700	201 700	27,0	3 100	0,4

¹ Bruttoinntekt omfatter lønns- og kapitalinntekt før skatt og skattefrie ytelser.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Anslagene er gjennomført på Statistisk sentralbyrås skattemodell LOTTE-Skatt, som departementet benytter til å beregne proveny- og fordelingsvirkninger av endringer i skattesystemet. Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2019. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er fremskrevet til 2022. Beregningene kan være usikre blant annet fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattytere og er sjablongmessig

fremskrevet. Modellen tar heller ikke hensyn til mulige endringer i atferden som følger av endringer i skattereglene.

Avslutningsvis er det viktig for meg å presisere at det fortsatt er mulig å gi gaver til frivillige organisasjoner utover de 25 000 kronene som staten gir skattefradrag for. Jeg tror også at de som gir gaver, har gode hensikter og ønsker å støtte opp om frivilligheten, og at de ikke gir det på grunn av statens fradragssystem.

SPØRSMÅL NR. 1220

Innlevert 10. februar 2022 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 11. februar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

I forbindelse med behandling av Prop.51 S (2021-2022) ble det bevilget 500 mill. kr til en beredskapspott i den kommunale kompensasjonsordningen. I følge proposisjonen skal midlene fordeles til kommunene på en rask og effektiv måte.

Når vil disse midlene gjøres tilgjengelig for kommunene?

plass. Midlene vil gjøres tilgjengelig når det er gjort en samlet vurdering av slike ulike momenter.

Svar:

Stortinget vedtok 24. januar 2022 å styrke den lokale kompensasjonsordningen med ytterligere 500 mill. kroner, for fordeling til kommunene om smittesituasjonen tilsier det. Regjeringen følger opp og er i gang med å vurdere behovet for ytterligere tildeling til den kommunale kompensasjonsordningen, etter blant annet innspill fra partene i arbeidslivet, storbykommunene, og vintersportkommunene. Det er liten tvil om at deler av næringslivet har vært gjennom en svært krevende periode i vinter. Samtidig er vi nå i en situasjon hvor de fleste av de inngrepene er avviklet, og aktiviteten tar seg opp. I tillegg er andre nasjonale kompensasjonstiltak også på

SPØRSMÅL NR. 1221**Innlevert 10. februar 2022 av stortingsrepresentant Kristoffer Robin Haug****Besvart 15. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Mener statsråden det er akseptabelt at politiets øverste leder undergraver de politiske målsettingene til en regjering gjennom å skaffe seg forhåndsinformasjon om offentlige utredninger og på den måten gå forbi de folkevalgte i den offentlige debatten?

BEGRUNNELSE:

Da stortinget behandlet forslaget om avkriminalisering av bruk og besittelse av ulovlige rusmidler sommeren 2021, skjedde det etter lang tids argumentasjon og politisk press fra enkelte stemmer i politiet som advarte mot økt bruk blant ungdom og at de mistet adgang til etterforskningsmetoder for å avdekke bruk og salg. Dette er påstander som ikke lar seg understøtte av forskning eller kunnskap om hva som er lov for politiet å gjøre.

I tillegg hadde det blitt avdekket at Politidirektoratet hadde gjort ureglementerte pengeoverføringer til Norsk Narkotikapolitiforening (NNPF). NNPF var også anklaget for rolleblanding der de brukte politiuniform da de gjennomførte kampanjer, brukte politiets adresser, og inngikk avtaler med kommuner, næringsliv, politi og arbeidstilsynet som påla sivilsamfunnet å ikke fremme liberale ruspolitiske synspunkter.

Etter stortingshøringen om rusreformen i mars startet Riksadvokaten en gjennomgang av politiets bruk av invaderende ransakingsverktøy i brukersaker. Justisdepartementet har satt ned et utvalg som gjennomgår politiets samrøre med NNPF.

Blant de mest graverende forholdene er at det har blitt avdekket at politidirektøren fikk forhåndsinformasjon om Rusreformutvalgets konklusjoner ti dager før utvalget la fram innstillingen sin for regjeringen. Tre dager før innstillingen var kjent gikk politidirektøren ut og advarte mot avkriminalisering, i en situasjon der hun hadde tilgang til informasjon som ikke var kjent for landets folkevalgte.

Svar:

Jeg er ikke enig i premissene i representantens spørsmål om at politidirektøren har bidratt til å undergrave forrige regjeringens politiske målsettinger.

Svar:

Politiet skal gjennomføre vedtatt politikk og gi departement og regjering gode politifaglige råd. Jeg forventer at politiet fremmer faglige synspunkter på forslag om å endre rammene for de områdene de er satt til å forvalte. At etatsledere kommer med faglige synspunkter i samfunnsdebatten gjør at andre samfunnsaktører kan imøtegå disse dersom de ikke er enige. Dette er blant annet bakgrunnen for at forslag til reformer og andre prinsipielle endringer sendes på offentlig høring.

Jeg mener det er en styrke for den offentlige debatten at etatsledere fremmer sine synspunkter offentlig. Det bidrar til en åpen samfunnsdebatt og til et godt beslutningsgrunnlag.

SPØRSMÅL NR. 1222**Innlevert 10. februar 2022 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 16. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vedtatt NTP for strekningen Oslo-Skien struper jernbansporet i Larvik i og med at dobbeltsporet slutter i Sandefjord.

Hva kan statsråden gjøre for å sikre midler til detaljregulering av dobbeltsporet i henhold til vedtatt Kom-

munedelplan for traseen i Larvik, slik at båndleggingen ikke lammer så store deler av byen, spesielt i sentrum, og hva kan statsråden gjøre for å få dobbeltsporet tilbake i NTP, slik at det møter det eksisterende dobbeltsporet i tunnel til Porsgrunn, rett vest for Larvik?

BEGRUNNELSE:

Etter 6 års omfattende arbeid i Larvik kommune, både politisk og administrativt, snur jernbanemyndighetene og regjeringa Solberg i sin innstilling til Nasjonal transportplan 2022-2033 hva gjelder InterCity traseen gjennom Larvik.

Nedskaleringen av IC i NTP både på østsida og vestsida av Oslofjorden rammer kommunene i ytterkant av IC-traseen. Så nå sitter Larvik med en NTP som lammer særlig sentrum gjennom den Kommunedelplan for InterCity som er vedtatt av kommunestyret i august 2019. Det skjer uten at BaneNOR eller Jernbanedirektoratet har hatt innsigelse på stasjonsplassering og trasevalg gjennom Larvik by i den vedtatte Kommunedelplanen. I ny NTP stopper dobbeltsporet i Sandefjord kommune.

En måned etter kommunestyrets vedtak snur plutselig BaneNOR, den 30. september 2019, og foreslår å «skrote» planen og beholde dagens stasjon og trase, enkeltspor fra 1881 som splitter en hel bydel.

Så nå sitter Larvik med en plan for dobbeltsporet jernbane som båndlegger i en bredde på ca. 170 meter alle bygg og arealer, og særlig sentrum er rammet. Vi trenger å få dobbeltsporet gjennom Larvik inn i NTP igjen og midler til å fullføre en detaljregulering av dobbeltsporet i henhold til den vedtatte Kommunedelplan.

Det er investert for noen år siden i dobbeltspor vest for Larvik til Porsgrunn og Larvik blir en flaskehals mellom Sandefjord og Porsgrunn/Skien.

Vestfoldbanen er landets klart mest trafikkerte jernbanestrekning og må gjøres så attraktiv som mulig for å klare miljømål for samferdselssektoren.

Svar:

Regjeringen vil føre en offensiv jernbanepolitikk og vil prioritere at jernbanen utvikles til det beste for de reisende og godsselskapene. Ambisjonene for InterCity ligger fast. Gjennomføringstakten må tilpasses planrammene som følger av Nasjonal transportplan (NTP) og oppfølgingen i de årlige budsjettene.

Realisering av de påbegynte effektpakkene vil i tiden fremover gi vesentlige tilbudsforbedringer for de reisende på både indre og ytre InterCity. På Vestfoldbanen pågår utbygginger av dobbeltspor mellom Drammen–Kobbervikdalen og Nykirke–Barkåker som del av effektpakken Flere og raskere tog på Vestfoldbanen (Oslo–Tønsberg). Tidligere er det fullført dobbeltspor mellom Holm–Nykirke (2016), Barkåker–Tønsberg (2011) og Farriseidet–Porsgrunn (2018). Når den pågående effektpakken står ferdig i 2025, vil infrastrukturen ha kapasitet for å kjøre fire tog i timen mellom Oslo og Tønsberg. En slik tilbudsforbedring vil også komme reisende lenger sør på Vestfoldbanen til gode, særlig ved at det blir bedre plass om bord på togene inn mot Oslo.

I NTP 2022–2033 er effektpakken for to tog i timen mellom Oslo og Skien prioritert for oppstart i første seksårsperiode (2022–2027). Effektpakken innebærer utbygging av dobbeltspor mellom Sandefjord og Stokke. Dobbeltspor på denne parsellen vil bidra til å muliggjøre en dobling av togfrekvensen mellom Skien og Oslo. Det er altså ikke nødvendig å bygge dobbeltspor helt frem til Skien for å kunne oppnå en betydelig forbedring av togtilbudet på hele Vestfoldbanen.

Regjeringen vil legge frem sitt forslag til videre realisering av ambisjonene for InterCity i neste NTP for perioden 2026 til 2037.

SPØRSMÅL NR. 1223

Innlevert 10. februar 2022 av stortingsrepresentant Margret Hagerup

Besvart 22. februar 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hvorfor hun mener at søknader om godkjenning av friskoler ikke skal avgjøres "uten ugrunnet opphold" i påvente av et forslag til lovendring som enda ikke er fremmet og hvor vedtak i Stortinget ikke er truffet?

BEGRUNNELSE:

I svar på spørsmål innsendt 27. januar bekrefter statsråden instruksjonen som gikk fra Kunnskapsdepartementet til Utdanningsdirektoratet den 15. november 2021 om å stille behandlingen av søknader om godkjenning av nye skoler etter friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstavene h) og i) i bero.

Inntil videre ligger friskoleloven uendret slik den er vedtatt av Stortinget. Skoler som søker om godkjenning i henhold til friskoleloven bør derfor kunne regne med at søknadene blir behandlet.

Forvaltningsloven § 11a, som statsråden viser til i svaret nevnt ovenfor, går ut på at et forvaltningsorgan skal behandle en sak “uten ugrunnet opphold”.

I NOU 2019: 5 om ny forvaltningslov står det:

“Kravet om at en sak skal avgjøres uten ugrunnet opphold, gjør at en sak – eller en gruppe saker – ikke kan legges til side (stilles i bero) inntil videre uten at det er lovhjemmel for det. Slike lovhjemler finnes i f.eks. patentloven § 17 og utlendingsloven § 33. Forvaltningsorganet kan likevel utsette behandlingen av en sak en stund for å se saker av lignende art i sammenheng, eller i påvente av en prinsipiell avklaring, f.eks. en klagesak for Sivilombudsmannen eller en pågående sak for Høyesterett.”

Statsråden mener at hennes instruks er et grunnet opphold som tilsier at søknadsbehandlingene kan stanses.

Det påståtte grunnede oppholdet bunner i at regjeringen ikke er enig i friskoleloven slik den foreligger. Loven er imidlertid fremdeles gjeldende og skolene har brukt tid og ressurser for å innrette seg etter gjeldende lov i utarbeidelse av sine søknader. Ved å instruere direktoratet til å fryse søknader i påvente av en ny lovendring setter regjeringen egen politikk over Stortingets lovvedtak.

Skal en endre friskoleloven er normal fremgangsmåte å foreslå det for Stortinget som lovgivende myndighet. “At den politikken som ble stemt frem under stortingsvalget skal ligge til grunn for privatskolepolitikken”, slik statsråden skriver, er ikke formelt fulgt opp eller gjort til gjeldende lov på nåværende tidspunkt. Det er derfor behov for en avklaring av hvordan regjeringens frys av friskolebehandling er innenfor rammen av grunnet opphold og hvordan dette er god forvaltningspraksis som ikke får en urettmessig negativ konsekvens for dem som har søkt etter gjeldende regelverk.

Svar:

Denne regjeringen har en annen privatskolepolitikk enn den forrige regjeringen. For meg har det vært viktig raskt å gjennomføre den kursendringen som følger av regjeringens politiske plattform, og som fikk tilslutning i valget. Departementet har derfor hatt på høring et forslag om å oppheve de to godkjenningsgrunnlagene vidaregåande opplæring i yrkesfaglege utdanningsprogram og særskilt profil. Rundt seksti instanser har uttalt seg i høringen, og jeg går nå gjennom høringsuttalelsene. Regjeringen tar sikte på å legge frem et lovforslag for Stortinget våren 2022.

I påvente av Stortingets forventede lovbehandling våren 2022 instruerte departementet 15. november 2021

Utdanningsdirektoratet om å stille behandlingen av søknader om godkjenning av nye skoler etter friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstavene h) og i) i bero. Instruksen innebærer en konsekvent og lik behandling av de søknadene som lå til behandling per denne datoen. De søkerne som ble berørt av instruksen ble varslet særskilt om dette.

Det oppholdet i søknadsbehandlingen som følger av instruksen er et grunnet opphold, jf. forvaltningsloven § 11a første ledd. Grunnen er at det demokratiske flertallet har skiftet. Jeg ønsker å høre Stortingets prinsipielle avklaring før disse søknadene ferdigbehandles. I denne sammenheng vil jeg også vise til lovens godkjenningssordning. Etter friskoleloven § 2-1 første ledd kan departementet godkjenne nye skoler og driftsendringer ved eksisterende skoler. Det følger av forarbeidene til loven at godkjenningssordningen er skjønnsmessig, og at det ikke foreligger noen rett til godkjenning, jf. Ot.prp.nr.37 (2006-2006) kap. 19 Til § 2-1 og Prop. 84 L (2014-2015) punkt 19.1 Til § 2-1. Den skjønnsmessige godkjenningssordningen innebærer at departementet innenfor lovens rammer har adgang til å endre forvaltningspraksis fra et gitt tidspunkt så lenge dette er saklig begrunnet. Jeg valgte i stedet å stille behandlingen av disse søknadene i bero i påvente av Stortingets lovbehandling, da det er mitt syn at viktige prinsipielle spørsmål som dette bør legges frem for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 1224**Innlevert 10. februar 2022 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt****Besvart 18. februar 2022 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

Når kommer opptrappingsplanen som både stortinget og regjeringen har vedtatt, og mener statsråden fremdeles at regjeringens mål om 1 000 nye fagskoleplasser årlig over fem år er i tråd med behovet i arbeidslivet?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen skriver i Hurdalsplattformen at de ønsker å gjennomføre en opptrappingsplan i tråd med arbeidslivets behov – men tallfester sin ambisjon til tusen nye fagskoleplasser årlig over fem år.

Aldri før har Norge utdannet flere mennesker enn de siste 10 årene. Likevel oppgir 6 av 10 bedrifter i NHOs kompetansebarometer at de har udekket kompetansebehov. Fem av ti NHO-bedrifter har behov for fagskoleutdannede. I 2020 vedtok stortinget et intensjonsvedtak om en opptrappingsplan på 1 000 nye fagskoleplasser i året over fem år. I fjor ble det samme vedtatt i Hurdalsplattformen.

Det uavhengige analyseselskapet Samfunnsøkonomisk analyse, SØA, gjennomført en helhetlig analyse av styringssystemer og insentivstrukturer for dimensjonering av utdanningstilbudet i Norge. I rapporten utgitt 26. januar 22' gis anbefalinger for bedre dimensjonering knyttet til henholdsvis videregående opplæring, fagskolesektoren og universitets- og høyskolesektoren. En hovedkonklus-

jon i rapporten er at å styrke fagskolene framstår som det viktigste tiltaket for utdanningssystemet som helhet. Fagskole er også det utdanningsnivået hvor NHO-bedriftene manglet flest folk i 2020.

Svar:

Hurdalsplattformen har store ambisjoner for høyere yrkesfaglig utdanning. Fagskolene kan på en god måte møte den enkeltes behov for kortere og arbeidslivsrettet utdanningstilbud, godt tilpasset den livssituasjonen de er i. Regjeringen vil i tråd med ambisjonene i Hurdalsplattformen prioritere en utvikling av både kvaliteten og kapasiteten i høyere yrkesfaglig utdanning for å møte fremtidens kompetansebehov. Høyere yrkesfaglig utdanning skal ha en sentral rolle i arbeidet med livslang læring og utbygging av utdanning i hele landet. Midler til nye studieplasser vil på ordinær måte bli vurdert i arbeidet med de årlige statsbudsjettene.

I tråd med Stortingets behandling av Meld. St. 9 (2016–2017) Fagfolk for fremtiden – Fagskoleutdanning gjennomføres det nå en evaluering av tiltakene i meldingen. Evalueringens delrapport 2 legges frem våren 2022 og skal blant annet se på om finansieringssystemet bidrar til en god sammenheng mellom tilbud og etterspørsel i sektoren. Jeg er opptatt av at nye studieplasser skal treffe kompetansebehovet i arbeidslivet over hele landet.

SPØRSMÅL NR. 1225**Innlevert 10. februar 2022 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 17. februar 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

Når kan arbeidsfolk på heimekontor forvente at regjeringa ferdigstiller arbeidet med ny heimekontorforskrift, slik at dei ikkje opplever unødvendig slitasje eller uvisse rundt faglege rettar?

GRUNNGJEVING:

Dagens heimekontorforskrift er 20 år gamal og utdatert med tanke på pandemi og den digitale utviklinga. Derfor sende Solberg-regjeringa eit forslag til ny forskrift på høyring i fjor vår.

I flere mediesaker før jul kom det frem at fagforeninger opplevde å få signaler fra Arbeids og inkluderings-

sministeren om at saken er utsatt. Heile eitt og eit halvt år etter at den førre regjeringa sette i gang arbeidet.

Dei tilsette som har vore pålagt heimekontor over lang tid opplever at dei er usikre på forsikringsdekning, og mange har dårlegare kvalitet på fysisk arbeidsmiljø som til dømes utstyr og ergonomiske hjelpemiddel.

Når vi går inn i ein ny kvardag etter pandemien må vi òg ha ein ambisjon om å vere gode på å tilrettelegge for dei som ønsker å halde fram med å nytte heimekontor. Då trengs eit oppdatert regelverk som sikrar arbeidstakarane sine rettar.

Svar:

Departementet sende i fjor på høyring forslag til endringar i Forskrift om arbeid som utføres i arbeidstakers

hjem. Forskrifta regulerer ulike arbeidsrettslege tilhøve for arbeid heime hos arbeidstakaren. Den slår fast at arbeidsmiljøloven gjeld, med nokre presiseringar og ein del unntak.

I høyringa sette departementet fram forslag til endringar i reglane om forskrifta sitt verkeområde, krav til skriftleg avtale, ansvar for arbeidsmiljøet, arbeidstid og Arbeidstilsynet sine oppgåver.

Det kom svært mange svar frå høyringsinstansane. Departementet har gått gjennom innspela, og har også hatt møte med partane i arbeidslivet for å diskutere endringane. Departementet er no i ferd med å avslutte arbeidet, og tek sikte på at endringane kan fastsetjast innan kort tid.

SPØRSMÅL NR. 1226

Innlevert 10. februar 2022 av stortingsrepresentant Audun Hammer Hovda

Besvart 18. februar 2022 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at ektefellen til noen som føder barn skal automatisk registreres som forelder, uavhengig av kjønn og donor?

BEGRUNNELSE:

Fra 1. januar 2022 innførte Sverige en mater est-regel ved fødsel, og har med det en kjønnsnøytral lov hva gjelder automatisk forelderrett. Over hele Norge finnes det flere familier der noen av foreldrene ikke er anerkjent av staten. Det har de siste årene dukket opp flere saker hvor medmødre som ikke har råd til privat behandling, eller ikke kan eller ønsker å vente lenge i et allerede presset of-fentlig tilbud, har endt opp med å ikke ha noen juridisk tilknytning til barnet, til tross for å være gift med den fødende. Hvis en pater est-regel gir mening i Norge i dag så er det alle grunner for at en mater est-regel skal gi minst like mye mening.

Svar:

Regjeringa er opptatt av å sikre stabile rammer rundt barn sine liv. Barnets beste er eit grunnleggjande prinsipp som skal sikre at interessene til barn blir lagt vekt på i spørsmål som gjeld dei. Barnekonvensjonen forpliktar oss mellom

anna til å leggje til rette for at alle barn skal få kjenne opphavet sitt så langt det lèt seg gjere.

Barnelova regulerer kven som er foreldre til eit barn. Den kvinnelege ektefellen til mora blir medmor til barnet dersom barnet kom til ved bruk av assistert befruktning ved godkjent klinikk i Noreg eller utlandet. Det er òg vilkår om at den kvinnelege ektefellen til mora skal ha samtykka til befruktninga og at identiteten til sæddonoren er kjend. Dersom det er nytta ein annan framgangsmåte for å få barn, kan den sosiale forelderen få juridisk tilknytning til barnet gjennom stebarnsadoptsjon.

Det er viktig at barn har to juridiske foreldre, og at barnelova og adopsjonslova sikrar gode prosessar for etablering av foreldreskap til barn. Eg meiner at desse lovane i dag tar omsyn til ulike konstellasjonar av barn og foreldre, og mangfaldet i dei ulike familiane.

I dag er det ikkje særskilde reglar for å fastsetje farskap for barn som kjem til ved assistert befruktning: farskap blir fastsett ved pater est-regelen, eller ved erklæring dersom foreldra er sambuarar. Medmorskap blir fastsett etter søknad. Eg er kjent med at søknadsprosessen kan opplevast som unødig byråkratisk. I NOU 2020: 14 Ny barnelov ønskjer barnelovutvalet å likestille foreldre av likt og ulikt kjønn, og føreslår at både farskap og medmorskap skal fastsetjast på same måte i tilfelle der det er nytta assistert befruktning. I desse tilfella føreslår utvalet at farskap og

medmorskap skal bli fastsett med grunnlag i samtykke til assistert befruktning, utan at foreldra skal måtte søke om medmorskap.

Eg er kjent med at det i år er sett i verk nye reglar med ein kjønnsnøytral presumsjon om foreldreskap i Sverige. Etter lovendringa vil ein lik regel gjelde både for par av same kjønn og par av ulike kjønn, slik at dersom mora ved fødselen til barnet er gift eller registrert partner til ei kvinne, skal kvinna automatisk bli rekna som forelder til barnet. Det same gjeld farskap eller morskap for ektepar der ein eller begge ektefellar har skifta kjønn.

Barnelovutvalet har ikkje foreslått ein tilsvarande regel. Merknadene frå høyringsinstansane om regelverket for fastsetjing av foreldreskap, syner at dette er eit område med stor usemje.

Regjeringa har ikkje tatt stilling til eventuelle nye reglar på dette området i Norge, men arbeider no med å følgje opp NOU 2020: 14 Ny barnelov og forslaga om etablering av foreldreskap og vil når dette arbeidet er ferdig leggje fram forslag til ny barnelov for Stortinget. Eg vil i dette arbeidet følgje med på erfaringane dei gjer seg med dei nye lovreglane på dette området i Sverige.

SPØRSMÅL NR. 1227

Innlevert 10. februar 2022 av stortingsrepresentant Marian Hussein

Besvart 17. februar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Det er høyt smittetrykk og en stor andel av befolkningen er smittet med korona. Mange sykehus praktiserer et besøksforbud der familiemedlemmer som er smittet ikke får besøke sine nærmeste. Disse reglene har ført til at to barn og deres mor ikke fikk tatt farvel med far og ektemann sist i januar.

Vil statsråden pålegge og påse at helseforetakene finner løsninger slik at nære pårørende kan ta farvel med alvorlig syke og døende pasienter også om de er smittet med covid 19?

BEGRUNNELSE:

Natt til søndag 23. januar gikk en småbarnsfar fra Drammen bort på Rikshospitalet i Oslo. Hans kone og barn hadde testet positivt for covid på torsdag. Søndag kveld fikk familien beskjed om at hans situasjon var så alvorlig at han muligens ikke hadde mange timer igjen. Kona og barna kjørte til sykehuset for å ta farvel, men kom ikke lengre enn til parkeringsplassen. Fra Rikshospitalet fikk de beskjed om at det ikke var mulig å gjøre unntak fra besøksforbudet, selv for pårørende i en så ekstrem situasjon.

Svar:

Pandemien har dessverre medført at helseforetakene har måttet innføre noen restriksjoner for besøk til pasienter av hensyn til smittevern. Dette var særlig nødvendig i

perioden før flertallet av helsepersonell og befolkningen var vaksinert.

Helse- og omsorgstjenesten har stått i en krevende situasjon, da den både skal ivareta smitteverntiltak, følge opp syke og gi forsvarlige tjenester. Besøksrestriksjoner har medført at pårørende ikke alltid har fått møtt sine kjære, også i situasjoner der ens nærstående ligger for døden.

Departementet har vært opptatt av problemstillingen som reises av stortingsrepresentant Hussein. Departementet har derfor tatt dette opp med de regionale helseforetakene og bedt om at det legges til rette for ledsager/pårørende, og spesielt ved fødsler og ved alvorlig sykdom/livet slutfase. Jeg har også gitt Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet i oppdrag om å vurdere smittevernråd i de tilfeller det skal være besøk til fødende og alvorlig syke/døende pasienter, hvor det er påvist smitte med covid-19 hos enten pasienten eller den besøkende.

Det er viktig å ha sine nærmeste rundt seg når man er alvorlig syk eller døende. Derfor legger vi til rette for at pårørende kan besøke alvorlig syke og døende selv om de er smittet. Dette gjelder også i de tilfellene der pasienten har fått påvist covid-19.

Personer som er smittet med covid-19 kan nå besøke alvorlig syke pårørende som er innlagt. Besøk må kunne gjennomføres på en smittevernlig forsvarlig måte og avtales med avdelingen. Pårørende og ledsagere som har fått påvist covid-19 må avtale på forhånd med institusjonen at man kommer, og følge de anbefalingene som gis av institusjonen.

SPØRSMÅL NR. 1228**Innlevert 10. februar 2022 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 21. februar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Det har nå kommet frem at over 4 500 pasienter ved sykehus UNN i Nord-Norge har måttet betale for mye for behandlingen de har fått ved sykehusene. Spørsmålet er om dette også er tilfelle i flere av de andre helseregionene og sykehus.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at ikke pasientene blir avkrevd å betale mer enn de skal?

BEGRUNNELSE:

Avisa Fremover har fredag 4. februar et oppslag om at 4 500 pasienter har blitt avkrevd for mye i pasientbetaling. Dette kan også være tilfelle ved flere helseforetak. Det at sykehus krever mer i betaling enn det de har rett til, er alvorlig overfor pasientene og kan svekke tilliten til det offentlige helsevesenet. Derfor er det viktig at det raskt blir ryddet opp i dette, pengene betalt tilbake til pasientene og det blir sjekket opp om denne praksisene også gjelder ved flere andre sykehus og har rammet flere pasienter.

Svar:

Departementet har bedt Helse Nord RHF gjøre rede for saken. Ifølge Helse Nord ble det våren 2021 klarlagt at Universitetssykehuset Nord-Norge HF (UNN) over flere år hadde krevd inn for høy egenbetaling fra pasienter i forbindelse med poliklinisk behandling. Saken er gjennomgått med de øvrige helseforetakene i Helse Nord, men det er ikke funnet tilsvarende praksis hos disse. Status for UNN er at praksis er endret. Det er avdekket at 4 559 pasienter har betalt 978 730 kroner for mye. Helse Nord opplyser at det er sendt brev til samtlige og at det per 16. februar er betalt tilbake 689 160 kroner til 2 736 av de berørte pasientene.

Jeg mener UNN og Helse Nord har opptrådt ryddig i etterkant av at det ble avdekket en praksis som ikke var i tråd med regelverket. Betalinger som kan kreves av sykehusene ved poliklinisk undersøkelse/behandling er fastsatt i forskrift. Den enkelte virksomhet (sykehus) har ansvar for å sørge for at regelverket følges. Departementet er ikke kjent med noen praksis ved landets helseforetak som avviker fra regelverket.

SPØRSMÅL NR. 1229**Innlevert 10. februar 2022 av stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein****Besvart 16. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Samferdselsministeren har nylig besvart spørsmål fra andre stortingsrepresentanter om statsråden vil ta initiativ ovenfor Statens vegvesen for å sikre oppstart av prosjektet Klauvaneset-Vågsbotn med følgende: "Jeg ser det ikke som naturlig å skulle ta initiativ overfor Statens vegvesen for dette prosjektet per nå."

Betyr dette at samferdselsministeren ikke vil sikre at Statens Vegvesen følger opp det som et flertall på Stortinget, inkludert dagens regjeringspartier Arbeiderpartiet og Senterpartiet, har vedtatt?

BEGRUNNELSE:

Nasjonal Transportplan ble behandlet så sent som i juni i fjor. Både dagens regjeringspartier og daværende regjeringspartier pekte alle på at Klauvaneset-Vågsbotn skal ha oppstart i første periode i NTP.

Samferdselspolitisk talsmann i Ap, Sverre Myrli sa også følgende til Bergens Tidende: - Hvis det var et prosjekt jeg var sikker på ville ligge inne, så var det dette. Han sa også følgende: - Vi legger opp til oppstart på dette prosjektet i første periode.

Klauvaneset-Vågsbotn er et av de viktigste samferdselsprosjektene på Vestlandet. Tidligere utredninger fra Statens Vegvesen har pekt på at dagens vegsystem ikke

tilfredsstillere kravene til vegstandard og trafikksikkerhet med tanke på trafikkmengden som er på vegnettet. Det har også vært en rekke ulykker langs strekningen som har gitt ført til flere dødsfall og hardt skadde.

Svar:

Da Meld. St. 20 (2020-2021) Nasjonal transportplan 2022-2033 ble behandlet i Stortinget i fjor vår, var det en bred politisk enighet om at Ringvei øst i Bergen er et viktig veiprojekt. Et flertall ønsket å fremskynde oppstart for den nordligste delstrekningen mellom Vågsbotn og Klauvaneset. Samtidig ønsket flertallet å prioritere tidligere oppstart for flere andre veiprojekter.

Jeg er enig i at Ringvei øst er et viktig veiprojekt og vil arbeide for at det skal bli realisert. Samtidig må jeg ta hensyn til helheten i prosjektporteføljen i Nasjonal transportplan. Selv om et flertall i Stortinget ønsker å komme i gang med Ringvei øst raskt, er det ikke en tilsvarende enighet om hvordan dette skal finansieres.

I behandlingen av statsbudsjettet for 2022 vedtok Stortinget at det skal gjøres en vurdering av veiporteføljen i Nasjonal transportplan for å bidra til en effektiv gjennomføring og oppfølging av klimamålene. Gjennomgangen skal også vurdere veinormalene, herunder en høyere terskel for trafikkmengde for bygging av firefeltsveier. Jeg mener det er riktig at vi i den forbindelse gjør samlede vurderinger av porteføljen inkludert Ringvei øst. Dette vil jeg komme tilbake til Stortinget med.

8. februar i år la Statens vegvesen fram sin gjennomføringsplan for 2022-2027, som viser hvordan etaten vil følge opp Nasjonal transportplan de neste årene. Her har Statens vegvesen lagt opp til å gå videre med planleggingen av E39 Vågsbotn–Klauvaneset og starte opp planleggingen for E39 Fjøsanger–Arna. Dette vitner om at Statens vegvesen har god framdrift i planleggingen av Ringvei øst. Jeg ser det ikke som naturlig å ta initiativ overfor Statens vegvesen om Ringvei øst før vurderingene av helheten i porteføljen er gjort.

SPØRSMÅL NR. 1230

Innlevert 10. februar 2022 av stortingsrepresentant Geir Jørgensen

Besvart 22. februar 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Vil staten bruke sitt majoritetseierskap i Telenor for å forhindre at teledata som kan sette opposisjonelles liv i fare tilfaller militærdiktaturet i Myanmar ved salget av Telenor Myanmar?

BEGRUNNELSE:

Telenor Myanmar har 18 millioner kunder i landet som styres av et brutalt militærdiktatur. Nå skal Telenor selge sin virksomhet, og en mengde organisasjoner, menneskerettighetsaktivister og demokratiforkjempere frykter at teledata og personopplysninger vil komme i hendene på militærdiktaturet. Og med det sette opposisjonelles liv i fare. SOMO (Centre for Research on Multinational Corporations), som representerer 474 organisasjoner i Myanmar har klaget inn Telenor for brudd på OECDs retningslinjer. Lagmann Hanne Sofie Greve, som bl.a. har arbeidet i den europeiske menneskerettighetsdomstolen og var norsk medlem i den internasjonale krigsforbryterkommisjonen for det tidligere Jugoslavia, uttaler til VG 10. februar:

«– De opplysninger som nå har fremkommet, er av en slik art at Telenor ved salg i Myanmar vil kunne bli ansvarlig for medvirkning til forbrytelser mot menneskeheten.»

Svar:

Det som skjer i Myanmar er meget alvorlig, og i første rekke for lokalbefolkningen.

Det er mange dilemmaer og krevende problemstillinger knyttet til dette salget og til mulige alternativer. Telenor viser til at det ikke finnes noen gode løsninger, og selskapet har måttet velge mellom alternativer som alle kan innebære alvorlige konsekvenser. Telenor gir uttrykk for at selskapet ikke kan drive under et regime som innebærer å bryte med selskapets verdier, internasjonal lov og menneskerettigheter. De kan heller ikke utsette ansatte for fare ved ikke å respondere på ordrer eller lokal lov.

Som eier har staten klare forventninger til selskapes arbeid med ansvarlig virksomhet, som også gjelder menneskerettigheter. Siden kuppet i februar 2021 har departementet, og også jeg, som forvalter statens aksjer

i Telenor, hatt flere møter med Telenor om situasjonen i Myanmar. Departementet har vært opptatt av at selskapet løpende gjør grundige vurderinger av de krevende problemstillingene som har oppstått. Dette gjelder også med hensyn til hvordan selskapet på best mulig måte gitt situasjonen kan håndtere hensynet til sine kunder.

Det statlige eierskapet forvaltes innenfor rammene som fremgår av selskapslovgivningen og eierskapsmeldingen (Meld. St. 8 (2019-2020)). Rollefordelingen mellom eier og selskap innebærer at det er styret og ledelsen i Telenor som har ansvaret for driften av selskapet. Det er styret og ledelsen som må vurdere og beslutte hvordan den

meget krevende situasjonen i Myanmar skal håndteres, herunder vurdere rammene som ligger til grunn for et salg av virksomheten.

Dette betyr ikke at departementet som majoritetseier i Telenor ikke har engasjert seg i saken. Departementet har hatt mange møter med Telenor om saken, og jeg har selv stilt en rekke spørsmål til Telenor om selskapets vurderinger og avveininger av de ulike alternativene. Jeg har blant annet stilt spørsmål om hvordan hensynet til kunder og selskapets ansatte på best mulig måte kan ivaretas gitt situasjonen, og vært opptatt av at selskapet løpende vurderer alternativene.

SPØRSMÅL NR. 1231

Innlevert 10. februar 2022 av stortingsrepresentant Audun Hammer Hovda

Besvart 21. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvorfor varsler statsråden utsettelse av byggestart på Ringeriksbanen, stikk i strid med valgloftene til regjeringspartiene?

BEGRUNNELSE:

Under valgkampen i 2021 lovet regjeringspartiene byggestart på Ringeriksbanen i 2022. Ringeriksbanen som del av FRE16 er et prosjekt som i lang tid har vært utsatt for gjentatte utsettelser, først fra 2019 til 2021/22, og tilsynelatende nå også til 2024. Disse utsettelsene bidrar til at lokalbefolkningens tillit til det politiske systemet svekkes. Det er også merkelig at prosjektet utsettes ytterligere, all den tid en samlet transportkomite har vært opptatt av rask og effektiv framdrift for prosjektet.

Svar:

Våren 2021 la Solberg-regjeringen frem Meld. St. 20 (2020–2021) Nasjonal transportplan 2022–2033 (NTP). Meldingen ble behandlet i Stortinget i juni i fjor, jf. Innst. 653 S (2020–2021). I forkant av fremleggelsen av NTP la transportvirksomhetene og berørte lokale/regionale aktører ned et omfattende arbeid med grunnlaget for planen. Transportplanen har en avgrenset økonomisk planramme, og midler til de store investeringsprosjektene er fordelt innenfor denne rammen mellom de to seksårsperiodene i planen (2022–2027 og 2028–2033).

Fellesprosjektet Ringeriksbanen og E16 Skaret–Høgkastet–Hønefoss (FRE16) er prioritert med om lag 9,0 mrd. 2021-kr og 22,7 mrd. 2021-kr i hhv. første og andre seksårsperiode i transportplanen. I tillegg kommer bompengefinansiering av veien, og om lag 1,1 mrd. kr som er forventet å påløpe etter planperiodens utløp i 2033. Fordelingen av midler mellom de to seksårsperiodene fremgår av Tabell 12.2 i Meld. St. 20 (2020–2021).

Gitt at ressursfordelingen i NTP ligger til grunn, vil oppstart av FRE16 være mulig mot slutten av 2024, eventuelt tidlig i 2025 avhengig av budsjettbehandlingen. Som samferdselsminister er det denne fordelingen jeg i utgangspunktet må forholde meg til. Som nevnt ligger det et omfattende forarbeid til grunn for transportplanen. Hvis jeg skulle ha fremskyndet FRE16, ville dette ha nødvendiggjort ytterligere endringer i planen og antakelig nedprioriteringer av andre viktige tiltak. I lys av fellesprosjektets størrelse, med forventede samlede kostnader på rundt 40 mrd. kr, ville konsekvensene av selv 1-2 års fremskynding av FRE16 sannsynligvis vært svært omfattende (og negative) for den øvrige porteføljen av prosjekter/effektpakker.

Solberg-regjeringen overførte sommeren 2021 FRE16 som et fellesprosjekt til Nye Veier, med formål om å blant annet undersøke mulighetene for kostnadsreduksjoner og nytteøkninger. Selskapet jobber nå med optimaliseringer av prosjektet iht. oppdraget.

Oppstartstidspunktet fordrer både at det prioriteres tilstrekkelige midler til samferdselsformål over de kommende årene i de årlige statsbudsjettene, at prosjektet er

ferdig optimalisert, og Stortinget må ha vedtatt en kostnadsramme for utbyggingen.

SPØRSMÅL NR. 1232

Innlevert 11. februar 2022 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 18. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hva gjør justis- og beredskapsministeren for å beskytte uigurer som overvåkes i Norge, og som frykter gjengjeldelse fordi de belyser menneskerettighetssituasjonen i Øst-Turkestan?

BEGRUNNELSE:

Det er uakseptabelt at mennesker som lever i Norge overvåkes av utenlandske myndigheter fordi de bruker sin ytringsfrihet til å kjempe for sine egne og andres grunnleggende rettigheter. Flere uigurer i Norge har fortalt i media at de blir overvåket av kinesiske myndigheter fordi de belyser Kinas behandling av uigurene i Øst-Turkestan. Uigurer forteller at deres familiemedlemmer i Kina presses til å ringe uigurer i Norge for å få informasjon om deres aktiviteter her. Hvis uigurene i Norge ikke sender informasjon, risikerer familiemedlemmene straff, kanskje å bli sendt til interneringsleirer. Ifølge Den norske Uighurkomiteen har antallet som demonstrerer mot det kinesiske regimet i Norge gått ned på grunn av Kinas metoder i Norge.

Svar:

Press og kontroll mot diasporagrupper er et internasjonalt fenomen og foregår i mange land, også i Norge. Det er alvorlig når personer i Norge opplever press og trusler fra myndigheter i opprinnelseslandet. Slik påvirkning kan utgjøre et demokratisk problem.

Den 11. februar i år fremla Politiets sikkerhetstjeneste (PST) sin nasjonale trusselvurdering for 2022. Tjenesten har de siste årene sett at Kina, og enkelte andre stater bruker sine etterretningstjenester til å kartlegge og overvåke personer i Norge. PST vurderer at autoritære regimer vil fortsette å hente inn informasjon om dissidenter og minoriteter i Norge.

PST har ansvaret for å forebygge og etterforske det som etter straffeloven faller inn under flyktningspionasje. Politiet har ansvaret for å forebygge og etterforske andre

type lovbrudd som diasporamiljøer er utsatt for. Det er svært krevende for politiet og PST å forebygge og etterforske denne type saker, da den som utøver press og kontroll hovedsakelig oppholder seg utenfor Norge. Videre kan det være utfordrende å skille mellom hva som er lovlig påvirkning, og hva som er ulovlig press eller kontroll. Relevant informasjon tilflyter heller ikke alltid norske myndigheter, slik at det kan være store mørketall hva gjelder omfang av flyktningspionasje og annen form for press og kontroll mot diasporagrupper.

Det jobbes bredt med å forebygge og motvirke ulovlig press og kontroll. Utenriksdepartementet opplyser at det er en forventning om at andre lands ambassader og deres diplomater i Norge respekterer norske lover og bestemmelser, og at innhenting av informasjon om norske forhold skjer på lovlig vis. I saker der det fra politiets eller PSTs side avdekkes forhold hvor det kan være tale om brudd på norsk straffelov eller brudd på Wienkonvensjonen, vil Utenriksdepartementet følge opp gjennom diplomatiske kanaler.

SPØRSMÅL NR. 1233**Innlevert 11. februar 2022 av stortingsrepresentant Trond Helleland****Besvart 16. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan statsråden spesifisere hvordan midlene til mindre investeringstiltak under kap. 1320, post 30 Riksveiinvesteringer, er fordelt på tiltak og prosjekter i 2022, og hvor mye av dette fullføres i 2022, slik at midlene kan omdisponeres i 2023?

Svar:

I stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan 2022–2033 ble det presentert flere grep for å nå målet om mer for pengene. Det er blant annet pekt på at virksomhetene skal få større operasjonell frihet til å velge løsninger på utfordringene beskrevet i meldingen.

Det ble gjort en del endringer i budsjettproposisjonen for 2022 med hensikt å gi Statens vegvesen større handlingsrom gjennom budsjettåret. Dette ble gjort til dels for å følge opp Nasjonal transportplan, men også fordi departementet over tid har hatt en dialog med Statens vegvesen med vurdering av rammebetingelser som kan legge begrensninger på deres mulighet til å forvalte tildelte midler i det enkelte budsjettår på en effektiv måte. Blant annet har Statens vegvesen vist til at det er krevende å utvikle lenger strekninger der de ser mindre investeringer, utbedringer og vedlikehold i sammenheng innenfor gjeldende rammer. De nye grepene er listet opp nedenfor:

- Mindre detaljerte beskrivelser av prosjekter og tiltak under 1 mrd. kr. Statens vegvesen skal få frihet til å vurdere hvilke tiltak som bør startes når for å sørge for best mulig måloppnåelse innenfor avsatte rammer. Eksempelvis oppgir vi ikke lenger en sum med midler til skredsikring, men Statens vegvesen skal rapportere på utbedring av skredutsatte punkt slik at vi kan følge opp ressursbruken.

- Post 31 Skredsikring riksveier inngår fra 2022 i post 30 Riksveiinvesteringer. Fordelingen av midlene på posten er i 2022 endret til følgende:

- o Porteføljen: Store prosjekter med prognose for sluttkostnad over 1 mrd. kr, inkl. utgifter til planlegging av disse prosjektene. Nye tiltak følger av Nasjonal transportplan (kap. 12). Årlig fremlegg av porteføljeprioritering,

første gang våren 2022, som vil være grunnlag for budsjettarbeidet.

- o Mindre investeringstiltak: Omfatter i hovedsak resten av Statens vegvesens investeringsportefølje, inkl. utgifter til planlegging av disse prosjektene. Dette er i hovedsak tiltak som i 2021 inngår i Programområdetiltak, Nasjonale turistveier og fornying av riksvei. Samferdselsdepartementet legger opp til at Statens vegvesen skal få stor frihet i gjennomføringen.

- o Byvekstavtaler: Mindre gang-, sykkel- og kollektivtiltak som bygger opp under nullvekstmålet i byvekstavtaleområdene..

- Økt terskelverdi for prosjekter som omtales med kostnadsramme for Stortinget fra 500 mill. kr til 1 mrd. kr.

- Fullmakt til å pådra staten forpliktelser ut over gjeldende budsjettår for prosjekter som ikke har egen kostnadsramme er økt og beregningsmetodikken er endret.

- Innføring av porteføljestyling – første framlegg, hvor Statens vegvesen vil komme med sin anbefalte gjennomføringsrekkefølge for prosjektene i NTP, vil være våren 2022, og dette vil være et grunnlag for arbeidet med budsjettet for 2023.

Statens vegvesen har nå lagt fram sin plan for hvordan de vil følge opp Nasjonal transportplan på et mer detaljert nivå. Denne planen er viktig for at Statens vegvesen skal kunne planlegge prosjekter og tiltak slik at de kan følges opp i de årlige budsjettene. Gjennomføringsplanen vil først og fremst være et verktøy for Statens vegvesen i planleggingen av gjennomføringen av investeringsprogrammet, basert på økonomiske rammer gitt i Nasjonal transportplan.

Fordeling av investeringsmidlene på post 30 er vist i Prop. 1 S (2021-2022) tabell 6.7, s. 99. For detaljer om Statens vegvesens konkrete planer for 2022 viser vi til deres gjennomføringsplan.

Når det gjelder spørsmålet om bindinger ved inngangen til 2023 viser jeg til de fullmakter som Stortinget har vedtatt.

Stortinget har blant annet vedtatt følgende fullmakter:

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekter

“Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2022 kan:

4. forplikte staten for fremtidige budsjettår utover gitt bevilgning for prosjekter som ikke er omtalt med kostnadsramme overfor Stortinget inntil følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme for gamle og nye forpliktelser	Ramme for forpliktelser som forfaller hvert år
1320		Statens vegvesen		
	30	Riksveinvesteringer	9 460 mill. kroner	4 260 mill. kroner

5. forpliktet staten for fremtidige budsjettår utover gitt bevilgning for planlegging mv. av prosjekter med kostnadsanslag over 1 000 mill. kroner, men der kostnadsramme ikke er lagt frem for Stortinget inntil følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme for gamle og nye forpliktelser
1320		Statens vegvesen	
	30	Planlegging, forberedende arbeider og grunnverv, riksvei	750 mill. kroner

Bindingene ved utgangen av året er oppad begrenset til drøyt 5 000 mill. kroner for mindre investeringer og planlegging. I tillegg er anslåtte bindinger for store prosjekter (prosjekter med egne vedtak om kostnadsramme). Som det går fram av tabell 6.6. på s. 95 i Prop. 1 S (2021-2022) er anslag bindinger i 2023 for post 29 og 30 på 12 480 mill. kr. Jeg vil understreke at det er stor usikkerhet knyttet til dette tallet. De store prosjektene som er i gang skal sikres rasjonell gjennomføring og på nåværende tidspunkt har vi kun anslag på behov i 2023.

Som det går fram av tabell 6.6 er det teoretisk mulig å ta ned bevilgningen i 2023. Et kutt vil blant annet kunne bety stopp i framdrift i prosjekter som er varslet i budsjettet for 2022. I Prop. 1 S (2021-2022) er det varslet at det settes av midler for å sikre at flere prosjekter i porteføljen

i Nasjonal transportplan 2022–2033 kan bli klare for anleggsstart.

Dette gjelder:

- E6 Megården–Mørsvikbotn i Nordland
- E16 Hylland–Sleen i Vestland
- Fellesprosjektet Vossebanen/E16 Stanghelle–Arna i Vestland
- E134 Røldal–Seljestad i Vestland
- E134 Saggrenda–Elgsjø i Viken og Vestfold og Telemark
- E134 Oslofjordforbindelsen, fase 2 i Viken.

Videre vil et kutt bety en reduksjon i potten til mindre investeringer, og dermed mindre til fornying (oppgradering av tunneler i tråd med tunnelsikkerhetsforskriften), utbedringsstrekninger, bygging av gang- og sykkelveier, trafiksikkerhetstiltak osv.

SPØRSMÅL NR. 1234

Innlevert 11. februar 2022 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa

Besvart 17. februar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Flere organisasjon har hevdet at Israels systematiske og omfattende menneskerettighetsbrudd kan betegnes som apartheid.

Hva gjør Norge, på egen hånd og i FNs sikkerhetsråd, for å få undersøkt om situasjonen for palestinere i Israel kan defineres som apartheid, slik disse organisasjonene hevder?

BEGRUNNELSE:

I begynnelsen av februar la Amnesty International frem en utredning som konkluderer med at israelske myndigheters omfattende og systematiske menneskerettighetsbrudd mot palestinerne kan betegnes som apartheid. Tidligere har blant annet også Human Rights Watch og to israelske menneskerettighetsorganisasjoner fastslått at Israel begår apartheidforbrytelsen mot palestinerne. Som utenriksministeren er kjent med, er apartheid en spesiell type forbrytelse mot menneskeheten som begås når en etnisk gruppe blir utsatt for systematiske og vedvarende menneskerettighetsbrudd eller brudd på internasjonal humanitær rett til fordel for en annen etnisk gruppe. Hvis sånt skjer, er det internasjonale samfunnet, fremfor alle FNs sikkerhetsråd, forpliktet til å reagere. Gjennom FNs Apartheidkonvensjon, som Norge har sluttet seg til, er Norge i tillegg forpliktet til å ta selvstendige grep for å straffeforfølge personer som er mistenkt for å ha begått apartheidforbrytelsen.

Svar:

Norge følger menneskerettighetssituasjonen i Palestina og Israel tett. Vi ser svært alvorlig på de mange bruddene på menneskerettighetene og internasjonal humanitærrett mot palestinere som FN, menneskerettighetsorganisasjoner og andre rapporterer om. Vi er kjent med rapportene fra Amnesty International, Human Rights Watch, B'Tselem og andre.

“Apartheid” er definert som en forbrytelse mot menneskeheten i Roma-vedtektene for Den internasjonale

straffedomstol av 1998. Det er et rettslig begrep med et rettslig definert innhold. Det er først og fremst rettsvesenets oppgave å avgjøre hvorvidt en slik alvorlig internasjonal forbrytelse har funnet sted. Jeg noterer meg i den forbindelse at hovedanklager ved Den internasjonale straffedomstol (ICC) i fjor besluttet å iverksette etterforskning knyttet til situasjonen i Palestina, og denne etterforskningen er pågående. Hovedanklager vil på uavhengig grunnlag kunne vurdere spørsmålet i forbindelse med etterforskningen.

Norge understreker i alle relevante fora, inkludert i FNs sikkerhetsråd, at Israel er folkerettslig forpliktet til å ivareta rettighetene til alle befolkningsgrupper i Israel og i okkuperte palestinske områder. Den israelsk-palestinske konflikten drøftes i Sikkerhetsrådet hver måned. Som valgt medlem av Sikkerhetsrådet er Norge tydelig i sin kritikk av de ulovlige israelske bosetningene, husutkastelser, voldshandlinger mot sivile, frihetsberøvelse og stengningsregimet i Gaza. Å oppfordre til respekt for menneskerettighetene og internasjonal humanitærrett er et viktig prinsipp i den bilaterale dialogen vår med Israel.

Norge samarbeider med FN og en rekke palestinske og israelske sivilsamfunnsorganisasjoner for å bedre levekårene for befolkningen i Palestina. Vi oppfordrer dem til å gjenoppta forhandlinger om en to-statsløsning, som vil kunne innfri både israelernes og palestinernes legitime nasjonale aspirasjoner.

Jeg gjør for øvrig oppmerksom på at Norge har ikke sluttet seg til FNs internasjonale konvensjon om undertrykkelse og straff for apartheidkriminalitet.

SPØRSMÅL NR. 1235

Innlevert 11. februar 2022 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 18. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Er statsråden av den oppfatning at implementering av det nye forslaget til grenseforordning – dersom det kommer til votering i sin nåværende form – vil kreve tre fjerdedels flertall i stortinget, jf. Grunnloven § 115?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mitt spørsmål til statsråden i dokument 15:1154 av 04.02.22, samt statsrådets respons på spørsmålet av

09.02.22. Statsråden svarer ikke på det hun blir spurt om. Spørsmålet var: «Er statsråden av den oppfatning at implementering av det nye forslaget til grenseforordning vil kreve tre fjerdedels flertall i Stortinget, jf. Grunnloven § 115?». Videre står det i begrunnelsestekstens siste setning: «Det er derfor ønskelig å vite statsrådets syn på om dette er en suverenitetsavståelse som ville krevd tre fjerdedels flertall ved votering i Stortinget, dersom forslaget kommer dit i sin nåværende form.». Da disse formuleringene tilsynelatende fremstod som tvetydige av statsråden, så det

ble oppfattet som om spørsmålsstiller ba om en generell redegjørelse om Schengen-samarbeidet og en uttalt intensjon om å oppnå et bedre forslag til grenseforordning, stilles spørsmålet på nytt. Det spørsmålsstiller ønsker besvart er statsrådets vurdering av om det nye forslaget til grenseforordning – slik det ble fremlagt av Kommisjonen – vil innebære en slik grad av suverenitetsavståelse at det ville krevd tre fjerdedels flertall ved votering i Stortinget.

Svar:

Det vises til mitt svar på spørsmål nr. 1154 fra representanten hvor jeg skrev at det er først når forslaget er ferdig-

forhandlet i EU at det vil være naturlig å vurdere hvilken av Grunnlovens bestemmelser som kommer til anvendelse for Stortingets samtykke.

Jeg kan forsikre representanten Amundsen om at det vil bli gjort en grundig vurdering av hvilken grunnlovsbestemmelse som kommer til anvendelse, før saken legges fram for Stortinget til behandling. Forslaget fra EU-kommisjonen er ikke endelig og av erfaring er det grunn til å tro at det vil endres innen det blir vedtatt. Jeg finner det ikke hensiktsmessig å bruke ressurser på en slik vurdering før vi kjenner det endelige forslaget.

SPØRSMÅL NR. 1236

Innlevert 11. februar 2022 av stortingsrepresentant Tage Pettersen

Besvart 18. februar 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Kulturdepartementet skriver på sine nettsider at støtte fra stimuleringsordningen er direkte knyttet opp mot offentlige smittevernpålegg. Uten offentlige restriksjoner på arrangementstidspunktet vil det ikke være grunnlag for å gi støtte fra ordningen. Samtidig har kulturministeren uttalt at de vil hjelpe bransjen i en overgangsfase.

På hvilken måte vil statsråden støtte de arrangementene som gjennomføres i et gjenåpnet Norge i tiden fremover og når vil dette offentliggjøres?

BEGRUNNELSE:

Kulturlivet er gjenåpnet og i nyhetsbildet jubler mange kulturaktører. Samtidig er ikke dette et dekkende bilde for store deler av kulturlivet. Svært mange opplever at det tar tid før publikum er tilbake og før salene igjen er fylt opp. Kulturministeren har uttalt til både media og bransjen at hun er klar over problemstillingen og at arrangørene trenger hjelp i en overgangsfase. Kompensasjonsordningen gjelder frem til sommeren og stimuleringsordningen for første kvartal. Utfordringen er at disse ordningene kun gjelder så lenge det er myndighetspålagte krav om antallsbegrensninger eller avlysninger. Rundt 1200 prosjekter har søkt stimuleringsmidler for 600 millioner til en ramme på 300 millioner. Over 80 % av disse er arrangementer for februar og mars. Departementet og Kulturrådet har antydnet en behandlingstid på ca. fire uker, som betyr svar i slutten av februar/starten av mars. I lys av

samfunnets gjenåpning, sitter nå arrangørene i praksis og venter på avslag på sine stimuleringsøknader. Mange arrangører er satt i en umulig situasjon. De vurderer nå om de kan gjennomføre sine planlagte arrangementer i februar og mars. De ønsker å skape både aktivitet og arbeidsplasser, men mange tør ikke ta risikoen og velger derfor å avlyse.

Svar:

Det er en svært alvorlig situasjon kulturbransjen nå står i.

Regjeringen har i all hovedsak tre ordninger som skal ivareta sektoren.

1. Kompensasjonsordningen, som skal kompensere for 70 % av tapte inntekter knyttet til avlyste eller nedskalerte arrangementer i perioden 1. november til 28 februar.

2. Stimuleringsordningen som skal stimulere til aktivitet mens det er aktive smittevernstiltak, med oppstart 8. desember.

3. Økonomisk kompensasjon gjennom styrking av eksisterende virkemiddelapparat som eksempelvis kulturfondet, kunstnerstipender, fond for lyd og bilde mv.

Det er ingen som forventer at konsertsaler og scener skal fylles på noen dagers varsel, og vi vet at mange arrangører og underleverandører opplever å stå i en vanskelig situasjon selv om smittevernpåleggene er borte. Derfor har regjeringa lagt opp til at arrangører og underleverandører skal kunne søke kompensasjon for avlyste

og nedskalerte kulturarrangementer ut februar selv om det ikke lenger er smittevernstiltak i samfunnet. Dette vil hjelpe mange aktører i en overgangsperiode, og ordninga ligger også klar i månedene fram til sommeren dersom det oppstår nye smittebølger og det blir behov for nye nedskaleringer. Vi valgte bevisst å flytte forvaltninga av kompensasjonsordninga til Lotteri- og stiftelsestilsynet for å sikre rask og effektiv saksbehandling. Siden smittebølga inntraff før jul, har vi hatt tett og god dialog med bransjen, og etter innspill fra kulturlivet selv legger vi opp til viktige forbedringer i kompensasjonsordninga som ble laga av forrige regjering.

Da regjeringa måtte innføre nye smittevernstiltak i desember etablerte vi på ny stimuleringsordningen, etter råd fra kultursektoren. For å sikre så raske svar som mulig på søknadene, flyttet vi 15 ekstra saksbehandlere til Kulturrådet. Kultursektoren kjenner stimuleringsordninga godt da det er den samme ordninga som varte fra 1. juli til 31. oktober i fjor. Stimuleringsforskriften er knyttet direkte opp mot smitteverntiltak i samfunnet, og det kan dermed kun gis tilskudd fra ordninga til arrangementer som er underlagt smitteverntiltak.

Selve formålet med stimuleringsordninga er å stimulere til kulturaktivitet når smittevernstiltak hindrer normal aktivitet. Kulturrådet har verken nå eller tidligere kunnet fravike forskriftens tydelige bestemmelser på det punktet. Det vil ikke være rettfærdig at arrangementer som gjennomføres under strenge smittevernstiltak, skal konkurrere om midler med arrangementer uten noen smittevernstiltak. Stortingets forutsetning for stimuleringsordninga er helt tydelig på at ordninga skal avvikles når det ikke lenger er smittevernstiltak. En midlertidig oppheving av vilkåret om «myndighetspålagte krav eller begrensninger» som står i stortingsvedtaket, vil bety at de som valgte å ikke søke innen søknadsfristen, kan hevde at ordninga i sin endrede skikkelse medfører en vilkårlig fordel for de som søkte. De som ikke søkte, hadde ingen forutsetninger for å forutse at vilkårene kunne endres. Et vedtak fattet med hjemmel i en utvida ordning ville dermed kunne bli erklært ugyldig, da søkere har søkt på ulike vilkår. Gitt at vilkårene i stimuleringsordninga skulle endres, måtte dette ha blitt forelagt Stortinget for å få et nytt budsjettvedtak, ordninga måtte kunngjøres med ny søknadsfrist, eksisterende søknader måtte blitt avslått, ordninga måtte blitt åpna igjen og alle måtte søkt på ny, i og med at man har søkt på ulikt grunnlag, med store forsinkelser i utbetaling av støtte som konsekvens.

Når vi heldigvis fikk åpna opp for kulturlivet og resten av samfunnet i starten av februar, betyr det at totalsummen til fordeling på de som har søkt mellom 8. desember og tidlig i februar, vil bli større, slik at avkortninga på søknadene blir betydelig mindre (om noe) enn om tiltakene hadde vart lenger. Det er viktig at vi nå får ut penger raskt til kulturarbeiderne som allerede har gjennomført arrangementer. Det er Kulturrådet godt i gang med, og vi

venter mange flere vedtak denne uka og framover. Alle de 300 millioner kronene i stimuleringsordninga vil bli brukt på søknader mellom 8. desember og 12. februar.

I tillegg har vi avsatt 300 millioner til å forsterke det eksisterende virkemiddelapparatet, som vi vet treffer kunst- og kulturutøvere på en veldig god måte. Om lag 200 mill. kroner av disse er allerede fordelt til ordninger for utøvende kunstnere gjennom Fond for utøvende kunstnere, Norsk kulturfond, Fond for lyd og bilde og kunstnerstipend, til filmproduksjon og museer. Fordelinga av de resterende midlene vil vi snarlig komme tilbake til, men det er opplagt at det må inngå i en plan for gjenåpning av en hardt rammet bransje. Dette er midler som skal bidra til å hjelpe kultursektoren nå som smitteverntiltakene er fjernet.

Kulturdepartementet ba i februar 2021 Norsk kulturråd og Norsk filminstitutt om å kartlegge og analysere konsekvensene for sektoren. Oppdraget inkluderer også å utarbeide et forslag til plan for kulturpolitiske virkemidler for å løse de utfordringene.

Avslutningsvis er det viktig for meg å si at nettopp fordi konsert- og kulturarrangører har god kunnskap om smittevern og publikumshåndtering, bestemte denne regjeringa seg for å prioritere kulturlivet da vi begynte å åpne samfunnet igjen, og ga unntak fra enmetersregelen da den fortsatt gjaldt i resten av samfunnet. Nå har vi et ansvar alle sammen for å benytte kulturarenaer, arrangementer og aktivitet for å sikre limet i samfunnet. Kultur er en næring med arbeidstakere som har behov for forutsigbare løsninger som alle andre arbeidstakere, men det er også så veldig mye mer. I fjor spurte NRK folk om hva de gleder seg til etter korona? Det desidert flest gledet seg til, var to ting: Det var å klemme – og det var å gå på festivaler og konserter. Kultur er viktig for folk. Kultur er viktig for fellesskap og samhold, og regjeringa skal fortsette å ta sitt ansvar for å bistå kulturlivet inn i en ny tid.

SPØRSMÅL NR. 1237**Innlevert 11. februar 2022 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 18. februar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for hvor sannsynlig det er at både oljeinntektene faller og pensjonsfondets verdi reduseres i tiden fremover?

BEGRUNNELSE:

I 2021 hadde pensjonsfondet en solid vekst og hittil i 2022 har oljeprisen økt betraktelig. I følge uttalelsen fra rådgivende utvalg for finanspolitiske analyser vil inntektene fra petroleumsnæringen falle samtidig som verdien av oljefondet kan reduseres i tiden fremover.

Svar:

Utsiktene for petroleumsvirksomheten er redegjort for i Nasjonalbudsjettet kapittel 2.6. Det anslås at petroleumsproduksjonen øker markert frem mot 2024, for deretter gradvis å gå ned, se figur 2.11B. Anslagene for de fremtidige petroleumsinntektene er usikre og avhenger av den videre utviklingen i petroleumsproduksjon, priser og kostnader.

Usikkerheten for finanspolitikken knyttet til verdien av Statens pensjonsfond utland er i Nasjonalbudsjettet 2022 belyst både med historiske tall (standardavvik) og modellsimuleringer, se avsnitt 3.1.2. Norges Bank har i halvårsrapporten for Statens pensjonsfond utland i 2021 beregnet at forventet standardavvik til årlig nominell avkastning er 10,6 pst. Det innebærer at svingninger i fon-

dets avkastning på inntil 10,6 pst. vil være vanlig i enkeltår, og at en må forvente enda større svingninger i om lag ett av tre år.

Rådgivende utvalg for finanspolitiske analyser la frem sin første uttalelse med vurderinger av den langsiktige bærekraften i statsfinansene og om finanspolitikken er forenlig med slike hensyn den 3. februar. Utvalget var særlig opptatt av handlingsregelen og sårbarheten ved at en stor andel av statsbudsjettet finansieres med overføringer fra Statens pensjonsfond utland (SPU). I bakgrunnstekst 4 til utvalgets uttalelse drøftes usikkerheten knyttet til verdien av fremtidig oljeproduksjon og usikkerhet knyttet til verdien på Statens pensjonsfond utland, se blant annet avsnitt 2.1 i bakgrunnsrapport 4.

Utvalget benytter en simuleringsmodell utviklet av Finansdepartementet til å belyse usikkerheten i finansmarkedene for verdien av SPU. Realverdien av SPU simuleres med utgangspunkt i statistiske fordelinger for utviklingen i finansmarkedene, i tillegg til prognoser for statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten og beregningstekniske forutsetninger om uttak fra fondet. Utvalget har i sin rapport beregnet sannsynligheter for at realverdien av SPU er lavere om 15 og 30 år sammenlignet med verdien ved utgangen av første halvår 2021, se figur 9A i utvalgets bakgrunnsrapport 4. Sannsynligheten for at realverdien av SPU i 2051 er lavere enn i dag, anslås til i underkant av 30 pst., mens sannsynligheten for at SPU er halvert i verdi anslås til om lag 3 pst. Sannsynlighetene for fall er noe lavere frem mot 2036.

SPØRSMÅL NR. 1238**Innlevert 11. februar 2022 av stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik****Besvart 16. februar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Vil utenriksministeren sørge for at det oppnevnes advokater til samtlige av de norske barna som er fengslet i Syria?

BEGRUNNELSE:

Redd Barna mener den norske staten må betale for advokater som kan representere interessene til barna som er fengslet i Syria. Kommunikasjonsdirektør i Redd Barna Norge, Gunvor Knag Fylkesnes, sier til VG 9. februar 2022 at de mener at de har rett til juridisk bistand, og at

denne retten per dags dato ikke ivaretas. Fylkesnes ber derfor Utenriksdepartementet om å utnevne advokat for disse barna. Advokatene kan kartlegge barnas situasjon i syriske leirer, og utrede hvilke rettigheter og krav de har etter barnekonvensjonen. Fylkesnes påpeker i denne sammenhengen at Joshua French fikk omfattende juridisk bistand fra Norge gjennom flere år da han satt fengslet i Kongo. Redd Barna Norge har tatt opp saken i brev av 10. januar 2022 til Utenriksdepartementet, hvor det blant annet står: «Det er blitt grundig dokumentert at de barna som nå lever i interneringsleirene ikke får oppfylt sine rettigheter etter barnekonvensjonen. Etter både den norske straffeprosessloven og rettshjelpsloven er det mulighet til å gi fri rettshjelp til norske barn også i utlandet.» Redd Barna påpeker i brevet at selv om det formelt sett er Statsforvalteren som oppnevner advokater for norske barn i utlandet, så bør den i denne saken gå gjennom Utenriksdepartementet, siden barnas mødre har bedt om bistand fra konsulerseksjonen i Utenriksdepartementet. Minst ett utenlandsk barn skal være skutt og drept av sikkerhetsvakter i al-Hol-leiren nordøst i Syria under opptøyer mandag. De norske barna og deres mødre holdes i leiren al-Roj. Denne leiren anses som litt tryggere, men også der

har det pågått en forverring av forholdene de siste månedene, har kurdiske selvstyremyndigheter advart.

Svar:

Jeg deler representantens bekymring for barn av norske borgere i Syria. De har blitt satt i en svært vanskelig situasjon av sine foreldre. Det er offentlig kjent at det er totalt fire barn av norske kvinner i nordøst-Syria, og at barna er i følge med sine mødre. Foreldre med foreldreansvar har rett og plikt til å ta avgjørelser for egne barn. Det er offentlig kjent at ikke alle kvinnene har bedt om konsulær bistand, og at en kvinne som har bedt om konsulær bistand fra utenriks tjenesten, allerede har advokat.

Utenriksdepartementet har ingen rolle knyttet til oppnevning av advokater for norske borgere i utlandet. Dersom en norsk borger i utlandet ønsker å engasjere en advokat, kan utenriks tjenesten ved behov bistå med å formidle kontakt. Utenriks tjenesten dekker heller ingen utgifter til juridisk bistand for norske borgere i utlandet. Dersom en norsk borger ønsker å søke om fritt rettsråd, kan utenriks tjenesten bistå med å formidle søknaden til Statsforvalteren i Oslo og Viken, som behandler søknader om fri rettshjelp i utlandet.

SPØRSMÅL NR. 1239

Innlevert 11. februar 2022 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 18. februar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for om staten har større ekstrainntekter som følge av de høye strømprisene enn utgiftene knyttet til støtteordningen for de ekstraordinært høye strømprisene?

BEGRUNNELSE:

I følge uttalelse fra rådgivende utvalg for finanspolitiske analyser er det usikkert om staten tjener eller taper på de høye strømprisene.

Svar:

Etter en periode med svært lave priser i 2020 økte strømprisene gjennom sensommeren og høsten 2021 mye i Europa og sørlige deler av Norge. En viktig bakgrunn for de økte strømprisene høsten 2021 er høye priser på kull, gass

og CO₂-kvoter. Situasjonen i Europa har vært forsterket av periodevis lav vindkraftproduksjon. Samtidig har sørlige deler av Norge opplevd tørt vær gjennom sensommeren og høsten, med mindre tilsig til kraftmagasinene enn normalt.

Økte overskudd hos kraftprodusentene gir økte inntekter til fellesskapet gjennom økt skatt og økte utbytter. Staten og kommuner eier sammen om lag 90 pst. av produksjonskapasiteten i vannkraft.

For staten vil økte strømpriser bidra til økte skatteinntekter fra kraftforetakene, særlig gjennom grunnrenteskatten for vannkraft og økte utbytteinntekter fra Statkraft. Alminnelige skatteinntekter fra kraftforetakene (i hovedsak foretak som produserer vann- og vindkraft) vil også isolert sett øke dersom strømprisene er høye, men økte kostnader i selskap som forbruker kraft, trekker i motsatt retning. Samlet sett antas økte kraftpriser å gi økt selskapsskatt, men det er ikke utarbeidet anslag for dette.

Elavgiften påvirkes i utgangspunktet ikke av kraftprisene, men høyere priser kan gi lavere elforbruk og dermed lavere inntekter fra elavgiften. Staten vil også få økte strømavgifter. Merverdiavgiften er en generell avgift på forbruk. Departementet antar at den samlede omsetningen av varer og tjenester, og dermed også de samlede merverdiavgiftsinntektene, i liten grad påvirkes av endringer i strømprisen.

Det gjøres for øvrig oppmerksom på at både utbytte, grunnrenteskatt og selskapskatt fra kraftselskapene først kommer som inntekter for det offentlige med ett års etterlep.

Tabell 1 viser anslag for statens påløpte inntekter og utgifter som i stor grad antas å bli påvirket av kraftpris, der det har vært mulig å lage anslag. Tabellen gir ikke en fullstendig oversikt over virkningene for staten. Gjennomsnittet for perioden 2010 til 2020 er brukt som sammenligningsgrunnlag, hvor gjennomsnittlig kraftpris var 33,7 2021-øre per kWh. Tabellen viser påløpte skatteinntekter

for grunnrenteskatt, mens inntektene bokføres året etter. Utbytteinntekter er ført på regnskapsåret, ikke året de er utbetalt.

Statens inntekter fra grunnrenteskatt mv. for 2022 vil avhenge av hvordan kraftprisene utvikler seg. Basert på faktiske kraftpriser så langt i år og terminpriser i det nordiske markedet per 9. februar 2022, ligger gjennomsnittlig kraftpris (nordisk systempris) i 2022 an til å bli om lag 54 øre per kWh. Dersom prisene utvikler seg i tråd med markedets forventninger, kan statens påløpte inntekter også i 2022 bli høyere enn gjennomsnittet for 2010–2020 (da gjennomsnittlig systempris var 33,7 2021-øre per kWh), men lavere enn i 2021 (da gjennomsnittlig systempris var 63,4 øre per kWh).

Det er for tidlig å gi et velkvalifisert anslag på utbyttet fra Statkraft for 2023 (som baserer seg på regnskapsåret 2022), jf. at det er svært tidlig i regnskapsåret og naturlig usikkerhet knyttet til resultatene i 2022.

Tabell 1 Anslåtte virkninger for staten ved økt kraftpris. Mill. 2021-kroner

Inntekt/utgift ¹	Virkning	Anslag 2021	Gjennomsnitt	Differanse fra gjennomsnitt 2010-2020
			2010-2020	
Grunnrenteskatt ²	+	18 400	6 500	11 900
Skatt på alminnelig inntekt	+			
Elavgift	–			
Merverdiavgift ³	0 (?)			
Utbytte fra Statkraft ⁴	+	9 700	5 000	4 700
Strømavgifter (offentlig sektor samlet) ⁵	–	-5 800	-3 100	-2 700

1 Indirekte virkninger på andre offentlige utgifter enn strøm, via eventuelt økt lønnsvekst og/eller prisvekst på andre varer og tjenester, er ikke hensyntatt i tabellen.

2 Tall for 2020 og 2021 er anslag basert på gjennomsnittlig kraftpris (systempris) på 11,6 øre per kWh i 2020 og 63,4 øre per kWh i 2021. Grunnrenteskatten er lagt om til en kontantstrømskatt fra 2021. Provenyet er derfor ikke direkte sammenlignbart over tid. Tabellen viser påløpte inntekter. Inntektene bokføres året etter.

3 Departementet antar at den samlede omsetningen av varer og tjenester, og dermed også de samlede merverdiavgiftsinntektene, i liten grad påvirkes av endringer i strømprisen.

4 Utbytteinntekter er ført på regnskapsåret, ikke året de er utbetalt. Det er også andre forhold ut over kraftpris som påvirker størrelsen på utbytte fra Statkraft.

5 Strømforbruket er basert på elektrisitetsbalansen for 2019. Det er benyttet samme prisforutsetninger som i grunnrenteskatten. Statistikken skiller ikke mellom forbruk i offentlig og privat tjenesteyting. Anslaget her er derfor grovt og delvis skjønnsmessig. Private virksomheter innen bl.a. helse og utdanning er ikke skilt ut. Det har hel-

ler ikke latt seg gjøre å skille ut strømforbruk i staten fra øvrig offentlig virksomhet.

Totalt utgjør strømtiltak på statsbudsjettet over 15 mrd. kroner, hvorav 400 mill. kroner kom i 2021 og resten i 2022:

- Redusert elavgift (2,9 mrd. kroner (hvorav 316 mill. kroner bokføres i 2023))
- Midlertidig strømstønadordning til husholdningene (9,2 mrd. kroner)
- Økt bostøtte (1,4 mrd. kroner)
- Tilskudd til jordbruks- og veksthusnæringen (500 mill. kroner)
- Økt støtte til studenter (478 mill. kroner)
- Økt støtte til kommunene for å dekke økte utbetalinger til sosialhjelp (400 mill. kroner)
- Støtte til enøktiltak (100 mill. kroner)
- Tilskudd til frivillige organisasjoner (250 mill. kroner)

Som redegjort for over, vil inntektsanslaget for staten særlig avhenge av hvordan kraftprisene utvikler seg. Det er også usikkerhet knyttet til den endelige kostnaden ved vedtatte og foreslåtte strømtiltak.

SPØRSMÅL NR. 1240**Innlevert 11. februar 2022 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 18. februar 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch****Spørsmål:**

Høyesterett slo 11. oktober tydelig fast at vindkraftutbyggingen på Fosen strider mot menneskerettighetene og at konsesjonen er ugyldig. Landbruks- og matministeren er ansvarlig for reindrifta.

Hva gjør statsråden for at dommen skal respekteres, hva mener statsråden reindrifta skal gjøre i den svært alvorlige situasjonen de står i, i påvente av regjeringens arbeid med oppfølginga av dommen og hvilke akutttiltak vil statsråden sette i verk for å hjelpe reindrifta i området?

BEGRUNNELSE:

Fire måneder etter dommen lever fortsatt reindriftsamene i usisne om hva som skjer med vindkraftverkene. De må slite på de samme beiteområdene, med de langsiktige store negative konsekvensene dette har for drifta. Det haster derfor å gi reindrifta forutsigbare rammer framover og hjelp i den svært akutte situasjonen de står i.

Svar:

Olje- og energidepartementet sendte 13. desember 2021 brev til partene på Fosen. I brevet viste departementet til at det er behov for en ny behandling og nye vedtak i saken om Storheia og Roan vindkraftverk. Regjeringen har lagt til grunn at det skal vurderes hvilke endringer i konsesjonene som er nødvendige for å bringe dem i samsvar med reindriftens folkerettslige vern. I brevet forhåndsvarslet Olje- og energidepartementet at departementet av eget tiltak vil vurdere hvilke endringer i konsesjonene som er nødvendige for å sikre reindriftens folkerettslige vern. I den forbindelse ble det orientert om at det vil være nødvendig å få utarbeidet et faglig grunnlag for de beslutninger som skal treffes.

Som landbruks- og matminister har jeg ansvaret for reindriftsnæringen, og har særlig oppmerksomhet på situasjon til reindriften på Fosen i denne saken. Jeg hadde senest i februar et møte med Fosen reinbeitedistrikt. Formålet med dette møtet var å lytte og få best mulig inn-sikt i reindriftens synspunkt når det gjelder situasjonen på Fosen. I møtet fortalte reindriften at reinen unngår vinterbeiteområdene der vindturbinene nå står. Reindriften løftet også fram behovet for forutsigbarhet, samt behovet for å få en snarlig avklaring fra regjeringen om den videre prosessen.

Landbruks- og matdepartementet (LMD) har også hatt dialog med Norske Reindriftsamers Landsforbund

(NRL) om saken. I forbindelse med innledningen til forhandlingene om Reindriftsavtalen for 2022/2023, sendte NRL et brev 30. desember 2021 til LMD. Der varslet NRL at de ikke ville levere sitt krav til forhandlingene om Reindriftsavtalen 2022/2023, med mindre regjeringen først redegjorde for hvordan dommen skulle følges opp.

I brev fra LMD 6. januar 2022 til NRL forpliktet regjeringen seg til å komme tilbake med en redegjørelse om regjeringens videre oppfølging av Fosen-dommen, herunder hva slags prosess man legger opp til å gjennomføre for å avklare hvilke kortsiktige og langsiktige tiltak som vil bli iverksatt for å sikre reindriften på Fosen. NRL leverte etter dette den 7. januar 2022 sitt krav til Reindriftsavtalen 2022/2023.

I brev av 7. februar 2022 fra Landbruks- og matdepartementet til NRL kom regjeringen med en slik redegjørelse. For å sikre at man får avdekket hvilke tiltak som vil sikre fortsatt reindrift på Fosen, og at nye vedtak er i samsvar med reindriftens folkerettslige vern, ble betydningen av at reindriften og NRL deltar i den videre prosessen understreket. Oppfølging av dette er Olje- og energiministerens sitt ansvar.

Dersom det er behov for å igangsette tiltak på kort sikt grunnet vindturbinene, følges dette opp av Olje- og energidepartementet og vindkraftaktørene. Her vises det til Olje- og energi-departementets brev av 13. desember 2021 hvor reindriften og vindkraftselskapene ble bedt om å vurdere og komme med innspill til hvilke tiltak som kan settes i verk på kort sikt for å avhjelpe konsekvensene av utbyggingen for reindriften, mens det arbeides for å finne mer permanente løsninger på Fosen. Jeg er kjent med at vindkraftaktørene har redegjort overfor Olje- og energidepartementet om hvilken beredskap selskapene har for å møte eventuelle behov for reindriften på kort sikt.

Avslutningsvis vil jeg understreke at jeg har stor forståelse for at reindriften har behov for en raskest mulig avklaring og forutsigbarhet i den videre prosessen. Videre at de utredninger som skal gjennomføres ikke blir mer omfattende, verken i tema eller tid, enn nødvendig. Det legges nå stor vekt på at det skal være god fremdrift i den videre prosessen. Samtidig understrekes viktigheten av at de prosesser og løsninger som velges må stå seg for etertiden.

SPØRSMÅL NR. 1241

Innlevert 9. februar 2022 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 22. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan statsråden oversende en samlet og uttømmende liste over vei-prosjekt som er omtalt i NTP 2022-2033 samt vei-prosjekt som er omtalt i merknader i Innst. 653 S (2020–2021) med oppstart i første planperiode, og tydeliggjøre i listen hvilke prosjekter som ikke er inkludert i vegvesenets gjennomføringsplan 2022–2027?

BEGRUNNELSE:

Oppfylingsgraden av Nasjonal Transportplan er et viktig mål på hvordan utviklingen i samferdselssektoren går. For Stortingets arbeid med dette er det viktig at det tilgjengeliggjøres tydelig informasjon om hvilke prosjekter fra NTP som blir fulgt opp av regjeringen og i forlengelse Statens vegvesen.

Signalene som sendes fra Stortinget i merknader og flertallsmerknader er også avgjørende i oppfølging av stortingsmeldinger som NTP. SVV poengterte også at dette ble vektlagt da de presenterte sin gjennomføringsplan for perioden 2022-2027 tirsdag 8. februar. Det er viktig grunnleggende informasjon hvilke prosjekter og tiltak som i merknadsform fikk flertall eller regjeringspartienes tilslutning i behandlingen av Meld. St. 20 (2020–2021) i Innst. 653 S (2020–2021).

Svar:

Når det gjelder hvilke prosjekter som er omtalt i Meld. St. 20 (2020-2021) Nasjonal transportplan 2022-2033 (NTP) med oppstart i første planperiode viser vi til tabell 12.1 og 12.2. Samferdselsdepartementets gjennomgang av Innst. 653 S (2020-2021) viser at et flertall stiller seg bak merknader om følgende syv prosjekter:

- Rv. 282 Holmenbrua
- rv. 15 Strynefjellet
- E134 Bakka-Solheim
- E14 Stjørdal-Storlien
- E39 Vågsbotn-Klauvaneset
- rv. 13 Vikafjellet
- E16 Fagernes sør-Hande

Rv. 282 Holmenbrua inngår allerede i NTP-porteføljen, og merknadene handler om finansieringsform.

I tillegg er det av ulike partier fremmet forslag om oppstart av en rekke andre prosjekter. Nedenfor har vi listet opp prosjekter som ikke inngår i tabell 12.1 og 12.2 i NTP, men som er nevnt i innstillingen. Tabellen viser hvordan disse er håndtert i Statens vegvesens gjennomføringsplan.

Parti	Merknad	Prosjekt	Statens vegvesens gjennomføringsplan
H og V	Fullfinansiering uten bom-penger	Rv. 282 Holmenbrua	Prioritert i perioden 2022-2027.
H og V	Starte opp i første planperiode	rv. 15 Strynefjellet	Planlegging. Aktuelt nytt prosjekt i 2028-2033.
H og V	Starte opp i første planperiode	E134 Bakka-Solheim	Planlegging. Aktuelt nytt prosjekt i 2028-2033.
H og V	Starte opp i første planperiode	E8 Lavangsdalen (utbedring/ ts-tiltak)	I planleggings-programmet.
H og V	Starte opp i første planperiode	E14 Stjørdal-Storlien	Foreløpig ikke prioritert i planleggingsprogrammet.
H og V	Starte opp i første planperiode	E39 Vågsbotn-Klauvaneset	Planlegging. Aktuelt nytt prosjekt i 2028-2033.
Ap	Starte opp i første planperiode	E134 Bakka-Solheim	Planlegging. Aktuelt nytt prosjekt i 2028-2033.
Ap	Starte opp i første planperiode	E134 Vågsli-Røldal	Aktuelt nytt prosjekt i 2028-2033.
Ap	Starte opp i første planperiode	E39 Vågsbotn-Klauvaneset	Planlegging. Aktuelt nytt prosjekt i 2028-2033.

Ap	Starte opp i første planperiode	rv. 13 Ullensvang	Foreløpig ikke prioritert i gjennomføringsplanen.
Ap	Starte opp i første planperiode	rv. 13 Vikafjellet	Aktuelt med oppgradering etter tunnelsikkerhetsforskrift (TSF). Strekningen er i Nye Veier AS sin portefølje.
Ap	Starte opp i første planperiode	rv. 15 Strynefjellet	Planlegging. Aktuelt nytt prosjekt i 2028-2033.
Ap	Starte opp i første planperiode	rv. 4 Gjøvik-Oslo, inkl. nytt løp Hagan-tunnelen	Planlegging. Aktuelt nytt prosjekt i 2028-2033.
Ap	Starte opp i første planperiode	E16 Fagernes sør-Hande	I planleggings-programmet.
Ap	Starte opp i første planperiode	E6 Klett-kryss	Full kryssutbygging er ikke prioritert i gjennomføringsplanen.
Ap	Starte opp i første planperiode	E14 Stjørdal-Storlien	Foreløpig ikke prioritert i planleggingsprogrammet.
Ap	Starte opp i første planperiode	E10 Fiskebøl-Nappstraumen	Ferdigstilling av statlig plan-program
Ap	Starte opp i første planperiode	E6 Sennalandet	Foreløpig ikke prioritert.
Ap	Fullfinansiering uten bompenger	Rv. 282 Holmenbrua	Åpner i perioden 2022-2027
Sp	Starte opp i andre planperiode	Rv. 35 kryss med avkjøring til fv. 287	Foreløpig ikke prioritert.
Sp	Starte opp i andre planperiode	E16 Nymoen-Eggemoen	Planlegging. Aktuelt nytt prosjekt i 2028-2033.
Sp	Starte opp i andre planperiode	Rv. 4 Hagantunnelen	Oppgradering etter TSF.
Sp	Starte opp i første planperiode	E16 Fagernes sør-Hande	I planleggings-programmet
Sp	Starte opp i første planperiode	Rv. 15 Strynefjellet	Planlegging. Aktuelt nytt prosjekt i 2028-2033.
Sp	Starte opp i første planperiode	rv. 13 Vikafjellet	Aktuelt med oppgradering etter TSF. Strekningen er i Nye Veier AS sin portefølje.
Sp	Starte opp i første planperiode	E39 Strekningsvis utbedringer Byrkjelo-Sandane	I planleggingsprogrammet.
Sp	Starte opp i første planperiode	E39 Vågsbotn-Klauvaneset	Planlegging. Aktuelt nytt prosjekt i 2028-2033.
Sp	Starte opp i første planperiode	E134 Bakka-Solheim	Planlegging. Aktuelt nytt prosjekt i 2028-2033.
Sp	Starte opp i første planperiode	E39 Arnstad-Bjerkeneset	E39 Bjerkeneset-Astad: Prioritert i perioden 2022-2027.
Sp	Starte opp i første planperiode	E14 Stjørdal-Meråker	Foreløpig ikke prioritert i planleggingsprogrammet.
Sp	Starte opp i første planperiode	E6 Helgeland Sør (to parseller lengst sør i Grane)	Vurderes i forbindelse med utbedringsstrekning E6 Grong-Nordland gr. i perioden 2028-2033.
Sp	Starte opp i første planperiode	E6 Ulsvågskaret	I planleggings-programmet.
Sp	Starte opp i første planperiode	E10 Lofoten	E10 Nappstraumen-Å: starter før 2028, åpner i perioden 2028-2033 E10 Fiskebøl-Nappstraumen: Ferdigstilling av statlig plan-program.

Sp	Starte opp i første planperiode	Åpne vinterveger E6 Sennalandet(E6 Saltfjellet/E10 Bjørnfjell)	Foreløpig ikke prioritert i gjennomføringsplanen.
Sp	Starte opp i første planperiode	E6 Brandvollbakken	Foreløpig ikke prioritert i gjennomføringsplanen. Vurderes i forbindelse med utbedringsstrekninger korridor 8 i perioden 2028-2033.
Sp	Starte opp i første planperiode	E6 Ny kryssløsning Olsborg	Foreløpig ikke prioritert i gjennomføringsplanen.
Sp	Starte opp i første planperiode	E8 Lavangsdalen	I planleggings-programmet.
Sp	Fullfinansiering uten bompenger	Rv. 282 Holmenbrua	Åpner i perioden 2022-2027.
FrP		E6 Oslo Øst	I planleggings-programmet.
FrP		E18 Vestkorridoren	E18 Ramstadsletta-Nesbru: i planleggingsprogrammet.
FrP		rv. 4 Raufoss -Oslo	Planlegging. Aktuelt nytt prosjekt i 2028-2033.
FrP		E39 Vågsbotn-Klauvaneset	Planlegging. Aktuelt nytt prosjekt i 2028-2033.
FrP		E39 Bokn - Stord	Planlegging. Aktuelt nytt prosjekt i 2028-2033.
FrP		rv. 13 Vikafjellet	Aktuelt med oppgradering etter TSF. Strekingen er i Nye Veier AS sin portefølje.
FrP		E16 Fagernes sør-Hande	I planleggings-programmet
FrP		rv. 15 Otta-Måløy-Strynefjellet med arm til Geiranger	Planlegging. Aktuelt nytt prosjekt i 2028-2033.
FrP		E6 Fauske - Bogenes	Foreløpig ikke prioritert i planleggingsprogrammet.

SPØRSMÅL NR. 1242

Innlevert 10. februar 2022 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad

Besvart 23. februar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hvorfor får de ideelle sykehusene Lovisenberg og Diakonhjemmet kun kompensert 93 % og ikke 100 % dekning fra Helse Sør Øst, for sine koronautgifter?

BEGRUNNELSE:

Begge sykehusene har bidratt i helsetilbudet under koronapandemien og tapt egne inntekter, som de kun får kompensert 93 % av, mens kommunene får dekket 100 %.

Svar:

Det er Helse Sør-Øst RHF som gir kompensasjon for koronautgifter til de private ideelle sykehusene de har drifts-

avtale med Helse Sør-Øst RHF fordelte gjennom behandlingen av styresak 079-2021 den 1. juli 2021, midlene bevilget av Stortinget til dekning av koronaeffekter for 2021. I fordelingen ble helseforetak og private ideelle sykehus likebehandlet. Grunnlaget for fordelingen var anslag over økonomiske effekter av pandemien i første halvår 2021, innmeldt fra helseforetak og private ideelle sykehus.

Helse Sør-Øst RHF har på bakgrunn av utviklingen i pandemien andre halvår 2021 tildelt ytterligere 400 mill. kroner i koronakompensasjon til sine helseforetak og ideelle sykehus med driftsavtale. Disse midlene er hentet fra de ordinære inntektsrammene til Helse Sør-Øst RHF, og kommer i tillegg til midlene bevilget av Stortinget til dekning av negative pandemi-effekter.

Av Helse Sør-Øst RHF sin styresak 017-2022 behandlet 10. februar 2022, fremgår det at helseforetakene og private ideelle sykehus er likebehandlet i fordelingen av

kompensasjon for økonomisk merbelastning ved koronapandemien 2. halvår 2021. Også ved denne tildelingen var grunnlaget innrapporterte anslag for økonomiske effekter av pandemien fra virksomhetene. Diakonhjemmet og Lovisenberg mottok til sammen nær 175 mill. kroner (44 pst.) av tildelingen.

Helse Sør-Øst RHF har oppgitt at det har vært vanskelig å lage en klar definisjon av hva som legges i begrepene mindreinntekter og merkostnader som følge av pandemien. I tillegg har det vært vanskelig å identifisere f.eks. kostnadsbesparelser som følge av pandemien. Det er derfor ikke gitt at tall som viser netto økonomiske effekter av pandemien er fullstendige eller fullt ut sammenliknbare på tvers av virksomheter.

Når det gjelder de økonomiske konsekvensene av koronapandemien for kommunesektoren er det etablert en arbeidsgruppe som skal kartlegge dette og levere sin sluttrapport før 1. april 2022.

SPØRSMÅL NR. 1243

Innlevert 11. februar 2022 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 22. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

I løpet av de siste årene har vi fått på plass et dyrepoliti i Norge. Det er et stort fremskritt i arbeidet med å ta dyrs rettigheter på alvor. Men skal vi lykkes i å opprettholde og styrke dyrepolitiet, er det avgjørende at politikerne er klare på at etterforskerne i dyrekrimenhetene ikke skal omprioriteres til andre saker. Vi ser allerede tegn til at dette er i ferd med å skli ut.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at det finnes dedikerte ressurser til å styrke dyrepolitiets arbeid over hele landet?

Svar:

Regjeringen er opptatt av å sikre god dyrevelferd. Dette er et prioritert område for regjeringen, som gjenspeiles i Hurdalsplattformen. Av denne framgår at regjeringen vil opprettholde og utvikle et godt og strengt regelverk for god dyrevelferd, basert på den kunnskapen vi har om behovene til dyrene.

Forebygging og bekjempelse av dyrevelferdskriminalitet krever tverretatlig samarbeid og et hovedmål for politiets dyrekrimenhet er å sikre et godt samarbeid

med Mattilsynet. Det er inngått en overordnet samarbeidsavtale mellom Politiet og Mattilsynet hvor målet er å styrke bekjempelsen av dyrevelferdskriminalitet. Et tett samarbeid mellom politiet og Mattilsynet i dyrekrim saker, gjør at riktige saker blir anmeldt, at forholdene blir godt etterforsket og færre saker henlegges.

Departementet fordeler politiets ressursramme og fastsetter mål i tråd med Stortingets vedtak. Det er POD som fordeler midlene mellom politidistriktene, og politimesteren har ansvaret for å disponere ressursene i tråd med de føringene som er gitt, herunder føringene om innsats mot miljøkriminalitet inkl. dyrevelferdskriminalitet.

Jeg kan opplyse at POD har fastsatt en instruks for miljøkriminalitetsfeltet. Instruksen beskriver politiets organisering og roller innenfor fagfeltet, bruk av kunnskapsbasert forebygging, bruk av etterretning og tverretatlig samarbeid.

SPØRSMÅL NR. 1244**Innlevert 11. februar 2022 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 18. februar 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch****Spørsmål:**

Hva vil statsråden foreta seg for å sikre at Mattilsynet gis mulighet til å foreta en forsvarlig behandling av fuglehundklubbenes søknader om utsetting av rapphøns og fasan for kommende år og unngå at man kommer i samme situasjon som i 2021, da Miljødirektoratet av slo fuglehundklubbenes søknader og 7 500 fugl stod i fare for å bli avlivet?

BEGRUNNELSE:

I sitt svar av 7. februar d.å. til representanten Kjerstad skriver statsråden at det er Miljødirektoratet som skal vurdere søknadene om utsetting av fasaner og rapphøns for sesongen 2023. Dyrevelferd vil være det avgjørende hensyn ved vurderingen av kommende års søknader, og dette er Mattilsynets – ikke Miljødirektoratets ansvarssområde. Nettopp dette er bakgrunnen for at Klima- og miljødepartementet og Landbruks og matdepartementet i fellesskap har gitt Mattilsynet i oppdrag å utarbeide regler for utsetting og hold av fasaner og rapphøns. Det påhviler begge departementene et ansvar for å gjennomføre den prosessen de her har satt i gang. Konsekvensene av dette ansvaret bør tydeliggjøres i den videre håndtering av søknadene om utsetting.

I sitt svar gjør statsråden oppmerksom på at utsetting av fugl som ikke fra før av finnes naturlig i distriktet, krever tillatelse etter forskrift om fremmede organismer, hjemlet i Naturmangfoldloven og at det er Klima og miljødepartementet som har ansvaret for dette regelverket. Verken rapphøns eller fasaner er imidlertid fremmede arter her i landet. Rapphøns har eksistert i Norge siden 1700-tallet, og den står heller ikke på fremmedartlisten. Om fasanen har Artsdatabanken skrevet: "Fasanen regnes som etablert i Norge, siden den hekker regelmessig." Jeg kan ikke se at de forutsetninger statsråden har lagt til grunn samsvarer med dette.

Svar:

Det er ikke noe krav om godkjenning av utsetting av rapphøns og fasan etter lov om dyrevelferd eller forskrifter gitt i medhold av denne loven. Mattilsynet behandler derfor ingen søknader om slik utsetting etter dette regelverket. Mattilsynet kan imidlertid føre tilsyn med slik aktivitet etter bestemmelser gitt i eller i medhold av lov om dyrevelferd. Som kjent har også Mattilsynet og Miljødirektoratet i fellesskap fått i oppdrag å bestille en rapport

fra VKM som kan legge grunnlag for en fremtidig regulering av denne aktiviteten.

Etter forskrift om fremmede organismer er det i en del tilfeller krav om tillatelse ved utsetting, herunder utsetting av vilt av arter, underarter eller bestander som ikke fra før finnes naturlig i distriktet. Søknader om tillatelse til slik utsetting behandles av Miljødirektoratet i første instans. Regelverket er gitt i medhold av naturmangfoldloven som er innenfor klima- og miljøministerens ansvarssområde, og det er miljømyndighetene som må vurdere rekkevidden av dette regelverket. Jeg går derfor ikke videre inn på representanten Hoksruks synspunkter om at rapphøns og fasaner ikke er fremmede arter her i landet.

Saken reiser spørsmål ved miljømyndighetenes vektlegging av dyrevelferd ved behandling av søknader om utsetting. Også sivilombudsmannen har uttalt seg om dette. For å sikre en god og hensiktsmessig behandling av de dyrevelferdsmessige sidene, er mitt departement og Klima- og miljødepartementet enige om at eventuelle vurderinger av dyrevelferden i forbindelse med behandling av søknader om utsetting av rapphøns og fasaner skal gjøres etter dialog med Mattilsynet.

SPØRSMÅL NR. 1245**Innlevert 11. februar 2022 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa****Besvart 21. februar 2022 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen****Spørsmål:**

Stortinget har bedt om ein strategi for å styrka norsk veteranforskning.

Kvifor har dei viktigaste aktørane innanfor sivil forskning slik som RHFane med universitetssjukehusa, og HOD frå den sivile forvaltninga, ikkje deltatt frå starten i arbeidet med operasjonaliseringa av Stortingets forskningsvedtak, og kvifor deltar dei framleis ikkje – kva vil regjeringa gjera med dette?

GRUNNGJEVING:

Urovekkande mange veteranar har psykiske helseplager etter tenesta ute. Dei fleste av dei som treng behandling får det hos sivile behandlarar og ved sivile behandlingssituasjonar. Det er også ved sivile behandlings-, forskings- og utdanningsinstitusjonar alle ansvarlege behandlarar får utdanninga si, og det er her vi finn dei klart største og viktigaste forskningsmiljøa.

15. oktober 2020 behandla Stortinget den nye veteranmeldinga Meld. St. 15 (2019-2020) «Også vi når det blir krevet – veteraner i vår tid», og gjorde då eit samrøystes vedtak om veteranforskning:

«Stortinget ber regjeringa leggja fram en kartlegging av prioriterte forskningsområder relatert til forsvarspersonell i utenlandstjeneste. Denne skal legge grunnlaget for en strategi for norsk veteranforskning.»

Dette vart oppfatta som eit historisk viktig vedtak fordi styresmaktene heilt sidan den første veteranmeldinga har forplikta seg til å leggja til rette for veteranforskning også i sivile forskningsmiljø, utan at ein har sett vesentlege resultat av dette. Nå var det tydeleg, med eit samrøystes Storting og med komitéens merknader, at ein ønska å styrka norsk veteranforskning og dermed inkludera viktige sivile forskningsmiljø i arbeidet. Dåverande forsvarsminister Frank Bakke-Jensen uttalte også at arbeidet skulle skje i nært samarbeid med andre departement, veteranorganisasjonane og forskingsinstitusjonar i militær og sivil sektor.

Forsvarsdepartementet har likevel utforma eit mandat for eit forskningsforum utan å inkludera dei viktigaste sivile aktørane. For eksempel har HOD og RHF - dei regionale helseføretaka med universitetssjukehusa – ikkje vore inne i dette arbeidet. Mandatet ber preg av at Forsvarets sanitet skal styra all veteranforskninga, og at FD skal kontrollera finansieringa av forskninga.

Mandatet som er lagt ut på regjeringa.no påstår at dei viktigaste sivile forskningsmiljøa faktisk deltar i ar-

beidet. Det blir vist til sivil deltaking gjennom sjef FSAN sitt råd for medisinsk og helsefagleg forskning. Deltakarane som blir nemnt er universiteta i Tromsø, Oslo, Bergen, St Olavs Hospital, Oslo universitetssykehus og FHI, men desse forskningsmiljøa er ikkje representert i rådet.

Svar:

Regjeringa meiner at ivaretaking av veteranane våre frå internasjonale operasjonar (intopsveteranar) er eit felles samfunnsansvar, og ivaretaking av intopsveteranane er eit eige satsingsområde i Hurdalsplattforma. Ivaretaking av veteranar er eit tverrsektorielt ansvar etter sektorprinsippet.

Sektoransvaret inneber at kvart departement har eit ansvar for forskning innanfor fagområda sine og slik bidrar til ein felles forskingspolitikk. Som eit viktig ledd i ivaretakinga av veteranane våre samarbeider fleire departement tett gjennom ein interdepartemental arbeidsgruppe (IDA-gruppa). I tillegg til Forsvarsdepartementet inngår Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID), Barne- og familiedepartementet (BFD), Helse- og omsorgsdepartementet (HOD), Justis- og beredskapsdepartementet (JD), Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) og Utanriksdepartementet (UD) i IDA-gruppa.

For å ivareta forskning på veteranar har Forsvarsdepartementet (FD) oppretta Forum for veteranforskning (FVF). FVF er eit breitt samansett forum med svært høg fagleg kompetanse. Både helsemyndigheitene ved Folkehelseinstituttet (FHI) og forskningsmiljø frå helsesektoren er representert. Departementa som deltek i IDA-gruppa har gitt innspel til arbeidet til FVF, og dei blir haldne orienterte om arbeidet. I tillegg til FD sitter også JD i arbeidsgruppa.

FVF har ei styringsgruppe med medlemmer både frå sivile og militære verksemder og avdelingar som har forskning på feltet som oppgåve. Medlemmene i styringsgruppa frå forsvarssektoren er høvesvis frå Forsvarsdepartementet, Forsvaret ved Forsvarsstaben (FST), Forsvarets sanitet (FSAN), Forsvarets høgskule (FHS), Forsvarets veterante-neste (FVT) og Forsvarets forskingsinstitutt (FFI). Medlemmene i styringsgruppa frå sivil side er Forskningsrådet, FHI, Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS) og Modum Bad. Lista over medlemmene i forumet frå sivil side er ikkje å sjå på som uttømmende. Representantar frå veteranorganisasjonane Skadde i internasjonale operasjonar (SIOPS), Noregs veteranforbund for internasjonale operasjonar (NVIO), forbundet til Nor-

ske reserveoffiserar (NROF) og Veteran møter veteran (VmV) er Forumets referansegruppe.

I følge mandatet skal FVF avklara og etablere samarbeid med sjef Forsvarets sanitets (FSAN) råd for medisinsk og helsefagleg forskning for gjennomgang og kvalitetssikring av forskingsfaglege, juridiske og etiske problemstillingar innan helsefagleg forskning på veteranar. Sivil deltaking i sjef FSANs råd for medisinsk og helsefagleg forskning er ved Universitetet i Tromsø (UiT), Universitetet i Oslo (UiO), Universitetet i Bergen (UiB), Oslo Universitetssjukehus (OUS), St Olavs hospital HF (St. Olavs hospital) og FHI. Rådet er meint å skulla gi innspel til FVF til liks med andre relevante militære og sivile forskingsmiljø.

Forsvaret stadfestar at alle dei nemnde aktørane (UiT, UiO, UiB, OUS, St. Olavs hospital og FHI) er deltakarar i rådet. Eg er kjend med at FSAN har ein plan om også å invitera fleire sivile aktørar, mellom anna dei regionale helseføretaka til å ta del i rådet.

Eg er òg kjend med at FSAN har eit godt samarbeid med universitetsmiljøa om forskning. FSAN samarbeider òg med mellom anna Nordlandssykehuset om forskning og behandling av angst og stresslidningar, derunder ei behandlingsform som er utvikla av FSAN som no blir tatt i bruk av Nordlandssykehuset.

Regjeringa følgjer opp ivaretakinga av veteranane våre gjennom mellom anna FVF, der det er brei sivil deltaking, frå forskingsinstitusjonar så vel som frå ein behandlingsinstitusjon.

SPØRSMÅL NR. 1246

Innlevert 11. februar 2022 av stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen

Besvart 18. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil samferdselsministeren ta initiativ overfor Bane Nor til at alternative traseer/løsningar utredes for prosjektet Sandbukta-Moss-Såstad?

BEGRUNNELSE:

Kostnaden for Bane Nors prosjekt på strekningen Sandbukta-Moss-Såstad er hittil blitt rundt tredoblet og nærmer seg 20 milliarder kroner. Det er pr. nå uklart om det er overhodet er forsvarlig å bygge i kvikkleireområdet i Moss sentrum og samtidig ivareta sikkerheten til beboere i nærområdene. Det er også uklart hvor store forsinkelser det vil bli og hva prosjektet til slutt vil koste.

Bane Nor har nylig sagt opp totalentreprisekontrakten med selskapet MossIA. Bane Nor begrunner avgjørelsen slik:

«Årsaken er at totalentreprisekontrakten mellom Bane NOR og MossIA er basert på helt andre forutsetninger for sonen i Moss sentrum, enn det som ble avdekket av de supplerende grunn- og kvikkleireundersøkelsene som ble gjennomført sommer/høst 2020.»

Så sent som i fjor sommer argumenterte daværende samferdselsminister Knut Arild Hareide (KrF) for at prosjektet måtte fortsette. Bane Nor har tidligere vist til at kansellering av kontrakter og forsinkelser vil gi en stor

merkostnad, hvis man skal stanse opp og vurdere en annen trasé.

Nå er situasjonen blitt en annen, i og med at Bane Nor selv har sagt opp entreprisen og varslet at de vil ta større ansvar selv og heller dele opp prosjektet i mindre kontrakter. Det vil gi forsinkelser. Samtidig står prosjekt-delen i Moss bom stille og vil gjøre det lenge.

Da er spørsmålet om regjeringen ønsker å bruke det nye handlingsrommet som er oppstått til å få alternative løsninger utredet.

Jernbaneprosjektet ble i sin tid aldri utredet i sammenheng med Veivesenets, kommunens og folks ønske om å finne en ny trasé, fortrinnsvis i tunnel, for riksvei 19 gjennom Moss. Det gjør at Veivesenet nå har store problemer med å finne en god løsning, siden den nye jernbanetraseen bokstavelig talt ligger i veien. En mulighet som er blitt lansert i den lokale debatten, er å f.eks. legge om jernbanetraseen og deretter bruke den påbegynte Carlbergtunnelen som del av en Rv 19-løsning.

Svar:

Prosjektet Sandbukta-Moss-Såstad innebærer bygging av ti kilometer dobbeltspor, inklusive to tunneler på hhv. 2,7 og 2,3 kilometer, samt en ny jernbanestasjon i Moss på ca. 800 meter. Prosjektet legger til rette for tilbudsforbedringer og redusert reisetid mellom Moss og Oslo.

Som stortingsrepresentanten viser til: Sommeren og høsten 2020 ble det gjennomført supplerende grunn- og kvikkleireundersøkelser for sonen i Moss sentrum som omfatter ca. en kilometer av dobbeltsporprosjektet. Disse undersøkelsene avdekket mer kvikkleire i sentrum enn tidligere undersøkelser har vist. På bakgrunn av dette har Bane NOR styrket bemanningen i prosjektet, og sammen med geotekniske eksperter fra blant andre Norges Geotekniske Institutt (NGI), gått gjennom planer og kartlagt behov for ytterligere grunnforsterkning og nye sikkerhetstiltak. Dette for å være sikre på at all prosjektering og alle arbeidsoperasjoner i denne sonen utføres på en sikkerhetsmessig forsvarlig måte for innbyggerne, togpassasjerene og de som jobber på Bane NORs anlegg.

Etter denne gjennomgangen, har Bane NOR konkludert med at de grunnleggende forutsetningene for totalentreprisekontrakten med arbeidsfellesskapet MossIA inngått i juni 2019 var basert på andre forutsetninger for den delen som omhandler sonen i Moss sentrum enn det som ble avdekket i den supplerende undersøkelsen sommeren og høsten 2020. De geotekniske vurderingene nå er at det av sikkerhetsmessige grunner er avgjørende at de ovennevnte tiltakene for områdestabilisering i denne sonen iverksettes i en spesifikk rekkefølge, og med forsiktig fremdrift.

Bane NOR har avbestilt kun deler av arbeidsomfanget i avtalen med MossIAs, som er knyttet til ca. en km. i sentrumsområdet. Bane NOR vil nå i stedet dele opp arbeidet i flere mindre enkeltoppdrag, basert på den oppdaterte

kunnskapen om grunnforholdene, og NGIs anbefalte rekkefølge på de ulike tiltakene. På denne måten får Bane NOR en tydelig byggherrestyring for bygging og prosjektering på denne delen av den nye dobbeltsporstrækningen, samtidig som at MossIAs arbeider utenfor Moss sentrum berøres i minst mulig grad. Det er for øvrig full produksjon og god fremdrift på de ni kilometerne av det fremtidige dobbeltsporet som er under bygging utenfor sentrum.

Avbestillingen av deler av arbeidet i Moss sentrum innebærer en noe utsatt oppstart i denne sonen. De første enkeltkontraktene forventes kunngjort før sommeren, og igangsatt i løpet av året. Først når disse kontraktene er inngått er det mulig å si noe om eventuelle konsekvenser for fremdrift og kostnader.

Stans i prosjektet for å vurdere alternative løsninger ble vurdert – men forkastet – i forbindelse med at det i Prop. 193 S (2020-2021) ble fremlagt forslag til ny styrings- og kostnadsramme for prosjektet. Den nye situasjonen som har oppstått endrer ikke de faglige vurderingene av prosjektet. Det må også nevnes at alternative traseer for jernbanen ikke vil fjerne behovet for områdestabilisering i Moss sentrum.

Jeg har tillit til at Bane NOR håndterer de nye utfordringene på en best mulig måte, og er glad for at foretaket setter hensynet til sikkerheten for innbyggere, togpassasjerer og de som jobber på anleggene øverst. Jeg vil på denne bakgrunn ikke ta initiativ til å utrede alternative traseer/løsninger, slik stortingsrepresentanten spør om.

SPØRSMÅL NR. 1247

Innlevert 12. februar 2022 av stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle

Besvart 21. februar 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Hvordan vil regjeringen sørge for at enkeltpersonsforetakene i skogbruket får samme investeringsmulighet som aksjeselskap (AS) når de tenker å nekte aksjeselskap konsesjon på eiendommer med boplikt?

BEGRUNNELSE:

Potensialet for utvikling av norsk skog er stort. Mange av aktørene i bransjen ønsker å satse mer. Dersom man ønsker å investere i en skogbrukseiendom, utvide inntektsgrunnlaget eller starte med tilleggsnæringer trengs det selvfølgelig egenkapital. Skogbruket er i dag låst til den

minst gunstige skattemessige eierformen i enkeltpersonsforetak (ENK). I et ENK skattlegges årets resultat fortløpende uten hensyn til om midlene skal investeres videre i eiendommen senere. Dermed tappes skogbruket for sårt tiltrengte investeringsmidler i forhold til et aksjeselskap (AS). I jordbruket kan dette delvis løses gjennom å starte sitt eget driftsselskap. Det er ikke like enkelt i skogbruket med et driftsselskap med en forpakkingsavtale når omløpstiden er på ca. 70-80 år.

Svar:

Formålet med konsesjonsloven er å regulere og kontrollere omsetningen av fast eiendom for å oppnå et effektivt vern om landbrukets produksjonsarealer og slike eier- og bruksforhold som er mest gagnlige for samfunnet. Konsesjonsloven regulerer kun eierforhold på eiendommen, og ikke hvordan eieren ønsker å organisere driften sin.

I forarbeidene til konsesjonsloven er det vist til at det er et nasjonalt mål om at landbrukseiendommer i størst mulig grad eies av fysiske personer som i størst mulig grad selv bor på, og driver eiendommene selv. Jeg mener at familielandbruket med lokalt og personlig eierskap til

eiendommen, vil bidra til livskraftige lokalsamfunn og mer livskraftige distrikter.

Når det gjelder punktet i Hurdalsplattformen om å nekte aksjeselskap konsesjon på eiendommer med boplikt er vi i startfasen av dette arbeidet nå. Før vi kan gjennomføre lovendringer må vi bruke tid på å bl.a. utrede hvilke tiltak som kan være relevante, samt positive og negative virkninger av de ulike tiltakene.

Jeg har besvart spørsmålet ditt opp mot regelverket jeg har ansvaret for. Skattetekniske spørsmål må jeg be representanten stille til Finansdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 1248

Innlevert 13. februar 2022 av stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik

Besvart 25. februar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Hva vil regjeringen konkret gjøre for å sørge for et mer effektivt tidsløp for utvikling av havvind i Norge, slik at man kan komme i gang med produksjon så raskt som mulig?

BEGRUNNELSE:

Da regjeringen la frem sin havvindsatsing den 9. februar understreket statsministeren at man med regjeringens tiltak ville kunne komme i gang med produksjon til havs på annen halvdel av 2020-tallet. Havvindaktørene har pekt på ulike muligheter for å forkorte tidsløpet for utvikling av havvind på sokkelen. Dette inkluderer blant annet et forslag om at myndighetene setter i gang utredningsstudier umiddelbart. Det tar to eller flere år å gjennomføre studier over to gyte- og hekkesesonger for fisk og sjøfugl. Forslaget innebærer at tiltakshaverne (som har blitt tildelt et utlysningsområde) etter tildeling vil betale myndighetene for data som allerede er samlet inn, og dermed spare verdifull tid.

Svar:

Regjeringen er godt i gang med å følge opp målene fra Hurdalsplattformen om å legge til rette for en storstilt satsing på havvind gjennom en ambisiøs nasjonal strategi for havvind, som blant annet inkluderer satsing på norsk leverandørindustri, et godt regelverk og utvikling av nettinfrastruktur på norsk sokkel.

I forrige uke sendte vi forslag til inndeling i utlysningsområder for både Utsira Nord og Sørlege Nordsjø II på høring. Vi har avklart at auksjon blir hovedmodell for tildeling av areal til havs, og at første fase av Sørlege Nordsjø II skal bygges ut med kabel til det norske fastlandet.

Parallelt med disse avklaringene har jeg bedt NVE, i samarbeid med Statnett, utrede ulike nettløsninger til havs og hvilke effekter disse vil ha på kraftsystemet. Dette er viktig for den andre fasen av Sørlege Nordsjø II.

Den langsiktige satsingen på havvind er avhengig av tilgang på areal. Jeg har derfor også gitt NVE i oppdrag å identifisere nye områder for fornybar energiproduksjon til havs.

Arbeidet som nå gjøres i Olje- og energidepartementet med å få på plass et rammeverk for tildeling av areal, er nybrottsarbeid. Havvind kan på sikt representere store verdier, og det er sterke aktører som vil konkurrere om areal. Det er derfor viktig å finne en tildelingsmodell som fungerer godt. Dette er arbeid som tar tid, og jeg er opptatt av at vi ikke skal forhaste oss unødige.

Vi vil komme tilbake med ytterligere konkretisering av arbeidet fremover i tilleggsmeldingen til Meld. St. 36 (2020-2021), som blir lagt frem i løpet av våren.

SPØRSMÅL NR. 1249**Innlevert 13. februar 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 22. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil samferdsleministeren sørge for at opprusting av flaskehalsane på E39 mellom Byrkjelo og Sandane ikkje berre blir planlagt, men også gjennomført i løpet av perioden 2022-2027, i tråd med føringar frå Stortinget i handsaminga av NTP 2022-2033?

GRUNNGJEVING:

Nokre av dei verste gjenståande flaskehalsane på E39 finst på den korte strekninga mellom Byrkjelo-Sandane i Gloppe kommune (Vestland).

På statsbudsjettet for 2021 vart det løyvd 5 mill. NOK i planleggingsmidlar til utbetring av dei verste flaskehalsane på strekninga (Gullkista og Jarbrugda). I følgje SVV sin nyleg framlagde gjennomføringsplan for 2022-27, vil dette planleggingsarbeidet bli gjennomført i år (2022).

Det økonomiske omfanget av flaskehals-utbetringar på E39 Byrkjelo-Sandane har i NTP-arbeidet blitt vurdert som for lite til at prosjektet er definert som eige tiltak i porteføljen over «store tiltak» - men i staden som eit tiltak innanfor programområdemidlane. Eit breitt stortingsfleirtal (Sp, Ap, Høgre, Frp, SV og Venstre) trekte i Stortinget si handsaming av NTP 2022-2033 særskilt fram flaskehalsutbetringane på E39 Byrkjelo-Sandane som eit aktuelt prosjekt å gjennomføre (Innst. 653S 2020-21). (Sp foreslo i tillegg å avsetje øyremerka midlar til prosjektet.)

Det er gledeleg at planarbeidet av desse strekningane no kjem raskt i gang – men ein må då føresetje at målet med rask planlegging er å legge til rette for rask gjennomføring. Det har blitt peikt på som ei «budsjetteknisk» utfordring at utbetring av dei to verste flaskehalsane på strekninga (Gullkista og Jarbrugda), er tiltak som er for små til å bli omtalt særskilt i NTP som eige prosjekt i porteføljen – men samtidig så store at det er vanskeleg å finne rom for dei innanfor programområdemidlane, som er ein «samlepott» for einskildtiltak som ofte er av betydeleg mindre omfang enn det vi snakkar om her.

Dette er etter mi vurdering eit reint “teknisk problem”, som må kunne løysast i dialog mellom departement og fagetat, ut frå dei klare signala Stortinget har gitt om prosjektet. Eg vil difor be Samferdsleministeren følgje opp saka på høveleg måte i budsjettarbeidet for 2023, slik at ein fangar opp signala frå eit breitt stortingsfleirtal om at det hastar med å få utbetra dei verste flaskehalsane på E39 Byrkjelo-Sandane. Planarbeidet som no blir gjennomført i 2022 må føre til ei tilsvarande rask gjennomføringa av tiltaka som blir planlagde.

Svar:

I Nasjonal Transportplan (NTP) 2022-2033 er det namngitt prosjekt som startar opp i dei første seks åra av planperioden. Samstundes er det satt av ein ikkje-fordelt pott også for dei siste seks åra av perioden. Utfordringar og ambisjonar for transportkorridorane er presentert i stortingsmeldinga.

Statens vegvesen skal, med utgangspunkt i dei utfordringar, mål og økonomiske rammer som er omtalt i NTP, utvikle strategiar og planar for nye investeringar som best løyser utfordringane. Det er opp til Statens vegvesen sjølv å vurdere kva prosjekt dei skal setje i gang planlegging av etter plan- og bygningsloven.

På strekninga E39 Byrkjelo – Sandane, der dagens E39 går, vart det løyvd 5 millionar over statsbudsjettet for 2021 til planlegging av delstrekningar mellom Byrkjelo og Sandane, i hovudsak Gullkista og Jarbrua. Arbeid med reguleringsplan vil starte i 2022. Moglege løysningar og kostnad for gjennomføring av tiltak vil verte kjend gjennom reguleringsplanarbeidet.

Statens vegvesen offentliggjorde den 8. februar i år sin plan for gjennomføring av NTP 2022-2033. Planen er dynamisk og vil bli oppdatert åreleg. Per no inngår ikkje E39 Byrkjelo - Sandane i Statens vegvesens plan. Tiltak på strekninga vil vurderast i dei årlege rulleringane av gjennomføringsplanen.

SPØRSMÅL NR. 1250**Innlevert 13. februar 2022 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland****Besvart 22. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Når forventer statsråden at NSMs utredning av sikkerheten knyttet til politiets kjøp av droner fra den kinesiske produsenten DJI vil være klar?

BEGRUNNELSE:

I desember 2021 vant Elefun anbud om levering av omtrent 300 droner fra det kinesiske selskapet DJI til politiet. Selskapet DJI har blitt ilagt sanksjoner av USA på grunn av sikkerhetstrusselen håndtering av personlige data utgjør. Dette har jeg fått bekreftet fra amerikansk hold.

Da Høyre gjorde justisministeren oppmerksom på den potensielle risikoen knyttet til innkjøpet av Kina-dronene, som foregikk under statsråd Emilie Enger Mehls ledelse, ba statsråden POD og NSM samarbeide om å utrede risikoen. Etter omtrent 1,5 måned foreligger det fortsatt ingen svar fra POD, NSM eller statsråden i denne saken. Som stortingsrepresentant var Emilie Enger Mehl svært utålmodig vedrørende lignende spørsmål om potensiell sikkerhetsrisiko knyttet til utenlandske aktører, og jeg tillater meg derfor å være det samme.

Politidirektør Bjørnland har tidligere sagt til NRK at etterretningstrusselen er kjent for dem, og at kjøp av teknologi fra kinesiske myndigheter kommer med en risiko. Både dette og politiets åpenbare behov for droneteknologi (gitt anbudet), taler vel for at statsråden burde sørget for at utredningen prioriteres. Det er besynderlig og bekymringsverdig å registrere at hun foreløpig virker å ha inntatt en mer passiv holdning.

Svar:

Politiet har i forbindelse med anskaffelse av nye droner lagt til grunn PSTs trusselvurderinger og gjennomført såkalte penetrasjonstester av dronene. Penetrasjonstestene viser at informasjonssikkerheten til droner fra DJI var de som scoret best i testene.

Selv om testingen viser gode resultater har jeg bedt Politidirektoratet (POD) om å få Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) til å gjøre en konkret vurdering av hvordan politiet bør innrette seg knyttet til informasjonssikkerheten ved bruk av dronene. NSM slutfører og oversender sine vurderinger innen utgangen av februar og vil med bakgrunn i dette ha dialog med POD for å sikre at politiet etablerer gode rutiner for ivaretagelse av informasjonssikkerheten.

SPØRSMÅL NR. 1251**Innlevert 13. februar 2022 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 18. februar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Viser til spørsmål 15:592. Her oppfattet jeg statsråden som positiv til at firmaer som raskt betaler skyldig avdrag, kan være i stand til å betjene ny avdragsordning og fortjener en ny sjanse. Det budskapet ser ikke ut til å ha nådd skatteetaten.

Vil statsråden ta initiativ til å endre praksisen hos skatteetaten?

BEGRUNNELSE:

Viser til sak i Dagbladet, søndag 13.februar, om bedrifter som fortviler over dagens praksis. <https://borsen.dagbladet.no/nyheter/fortviler-over-skatteregning---mareritt/75326566>

Dette har altså vært tema i spørsmålet nevnt over, samt i muntlig spørretime onsdag 9.februar, i tillegg til at Frp har fremmet konkret forslag i Stortinget om å endre praksis.

Svar:

Jeg har forståelse for at mange virksomheter sliter som følge av restriksjonene. Dette var også bakgrunnen for den midlertidige ordningen for utsatt betaling av skatt og avgift som gjaldt fra 10. juni 2020 til 30. juni 2021. De som fikk innvilget betalingsutsettelse etter ordningen, kan betale de utsatte kravene i tolv avdrag. De to første avdragene hadde betalingsfrist 31. oktober og 30. november 2021, mens det er gitt lengre avdragstid for de ti siste avdragene som kan betales i perioden 31. mars til 30. desember 2022. Videre er det innført en ny utsettelsesordning for skatter og avgifter som forfaller i perioden 1. janu-

ar til 31. mars 2022, med en etterfølgende avdragsordning også for disse kravene.

Avdragsordningen er betinget av at betalingsfristene overholdes. De som ikke klarer å betale innen betalingsfristene, kan få en ny avdragsordning etter de ordinære reglene for betalingsutsettelse. En slik ordning innvilges ikke automatisk, men kan gis etter søknad. Søknaden vil bli undergitt en mer grundig vurdering, og det vil bli stilt noe strengere krav for å få innvilget utsettelse enn etter den midlertidige ordningen. Vi må prøve å oppnå at vi hjelper de bærekraftige virksomhetene gjennom en midlertidig ekstraordinær situasjon for noen bransjer.

SPØRSMÅL NR. 1252

Innlevert 13. februar 2022 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 17. februar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Viser til sak i Dagbladet søndag 13. februar, om bedrifter som har fått avdragsordning med skatteetaten for utsatt skatt og avgifter. Om lag en tredjedel av bedriftene har av forskjellige årsaker ikke betalt ett av avdragene i oktober/november, ref. svar på spm. fra finansministeren selv.

Er det mulig å få en oversikt over hvilke næringskategorier disse bedriftene er i, samt gjennomsnitt antall ansatte?

BEGRUNNELSE:

Sak i Dagbladet:

<https://borsen.dagbladet.no/nyheter/fortvil-er-over-skatteregning---mareritt/75326566>

Svar:

Tabellene nedenfor viser næringsfordelte oversikter over antall virksomheter som har falt ut av avdragsordningen. Tallene er basert på tilgjengelig informasjon i slutten av januar. Finansdepartementet har ikke informasjon om antall ansatte i de ulike virksomhetene. For sektorer med 3 eller færre virksomheter oppgis ikke tallene.

Virksomheter som misligholder avtaler om innbetaling under avdragsordningen kan søke om utsatt innbetaling av skatt og avgift gjennom de vanlige reglene for betalingsutsettelse.

Tabell 1. Antall misligholdte avtaler for innbetaling av skatt og arbeidsgiveravgift.

Fysiske personer/enkeltpersonforetak	1003
Jordbruk, skogbruk og fiske	-
Bergverksdrift og utvinning	-
Industri	12
Vannforsyning mm.	-
Bygge- og anleggsvirksomhet	63
Varehandel, reparasjon av motorvogner	42
Transport og lagring	26
Overnattings- og serveringsvirksomhet	44

Informasjon og kommunikasjon	15
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	5
Omsetning og drift av fast eiendom	28
Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	57
Forretningsmessig tjenesteyting	36
Undervisning	5
Helse- og sosialtjenester	10
Kultur, underholdning og fritidsaktiviteter	14
Annen tjenesteyting	14
Ukjent bransje	-
Sum	1381

Kilde: Skatteetaten

Tabell 2. Antall misligholdte avtaler for MVA.

Annen tjenesteyting	78
Bergverksdrift og utvinning	-
Bygge- og anleggsvirksomhet	291
Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	185
Finansiering og forsikring	13
Forretningsmessig tjenesteyting	99
Helse- og sosialtjenester	5
Industri	60
Informasjon og kommunikasjon	59
Jordbruk, skogbruk og fiske	46
Elektrisitet-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	-
Kultur, underholdning og fritid	23
Omsetning og drift av eiendom	62
Overnattings- og serveringsvirksomhet	156
Transport og lagring	84
Ukjent bransje	22
Undervisning	7
Vann, avløp og renovasjon	-
Varehandel, bilverksteder	273
Sum	1469

Kilde: Skatteetaten

SPØRSMÅL NR. 1253**Innlevert 13. februar 2022 av stortingsrepresentant Bjørnar Laabak****Besvart 21. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil ministeren trappe opp ombygging/sanering av planoverganger, som befinner seg i tettbygde strøk og benyttes bl.a. som skolevei, uavhengig av realisering av dobbeltspor på Østfoldbanen?

BEGRUNNELSE:

Det var ifølge Bane NOR rundt 3 500 planoverganger i Norge i 2013. Av disse er det omtrent 160 på Østfoldbanen, ca. 70 planoverganger på vestre linje og 90 på østre linje.

Ifølge www.banenor.no står det under «Planoverganger på Østfoldbanen» at Jernbaneverkets langsiktige mål er å legge ned alle planoverganger. Det ble satt av 50 millioner til planovergangstiltak i 2013. Det skjer stadige forbedringer, men arbeidet med å legge ned planoverganger vil ta tid.

Jernbaneverket har utarbeidet en handlingsplan for planoverganger «Samlet plan for sikring og sanering av planoverganger.» Målet er å få mest mulig sikkerhet for pengene, og 'planoverganger uten veisikringsanlegg i daglig bruk' er hovedprioritet. Dette utgjør på landsbasis omtrent 350 planoverganger, hvorav omtrent 40 ligger på Østfoldbanen. Målet er å få utbedret disse innen de neste 15 årene.

Et eksempel er at det gjennom Fredrikstad befinner seg flere planoverganger. Hannibalveien mellom Lislebyveien og Hjalmar Bjørges Vei, Lisleby sentrum Doktor Opsands vei, Svaneveien og Hans Nielsen Hauges Vei. Felles for disse planovergangene er at de er del av skolevei og har stor daglig trafikk av gående, syklende i tillegg til bil, buss og kollektivtrafikk.

Sist mandag (7/2-22) ble en person påkjørt av toget på en av disse planovergangene.

Svar:

Jeg er enig i at det er viktig å fokusere på arbeidet med planoverganger. Den 20. desember 2021 gav jeg derfor Jernbanedirektoratet i supplerende tildelingsbrev nr. 10 flere oppdrag relatert til ulike spørsmål om planoverganger. Ett av disse oppdragene innebærer at Bane NOR skal lage en tiltaksplan for fjerning av planoverganger som påvirker kapasiteten i jernbanenettet. Det er fortsatt et antall planoverganger der hastigheten må settes ned av hensyn til sikkerheten, noe som igjen påvirker rutetidene. I arbeidet med tiltaksplan er fokuset på de til sammen 1

688 planovergangene som ligger på strekninger med regulær togtrafikk.

La meg så redegjøre for litt fakta. På 1950-tallet var det om lag 8 600 planoverganger på jernbanen i Norge. I dag er tallet redusert til 3 387, hvorav 1 340 er planoverganger uten veisikringsanlegg som er i drift og som ligger på strekninger med regulær togtrafikk. 692 av disse er i daglig bruk av motorkjøretøy.

348 av dagens planoverganger er med veisikringsanlegg, og ligger på baner med regulær trafikk. De resterende planovergangene, 1 699 i tallet, ligger på baner uten regulær togtrafikk (som Flekkefjordbanen og Østre linje mellom Rakkestad og Sarpsborg), eller er midlertidig ute av drift. For planoverganger som er midlertidig ute av drift er lemmer mellom skinnene fjernet. Det er imidlertid ikke gjort endelige tiltak for sanering.

Som tallene viser: Det er gjort mye for å redusere antallet planoverganger generelt, og sikre planoverganger på strekninger som har regulær togtrafikk spesielt.

Stortingsrepresentanten spør spesifikt om jeg vil trappe opp ombygging/sanering av planoverganger i tettbygde strøk. Som nevnt har jeg allerede gitt oppdrag om dette og vil se nærmere på spørsmålet når jeg mottar grunnlag fra Jdir og Bane NOR. Nedleggelse og ombygging, sistnevnte i betydningen opprettelse av planfri krysning i form av bru eller undergang, er både tid- og ressurskrevende. Det kreves for eksempel reguleringsplan for dette. Bane NOR har i 2021 i stedet hatt et større fokus på planoverganger uten veisikringsanlegg. Dette innebærer en tett dialog med naboer av jernbanen, og det er inngått minnelige avtaler om nedleggelse av ti planoverganger. I tillegg er det sanert planoverganger i forbindelse med vedtatte kommunale reguleringsplaner, og i samarbeidsprosjekter mellom kommuner og Bane NOR.

Det er også viktig å minne om at den som krysser jernbanen har ansvar for å være oppmerksom og passe seg for toget. Det er ikke lov til å bruke planovergangen dersom det ventes et tog. Ulykker på planoverganger fordeler seg ellers jevnt mellom planoverganger med veisikringsanlegg og de uten.

Stortingsrepresentanten er særlig opptatt av Østfoldbanen. Det er i dag 128 planoverganger i drift på Østfoldbanene, 58 ligger på Vestre linje og 70 på Østre linje. Av disse 128 er 34 utstyrt med veisikringsanlegg, 17 på Vestre linje og 17 på Østre linje. Alle planoverganger som ligger på offentlige veier, er utstyrt med veisikringsanlegg. 94 planoverganger uten veisikringsanlegg ligger på strek-

BEGRUNNELSE:

Husholdninger, næringslivet, frivillige og andre strømkunder blør, og det foregår en storstilt overføring av verdier fra private, næringslivet og frivilligheten til staten. Strømprisene antas å være vedvarende høye ut året, muliggjør også lengre, og regjeringen har først nylig startet dialog om regulering av kraftutvekslingskablene, så eventuell effekt her vil først materialisere seg en god del senere. Det betyr at strømsøtteordning og lignende vil være et høyst nødvendig tiltak for å unngå en gigantisk tapping av verdier fra folk flest - både fattig og rik, og næringslivet til en allerede styrtrik stat.

Svar:

For å kunne besvare dette spørsmålet på en god måte, har jeg vært i dialog med olje- og energiministeren.

Som følge av de ekstraordinære strømprisene denne vinteren har regjeringen innført omfattende tiltak for å avhjelpe situasjonen. Vi har opprettet midlertidige støtteordninger for en rekke samfunnsgrupper, i tillegg til å redusere elavgiften. Regjeringen følger utviklingen og situasjonen i strømmarkedet nøye, og vil ikke avvise at det kan bli aktuelt å ta nye grep.

Samtidig skal vi være varsomme med å bruke felleskapets midler på å dempe konsekvensene av økte strømpriser på konkurranseutsatt næringsliv. Næringslivet er vant til å håndtere svingninger i prisen på innsatsfaktorer, og har generelt større muligheter til å tilpasse seg situasjonen enn husholdninger. Regjeringen vurderer løpende hvordan fellesskapets midler kan benyttes på en måte som er best mulig for samfunnet.

Representanten Nilsen omtaler i sitt spørsmål en modell for strømsøtte som ikke finnes i dag, og ber om et anslag på de samlede kostnadene av denne. Modellen er knyttet opp mot kraftforbruk og kraftpriser, og kostnaden av en slik ordning vil derfor avhenge av det samlede for-

bruket og prisene i perioden mars-desember 2022. Dette er faktorer som er vanskelige å forutsi, og som gjør det vanskelig å gi et godt estimat på kostnadene ved en slik ordning. Særlig er utviklingen i kraftprisene svært usikker, da denne påvirkes av alt fra lokale værforhold til internasjonal geopolittikk.

I samråd med olje- og energiministeren har jeg derfor bedt Reguleringsmyndigheten for energi om å beregne kostnadene av en ordning som skissert av representanten, med utgangspunkt i kraftprisene i Sør-Norge for hhv. desember 2021 og januar 2022. Denne beregningen viser at kostnadene ved en ordning der staten dekker 100 prosent av kraftprisen over 50 øre per kWh for alt forbruk, ville vært på 13,5 mrd. kroner for desember 2021 og på 10,2 mrd. kroner for januar 2022. Til sammenligning ligger kostnaden for strømsøtteordningen for husholdninger an til å bli om lag 2,5 mrd. kroner for desember 2021 og om lag 2,2 mrd. kroner for januar 2022.

I lys av vinterens kraftsituasjon ser regjeringen det som nødvendig å gå grundig gjennom de nyervervede erfaringene. Vi må vurdere risikoen for at liknende situasjoner inntreffer på ny, og vi må arbeide videre med tiltak som kan avhjelpe situasjonen på en effektiv måte. Samtidig må vi arbeide for en langsiktig utvikling i kraftforsyningen som bevarer det gode utgangspunktet Norge og norsk næringsliv har hatt i mange år. Vi må sikre bedriftene god tilgang på fornybar strøm, slik at de har de beste forutsetninger for å skape verdier og nye lønnsomme arbeidsplasser i hele landet.

Regjeringen har nå satt ned en Energikommisjon, som skal vurdere behovet for energi framover, og komme med forslag til økt produksjon av fornybar kraft. Men ikke minst skal kommisjonen vurdere hva som er de grunnleggende dilemmaene i norsk energipolitikk frem mot 2030 og 2050, og hvordan ulike politiske valg kan påvirke den langsiktige utviklingen i norsk kraftforsyning.

SPØRSMÅL NR. 1256

Innlevert 13. februar 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 23. februar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Folk i bygda Kråkenes i Nordfjord (Vestland fylke) har i mange år arbeidd for å få skikkeleg mobildekning i bygda,

i samband med varsla bortfall av fasttelefoni over kopar-nettet.

Kva vil Regjeringa gjere for at bebuarane i Kråkenes og andre bygder i tilsvarande situasjon snarast råd får mo-

bildekning med minst tilsvarende kvalitet som fasttelefon?

GRUNNGJEVING:

Regjeringa skriv i Hurdalsplattformen at ein vil «Satse på en kraftig forbedring av mobildekningen i hele landet» og «Sørge for at ingen mister fasttelefonen før de har mobildekning eller andre telefonløsninger med minst like god dekning som fasttelefon.»

Kråkenes ytst i Nordfjord (nord-delen av Kinn kommune, tidl. Vågsøy kommune), er ei av bygdene som i mange år har engasjert seg for å få på plass skikkeleg mobildekning i bygda. Dei har tatt opp saka med Telenor anten direkte eller via kommunen tallause gonger, utan å kome vidare. Dei har fleire gonger fått utsett nedstenging av koparnettet på grunn av manglande alternativ for telefoni – men har no nyleg fått ei «endeleg melding» om at noverande feil på koparnettet ikkje blir retta.

Mobildekninga i Kråkenes er dårleg og ustabil, og bygda har ved gjentatte høve vore utan mobildekning i dagevis. Telenor er klar over problemet, som heng saman med at signala kjem frå ein sendar langt unna (Kjerringa på Stadlandet) og må krysse eit langt havstykke for å nå Kråkenes – noko som gir svake og ustabile signal.

Bygda ligg i eit område med mykje røft veir, og stor tilstrøyming av turistar i alle veir-forhold («storm-turisme», Kråkenes fyr). Beredskapssituasjonen når ein frå no av verken har fasttelefoni eller stabil mobiltelefoni i området, er ut frå dette under ein kvar kritikk.

Eg vil ut frå dette på det sterkaste be Kommunal- og distriktsministeren om å gå i dialog med Telenor for å finne ei løysing som sikrar mobildekning og ein trygg kvardag for folk i Kråkenes-bygda, og å sikre at formuleringa i Hurdals-erklæringa om å «Sørge for at ingen mister fasttelefonen før de har mobildekning eller andre telefonløsninger med minst like god dekning som fasttelefon» blir følgd opp.

Svar:

Spørsmålet som representanten Alfred Jens Bjørlo stiller om tilgang til telefonteneste og breiband, er særskilt viktig for privatpersonar og næringsliv. Regjeringa har som mål at det skal vere mobildekning der folk bur, jobbar og ferdes, og der næringsliv, frivillig og offentleg sektor driv verksemd. Til dømes arbeider vi no med å sjå på dekningsforholda langs riksvegar.

Telenor kunngjorde i 2019 at selskapet ville legge ned det gamle koparnettet som ein del av eit moderniseringsprosjekt. Fleire tenester, blant anna den tradisjonelle fasttelefonenesta, skal leverast over alternativ teknologi som fibernett, mobilnett og andre plattformar.

Betydninga av mobildekning må difor sjåast i samanheng med denne avgjerda, men og i lys av Telenor si plikt

til å levere offentleg telefonteneste til bufaste og næringsdrivande i Noreg (leveringsplikta). Leveringsplikta er teknologinøytral og dermed ikkje til hinder for at Telenor kan velje å erstatte koparbasert telefoni med mobilbasert telefoni i spesifikke geografiske område. Det er ein føresetnad at dekninga på staden er god nok til at tenesta fungerer som den skal.

Samfunnet på Kråkenes på Vågsøy i Kinn kommune består av om lag elleve einbustader, to leilegheiter og seksten fritidshus. Området er også ein populær utfartsstad. Fire adresser på Kråkenes har kopartenester i dag, tre har fasttelefon, og ei har breiband (DSL).

Kundane i Kråkenes med koparbasert fasttelefon skal ha fått brev frå Telenor om sanering av kopartenesta i 2020. På grunnlag av tilbakemeldingar frå innbyggjarar, samt kommunens planer om eit tilskotsprosjekt, utsette Telenor i 2021 å flytte kundar til ny teknologi inntil vidare.

Mobildekninga i området kjem frå basestasjonen «Kjerringa» ytst på Stadlandet. I følgje Telenor er deknninga på grensa til det som trengs for å tilby trådløst breiband. Telenor har hatt ei rekke møte med kommunen sidan 2019 og meiner at det er nødvendig med offentleg tilskot for å bygge ei oppgradert fiber- eller mobilløysing, som fjernar dekningsutfordringane i området. Telenor meiner det ikkje er kommersielt grunnlag for å dekke heile utbygginga sjølv. Kommunen har no lyst ut eit prosjekt med tilskot på 700 000 kroner, med anbudsfrist

4. april. Dette vil kunne løyse dekningsutfordringane.

For telefontenesta viser Telenors målingar på dei aktuelle adressene at tenesta skal fungere med bruk av utandørs antenne. Med bakgrunn i desse målingane og erfaringar så langt med bruk av såkalla mobil heimetelefon, vurderer Telenor det slik at mobil heimetelefon til dei gjenværande tre fasttelefonbrukarane, og trådløst breiband til den gjenværande koparbreibandskunden, vil vere ei forsvarleg løysing, fram til dekninga blir betra permanent.

Eg legg til grunn at innbyggjarane i Kråkenes vil nyte godt av kommunens tilskotsprosjekt, og at dette vil gi gode tenester til brukarane.

SPØRSMÅL NR. 1257**Innlevert 11. februar 2022 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad****Besvart 21. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Denne uken kunne vi lese på nrk.no om Amir Hossein Hosseinzadeh som har konvertert fra islam til kristendommen. UNE har gitt avslag på hans oppholdssøknad. Under intervjuet med UNE blir sogneprest Hanne Kleve-land spurt om kirken har rigget et bilde av Hosseinzadeh som deler ut nattverd.

Mener statsråden at dette er akseptabelt at UNE viser slik mistillit til kirken og dens rolle i konvertittsaker, og hva vil statsråden gjøre for å ytterligere øke rettsikkerheten for konvertitter og forståelsen for tro i utlendingsforvaltningen?

BEGRUNNELSE:

Denne uken kunne vi lese på nrk.no om Amir Hossein Hosseinzadeh som har konvertert fra islam til kristendommen. UNE har gitt avslag på hans oppholdssøknad og begrunner det med at det ikke er sannsynlig at han er kristen, og at det heller ikke utgjør en fare for ham å bli sendt tilbake til hjemlandet. Hosseinzadeh historie viser at det ikke er grenser for hva UNE mener de kan spørre om eller beskyldte konvertitter og religiøse ledere for. Sognepresten er der for å vitne i saken til Hosseinzadeh og gi UNE et innblikk i hans relasjon til kirken og hans trosreise. Isteden blir hun og Torshov og Lilleborg menighet i Oslo, som Hosseinzadeh har vært en del av i flere år, mistenkt for å være aktivister som rigger bilder på sosiale medier for å styrke hans sak.

Under Solberg-regjeringen fikk KrF flere viktige gjennomslag som styrker konvertitters rettsikkerhet og for å øke bevissthet og forståelse for hva tro betyr for et menneske i utlendingsforvaltningen. I desember 2020 vedtok Solberg-regjeringen nye retningslinjer for behandling av konvertittsaker. Her kommer det blant annet fram at utlendingsforvaltningen ikke bare skal ta hensyn til sin egen vurdering av om de tror at asylsøkerne har gått over fra islam til kristen tro. De skal også ta hensyn til om myndighetene, eller grupper som står bak forfølgelse i hjemlandet, kan mistenke at vedkommende har konvertert. Det står også tydelig ta de skal ta hensyn til at tro kan uttrykkes på mange forskjellige måter, og er noe dypt personlig som kan være vanskelig å snakke om eller sette ord på. Fra tidligere vet vi at konvertitter har blitt stilt detaljerte faktaspørsmål som selv en person som er oppvokst på bedehuset vil slite med å svare på. De nye retningslinjene og en forskrift fra Solberg-regjeringen i 2021 utvidet retten for konvertitter til å kunne møte fysisk i nemnd i

Utlendingsnemnda og muligheten til å ha med vitner, som en prest.

Denne saken viser at det fortsatt er behov for økt bevisstgjøring og kunnskap i forvaltningen på hva tro er, og hva den betyr for enkelt mennesker. Den viser også en mistilliten til religiøse ledere og trossamfunns rolle. Her forventer jeg at statsråden rydder opp og fortsetter arbeidet som den forrige regjeringen startet på for å sikre konvertitters rettsikkerhet.

Svar:

Innledningsvis minner jeg om at det er Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som avgjør saker og klager etter utlendingsloven. Verken jeg eller departementet har myndighet til å gripe inn i eller påvirke utfallet av enkeltsaker, med mindre saken gjelder hensynet til grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn.

Helt generelt vil jeg si at asylsaker med anført konvertering kan by på vanskelige vurderinger av om konverteringen kan anses reell eller om den er strategisk motivert ut fra et ønske om å få oppholdstillatelse. Ved behandlingen av slike saker må UNE derfor kunne stille spørsmål til klageren og andre når UNE mener det er nødvendig og relevant for å belyse denne tematikken best mulig. Dette vil også kunne innbefatte spørsmål som kan oppleves ubehagelige eller oppfattes som uttrykk for manglende tillit.

De senere årene er det gjort mye for å styrke rettssikkerheten i de såkalte konvertittsakene. Det er bl.a. gitt særlige forskriftsbestemmelser om utvidet rett til nemndmøtebehandling, personlig fremmøte samt adgang for representanter for det aktuelle tros- eller livssynssamfunnet til å møte i UNE. Departementet har også gitt nærmere retningslinjer for behandlingen av asylsaker hvor det anføres frykt for forfølgelse på grunn av religion. Videre har Landinfo, UDI og UNE jevnlig kontaktmøter med Den norske kirke og andre sentrale frikirkelige trossamfunn og organisasjoner, og separate dialogmøter med sentrale menigheter og trossamfunn. Det holdes også kurs og foredrag for saksbehandlere og beslutningstakere for å øke kompetansen på trosfaglige spørsmål.

Ut fra det ovennevnte kan jeg ikke se at det er behov for å innføre ytterligere særtiltak for denne gruppen asylsøkere.

SPØRSMÅL NR. 1258**Innlevert 14. februar 2022 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø****Besvart 17. februar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Er statsråden fortsatt enig i at Stavangerregionen er landets ubestridte energihovedstad, hvordan kan det i så fall ha seg at ingen fra kompetansemiljøene i regionen er representert i Energikommisjonen, og hvilke grep vil statsråden ta for å rette opp denne forglemmelsen?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har nettopp satt ned Energikommisjonen, som skal «kartlegge energibehovene og foreslå økt energiproduksjon, med mål om at Norge fortsatt skal ha overskuddsproduksjon av kraft som et konkurransefortrinn for norsk industri.»

Det er bra at regjeringen vil innhente faglige råd, selv om tempoet og gjennomføringskraften var større på Høyres vakt. Det som imidlertid forundrer mange, er at man ikke tar med noen fra regionen med desidert sterkest kompetansemiljø innen nettopp energi.

Jeg regner med at det er en forglemmelse og vil utfordre på statsråden på når og hvordan hun vil ta grep for å sørge for at også Energihovedstaden og ekspertmiljøet i Rogaland blir representert.

Det finnes flere eksempler på at regjeringen supplerer utvalg med ytterligere medlemmer, som man nettopp

gjorde med Skatteutvalget. Det bør også la seg gjøre her, all den tid man nå vet at et viktig kompetansemiljø mangler representasjon i Energikommisjonen.

Svar:

Regjeringen oppnevnte fredag 11. februar en energikommisjon som skal kartlegge energibehovene og foreslå økt energiproduksjon, med mål om at Norge fortsatt skal ha overskuddsproduksjon av kraft og at norsk industri og norske strømkunder fortsatt skal ha rikelig tilgang på fornybar kraft. Kommisjonen består av 15 medlemmer og skal ledes av professor og tidligere konkurransedirektør Lars Sørgaard. Kommisjonen skal levere en samlet utredning til Olje- og energidepartementet innen 15. desember 2022.

Det er ingen tvil om at Stavangerregionen sitter på en stor mengde kunnskap på energiområdet. Energikommisjonen er imidlertid bredt sammensatt av personer og organisasjoner som har som oppgave å representere interessegrupper, virksomheter og arbeidstakere i hele landet. Jeg mener derfor utvalget har den faglige tyngden som trengs for å svare ut mandatet på best mulig måte, og ser det ikke som aktuelt å supplere utvalget med ytterligere medlemmer.

SPØRSMÅL NR. 1259**Innlevert 14. februar 2022 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø****Besvart 22. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Når planlegger statsråden å ha utredningen klar, og kan statsråden være like tydelig som sin forgjenger om at han ikke bare utreder, men også tydelig står fast ved at tilførselsveien skal bygges?

BEGRUNNELSE:

Egersundregionen har en av Norges største fiskerihavner, tung nasjonal industri og et mangfoldig og sterkt næring-

sliv. Det er derfor viktig med gode tilførselsveier som knytter Egersundregionen sammen med den nye E39, for å legge til rette for mer verdiskaping og kortere reisetider for innbyggerne i Dalane.

Samferdselsdepartementet har bedt om at Statens vegvesen gjennomfører en utredning av tilknytningsvei mot Egersund.

Forrige statsråd, Knut Arid Hareide, var tydelig på utredningen naturlig nok blir gjort fordi en har tenkt å bygge veien. Han sa følgende til Dalane Tidende: «vi bes-

tiller en utredning fordi vi planlegger å gjøre dette. Vi utreder ikke noe som vi ikke har tenkt å gjøre».

Lokale folkevalgte og innbyggere i Dalane ønsker nå svar på hvilken tidsplan som gjelder for dette arbeidet og når utredningen forventes å være klar.

Svar:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet vedtok 25. juni 2021 statlig kommunedelplan for E39 Lyngdal Vest – Ålgård. Den vedtatte korridoren fører til at tilknytningen til Egersundområdet blir lenger enn om et annet alternativ hadde blitt valgt, men ikke lenger enn den er i dag. I vedtaket ligger derfor også at det skal gjennomføres en utredning av denne tilknytningen.

Samferdselsdepartementet presiserer i bestilling til Statens vegvesen på utredning av tilknytningsveg fra ny E39 til Egersund av 8. juli 2021 at det ikke er tatt beslutning om den nye tilknytningsvegen skal prioriteres for utbygging.

Jeg vil vise til at beslutning om gjennomføring av et så omfattende prosjekt som ny tilførselsveg til Egersundsregionen må gjøres gjennom ordinære, overordnede planprosesser. Prosjektet er ikke nevnt i første seksårsperiode i stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan (NTP) for perioden 2022-2033

Statens vegvesen opplyser overfor meg at utredningen ventes ferdig i 2022. Utredningen vil kunne danne grunnlag for eventuell planlegging og prioritering av prosjektet.

SPØRSMÅL NR. 1260

Innlevert 14. februar 2022 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 21. februar 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Vil utkastet til handelsavtalen mellom EFTA- og Mercosurlandene ikke vil oversendes Stortinget for ratifisering i 2022, og hvilke nye kriterier stiller den nye regjeringen i forhandlingene om avtalen på bærekraft, urfolksrettigheter, arbeidstakerrettigheter, menneskerettigheter og matsikkerhet?

BEGRUNNELSE:

Solberg-regjeringen underskrev i 2019 et utkast til handelsavtale mellom EFTA og Mercosur. Avtalen regulerer handel av tjenester og varer som eksempelvis soya og storfe, altså noen av de største driverne for avskoging av regnskog i Brasil.

Det rapporteres om en markant øking i avskoging i Amazonas for tredje år på rad. Dermed er vilkårene for å inngå en handelsavtale med Mercosur mindre tilstede nå enn noen gang.

Handelsavtalen har i lang tid mottatt kritikk fra et mangfold av sivilsamfunnsorganisasjoner i Norge, EFTA og EU for å ikke levere godt nok på bærekraft, regnskog, urfolks rettigheter og at den undergraver nasjonalt landbruk. Et tilsvarende avtaleutkast med tilhørende bærekraftkapittel har også mottatt sterk kritikk fra toneangivende land i EU. Miljøministeren i både Frankrike, Nederland og Tyskland har tidligere uttalt at de ikke kan inngå avtalen

med Mercosur, begrunnet i at den leverer for dårlig på miljø og bærekraftforpliktelser. Det har heller ikke vært gjort tilstrekkelige konsekvensanalyser for miljø- og sosiale rettigheter i løpet av avtalens 20-årige forhandlingsløp.

14. januar skrev avisa Nationen i en sak med overskrift «Meir biff frå Brasil», at regjeringa vurderer å godkjenne avtalen, som vil gi tollfri import av biff fra Sør-Amerika. Avisen skriver at næringsminister Vestre «ikkje vil oppfordre til stopp i importen av biff frå Sør-Amerika. At biffimporten frå Brasil er åttedobla siste året er «greitt», ifølgje Vestre, som seier det handlar om å gi og ta».

Svar:

I august 2019 ble EFTA-statene og Mercosur-statene enige om et utkast til frihandelsavtale. Avtaleutkastet gjennomgås nå teknisk og juridisk, dessuten gjenstår fortsatt enkelte avklaringer. Avtaleutkastet er ikke undertegnet av partene. Når hele avtalen er gjennomgått, vil tekstene bli gjort offentlig tilgjengelig. Regjeringen vil da ta stilling til undertegning av avtalen og fremleggelse av proposisjon til Stortinget om samtykke til ratifikasjon. Det er stor usikkerhet om når dette kan skje.

Frihandelsavtalen med Mercosur inneholder et omfattende kapittel om handel og bærekraftig utvikling. Kapitlet har vært høyt prioritert av Norge. Frihandelsavtalen

støtter blant annet opp om vårt mål om å fremme bærekraftig handel, også med landbruks- og skogprodukter. Videre forplikter partene seg blant annet til å bekjempe ulovlig tømmerhugst, gjennomføre Paris-avtalens klimamål og fremme bærekraftig landbruk. Kapittelet gir oss ytterligere en plattform for dialog og samarbeid om hvordan handel kan bidra til å ivareta blant annet klima og miljø for å sikre en bærekraftig utvikling.

Arbeidet med teknisk og juridisk gjennomgang av avtalen er blitt forsinket, blant annet på grunn av Covid 19-situasjonen. Samtidig er konflikten rundt den

pågående avskogingen i Amazonas en viktig årsak til at denne prosessen har trukket ut i tid. EU-kommisjonen har opplyst at EU vil be om tilleggsavtaler vedrørende avskoging og urfolks rettigheter før signering og ratifikasjon av EUs frihandelsavtale med Mercosur. Norge følger sammen med de øvrige EFTA-landene EUs initiativ nøye. Når det er nærmere avklart hvilke tilleggsavtaler EU og Mercosur eventuelt blir enige om, vil vi vurdere om en tilsvarende løsning også kan være aktuell for EFTA. Fra regjeringens side er det viktig at løsningen blir god nok ut fra norske behov.

SPØRSMÅL NR. 1261

Innlevert 14. februar 2022 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 22. februar 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til å endre Enovas støtteordninger for sameiere og borettslag, slik at de som bor i sameie eller borettslag behandles likt som andre husholdninger når det gjelder tildeling av økonomisk støtte til enøktiltak?

Svar:

Gjennom budsjettforliket med SV har regjeringen økt midlene satt av til klima- og energitiltak hos husholdninger og forbrukere gjennom Enova til 400 mill. kroner årlig. Dette er en økning på 100 millioner kroner fra forrige regjering. I februar lanserte vi, sammen med SV, en ordning på 100 mill. kroner gjennom Enova rettet mot energitiltak i kommunale boliger.

Enova lanserte nylig støtte til borettslag og bolig-sameier for kartlegging som gir konkrete anbefalinger om smarte klimatiltak. Kartlegginger vil kunne anbefale tiltak med tilhørende teknisk løsning, kostnader og lønnsomhet. Anbefalingene kan inkludere tiltak som kan redusere energibehov, effektbehov eller klimagassutslipp, i tillegg til muligheten for lokal kraftproduksjon i egen bygningsmasse, for eksempel gjennom solceller eller varmepumper.

Maksimalt støttenivå for kartleggingsstøtte vil ligge mellom 150 000 og 350 000 kr. I tillegg kan man få opptil 50 prosent mer i kartleggingsstøtte dersom man etter kartleggingen signerer kontrakt på gjennomføring av kartlagte, energibesparende tiltak. Mange tiltak i bo-

rettslag og sameier er i dag lønnsomme uten støtte, og Enova ønsker med denne støtteordningen å bidra til å løse noen av utfordringene som borettslag og sameier gjerne møter på allerede i informasjonsinnhentingsfasen i forbindelse med vurderinger av energitiltak.

Enova støtter fra før av varmesentraler basert på fornybare energikilder, hvor også borettslag og sameier kan søke. I tillegg kan tiltak under Enovatilskuddet som smart strømstyring for boliger og smart varmtvannsbereder være aktuelle for den enkelte beboer i borettslag og sameier. For mindre borettslag og sameier vil en rekke av tiltakene under Enovatilskuddet være relevante.

Enova er et spesialverktøy for støtte til teknologiutvikling og markedsintroduksjon av klima- og energiløsninger. Støtte fra Enova skal avlaste risiko og kostnader for de som er først ute med å teste nye løsninger. Det er viktig at noen går foran for at alle andre i neste omgang skal ha bedre og billigere teknologier å velge mellom. Når private aktører klarer seg uten støtte siden Enova har bidratt til varige markedsendringer, står vi bedre rustet til å lykkes med varig klimaomstilling. Regjeringen har gitt Enova betydelig faglig frihet til å prioritere mellom områder, utforme programmer og tildele støtte til enkeltprosjekter slik at midlene fra Klima- og energifondet utnyttes mest mulig effektivt.

SPØRSMÅL NR. 1262**Innlevert 14. februar 2022 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 22. februar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Folk som bor i seksjonerte boenheter med felles strømmåler opplever å havne utenfor deler av strøm. Dette er boenheter som ikke er registrert som borettslag eller sameie, men som kan være generasjonsboliger med flere leiligheter, men felles strømmåler. Maksforbruket for støtte på 5 000 kwh/ mnd. går på den fellesmåleren og ikke hver boenhet. Hver boenhet ender dermed opp med å betale mye mer andre som har fellesmåler.

Hva gjør statsråden for å ordne opp i dette, slik at hver boenhet får en øvre grense på 5 000 kwh/mnd.?

Svar:

Olje- og energidepartementet fastsatte fredag 21. januar 2022 en midlertidig forskrift om strømstønad til boligselskap. Med boligselskap menes i forskriften eierseksjons-sameier, borettslag, boligaksjeselskaper og ikke-seksjonerte boligsameier. Forskriften gjelder strømforbruk fra og med desember 2021 til og med mars 2022. Boligselskap

hvor strømforbruk for husholdninger måles og avregnes i et felles målepunkt har rett til stønad etter forskriften.

For å tilpasse ordningen til boligselskaper med fellesmålt forbruk, er forbrukstaket satt til 5 000 kWh per boenhet i boligselskapet per måned. Om forbrukstaket overskrides, plikter boligselskapet å melde fra om antall boenheter til nettselskapet.

Nettselskapet administrerer ordningen slik at støtte utbetales automatisk til alle målepunkt nettselskapene har registrert på boligselskaper. Dersom en nettkunde er i tvil om hva målepunktet er registrert som eller hvis kunden er uriktig registrert, bør dette tas opp med nettselskapet. Ved uenighet mellom nettselskap og nettkunde om rett til støtte, kan saken bringes inn for avgjørelse hos Reguleringsmyndigheten for energi.

Jeg mener at problemstillingen som representanten tar opp er ivaretatt i regelverket om strømstønad, og viser til at forskriften om strømstønad også inkluderer kunder med fellesmålt husholdningsforbruk i ordningen.

SPØRSMÅL NR. 1263**Innlevert 14. februar 2022 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund****Besvart 18. februar 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

I den nye statsborgerloven som trådte i kraft 15. januar 2020 heter det at barns norske statsborgerskap som hovedregel ikke skal tilbakekalles som følge av foreldrenes uriktige opplysninger.

Kan statsråden da redegjøre for hvorfor UDI har funnet grunn til å tilbakekalle statsborgerskapet til 44 barn siden den nye loven trådte i kraft, samt at ytterligere 50 andre barn venter på vedtak og risikerer å miste sitt norske statsborgerskap?

BEGRUNNELSE:

TV2 kunne nylig fortelle at UDI har tilbakekalt statsborgerskapet til 44 barn siden den nye loven trådte i kraft, samt

at ytterligere 50 andre barn venter på vedtak og risikerer å miste sitt norske statsborgerskap. UDI opplyser på sin side at det dreier seg om «små barn som ikke har en sterk tilknytning til Norge, barn som aldri har bodd i Norge eller som har flyttet ut sammen med foreldrene sine». Etter at TV 2 har bedt om alder på barna, viser det seg at 29 barn var over seks år da vedtaket ble gjort, og åtte var mellom 12 og 17 år gamle. Det fremkommer også av saken til TV2 at 70 prosent av barna som ble fratatt statsborgerskapet hadde bodd i Norge i mer enn fem år da vedtaket ble gjort. Ti av barna hadde en botid i Norge på mer enn ti år, ifølge tall fra statistikkavdelingen til UDI.

Denne praksisen må da være et klart brudd på intensjonen i statsborgerloven.

Svar:

«Barnets beste» er eit grunnleggande omsyn i saker som rører barn (Grunnloven § 104 og barnekonvensjonen art. 3). Når UDI førehandsvarslar om tilbakekall og ber om tilsvar i saka, opplyser dei både om dette og at barn som har fylt sju år, og yngre barn som er i stand til å danna seg egne synspunkt, har rett til å uttala seg før avgjersle av saker som rører dei. Utsegn kan bli gitt av barnet sjølv eller gjennom foreldre eller verje.

Etter endringane i statsborgarlova kan barn som hovudregel ikkje få tilbakekalla norsk statsborgarskap på grunn av urette opplysningar gitt av foreldre eller beste-foreldre. Dette gjeld òg personar som har vorte vaksne, men som var under 18 år då dei søkte eller fekk innvilga norsk statsborgarskap. Barn under 18 år kan likevel få tilbakekalla norsk statsborgarskap om barnet, etter ei konkret vurdering, ikkje har sterk tilknytning til Noreg. Forarbeida i Prop. 141 L (2018-2019) gir rammene for vurdering av tilknytning. Fleire moment er relevante i denne vurderinga, som opphaldstid, språk, skulegang, alder, arbeid, deltaking i fritidsaktivitetar, langvarig opphald utanfor Noreg, tilknytning til opphavslandet m.m. Det går òg fram av forarbeida at ein ved vurderinga av tilknytning kan ta i betraktning etablert praksis i saker etter utlendingsforskrifta § 8-5, jf. utlendingslova § 38, om vurderinga av sterke menneskelege omsyn og vekta av tilknytninga barn har til Noreg.

Etter endringane i regelverket for tilbakekall av statsborgarskap, har UDI lagt bort 97 saker som gjaldt barn fordi dei hadde sterk tilknytning til Noreg. Alle desse 97 sakene vart oppretta før endringane i regelverket for tilbakekall av statsborgarskap tredde i kraft 15. januar 2020. Etter endringa av regelverket opprettar ikkje UDI nye tilbakekallsaker på barn som er busett i Noreg og blir vurdert å ha ei sterk tilknytning til Noreg.

UDI har tilbakekalla statsborgarskapet til barn i 44 saker, der dei etter ei konkret heilskapsvurdering har

kome til at barna ikkje har sterk tilknytning til Noreg. Barna har enten aldri budd i Noreg, har lita sjølvstendig tilknytning til Noreg på grunn av ung alder, eller har langvarig opphald utanfor Noreg og sterk tilknytning til opphavslandet eller eit anna vestleg land. 29 av barna var over seks år då vedtaket vart gjort, og åtte var mellom 12 og 17 år gamle. 70 prosent av barna som fekk tilbakekalla statsborgarskapet er registrerte med meir enn fem års opphaldstid i Noreg på tidspunktet for vedtak, medan ti av barna var registrerte med opphaldstid i Noreg på meir enn ti år.

UDI viser til at opphaldstida barna er registrerte med i UDIs datasystem og i folkeregisteret i dei aller fleste av dei 44 sakene ikkje er reell. Årsaka til dette er at foreldra ikkje har meldt barna utflytta frå Noreg i folkeregisteret, og at dette først blir oppdaga mange år etter at familiane har flytta frå Noreg. UDI opplyser at ingen av dei 44 barna som har fått tilbakekalla norsk statsborgarskap hadde reell opphaldstid på ti år eller meir. UDI uttalar at dei fleste av dei 29 barna som var over 6 år på tidspunktet for tilbakekall, og dei 70 prosentane som har budd i Noreg i over 5 år på tidspunktet for tilbakekall, er små barn i barnehagealder og tidleg skulealder som ikkje lenger bur i Noreg og ikkje har vore busett her på fleire år. Det same gjeld barna som var mellom 12 og 17 år då dei fekk tilbakekalla statsborgarskapet.

UDI har 50 ubehandla saker om tilbakekall av statsborgarskap som gjeld barn. Desse 50 sakene er òg oppretta før nytt regelverk for tilbakekall tredde i kraft. UDI opplyser at dei aller fleste av desse sakene truleg vil bli lagt bort. UDI understrekar at sjølv om foreldra risikerer å få sine statsborgarskap tilbakekalla, vil barna som hovudregel ikkje risikera tilbakekall. UDI vil berre vurdere tilbakekall av statsborgarskap til barn i eit fåtal saker, og berre for barn som aldri har budd i Noreg, som har flytta frå Noreg eller er i barnehagealder eller yngre, utan sjølvstendig tilknytning til Noreg.

SPØRSMÅL NR. 1264

Innlevert 14. februar 2022 av stortingsrepresentant Grete Wold

Besvart 17. februar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Statsforvalteren Innlandet har innsigelser til etablering av et 800 kvadratmeter stort varehus ved Ringsaker Handelsepark og mener at etablering av detaljvarehandel der

vil føre til en uheldig utvikling i Hamar-regionen, åpne for mer etablering av handel langs hovedfartsårer og bidra til utarming av eksisterende tettsteder. Beslutningen er omgjort av departementet.

Kan statsråden redegjøre for om dette er et signal om at regjeringens varslede gjennomgang av planretningslinjene vil legge mindre vekt på klima og sentrumsdød?

BEGRUNNELSE:

I mer enn 20 år har de statlige planretningslinjene for arealbruk hatt som mål å motvirke sentrumsdød, oppnå en mer bærekraftig by- og tettstedsutvikling og begrense klimautslippene. Dette er årsaken til at statsforvalteren i Innlandet, Statens Vegvesen, Klima- og miljødepartementet og Miljødirektoratet var negative til etablering av et Biltema varehus og kjøpesenter på 8000 kvadratmeter ved Ringsaker Handelspark. Kommunalministeren oversett disse innvendingene og gitt Ringsaker kommune rett til å klarere Biltema-bygget.

Nyere forskning, blant annet fra NIBR i 2018 og Asplan Viak i 2013, viser at bilbaserte kjøpesentre utenfor bysentrene utarmer sentrumsområdene og er en forklaring på hvorfor mange byer opplever sentrumsdød. Stoltenberg-regjeringen sendte i september 2013 et lovforslag om forbud mot etablering av kjøpesentre utenfor bysentrene på høring, et lovforslag som ble annullert da Solberg-regjeringen overtok.

Arealpolitikken har bidratt til en differensiering mellom handel med plasskrevende varer og detaljhandel. Handel med varer som trelast, motorkjøretøy, landbruksmaskiner og lignende, kunne etableres utenfor sentrum, mens detaljhandel skulle skje i sentrum eller sentrumsnært. Denne differensieringen er nå i ferd med å forvitte ved at forretninger som i utgangspunktet driver med storhandel, utvider sortimentet til detaljvarer. Den svenske handelskjeden Biltema illustrerer dette gjennom å systematisk øke andelen detaljvarer. I praksis blir slike forretninger fullverdige kjøpesentre lokalisert utenfor bysentrene. Denne utviklingen fremmer sentrumsdød og undergraver intensjonen bak de statlige retningslinjene.

Regjeringen har varslet at den vil «evaluere de statlige planretningslinjene for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging». Kommunalministerens beslutning i denne saken begrunnes med at man flytter en allerede etablert virksomhet innenfor et sammenhengende nærings- og handelsområde, men erkjenner samtidig at dette handler om å åpne for detaljhandel i et område reservert for handel med plasskrevende varer. Derfor er det interessant alt nå å vite om regjeringen ser for seg at retningslinjene fortsatt skal hindre sentrumsdød og ta klimahensyn, eller om den vil prioritere interessene til utenlandske handelskjeder.

Svar:

Kommunal- og distriktsdepartementet behandlet innsigelse fra Statsforvalteren i Innlandet knyttet til reguleringsplan for Ringsaker handelspark. Jeg vedtok å oppret-

tholde kommunens vedtak, og ikke ta innsigelsen til følge. Vurderingen i denne konkrete saken beror på en avveining mellom lokale hensyn og nasjonale interesser.

Jeg mener at denne avveiningen følger et sentralt prinsipp i de statlige planretningslinjene for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging: Retningslinjene skal gjelde hele landet, samtidig som praktiseringen skal være tilpasset lokale forhold. I departementets behandling av innsigelsessaken i Ringsaker, ble det lagt vekt på de lokale forutsetningene på stedet, og at det ikke er en ny handelslokalisering, men flytting av en allerede etablert virksomhet innenfor et avgrenset sammenhengende handelsområde.

I Hurdalplattformen er regjeringen tydelig på at vi skal nå klimamålene. Klima og natur skal være en ramme rundt all politikk. Dette innebærer også at vi vil utvikle storbyområdene med boliger og arbeidsplasser, slik at økningen i persontransporten kan gjennomføres til fots, på sykkel eller med kollektivtrafikk. For regjeringen er det videre viktig at planretningslinjene bidrar til å redusere nedbygging av dyrket mark.

Hensikten med retningslinjene er å oppnå samordning av bolig-, areal- og transport-planleggingen og bidra til mer effektive planprosesser. De statlige planretningslinjene gir føringer for utbygging på en måte som sikrer effektiv bruk av areal, som gjør det lettere å bruke kollektivtransport, og som legger til rette for enklere tilgang til felles tjenestetilbud. Disse formålene står fast, men regjeringen vil evaluere retningslinjene for å sikre at retningslinjene gir tilstrekkelig handlingsrom og kan tilpasses lokale forutsetninger. Muligheten til å utvikle både små og store lokalsamfunn og bo- og livskvalitet må ligge til grunn for prinsipper for fortetting og lokalisering.

Jeg har satt i gang et utredningsarbeid av planretningslinjene som vil danne et godt faglig grunnlag for det videre arbeidet med en eventuell revidering av planretningslinjene. Utredningen vil både gjennomgå hvordan retningslinjene følges opp, hva som er praksis og hvordan de bidrar til å følge opp ulike mål. Lokalisering av handel vil være et av de områdene som vil inngå i denne vurderingen.

SPØRSMÅL NR. 1265**Innlevert 14. februar 2022 av stortingsrepresentant Grete Wold****Besvart 22. februar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Et innbyggerinitiativ i Hamarøy kommune ønsker å reversere en kommunesammenslåing, men samtidig ekskludere fire samiske bygder som tidligere tilhørte kommunen.

Kan statsråden redegjøre for om en kommune har rett til å kaste ut et område fra kommunen, mot befolkninga i det området sin vilje, og om dette innbyggerinitiativet er i strid med likestilling- og diskrimineringsloven?

Svar:

Innbyggere i en kommune har mulighet til å fremme et innbyggerforslag som gjelder kommunens virksomhet. Kommunestyret skal ta stilling til forslaget. Dette kan for eksempel være et innbyggerforslag om kommunens grenser.

Det aktuelle innbyggerforslaget i Hamarøy kommune dreier seg om en deling av kommunen. En formell søknad om at det skal settes i gang utredning om deling av en kommune, kan bare fremmes av kommunestyret selv, jf. inndelingsloven § 8 andre ledd. Dette er begrunnet i lokaldemokratiske hensyn, og henger sammen med at det er kommunestyret som er det øverste folkevalgte organet i kommunen. En delingssak vil være en sak av svært stor

viktighet for hele kommunen, og initiativretten er derfor lagt eksplisitt til kommunestyret.

Etter søknad fra en kommune, er det Kommunal- og distriktsdepartementet som tar stilling til om det skal igangsettes utredning av deling og nødvendig omfang av en slik utredning, jf. inndelingsloven § 9. Før det fattes vedtak om deling skal kommunestyret selv få anledning til å uttale seg.

I saker der kommunen selv har tatt initiativ til en søknad om utredning om deling, følger det av inndelingsloven at kommunestyret bør innhente innbyggernes synspunkt på forslaget om

deling, jf. § 10. Siden en deling er en sak av større betydning som vil berøre hele kommunen, og ikke bare den delen som søkes fradelt, er det viktig at innbyggerne i alle deler av kommunen får gitt uttrykk for sin mening ved en eventuell høring. Grenseendringssaker skaper ofte mye engasjement blant innbyggerne, og det er ofte tilfeller hvor det er uenighet blant innbyggerne i saken.

Det er Kongen som har myndighet til å fatte vedtak om deling der kommunen det gjelder har sluttet seg til delingsforslaget, jf. inndelingsloven § 5. Dersom kommunestyret har uttalt seg mot deling, skal saken legges frem for Stortinget for avgjørelse.

SPØRSMÅL NR. 1266**Innlevert 14. februar 2022 av stortingsrepresentant Anna Molberg****Besvart 22. februar 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

Hva er bakgrunnen for at vilkåret om å fullverdig få dekket parykk er at man må være under 30 år, og vil statsråden vurdere å øke denne støtten for de over 30 år?

BEGRUNNELSE:

2 prosent av befolkningen har Alopecia areata – en hårsykdom som medfører flekkvis tap av hår på hodet eller andre steder på kroppen. For noen går dette så langt som at

man mer eller mindre mister alt hår på hodet og særlig kvinner blir avhengige av parykk. En parykk koster mellom 17 000 og 50 000 kroner, men for lengst mulig levetid, best kvalitet, og best tilpasning til hodet er det de dyrere parykkene som fungerer best. Personer under 30 år får støtte fra NAV til seks syntetiske eller to ektehårsparykker årlig, men etter man har fylt 30 faller den årlige stønaden dramatisk til 5 725 kroner. En ordentlig parykk som ikke gir hodebunnsår, varer lenge og kan brukes på trening og i aktivitet, må i all hovedsak dekkes av den enkelte som

er over 30 år. Dette er en utgift som for de aller fleste betyr et stort innhogg i familiens økonomi en gang i året. Noen må velge vekk ferie med familien for å kunne betale parykken. I tillegg har prisene på parykker økt kraftig de siste årene, og stønaden fra NAV er ikke regulert i samsvar med dette. Mange av de berørte gruer seg til å fylle 30 år, da deres økonomi må ta hensyn til en utgift på opptil 50 000 kroner årlig. Det er ikke mange mennesker som har behov for denne støtten til parykk. Ifølge Alopeciaforeningen er det ca. mellom 500 og 1 000 mennesker som får kronisk alopecia areata i Norge.

Svar:

Personar over 30 år, som heilt eller delvis har mista håret på grunn av sjukdom eller behandling, får støtte til parykk. Satsane for stønad til parykk blir, i likskap med ein rekke andre satsar, normalt justerte årleg i tråd med prisstigning.

Under Solberg-regjeringa blei desse satsane i 2015 og i åra 2017-2022 ikkje justerte med prisstigninga. Me må kunne anta at prisane på parykk har auka, så ei manglande prioritering av dette over tid har bidrege til at dei det gjeld har fått dekka ei gradvis mindre del av utgiftene.

Utviklinga framover er noko me vil måtte komme tilbake til i dei årlege budsjetta.

SPØRSMÅL NR. 1267

Innlevert 14. februar 2022 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 21. februar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Vil utenriksministeren ta initiativ overfor FNs sikkerhetsråd for å iverksette en uavhengig gransking av Israels apartheidpolitikk, og vil utenriksministeren be Israel oppheve terrorlistingen av de seks palestinske sivilsamfunnsorganisasjonene deriblant al-Haq?

BEGRUNNELSE:

Amnesty Internationals nye rapport Israel's Apartheid against Palestinians: Cruel System of Domination and Crime against Humanity dokumenterer at Israels systematiske diskriminering av palestinerne utgjør apartheid, som er en forbrytelse mot menneskeheten, definert i Roma-vedtektene.

Rapporten har vakt sterke reaksjoner. Det har lenge blitt påpekt av menneskerettighetsorganisasjoner og folkerettsekspertene at okkupasjonsmakten Israels undertrykkelse bryter mot folkeretten på en rekke punkter. Israels apartheid vært beskrevet og påvist fra flere år tilbake av anerkjente jusprofessorer og folkerettsekspertene som f.eks. John Dugard, Richard Falk (også tidligere FNs spesialrapportør for Palestina), og fått støtte av menneskerettsforkjemperne Desmond Tutu og Nelson Mandela.

Den systematiske diskrimineringen av palestinere innebærer blant annet:

- Drastiske begrensninger av palestinernes bevegelsesfrihet

- Omfattende beslagleggelser av palestinsk land og eiendom
- Palestinerne nektes byggetillatelse
- Palestinerne tvangsflyttes og får husene sine revet
- Mange er blitt uskyldig fengslet og drept, dette gjelder også barn og ungdommer

Skiftende regjeringer sier stadig at den norske politikken ovenfor Israel og Palestina ligger fast til tross for at situasjonen på bakken har endret seg drastisk. Israels alvorlige brudd på internasjonal lov får i praksis ingen konsekvenser, men opprettholdes og styrkes gjennom økt handel og samarbeid med Israel, og med Oljefondets massive investeringer i de israelske bosettingene. Norske myndigheter har latt staten Israel gå straffefri til tross for hyppige fordømmelser av den israelske bosettingsvirksomheten, fordrivelsen av palestinerne fra egne hjem og innskrenkinger av det palestinske sivilsamfunnets eksistens. Dette står i sterk kontrast til norske myndigheters ivrige bruk av sanksjoner mot stater, og deres befolkning, som USA ønsker å ramme.

Unnvikende fordømmelser som ikke følges opp med handling er ikke nok. Dette blir også understreket av Amnesty International som uttaler: Det internasjonale svaret på apartheid må ikke lenger begrenses til intetsigende uttalelser og overfladiske fordømmelser. Med mindre vi takler de grunnleggende årsakene, vil palestinere og israelere forbli låst i voldsspiralen som har ødelagt så mange liv.

Svar:

Norge følger menneskerettighetssituasjonen i Palestina og Israel tett. Vi ser svært alvorlig på de mange bruddene på menneskerettighetene og internasjonal humanitærrett mot palestinere som FN, menneskerettighetsorganisasjoner og andre rapporterer om. Vi er kjent med rapportene fra Amnesty International, Human Rights Watch, B'Tselem og andre.

«Apartheid» er definert som en forbrytelse mot menneskeheten i Roma-vedtektene for Den internasjonale straffedomstol av 1998. Det er et rettslig begrep med et rettslig definert innhold. Det er først og fremst rettsvesenets oppgave å avgjøre hvorvidt en slik alvorlig internasjonal forbrytelse har funnet sted. Jeg noterer meg i den forbindelse at hovedanklager ved Den internasjonale straffedomstol (ICC) i fjor besluttet å iverksette etterforskning knyttet til situasjonen i Palestina, og denne etterforskningen er pågående. Hovedanklager vil på uavhengig grunnlag kunne vurdere spørsmålet i forbindelse med etterforskningen.

Norge understreker i alle relevante fora, inkludert i FNs sikkerhetsråd, at Israel er folkerettslig forpliktet til å ivareta rettighetene til alle befolkningsgrupper i Israel og

i okkuperte palestinske områder. Den israelsk-palestinske konflikten drøftes i Sikkerhetsrådet hver måned. Som valgt medlem av Sikkerhetsrådet er Norge tydelig i sin kritikk av de ulovlige israelske bosetningene, husutkastelser, voldshandlinger mot sivile, frihetsberøvelse og stengningsregimet i Gaza. Å oppfordre til respekt for menneskerettighetene og internasjonal humanitærrett er et viktig prinsipp i den bilaterale dialogen vår med Israel.

Jeg er sterkt bekymret for at handlingsrommet for sivil samfunn i Palestina blir stadig mer begrenset. Det gjør det vanskeligere å få pålitelig informasjon om menneskerettsbrudd – og overgrep.

Norge har advart om at den israelske beslutningen om å terrorliste seks palestinske organisasjoner vil begrense dette handlingsrommet ytterligere. Vi er i kontakt med organisasjonene som mottar norsk støtte for å forstå hvordan beslutningen påvirker deres arbeid.

Regjeringen tar de israelske anklagene om forbindelser til terrorvirksomhet svært alvorlig og har bedt Israel om å dokumentere dem. Dialogen med israelske myndigheter pågår fortsatt.

Vi opprettholder også nær dialog med andre giveland og FN om denne saken samt håndteringen av den.

SPØRSMÅL NR. 1268

Innlevert 14. februar 2022 av stortingsrepresentant Sandra Bruflot

Besvart 22. februar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Kan statsråden utdype hvilke av Vikens foreløpig forventede utgifter som ikke vil dekkes av staten ved en oppdeling, og kan eventuelle nye fylker regne med et nytt inntektssystem som gjør at de ikke lenger går i underskudd etter en oppdeling?

BEGRUNNELSE:

11. februar uttalte kommunalministeren til Aftenposten at regjeringen kun vil dekke «strengt nødvendige delingskostnader» dersom et fylke deles. Statsråden sa også at de foreløpig skisserte utgiftene fra fylkeskommunene til oppdeling går lenger enn det han vil dekke. Samtidig har fylkesrådet i Viken sagt at det er avgjørende at kostnadene ved en deling kompenseres fullt ut. I Hurdalsplattformen står det at regjeringen vil ha en gjennomgang av fylkenes

inntektssystem. Vikens egen rapport peker på at Buskerud vil ha et årlig underskudd på 10 til 60 millioner årlig, i tillegg til at fylket må redusere sitt driftsutgiftsnivå med 290 millioner. Østfold vil gå 50 millioner i underskudd de første årene, før det øker til 175 millioner. Konfrontert med dette underskuddet viser fylkesrådet til Hurdalsplattformens punkt om å gå gjennom inntektssystemet, og en forventning om at et nytt system ikke lenger vil føre til underskudd for de nye fylkeskommunene.

Svar:

Regjeringen vil kompensere de «tvangssammenslåtte» fylkeskommunene og kommunene for kostnadene direkte knyttet til delingsprosessen. Disse kostnadene skal ikke gå ut over tjenestene til innbyggerne. Utgifter som kan unngås, vil ikke bli kompensert.

De direkte delingskostnadene fylkeskommunene og kommunene kan få kompensert gjennom søknad er gruppert inn i tre kostnadstyper: prosjektledelse og prosjektorganisering, intern og ekstern informasjon og nødvendige tilpasninger av IKT-systemer.

Departementet har i brev til tvangssammenslåtte kommuner og fylkeskommuner 11. februar 2022 gitt en del føringer og premisser for hvilke kostnader som skal dekkes. Søknaden skal basere seg på en svært nøktern tilnærming til hva som er absolutt nødvendig for å gjennomføre delingsprosessen. Utgifter som kan unngås, blir ikke kompensert. Vi har blant annet sagt at der det er grunnlag for gjenbruk og samarbeid om IKT-løsninger, vil dette bli lagt til grunn i vurderingen av kompensasjonen. Og at utgifter til generell nivåheving av IKT-systemene ikke vil bli dekket.

Inntektssystemet må revideres når det skjer endringer i fylkesinndelingen. Hvis vi viderefører dagens system, kan delingene i seg selv gi endringer i inntektsfordelingen mellom alle fylkeskommuner, også de som består som i dag. I Hurdalsplattformen har vi derfor varslet at vi skal sette ned et ekspertutvalg som skal gå gjennom inntektssystemet for fylkeskommunene.

Det er ikke mulig å si på forhånd hvordan eventuelle endringer i inntektssystemet vil slå ut for den enkelte fylkeskommune. Jeg kan derfor ikke si noe konkret om inntektene til de nye fylkeskommunene etter en deling. Det overordnede målet og de grunnleggende prinsippene for inntektssystemet ligger imidlertid fast: Systemet skal utjevne fylkeskommunenes økonomiske forutsetninger, slik at de har de samme forutsetningene for å tilby et likeverdig tjenestetilbud. Vi skal fortsatt ha et mest mulig objektivt og rettferdig inntektssystem når den nye fylkesstrukturen er på plass, der fylkeskommunene kompenseres for ufrivillige merkostnader ved å tilby viktige tjenester til innbyggerne. Hovedformålet med gjennomgangen vil være å utforme kostnadsnøklerne slik at de på en best mulig måte fanger opp forskjeller mellom fylkeskommunene som følge av forhold de ikke selv kan påvirke. Økonomiske forskjeller som følge av fylkeskommunenes egne beslutninger, vil ikke bli utjevnet gjennom kostnadsnøklerne.

Jeg vil for øvrig bemerke at Regjeringen er opptatt av å sikre gode økonomiske rammevilkår for fylkeskommunene. Derfor er de frie inntektene til fylkeskommunene økt med hele 0,9 milliarder kroner for 2022. Dette legger grunnlaget for gode tjenester i alle landets fylker.

SPØRSMÅL NR. 1269

Innlevert 15. februar 2022 av stortingsrepresentant Guri Melby

Besvart 22. februar 2022 av statsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

Deler statsministeren finansministerens beskrivelse av den såkalte «meteren», stemmer det som finansministeren sier at det var uenighet i regjeringa om å innføre dette kravet, og er det riktig at den kunne vært opphevet tidligere?

BEGRUNNELSE:

I Dagbladet den 14/2 uttaler finansminister Trygve Slagsvold Vedum at «én-meteren er noe forferdelig oppskrytte greier», at han argumenterte kraftig for å «slutte å forby dans og å ha det gøy», og på spørsmål om meteren kunne vært fjernet tidligere, svarer han «Utvisomt». To dager tidligere fjernet regjeringen smittevern-tiltakene. De hadde da gitt store utfordringer i en rekke bransjer. Det har blitt stilt spørsmål ved kunnskapsgrunnlaget og begrunnelsen for de ulike tiltakene regjeringen

innførte, sånn som skjenkestopp, antallsbegrensninger og avstandskrav. Det har også gått lang tid fra regjeringen har fått faglige råd fra helsemyndighetene om å lette på tiltak, til dette faktisk ble gjennomført. Dette står i sterk kontrast til den hurtige nedstengingen av samfunnet i starten av desember 2021.

Svar:

Avstand har dessverre vært nødvendig under store deler av pandemien. Gjennom avstand beskytter vi oss mot smitte. Meteren har derfor inntil nylig vært anbefalt av FHI og Helsedirektoratet. Samtidig har meteren hindret oss i å leve normalt sammen som mennesker, og har ikke minst vært vanskelig for alle som lever av at vi samler oss. Det var derfor gledelig at vi kunne fjerne det smittevernmessige rådet om å holde avstand og fjerne kravet om meteren.

Regjeringen handlet raskt da vi besluttet at meteren kunne fjernes. Beslutningen ble fattet på bakgrunn av de faglige rådene fra FHI og Helsedirektoratet, slik det har vært praktisert også fra den forrige regjeringen.

Videre bygger regjeringen sine beslutninger på øvrige innspill fra FHI og Helsedirektoratet, herunder ukereporter, risikovurderinger og modelleringer, innspill fra Utdanningsdirektoratet og Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, rapportering fra de regionale helseforetakene, statusoppdateringer fra statsforvaltere og kommunene, vurderinger av situasjonen i andre land, samt innspill og vurderinger fra diverse møter.

På bakgrunn av dette kunnskapsgrunnlaget gjøres det en helhetsvurdering av situasjonen i Helse- og omsorgsdepartementet. Denne vurderingen sendes ut til berørte departementer, slik at disse kan vurdere forslag til smitteverntiltak ut fra sitt ståsted og på bakgrunn av situasjonen i egen sektor.

Viktige saker, slik som vesentlige endringer i smitteverntiltak, behandles av denne regjeringen normalt i full regjering. Det er sentralt for denne regjeringen å få belyst saker fra alle sider og gjøre en helhetlig politisk vurdering. Når regjeringen fatter beslutninger, stiller hele regjeringen seg bak.

Etter at regjeringen innførte tiltak i desember 2021, har vi lettet på tiltakene så snart det har vært et godt faglig grunnlag for å gjøre dette. Vi har også lettet på en del av tiltakene raskere enn det FHI og Helsedirektoratet

har anbefalt. Det skyldes at vi har gjort noen andre avveininger enn FHI og Helsedirektoratet, innenfor det vi har ment har vært en akseptabel risiko. Det at regjeringen 1. februar opphevet enmeterskravet for arrangementer der publikum har faste tilviste plasser og opphevet kravet om bordservering, er eksempler på dette.

På formiddagen torsdag 10. februar leverte FHI og Helsedirektoratet sine faglige råd i form av leveranser på en rekke oppdrag Helse- og omsorgsdepartementet hadde gitt. Dette var samlet besvarelser på over 250 sider. I tillegg mottok Helse- og omsorgsdepartementet en oppdatert versjon av det ene oppdraget den 11. februar. I besvarelsene anbefalte blant annet etatene at kravet og anbefalingen om å holde avstand kunne bortfalle.

I løpet av fredag 11. februar ble besvarelsene sammenfattet og beslutningsgrunnlag utarbeidet og diskutert med andre berørte departementer. Deretter gjorde regjeringen sine vurderinger, forskriftsarbeid ble gjennomført, og det ble forberedt kvalitetssikrede råd til befolkningen og helseetjenesten. Avstandskravet ble fjernet i forskriften 12. februar kl. 10.00, ikke mange timer etter de siste avklaringene.

Jeg tror ikke at den tidligere kunnskaps- og integreringsministeren ville omtalt dette som «lang tid» i sin tid som statsråd. Det at det går noe tid fra faglige råd mottas til endringer i smitteverntiltak kommuniseres ut, er helt nødvendig for en forsvarlig saksbehandling og var vanlig også i den tidligere regjeringens tid.

SPØRSMÅL NR. 1270

Innlevert 15. februar 2022 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland

Besvart 21. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Korleis kan statsråden bidra til at godkjenningstida for søknader hjå UDI vert redusert (Dette gjeld spesielt for å få inn teknisk personell til bransjer som treng spesialkompetanse)?

GRUNNGJEVING:

Fleire bransjer slit med å få tak i kvalifisert personell, bilbransjen er ein av desse bransjane som er avhengige av dyktige folk på sine verksteder. Her benyttes det ofte bemanningsbyrå som har spesialisert seg på å hente inn personell fra utlandet for å dekke behovet. Disse opplever beklageligvis svært lange køer hos UDI for å få behandlet

sakene, noko som medfører at tilgjengeleg personell har funne andre marknader innan søknaden er handsama. Det fører også til at UDI gjer arbeid som i neste omgang er verdiløst. Det kan ta opptil 5 månader for å få handsama ein slik søknad, noko som er uholdbart både for firma som treng kompetansen og for firma som forsøker å få tak i dyktige folk.

Ein periode var dette for kritisk personell delegert til Sjøfartsdirektoratet, der ein opplevde at handsamingstida var nede i 1 døgn. Vi imøteser statsråden sitt framlegg til løysing.

Svar:

Pandemien førte til strenge innreiserestriksjoner, stadige endringer i innreisereguleringen og andre tilleggsoppgaver for Utlendingsdirektoratet (UDI). Dette har påvirket saksbehandlingstiden for en rekke sakstyper i UDI negativt. Jeg er opptatt av at UDI nå skal korte ned saksbehandlingstidene.

Saksbehandlingstiden i faglærtsaker har også utviklet seg negativt under pandemien. UDI har forklart at de underveis har prioriterte saker hvor innreise faktisk var mulig, som har medført at andre saker ble liggende. Disse må nå behandles, samtidig med at UDI tar unna nye søknader.

Jeg forstår at lang saksbehandlingstid er en stor ulempe for næringslivet, og det er ønskelig å korte ned saksbehandlingstiden. I tildelingsbrevet til UDI for 2022 er det uttrykt en forventning om at UDI, i samarbeid med poli-

tiet, jobber for at saksbehandlingstiden for nye søknader om oppholdstillatelse som faglært normaliseres til om lag 30 dager, slik det var før 2020, og at antallet ubehandlede saker reduseres.

Jeg har tillit til at UDI finner de beste tiltakene for mest mulig effektiv saksbehandling innenfor de rammene som er gitt av Stortinget og departementet. Jeg vil følge utviklingen i saksbehandlingstidene tett gjennom styringsdialogen departementet har med UDI.

Når det gjelder Sjøfartsdirektoratets ordning, som representanten viser til i sin begrunnelse for spørsmålet, ønsker jeg å presisere at denne gjaldt søknader om unntak fra innreiserestriksjonsloven for å få inn næringskritisk personell. Saksbehandlingstiden på ett døgn gjaldt med andre ord unntak fra lov om innreiserestriksjoner og kom i tillegg til UDIs behandling av søknader om oppholdstillatelser etter utlendingsloven.

SPØRSMÅL NR. 1271

Innlevert 15. februar 2022 av stortingsrepresentant Guri Melby

Besvart 21. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan samferdselsministeren bekrefte at det er ambisjonene i NTP som er førende for regjeringens jernbaneambisjoner, eller er samferdselsministeren enig med transportkomiteens leder fra Senterpartiet om at vi bør vurdere å bygge enkeltspor i stedet for dobbeltspor på InterCity?

BEGRUNNELSE:

Transportkomiteens leder, Erling Sande (Sp) har reist en debatt om å ta midler fra utbygging av dobbeltspor på InterCity-strekningene og heller bruke pengene på veier i distriktene. I NRKs Politisk kvarter torsdag 10. februar uttalte han at «vi må vurdere kor langt ut vi skal bygge dobbeltspor» og at vi må «sjå på enkeltspor».

Det meste av norsk jernbane består av enkeltspor, der togene må stoppe på kryssingsspor og vente på hverandre. Dermed går togene sjelden og togturen tar lang tid. Hele hensikten med å bygge dobbeltspor er å få togene til å gå oftere og raskere. På dobbeltsporet jernbane kan togene gå minst ti ganger så ofte som på enkeltsporet jernbane.

Svar:

Regjeringen vil føre en offensiv jernbanepolitikk og vil prioritere at jernbanen utvikles til det beste for de reisende og godsselskapene. Ambisjonene for InterCity ligger fast. Gjennomføringstakten må tilpasses planrammene som følger av NTP og oppfølgingen i de årlige budsjettene. Realisering av de påbegynte effektpakkene vil i tiden fremover gi vesentlige tilbudsforbedringer for de reisende på både indre og ytre InterCity. Regjeringen vil legge fram sitt forslag til videre realisering av ambisjonene for InterCity i neste NTP.

SPØRSMÅL NR. 1272**Innlevert 15. februar 2022 av stortingsrepresentant Terje Halleland****Besvart 3. mars 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Vil statsråden se på muligheten for å endre grunnrente-beskatningen knyttet til fastprisavtaler på strøm for forbrukerkunder slik at disse kontraktene kan bli mer attraktive for forbrukere?

BEGRUNNELSE:

De svært høye prisene på strøm har den siste tiden vist at det er svakheter i kraftmarkedet som rammer forbrukerne hardt. Forhåpentligvis vil strømprisene synke utover våren og dette vil da kunne medføre en større etterspørsel etter fastprisavtaler for strøm. Dette er avtaler som ikke har vært særlig vanlig i forbrukermarkedet tidligere.

Det som hindrer kraftprodusenter i å tilby lengre fastpriskontrakter til strømsalgsselskapene er at kraftprodusentene blir skattlagt etter spotpris og ikke den aktuelle kontraktspris. Dette gjør at få produsenter tilbyr den type kontrakter fordi risikoen blir for stor.

Ved avtaleinngåelse med kraftkrevende industri som går lenger enn 7 år, er det kontraktsverdien som ligger til grunn for grunnrente-beskatningen. Inngår kraftselskapet derimot en fastprisavtale med en privat forbruker vil det være spotprisen som legges til grunn og ikke kontraktsverdien. Dette vil være en usikkerhet for selger og vil kunne medføre at en fastprisavtale på strøm blir høyere enn nødvendig.

Svar:

Denne regjeringen er opptatt av at norsk industri og norske forbrukere skal ha tilgang på rimelig norsk kraft. Strøm er et nødvendighetsgode, som vi har som følge av kloke valg de før oss har tatt. Denne arven ønsker vi å ta videre, og har varslet flere grep som vil kunne sikre rimelig kraft også fremover.

På grunn av de ekstraordinære strømkostnadene har vi innført støtteordninger med mål om å hjelpe husholdningene med regningen, slik at det blir litt mindre vanskelig. Regjeringen har og i vårt første statsbudsjett redusert elavgiften med 47 pst. i vintermånedene januar–mars, og 9 pst. resten av året, sammenlignet med 2021 (prisjustert).

Vannkraften er en felles ressurs. Den ekstraordinære avkastningen (grunnrenten) fra vannkraften kommer både vertskommuner, eierkommuner og staten til gode. Både skatteregler og eierskap bidrar til dette. Gjennom grunnrenteskatt sikrer vi fellesskapet en høyere andel av grunnrenten uten å svekke selskapenes insentiv til å gjøre

lønnsomme investeringer. Disse inntektene er viktige for å finansiere gode tilbud for folk lokalt i hele landet.

Jeg er enig i at de svært høye prisene på strøm som har vært den siste tiden rammer den norske forbrukeren hardt. Med dagens høye prisnivå er det særlig viktig at forbrukerne får god informasjon som grunnlag for å ta bevisste valg om strømvavtaler. Kunder som har en økonomi som ikke tåler store svingninger i strømprisene bør ha mulighet til å tegne forsikring gjennom reelle fastprisavtaler som er forståelige og lette å skille fra avtaler med variabel pris i strømselskapenes markedsføring.

Erfaringene fra denne vinteren kan føre til at flere strømlleverandører markedsfører fastprisavtaler, og at flere forbrukere vurderer slik prissikring. Regjeringen vil også gå grundig inn i dette, for å se om det finnes politiske grep eller regelendringer som kan gjøres for å legge til rette for dette i enda større grad enn i dag. Regjeringen ønsker at fastprisavtaler skal være et reelt alternativ for norske husholdninger. Det er også en god vei å gå når det gjelder å gjøre det enklere og mer oversiktlig for forbrukeren å navigere i strømmarkedet. En forutsetning for at konkurransen i markedet skal fungere, er at folk greier å sette seg inn i de ulike prisene på en enkel måte. Her jobber og regjeringen for å se på om det kan gjøres grep som kommer forbrukeren til gode.

Men nok en gang, regjeringen har et mål om at norske forbrukere også i fremtiden skal ha tilgang på rimelig kraft, og vil vurdere flere grep som kan bidra til å nå dette målet.

SPØRSMÅL NR. 1273**Innlevert 15. februar 2022 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 21. februar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden sørge for å sikre at det blir ryddet opp i den alvorlige situasjonen ved akuttsenteret på Sykehuset i Vestfold, og hva mener statsråden om at etableringen av nytt akuttmottak har skapt en så alvorlig situasjon at legene frykter det kan koste pasienter som trenger øyeblikkelig hjelp livet?

BEGRUNNELSE:

I en bekymringsmelding til ledelsen ved Sykehuset i Vestfold skriver Legeforeningen at de er svært bekymret for pasientsikkerheten ved det nye akuttsenteret. De to tillitsvalgte legene ved sykehusene sier at legeforeningen er dypt bekymret over situasjonen, og har nå daglige konkrete eksempler på pasienter som på grunn av forholdene i akuttsenteret får forsinket diagnostikk og behandling, ifølge Tønsberg Blad.

De er bekymret for at det bare er et tidsspørsmål før det kommer et dødsfall som direkte følge av et kaotisk akuttsenter. Det mener spørsmålsstiller ikke er godt nok.

Utfordringene de peker på er flere, blant annet betydelig underbemanning, for få undersøkelsesrom og en omstilling som ikke har landet godt nok.

Spørsmålsstiller mener dette er langt fra godt nok, og at når man etablerer noe nytt, så må ting være på plass. Det handler om tryggheten til folk som trenger hjelp i akutte situasjoner. Derfor bør helseministeren straks sørge for at det blir ryddet opp i den alvorlige situasjonen, for å unngå at noen som kunne vært reddet, mister livet.

Svar:

Det nye akuttsenteret ved Sykehuset i Vestfold er en del av sykehusets nye somatikkbygg, som ble tatt i bruk høsten 2021. Akuttsenteret åpnet 3. november 2021. Det nye akuttsenteret har betydelig større areal, mer moderne lokaler og fasiliteter, enn tidligere akuttmottak. Senteret disponerer 2 100 kvadratmeter, mot 960 kvadratmeter i sykehusets gamle akuttmottak. Antall akutt plasser, overvåkingsplasser og avklaringsplasser er økt. Senteret inkluderer CT-lab., generell røntgen-lab. og ultralydrom, slik at radiologiske undersøkelser kan gjøres i akuttsenteret. Det er egne rom for sentrallaboratoriet og mikrobiologisk lab. Fasilitetene for pasienter til avklaring inkluderer pasientkafe og rom med dusj/wc.

Sykehuset i Vestfold opplyser at arealene i det nye akuttbygget er tilpasset et nytt driftskonsept. Dette in-

nebærer at flere pasienter skal bli ferdig avklart, behandlet og utskrevet direkte fra akuttsenteret. Målet er økt behandlingssikkerhet og pasientsikkerhet, blant annet gjennom færre forflytninger av pasienter, mer kompetanse i front og døgnkontinuerlig medisinsk avklaring. Dette er i tråd med prinsipper for moderne sykehusdrift. Akuttsenteret har fått tilført ressurser fra sengepostene for disse nye oppgavene. Bemanningen er økt. Det er innført nytt it-system (flyt-tavle) som understøtter pasientflyten inn, gjennom og ut av akuttsenteret, samt videre til sykehusets sengeposter.

Sykehuset Vestfold opplyser at både forberedelser til innflytting og de første driftsmånedene i nytt akuttsenter har foregått i en periode med pandemi og til tider svært stor pasientpågang. Antall øyeblikkelig-hjelp-pasienter har siden innflyttingen vært 13 pst. høyere enn i 2019. Sykehuset opplyser at det har vært svært krevende å gjennomføre omstilling under en pandemi, med sykefravær, karantene og stor pasientpågang. Pasientflyten internt i akuttsenteret har i perioder med høy pasienttilstrømming ikke fungert godt nok. Sykehuset opplyser at de har tatt tak i dette. I første omgang har det vært fokus på å identifisere flaskehals og tiltak for å forbedre pasientlogistikk. Det er også igangsatt utviklingsarbeid for å bedre pasientflyten.

Sykehuset i Vestfold vurderer at situasjonen ville vært minst like, om ikke mer, krevende dersom den store pasientpågangen skulle vært møtt i det gamle akuttmottaket.

Helse Sør-Øst viser til at de er kjent med at det er iverksatt tiltak og forbedringsarbeid for å bedre logistikken og pasientbehandlingen i akuttsenteret, og at de vil følge opp situasjonen og de pågående tiltakene ved Sykehuset i Vestfold videre.

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark har åpnet tilsynssak, og skal gjøre sine vurderinger. Det blir derfor ikke riktig av meg å kommentere saken ytterligere.

SPØRSMÅL NR. 1274**Innlevert 15. februar 2022 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland****Besvart 21. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Når kommer Justis- og beredskapsdepartementets proposisjon med forslag til nye regler om tilsynsråd for kriminalomsorgen?

BEGRUNNELSE:

Den 13. november 2020 leverte avdeling for kriminalitetsforebygging i justisdepartementet høringsnotat for nye regler for tilsynsråd for kriminalomsorgen. Høringsfristen ble satt til 12. februar 2021.

Det er over tid fremsatt kritikk mot hvordan tilsynsrådene fungerer. I en uttalelse fra mars 2013 påpeker Sivilombudet blant annet at tilsynsrådene har et uklart mandat og for dårlig opplæring, og at det synes å være forskjeller mellom de ulike tilsynsrådenes praksis som ikke er saklig begrunnet. Lignende kritikk har også blitt fremmet av rettshjelpsorganisasjoner som jobber opp mot kriminalomsorgen, som Jussbuss, JURK og Wayback.

Kritikken tyder på at det er behov for å forsterke ordningen med tilsynsråd, for å sikre at det føres effektivt

tilsyn i norske fengsler. Et velfungerende og uavhengig kontrollorgan er viktig for å sikre gode soningsforhold og dermed også rehabilitering i fengslene. SV ønsker å vite hvor i prosessen forslaget er nå, ett år etter at høringsrunden ble avsluttet.

Svar:

Som representanten nevner i sin begrunnelse for spørsmålet, arbeides det med forslag til nye regler for tilsynsrådsordningen. Bakgrunnen for høringsforslaget fra november 2020 er at det er betydelige svakheter ved dagens ordning. Svakheterne er påpekt over tid fra ulike aktører, herunder Sivilombudet i særskilt melding til Stortinget om isolasjon og mangel på menneskelig kontakt i norske fengsler (Dokument 4:3 (2018/19)).

Det er behov for å ta flere grep for å styrke tilsynsordningen, og jeg tar sikte på å legge fram en lovproposisjon for Stortinget i løpet av 2022. Lovforslaget vil kunne ha budsjettmessige konsekvenser som vil bli fulgt opp på egen måte.

SPØRSMÅL NR. 1275**Innlevert 15. februar 2022 av stortingsrepresentant Kathy Lie****Besvart 23. februar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

I folkeavstemninger er poenget at alle skal få ytre sin mening gjennom en stemmeseddel, det er et avgjørende demokratisk prinsipp at alle myndige personer som har stemmerett får benytte denne. Dette prinsippet opplever flere grupper brytes under folkeavstemningen angående mulig oppløsning av Innlandet fylkeskommune.

Vil statsråden sikre at alle får mulighet for å stemme under rådgivende folkeavstemninger?

BEGRUNNELSE:

Under den rådgivende folkeavstemningen i fylket Innlandet, hvor man kan stemme for eller mot en oppløsning av

fylket er det ikke mulig å avgi stemme på annen måte enn elektronisk.

Blindeforbundet har bistått en blind dame i Oppland med å klage avstemningen inn som brudd på likestilling- og diskrimineringsloven. Det blir stilt spørsmål med om dette er brudd på Likestilling og diskrimineringslovgivningen, da mange ikke har digital kompetanse, har ulike funksjonsnedsettelse eller har andre vansker med å avgi stemmer digitalt. Dette vil medføre et demokratisk problem, og enkelte grupper vil gis fordeler fremfor andre. Det er derfor behov for en avklaring på hvordan regjeringen vil møte dette, både i pågående og fremtidige saker.

Svar:

Jeg er opptatt av at innbyggere skal bli hørt i saker som angår dem, og deling av en fylkeskommune er en sak som berører alle. Det er likevel opp til fylkeskommunene selv å avgjøre om, og eventuelt hvordan, de vil involvere og innhente innbyggernes synspunkter. Fylkestinget kan bestemme at det skal holdes rådgivende folkeavstemninger om forslag som gjelder fylkeskommunens virksomhet, jf. kommuneloven § 12-2. Loven gir ikke nærmere regler for hvordan rådgivende folkeavstemninger skal gjennomføres, og det vil være opp til fylkeskommunen å fastsette nærmere regler og rammeverk for gjennomføringen. I den forbindelse viser jeg til at fylkeskommunene er egne rettssubjekter, som kan ta avgjørelser på eget initiativ og ansvar, jf. kommuneloven § 2-1 andre ledd.

I departementets «Veileder om lokale rådgivende folkeavstemninger» (2020) oppfordres fylkeskommuner og kommuner som ønsker å gjennomføre folkeavstemninger, blant annet til å ha en gjennom-

føring som ivaretar valglovens intensjoner og regler. Det er presisert at veilederen ikke forplikter fylkeskommuner eller kommuner til å gjennomføre folkeavstemninger på en bestemt måte. Rådgivende folkeavstemninger etter kommuneloven er ikke det samme som valg etter valgloven. Valgloven gjelder ved valg av representanter til Stortinget, fylkesting og kommunestyre, hvor formålet er å legge til rette for frie, direkte og hemmelige valg. Folkeavstemninger etter kommuneloven benyttes dersom fylkestinget ønsker å innhente innbyggernes synspunkter om forhold som gjelder fylkeskommunens virksomhet. Utfallet av en rådgivende folkeavstemning er ikke rettslig bindende. Det er fylkestinget som har kompetanse til å fatte vedtak om hvorvidt det skal søkes om deling eller ikke, og resultatet av folkeavstemningen binder ikke fylkestinget til å sørge for et visst utfall i saken.

Vi har vært i en spesiell situasjon midt i en pandemi, og jeg har forstått at det er bakgrunnen for at Innlandet har valgt å gå for en heldigital løsning i sin folkeavstemning.

SPØRSMÅL NR. 1276

Innlevert 15. februar 2022 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland

Besvart 22. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

På kva måte vil regjeringa legge til rette for at frivillige også i år og åra framover kan gi oss gode, historiske opplevingar på det nasjonale jernbanenettet, slik dei kunne under førre regjering, og kva grep gjer regjeringa for å støtte opp om drifta til det frivillige miljøet av museumstog over heile det norske jernbanenettet?

GRUNNGJEVING:

Jernbanen og jernbanehistoria bind store delar av Noreg saman. Museumstog på det nasjonale nettet gir dei delane av landet som ikkje har eigne museumsbanar høve til å alle sjå og lære korleis den teknologiske utviklinga på jernbanen har vore dei siste 160 åra.

I Hurdalsplattformen har regjeringa skrive at ein «i større grad vil legge til rette for at museumsbanane og historisk jernbanemateriell blir varetatte». Drifta på norske museumsjernbanar blir i dag forvalta i hovudsak av frivillige, som kvart einaste år legg ned titusenvis av timar med dugnadsarbeid. Mykje av dette arbeidet krev høg

kompetanse i ulike fag. Dei held ved like, restaurerer og bemannar tog, og dei står for sal og marknadsføring av historiske togreiser både på det nasjonale jernbanenettet og på museumsbanane. Gjennom denne innsatsen blir jernbanehistoria formidla og -utviklinga til barn ungdom og alle interesserte i kultur- og teknologihistorie.

Under førre regjering opplevde ein ei fantastisk feiring av Dovrebana sitt 100-årsjubileum, der ein set opp museumstog frå Oslo til Trondheim og tilbake. Toget var i sin heilskap bemanna av frivillige frå Norsk Museumstog, ein del av Norsk Jernbaneklubb. Totalt vart det lagt ned frivillig arbeid for mange hundre tusen kroner, berre i dette eine prosjektet.

Norsk Jernbaneklubb driv forutan museumstog på det nasjonale nettet museumsbanane Krøderbanen i tidlegare Buskerud, og Gamle Vossebanen utanfor Bergen. Klubben bidrar såleis med eit tilbod både på «lukka banar» der ein sjølv held ved like og driftar infrastruktur og støttetenester, og på det nasjonale jernbanenettet, der ein er avhengig av bistand både frå Bane NOR, og frå Jernbanedirektoratet med omsyn til formelle godkjenningar.

I 2022 er det frivillighetens år. Ei rekke jernbanestrekninger har også jubilé i 2022.

Svar:

Dei frivillige si innsats er stor og verdifull for Noreg. Dei har mellom anna ein brei og viktig kompetanse om jernbanen og bidreg til å formidle historien om norsk jernbane til det norske folk.

Norsk jernbanemuseum forvaltar på vegne av Jernbanedirektoratet «Tilskot til kulturminne i jernbanen». I 2022 er det i denne ordninga sett av 23,6 millionar kroner, hovudsakleg til museumsbanar og frivillig jernbanehistorisk arbeid. Både Norsk Museumstog og Norsk Jernbaneklubb er blant mottakarane av prosjektmidlar frå denne tilskotsordninga.

Eg er blitt gjort merksam på at det er nokre utfordringar med køyring av museumstog. Dei historiske toga har eit vedlikehaldsetterslep, og aktørane som driv med historisk jernbanemateriell har peikt på at Bane NOR sitt krav frå 2021 om hus- og sporleige er utfordrande. Når nytt signalsystem (ERTMS) innførast på jernbanen må toga og ha utstyr som tek inn signala frå det nye signalsystemet.

Regjeringa er oppteken av å leggja til rette for at museumsbanar og historisk togmateriell i større grad blir ivareteke. Dette er fylgt opp ved at Samferdselsdepartementet har gjeve Jernbanedirektoratet i oppdrag å vurdere behov for, og eventuelt korleis, staten kan leggja til rette for at museumsbanar og historisk togmateriell i større grad blir ivareteke. Direktoratet er godt i gang med arbeidet som og omfattar dialog med dei frivillige miljøa.

SPØRSMÅL NR. 1277

Innlevert 16. februar 2022 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 28. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvilke tiltak eller grep iverksetter ministeren for å møte målet om at våpensøknader behandles automatisk, for at de som søker ikke trenger å vente opp imot 30 uker på å få behandlet søknaden sin?

BEGRUNNELSE:

02.09.2021 ble våpensøknader endelig digitale. Dette gjør det mye enklere for konkurranseskyttere og jegere å søke om erverv av våpen. Fremskrittspartiet er opptatt av at de som oppfyller kravene for erverv av våpen bør få godkjent søknadene inne rimelig tid. På politiets egne nettsider har de oversikt over saksbehandlingstiden i hvert enkelt politidistrikt. Øst politidistrikt er skrekkeksmpelet med 25 til 30 uker saksbehandlingstid. De aller fleste politidistrikt har etter Fremskrittspartiets syn alt for lang saksbehandlingstid. Nå som det er digital søknad bør dette gå mye raskere enn det gjør i dag.

Høsten 2021 skulle arbeidet med steg 2 vært i gang og burde etter mitt syn vært fullført. Steg 2 av behandlingen av jaktvåpensøknader innebærer at søkere som oppfyller kravene til personlige egenskaper og behov vil kunne få innvilget våpen uten manuell saksbehandling. En slik søknad kan avgjøres på få minutter, og vil ha store likheter med bankenes løsning for lånesøknad på nett. Vi burde

med andre ord allerede sett en positiv effekt av digitaliseringen og fått kortere saksbehandlingstid. Det virker dog ikke slike. Jeg undres derfor på om ministeren har prioritert dette arbeidet.

Svar:

Digitaliseringsrundskrivet fra 2013 slo fast at tjenester med et årlig innsendingsvolum over 5000 skjema skulle tilgjengeliggjøres digitalt innen 30. juni 2014. Den forrige regjeringen brukte knapt åtte år på å gjøre det mulig med digital innsending av søknad for løyve til erverv av jaktvåpen. Som representanten påpeker i sin begrunnelse ble det åpnet for digital søknad i september 2021.

Jeg er kjent med den lange saksbehandlingstiden og er enig med representanten i at den i dag er for lang. Jeg er derfor glad for at politiets arbeid med å korte ned saksbehandlingstiden er godt i gang. Som representanten helt riktig påpeker i sin begrunnelse for spørsmålet ble første steg i arbeidet fullført i september 2021 ved at det ble åpnet for digital innsending av søknad for løyve til erverv av jaktvåpen. Digital innsending gjør prosessen lettere for de som søker, ettersom søknadene nå kan sendes inn via nettsiden politiet.no. Dessverre har dette paradoksalt nok medført at saksbehandlingstiden har økt fordi skjemaene

må printes ut og skrives inn manuelt, noe som fører til ekstra tidsbruk i forvaltningen.

Arbeidet med å automatisere selve saksbehandlingen av jaktvåpensøknader og å digitalisere våpenregisteret har startet. Målet er at arbeidet med å automatisere søknader for jaktvåpen skal være ferdig i løpet av 2022. Når denne løsningen er på plass, vil man gå videre med å automatisere og dermed også korte ned saksbehandlingstiden for andre type søknader.

Jeg ser frem til de nye løsningene blir lansert, og er glad for at de er ventet å bidra til vesentlig redusert saksbehandlingstid på sikt. Jeg er likevel opptatt av at arbeidet må gjennomføres på en ordentlig måte og ivareta den lokale kompetansen som er i politidistriktene knyttet til våpenforvaltning. De nye løsningene skal både behandle søknader raskere og samtidig ivareta de sikkerhetsmessige vurderingene som må ligge til grunn for vedtakene.

SPØRSMÅL NR. 1278

Innlevert 16. februar 2022 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad

Besvart 23. februar 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Næringsministeren varslet nylig at han vil arbeide for at gigabatterifabrikker skal etableres i Norge. Batterifabrikker er kraftkrevende industri. Samtidig varsler Statnett at kraftoverskuddet i Norge er nesten borte i 2026.

Hvor mange TWh vil være tilgjengelig for å etablere nye batterifabrikker i Norge frem mot 2030?

BEGRUNNELSE:

Batterier er et av seks sentrale satsingsområder i Støre-regjeringens grønne industriløft. Næringsministeren mener at Norge har sterke forutsetninger for å lykkes langs hele batteriverdikjeden, og vil legge til rette for storskala battericelleproduksjon i Norge. Omsetningspotensialet i norsk batteriverdikjede er anslått til å kunne bli 90 milliarder kroner i 2030. Imidlertid er batteriproduksjon en kraftkrevende industri. Freyr anslår at strømforbruket vil bli 1,2-1,3 TWh per år. Det vil si mer enn hele Drammen by bruker i samme tidsrom. Energiteknikk, en nettavis for energibransjen, estimerer at en fullskala batterifabrikk trengte opptil 3 TWh kraft per år. Imidlertid vil kraftoverskuddet i Norge være kun på 3 TWh i 2026, ifølge Statnetts kortsiktige markedsanalyse fra desember 2021. Kraftoverskuddet i dag er 15 TWh. Dette ser ut til å bety at det er begrensede muligheter for å etablere storskala batteriproduksjon i Norge de neste årene.

Svar:

Vi står ved et veiskille, der vi er i ferd med å bygge opp nye grønne industrinæring. Premissene i klima-, energi- og industripolitikken vil være avgjørende for om vi

lykkes med dette. Norske bedrifter kan levere flere av de grønne løsningene verden trenger for å nå sine klimamål. Etterspørselen etter disse løsningene vil kunne gi en vekst for norsk fastlandseksport, og ruste norsk næringsliv for fremtiden.

Norge har et fortrinn når det gjelder vår høye andel fornybar kraftproduksjon og dertil høye elektrifisering av næringsliv og samfunnet for øvrig. Dette gir oss gode forutsetninger for å utvikle morgendagens grønne elektriske verdikjeder.

Regjeringen ønsker at tilgang på rikelig med ren og rimelig kraft også i årene fremover skal være et fortrinn som bidrar til verdiskaping og sysselsetting i hele landet. Det innebærer at vi må bygge ut ny kraftproduksjon, utnytte dagens energiresurser bedre iht. våre samfunns mål og at vi må utvikle og ta i bruk teknologier og løsninger som medfører lave eller ingen utslipp.

Batterier er et av seks sentrale innsatsområder i regjeringens grønne industriløft. Batterier er en sentral teknologi for omstillingen til fornybarsamfunnet og er relevant for bruk innenfor blant annet transport, energiforsyning, for stabilisering av strømnnett, energilagring og for digitale, mobile tjenester. Dette er bakgrunnen for at oppbygging av egen batteriindustri er blitt en strategisk målsetting for EU.

Norge har gode forutsetninger for å bidra til et felleseuropeisk batteriløft. Takket være vår kraftforsyning, som er nesten 100 prosent fornybar, kan vi produsere batterikomponenter med et lavere miljøfotavtrykk enn noe annet land i Europa. Vi er i dag storleverandør til Europa av batterimaterialer som aluminium, nikkel, kobolt, kobber og silisium, og vi har industriprosjekter som etablerer produksjon av grafitt. Ingen andre land i verden har større

erfaring enn oss når det gjelder batteridrevne personbiler. Vi har også relevant erfaring fra bruk av batterier i maritim sektor og med resirkulering av batterimaterialer. Vi har dessuten et fullelektrisk kraftsystem sammen med våre naboland i Norden, som egnet spissmarked for batterier, og vi har et kortbanenett for luftfarten som jobber med konkrete elektrifiseringsplaner.

Regjeringen vil i løpet av våren 2022 ferdigstille en nasjonal batteristrategi med formål å utløse det norske verdiskapingspotensialet i batteriverdikjeden. Strategien vil konkretisere regjeringens ambisjoner og inneholde en operativ handlingsplan for realisering av det norske verdiskapingspotensialet i batteriverdikjeden på en miljømessig bærekraftig måte.

Kraftvilkår og miljøavtrykk er vesentlige for fremtidige investeringsbeslutninger, også i batteriindustrien. Norsk, kortreist, fornybar kraft er en konkurransefordel for Norge inntil andre land har bygget ut sin kraftmik. Kraft er en vesentlig kostnadskomponent for produsenter av batterimaterialer. Battericelleprodusenter har også et betydelig kraftbehov som følge av sin størrelse, men er ikke særskilt kraftintensive, og følgelig utgjør kraft en mindre, men likevel vesentlig kostnadskomponent.

Etablering av nytt større industriforbruk vil påvirke kraftforsyningen på flere måter.

Nytt stort forbruk krever tilgang på tilgjengelig kapasitet i strømmettet. Regjeringen vil at strømmettet skal forsterkes i hele landet og at konsesjonsbehandlingstiden kortes ned. Et offentlig utvalg, Strømnettutvalget, vurderer nå sentrale problemstillinger knyttet til nettutvikling, blant annet tiltak for å redusere tiden det tar å planlegge og konsesjonsbehandle nettanlegg.

En sterkere vekst i kraftforbruket påvirker også utsiktene til kraftpriser og kraftbalanse i Norge. Regjeringen vil at norsk kraftforsyning skal utvikles på en måte som gir sikker tilgang på kraft og har derfor nedsatt en bredt sammensatt energikommisjon som skal utarbeide et grunnlag for de langsiktige energipolitiske veivalgene for Norge. Energikommisjonen skal kartlegge energibehovene og foreslå økt energiproduksjon, med mål om at Norge fortsatt skal ha overskuddsproduksjon av kraft. Kommisjonen skal beskrive hvilke forhold som er av betydning for å utløse ny kraftproduksjon og vurdere potensialet og mulighetene for faktisk utbygging av samfunnsøkonomisk lønnsom ny produksjonskapasitet i Norge. Energikommisjonen skal levere sin rapport innen 15. desember i år.

SPØRSMÅL NR. 1279

Innlevert 16. februar 2022 av stortingsrepresentant Helge Orten

Besvart 21. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvor mye er passasjergrunnlaget for drosjene i Møre og Romsdal redusert som følge av koronapandemien, og vil regjeringens plan om å reversere de reguleringsendringene som ble vedtatt under forrige regjering gjøre at flere velger å ta drosje og at passasjergrunnlaget for distriktsdrosjene sikres?

BEGRUNNELSE:

Hovedutfordringen for drosjenæringen de siste to årene har vært et stort bortfall av kunder som følge av koronapandemien. Forhåpentligvis ser vi nå slutten av pandemien, og at drosjenæringen kan oppleve en økt etterspørsel og flere passasjerer i tiden som kommer. I Møre og Romsdal har vi en situasjon der særlig distriktsdrosjene er helt avhengig av offentlig kjøring for å opprettholde et tilstrekkelig aktivitetsnivå. Det være seg skoleskyss, trans-

port av eldre og pasientkjøring for helseforetaket. Det viktigste for distriktsdrosjene er å opprettholde denne aktiviteten og sikre en basis for den øvrige kjøringen. Det er vanskelig å se hvordan regjeringens plan om reguleringsendringer og antallsbegrensning kan bidra til økt aktivitet, bedre samordning av offentlige anbud og flere kunder for drosjenæringen.

Svar:

Nedgangen i etterspørselen etter drosjetjenester som følge av Covid-19-pandemien har ført til store utfordringer for aktørene i drosjenæringen. Særlig i starten av pandemien, og under nedstengingene i samfunnet har nedgangen i etterspørsel etter drosjetjenester vært stor. Nedgangen har vært mest merkbar i de store byene, hvor kontraktskjøring utgjør en mindre andel av det totale markedet. Vi har ikke konkrete tall for Møre- og Romsdal fylke.

Det er ikke et mål i seg selv at flest mulig skal ta drosje. Det er imidlertid svært viktig å sikre et tilstrekkelig godt tilbud i hele landet. I dag kan fylkeskommunene sikre drosjetilbudet i distriktene ved å tildele eneretter innenfor kommuner der markedet ikke gir et godt nok tilbud. Dette kan eventuelt kombineres med kjøp av drosjetjenester, og samordnes mot annet offentlig kjøp av drosjetransport, som skoleskyss og pasienttransport, ut fra hva som passer best lokalt.

Tildelingen av eneretter må skje innenfor rammene som følger av gjeldende rett, herunder regelverket om offentlige anskaffelser. Samferdselsdepartementet har i Prop. 70 L om endringer i yrkestransportlova (oppheving av behovsprøving for drosje mv.) omtalt rammene for fremgangsmåten ved tildeling av enerett. Videre er det i proposisjonen vist til at det kan være fordeler ved samordning av kjøp og tildeling av eneretter. Det fremgår av proposisjonen at departementet mener at ansvarlige myndigheter bør vurdere å samordne kjøp i kontraktmarkedet og tildeling av eneretter innenfor gjeldende rettslige rammer. Fylkeskommunene må vurdere konkret hva som er hensiktsmessig innenfor sine områder, og sammen med andre ansvarlige myndigheter vurdere muligheten for samordning innenfor gjeldende rettslige rammer.

Regjeringen har varslet at vi vil foreslå endringer i drosjeregulverket. Arbeidet med et nytt regelverk vil både være langsiktig, for å sikre et regelverk som står seg over tid, og på kortere sikt se om det er mulig å innføre enkelte krav for å sikre en seriøs bransje, herunder krav til faglig kompetanse for løyvehaver. Ved utformingen av nytt regelverk vil vi legge til grunn at de samme reglene skal gjelde for alle som skal ha tilgang til å utføre drosjetransport.

På lengre sikt er det viktig å identifisere de verktøyene som på best måte vil bidra til å sikre et godt transporttilbud i hele landet. Før dereguleringen var antallsreguleringen med tilhørende driveplikt et sentralt verktøy for å sikre drosjetilbudet lokalt. I det langsiktige arbeid med drosjereguleringen vil jeg vurdere ulike handlingsalternativ, og ikke minst handlingsrommet etter EØS-avtalen. Målet er å finne løsninger som sikrer at det er et tilfredsstillende drosjetilbud i hele landet, samtidig som vi er trygge på at disse løsningene står seg på sikt. Det er viktig å se hele transporttilbudet i sammenheng. Det følger av Hurdalsplattformen at regjeringen, sammen med drosjenæringen, vil gjennomgå hvilken rolle drosjenæringen skal ha som en del av det nasjonale kollektivtilbudet.

SPØRSMÅL NR. 1280

Innlevert 16. februar 2022 av stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik

Besvart 22. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvordan vil justisministeren følge opp rapporten fra Riksadvokaten, og vil man undersøke hvilke konsekvenser dette har hatt for den enkelte som har blitt utsatt for de ulovlige inngrepene?

BEGRUNNELSE:

Mandag denne uken ble Riksadvokatens rapport om tvangsmiddelbruk i mindre alvorlige narkotikasaker. Av rapporten fremgår det at det har blitt foretatt svært mange ulovlige inngrep, herunder kroppslige undersøkelser. Det fremgår blant annet at svært mange ransakingsbeslutninger har blitt gjort av tjenestepersoner uten påtalekompetanse, og at det kan synes som det i flere politidistrikt har hatt en feil oppfatning av hva som er tilgjengelige virkemidler.

Av grl. § 113 følger det at myndighetenes inngrep overfor den enkelte må ha grunnlag i lov.

Rapporten er bygget på Statsadvokatembetenes gjennomgang av tre tilfeldige uker i 2020 og 2021. Det fremgår også av rapporten at det er svært store regionale forskjeller mellom politidistriktene, også i vurderingene i rapporten. Det merkes spesielt den store differansen i vurderingen av hvilke saker hvor "tjenesteperson besluttet ransaking og statsadvokaten har vurdert at jourhavende burde vært kontaktet".

Undersøkelsene er gjort før Riksadvokatens presisering av politiets tilgjengelige virkemidler i april 2021.

Svar:

Det er en selvfølge at bruk av tvangsmidler skjer på lovlig måte. Dette er avgjørende både for enkeltindividets

rettsikkerhet og for legitimiteten til politi- og påtalemyndighet.

Riksadvokaten har i brev av 9. april 2021 presisert vilkårene for tvangsmiddelbruk i mindre alvorlige narkotikasaker. Embetet initierte i brev av 13. april 2021 den gjennomgangen av praksis som er oppsummert i riksadvokatens rapport av 14. februar d.å. Riksadvokatens initiativ og arbeid på dette området er en del av embetets fagledelse. Som overordnet påtalemyndighet er det riksadvokatens ansvar og oppgave å sørge for høy kvalitet og en rettsikker straffesaksbehandling.

Departementets inntrykk er at riksadvokaten, Politidirektoratet og politidistriktene samarbeider godt om å

følge opp anbefalingene. Etter at riksadvokaten kom med sine presiseringer, påla direktoratet politidistriktene å gjennomgå sine rutiner for å sikre etterlevelse av regelverket for bruk av tvangsmidler, herunder sikre at påtalejuristenes legalitetskontroll er effektiv og reell. Det er også gitt nye retningslinjer for politiets ransaking i narkotikasaker. Jeg har merket meg at det for innværende år skal gjennomføres en ny undersøkelse av praksis i perioden etter riksadvokatens retningslinjer i brev av 9. april 2021.

Hvorvidt det bør undersøkes hvilke rettslige konsekvenser brudd på reglene for tvangsmiddelbruk har hatt for den enkelte, tilligger det riksadvokaten å vurdere.

SPØRSMÅL NR. 1281

Innlevert 16. februar 2022 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 24. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Foreligger nå de nedskalerte planene for utbygging av nytt Oslo fengsel på Bredtvet, som justisministeren tidligere har varslet, og når vil offentligheten få innsyn i disse planene?

Svar:

Den nedskalerte skissen for et nytt fengsel på Bredtvet med 170 nye fengselsplasser for menn og 50 fengselsplasser for kvinner er under behandling. Dokumentet vil om kort tid bli offentlig tilgjengelig.

SPØRSMÅL NR. 1282

Innlevert 16. februar 2022 av stortingsrepresentant Hadle Rasmus Bjuland

Besvart 22. februar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Flere land legger nå om til å omtale Hviterussland som Belarus, og ikke som Hviterussland. Dette er en viktig sak for belarusere som er opptatt av historie og identitet. Sverige og Danmark har allerede tatt en slik beslutning.

Vil utenriksministeren ta initiativ til at den offisielle norske betegnelsen også blir endret?

BEGRUNNELSE:

I flere tiår har det vært presisert fra Belarus at dette skal være navnet, og har bedt andre land også bruke det. Dette ble stadfestet under den 16. sesjonen av FNs ekspertgruppe for geografiske benevelser (UNGEGN) i august 1992. Siden det har mange land endret sin bruk av navn på landet, men noen har hengt igjen.

Mange tror er Hviterussland er en direkte oversettelse av Belarus. Det er det ikke. På hviterussisk og mange andre språk, inkludert engelsk, kalles landet nå Belarus.

På norsk bruker vi betegnelsen «Hviterussland». Denne bruken i norsk har røtter tilbake til sovjettiden, men er basert på en sammenblanding av de slaviske ordene «Rus» og «Rossija». Det første leddet i Belarus betyr hvit. «Rus» har gjennom historien betydd flere ting. Opprinnelig var den en betegnelse på folk fra Skandinavia som bidro til grunnleggelsen av Kiev-riket på 800-tallet, men ordet ble etter hvert brukt om selve riket også (Rus eller Kiev-Rus). Den russiske staten som vi i dag kjenner som Russland tok etter hvert navnet «Rossija».

Skillet mellom Rus og Rossija finnes i utgangspunktet ikke på norsk. For å markere et skille til det som har med dagens Russland å gjøre, bør også Norge anvende betegnelser som tar utgangspunkt i ordet Belarus, med personbetegnelsen belarusser og adjektivet belarusisk. Dette vil være i tråd med utviklingen i flere andre land, som for eksempel Sverige. Den Norske Helsingforskomitéen har også tatt til orde for at Norge bør følge etter og også bytte benevnelsen til Belarus.

Et slikt skille er viktig for mange med tilknytning til Belarus. Betegnelsen Hviterussland medfører at svært mange oppfatter Belarus som en del av Russland. I den brytningstiden landet nå står i med president Lukasjenko som tviholder på makten og et regime som systema-

tisk møter fredelige demonstrasjoner med vold, ville det vært ekstra kjærkomment om belaruserne opplevde at verden ser dem som selvstendig folkeslag, også på dette området. Å bytte navn vil altså bety å vise solidaritet med belarusernes kamp for demokrati og internasjonal anerkjennelse.

Svar:

Spørsmålet om Norge offisielt bør gå over til å bruke «Belarus» i stedet for «Hviterussland», blir reist fra tid til annen. Som representanten skulle være kjent med ble for eksempel spørsmålet tatt opp fra KrFs stortingsgruppe i forrige stortingsperiode. Den daværende regjeringen KrF også var en del av valgte som kjent å videreføre formen «Hviterussland».

Denne regjeringen vil gjøre våre egne vurderinger. Jeg vil likevel få påpeke at det er andre sider ved Norges forhold til Hviterussland som per i dag opptar meg sterkere. Hviterussland har nå over 1000 politiske fanger. Hundrevis av frivillige organisasjoner er blitt tvangsoppløst. Lukasjenka-regimet fører en brutal politikk for å bringe all opposisjon til taushet. Et stort antall hviterussere har valgt å flykte til utlandet av frykt for å bli fengslet.

SPØRSMÅL NR. 1283

Innlevert 16. februar 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 21. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Korleis kan Samferdselsministeren stille seg bak at Statens vegvesen legg inn omfattande bompengar på strekninga E39/136 Vik til Ørskogfjellet der trafikken på E136 skal måtte betale bompengar for nokre hundre meter veg for finansiering av Møreaksen som denne trafikken ikkje har nytte av (Trafikken er betydeleg frå Ålesund til Vik, noko som betyr at dersom dette blir gjennomført så vil Sunnmøringane måtte betale ein svært stor del av finansieringa av Møreaksen, som blir oppfatta som eit direkte «RAN»)?

GRUNNGJEVING:

Samferdselsutvalget i Møre og Romsdal fylke har i sitt møte den 27/10-2021 behandla høyring frå Statens vegvesen ang E39 Ålesund -Molde del Digerneset- Ørskogfjellet.

«Samferdselsutvalet vil gje følgjande innspel til planarbeidet:

Fylkeskommunedirektøren sitt notat av 14.10.2021 viser at planarbeidet vil utfordre mange av berekraftmåla, både nasjonale og regionale.

Som døme vil

- veg i dagen gjennom Solnørdalen sette til side nasjonale og lokale verneplanar og øydelegge bumiljø, landbruksområde, friluftsområde og naturmangfald

- dei trasèane som er skissert med veg i dagen gjennom Svorta-Valleområdet vere uakseptable for bumiljø, jordvern og for kvalitetane i strandsonen

- dei skisserte trasèane ikkje bidra til mindre energibruk og klimagassutslepp på grunn av stigningsforhold og lengde

- tilknyttinga til E 39/E136 frå kommunane både frå indre og ytre bli dårlegare enn i dag

Det er allereie kome mange og godt grunngeivne innspel frå berørte partar, og også med forslag og krav om alternative traséar.

På bakgrunn av dette vil samferdselsutvalet tilrå at Statens vegvesen ber om nytt og utvida mandat for å sjå på det beste trasévalet for strekninga Ålesund-Vestnes.»

Det er total forvirring ikring trasevalg og løysingar for ny E39/136 frå Digerneset til Ørskogfjellet, og frustrasjonen er stor i Ålesundsregionen samt resten av Sunnmøre.

E136 Eksportvegen for Møre og Romsdal er fylkest sin viktigaste veg, som går frå Ålesund til Bjorli. I planarbeidet frå STVV er heile traseen frå Ålesund til Tresfjordbrua endra frå det opprinnelege som skulle vere firefeltsveg som no har blitt stort sett planar om tofelts og lågare fart. Statens vegvesen held på med framlegg om reguleringsplan frå Vik til Ørskogfjellet, eit framlegg som er totalt greinalaust med tanke på fokuset på E136. Trafikken frå Tresfjordbruka og E136 er tenkt lagt under E39 til Molde og med stor stigning og ei løysing som er totalt uakseptabel.

Statens vegvesen har altså tenkt å dele opp ny E39/136 med fleire bompengeproposisjonar, der ein i del Vik til Ørskogfjellet har planlagt bompengar på all trafikken til E136, som i realiteten er eit "RAN" av næringstrafikken ut av Møre og Romsdal for å finansiere ei fjordkryssing av Møreaksen som denne trafikken ikkje har nytte av.

Svar:

Statens vegvesen har ansvar for planlegging og bygging av E39 Ålesund-Molde. Planlegginga av traséar og løysingar skjer innafor dei vedtekne konsept for E39 mellom Ålesund og Molde. Statens vegvesen skal føreslå ei utbyg-

gings- og finansieringsplan innafor dei rammene som er sett i Nasjonal transportplan 2022-2033, jf. Innst. 653 S (2020-2021) og Meld. St. 20 (2020-2021).

Stortinget har lagt til grunn at utbygginga av E39 Ålesund-Molde skal delfinansierast med bompengar. Prinsippa for berekning og innkreving av bompengar er gitt i ein veileiar som er offentleg tilgjengeleg på autopass.no.

Eit berande prinsipp som departementet legg til grunn for bompengar i strekningsvise prosjekt er nytteprinsippet. I dette ligg det at det er dei som får nytte av eit prosjekt som skal betale for det. Som statsråd vil eg sørge for at ein ikkje betalar for nytte ein ikkje får. Ut frå dette er det vanleg å etablere fleire bomstasjonar i eit prosjekt, slik at ein berre betalar for den strekninga ein køyrer.

Statens vegvesen vil såleis legge nytteprinsippet til grunn både for berekning av bompengenivået og for plassering av bomstasjonane i E39 Ålesund-Molde. Bompengane som blir trekte inn i dei einskilte stasjonane blir berekna ut frå nytten på strekninga. Nyttan kjem særleg av innsparing i reisetid.

Statens vegvesen planlegg at bomstasjonen for delstrekninga Ørskogfjellet-Vik i Vestnes kommune blir plassert mellom kryss på Ørskogfjellet og kryss på Vik. Slik vil trafikken som kjem frå Ørskogfjellet og skal følgje E136 mot Tresfjordbrua og Åndalsnes, ikkje betale i denne stasjonen. Denne løysinga gjer også at det vil vere mogleg å køyre bomfritt mellom Ørskogfjellet og Vik på dagens E39 og fv. 661.

Statens vegvesen sitt forslag til bompengeplegg for E39 Ålesund-Molde skal bli behandla i dei kommunane vegen går gjennom og i Møre og Romsdal fylkeskommune. Ei slik lokalpolitisk behandling er ein føresetnad for alle bompengeprojekt.

SPØRSMÅL NR. 1284

Innlevert 16. februar 2022 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 23. februar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Hva legger statsråden til grunn for å øke den totale utbyggingen på Sørlege Nordsjø II med 1 000-2 000 MW i forhold til NVEs utredning, og er det sikret at utbyggingen ikkje skjer i den delen av området som overlapper med gytefelt for tobis og torsk?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har nå lagt til rette for å realisere første fase av havvind fra Sørlege Nordsjø II, med en utbygging på 1 500 MW. Det legges til grunn at det i andre fase av Sørlege Nordsjø II kan bygges ut ytterligere 1 500 MW.

NVE har i den strategiske konsekvensutredninga som er gjort lag til grunn at området i dag kan bygges ut med mellom 1 000 og 2 000 MW. Denne utbygginga er i stor grad basert på hvor stor produksjon det er mulig å knytte til kraftnettet på land i Norge, men ikke bare – NVE har også vurdert muligheten for eksport av produksjonen da de la denne utbyggingsstørrelsen til grunn. Utbygging i NVEs størrelsesanslag krever at man tar i bruk mellom seks og ti prosent av arealet.

Havforskningsinstituttet har i sitt høringsforslag til Sørlege Nordsjø II anbefalt at det ikke bygges ut i den delen av området som overlapper med gytefelt for tobis og torsk.

Svar:

Kapasitetsgrensen på 3000 MW i Sørlege Nordsjø II ble satt da området ble åpnet av Kongen i statsråd 12. juni 2020. I høringen av forslag om hvilke områder som skulle åpnes

fikk Olje- og energidepartementet flere innspill om at kapasitetsgrensen i Sørlege Nordsjø II burde settes høyere enn 1 000 - 2 000 MW. Blant andre spilte Statnett inn at kapasiteten burde settes høyere av hensyn til nettkostnadene. Departementet la til grunn at området var stort nok til 3 000 MW vindkraft uten at utnyttelsesgraden ble høyere enn for andre utredningsområder og anbefalte at området ble åpnet for 3 000 MW.

Når det gjelder hensynet til områder som omfatter gytefelt for tobis har jeg i forslaget til utlysningssområder i Sørlege Nordsjø II unngått disse. Tobis er en fisk med en særlig viktig funksjon i økosystemet i Nordsjøen. Tobis er en bunngyter som er mer sårbar for påvirkning av habitatet enn pelagiske arter som gyter i vannmassene, slik som torsk og makrell. Hensynet til gyteområdene til torsk og makrell vil bli vurdert i de prosjektspesifikke konsekvensutredningene som skal gjennomføres som en del av konsesjonsprosessen.

SPØRSMÅL NR. 1285

Innlevert 16. februar 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 21. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kva har samferdselsministeren tenkt å gjere for å hjelpe transportnæringa med bakgrunn i dei ekstremt høge kostnadsaukane denne næringa har fått pga. skyhøge drivstoffprisar, skattar og avgifter, og kva vil statsråden gjere med den høge konkurransen frå utanlandske transportselskap som transportnæringa her i landet ikkje har muligheita til å møte, med bakgrunn i at dei har heilt andre kostnadsgrunnlag i sin drift?

GRUNNGJEVING:

Transportnæringa er ei stor og viktig næring i Norge. Konkurransen frå utanlandske transportselskap er formidabel med dei store problema dette også medfører for transporten her i landet ang sikkerheit på norske vegar. Spesielt er dette gjeldande på vinterstid, der utanlandske vogntog ikkje er skodd for ein barsk Norsk vinter.

Drivstoffprisane har gått til himmels og er no over 20 kr literen også for diesel i mange stadar i landet. Dette rammar transportnæringa hardt og det er ikkje automatikk i at denne næringa berre kan sende desse gedigne ekstrakostnadane vidare til sine kundar. Det er også lang-

tidskontrakter som lagar store problem for mange transportselskap. Utanlandske vogntog tek også med seg store mengder drivstoff inn i landet, som også konkurrerar ut Norske selskap.

Svar:

Den norske transportnæringen har en svært viktig samfunnsfunksjon, og arbeidet med å motvirke ulike konkurransevilkår i næringen, fremme gode arbeidsvilkår for sjåførene og ivareta trafikksikkerheten, har høy prioritet hos meg. Når det gjelder spørsmål om skatter og avgifter for denne næringen, må jeg imidlertid henvise til finansministeren.

Jeg vil imidlertid likevel trekke frem at regjeringen i tråd med Hurdalsplattformen, skal utarbeide en handlingsplan mot sosial dumping i transportsektoren. Viktige målsetninger for dette arbeidet er å fremme like konkurransevilkår, gode arbeidsvilkår og trafikksikkerhet i transportbransjen, samt å bidra til økt rekruttering til sjåføreryrket. Jeg er i samarbeid med arbeids- og inkluderingsministeren i gang med dette arbeidet.

Det er viktig å få på plass en handlingsplan for transportbransjen som er konkret og treffsikker. Derfor har Samferdselsdepartementet involvert arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjonene i sektoren, og berørte offentlige myndigheter, i arbeidet. Vi har allerede fått mange nyttige innspill fra arbeidslivsorganisasjonene. Av innspillene leser jeg bl.a. at ulikheter i lønnsnivå er en utfordring og at kontroll og tilsyn med allmengjort lønn i vegtransportsektoren, fremheves som viktig.

Videre arbeider både Samferdselsdepartementet og Arbeids- og Inkluderingsdepartementet med regelen-

dringer for å gjennomføre nye EU-rettsakter på området («mobilitetspakken») i norsk rett så raskt som mulig. Regelendringene innebærer blant annet nye muligheter for kontroll og krav til at varebiler over 2,5 tonn i internasjonal transport skal ha løyve, følge kjøre- og hviletidsreglene og ha installert fartsskriver. Vi vil også utrede om varebiler bør reguleres nasjonalt. Nye kontrollmuligheter og regulering av varebiltransport vil bl.a. kunne påvirke konkurransevilkår i transportnæringen i positiv retning.

SPØRSMÅL NR. 1286

Innlevert 16. februar 2022 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 21. februar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Vil statsråden gripe inn og avklare at ambulansehelikopterbasen i Harstad skal videreføres permanent ved nåværende lokalisering på Stangnes, og mener hun helsevesenet er tjent med slike omkamper som søker å skape dyrere og dårligere tilbud til borgerne?

BEGRUNNELSE:

Det pågår for tiden en intern lokaliseringsstrid i Helse Nord hvor politiske særinteresser har tatt initiativ til en politisk omkamp for å flytte ambulansehelikopterbasen ut av Harstad, hvor blant annet Vesterålen pekes på som et alternativ. Dette til tross for at forhold som pasientgrunnlag, driftssikkerhet, vedlikehold, værforhold, infrastruktur, samfunnsøkonomi og nærhet til oppdrag alle talar for en permanent videreføring av dagens lokalisering i Harstad, som har blitt benyttet siden 2019. En medvirkende årsak til denne lokaliseringen var at Helse Nord nedla ambulansebåten som var ambulansetilbudet til øyene i regionen. Dersom ambulansehelikopteret nå skal flyttes, vil det ytterligere svekke ambulansetilbudet i øyriket.

Forsøket på omkamp fremstår således som lite hensiktsmessig hva gjelder hensynet til liv og helse. Samtidig er det grunn til å stille spørsmål ved en slik anvendelse av Helse Nord's budsjettbudsjettmidler, all den tid etablering av en ny ambulansehelikopterbase, eksempelvis til Vesterålen, anslagsvis vil kreve investeringer i størrelsesorden flere hundre millioner kroner – i tillegg til økte driftsutgifter.

Det vises videre til omtale av saken i Harstad Tidende, tirsdag 8. februar.

Det kan være god grunn til å hevde at helsevesenet på ingen måte er tjent med slike omkamper, som hvis de lykkes, er egnet til å svekke tilbudet til innbyggerne samtidig som det er samfunnsøkonomisk ulønnsomt. Det kan videre hevdes at overordnet myndighet, herunder departement, regjering eller Stortinget, i slike tilfeller bør ta ansvar ved å stoppe slike prosesser.

Svar:

Det er de regionale helseforetakene som eier, organiserer og finansierer luftambulanse-tjenesten i Norge, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 2-1 a og akuttmedisinforskriften § 10. Luftambulansen har et overordnet mål om å være en akuttmedisinsk ressurs med høyt medisinsk faglig nivå som skal bidra til å oppfylle sentrale helsepolitiske mål som lik tilgjengelighet av helsetjenester uavhengig av bosted.

Helse- og omsorgsdepartementet har innhentet innspill fra Helse Nord RHF for å besvare spørsmålet. Under er innspillet fra Helse Nord RHF gjengitt:

«Helse Nord RHF reiste i 2010 spørsmålet om det var en underdimensjonering av ambulansehelikopterkapasiteten mellom Bodø og Tromsø. Helse Nord RHF har derfor utredet behovet for å opprette en ny base i området som omfatter Sør-Troms, Ofoten, Vesterålen og Lofoten (Midtre Hålogaland).

Utredningen viste at befolkningen i Midtre Hålogaland hadde et dårligere luftambulansetilbud enn det som var tilfelle andre steder i landet. Det ble konkludert med at det var behov

for en ambulanshelikopterbase i dette området. Styret i Helse Nord RHF vedtok i 2013 å etablere basen på Harstad/Narvik lufthavn, Evenes med oppstart i 2015 for å sikre et likeverdig tilbud til befolkningen området.

Basen ble midlertidig etablert i Forsvarsbygg sine lokaler på den militære delen av Harstad/Narvik lufthavn Evenes. Leieavtalen gjaldt for tre år, og ble senere forlenget med ytterligere ett og et halvt år. Det har vist seg at basen ikke kan etableres permanent inne på lufthavnområdet som følge av miljøgifter i grunnen.

I oktober 2019 ble basen midlertidig flyttet fra Evenes til Harstad i påvente av beslutning om permanent plassering. Den midlertidige basen består av en leid hangar, landingsplass og boligseksjon hos Heli-Team AS på Stangnes i Harstad, ca. fem km fra sentrum.

Styret i Helse Nord RHF ba i 2018 Luftambulansetjenesten HF om å utrede alternativer for permanent lokalisering av ambulanshelikopterbase i Midtre Hålogaland. Målet med utredningen var å svare på hvor det er mest gunstig å legge en permanent ambulanshelikopterbase for Midtre Hålogaland etter kriterier som likeverdig tilgang til tjenestene, flyoperative forhold, medisinsk effekt, beredskap, økonomi og HMS-forhold for mannskapet og vektlegge erfaringene fra fire års drift på luftambulansebasen på Evenes.

Lokalisering av basen for ambulanshelikopter skal ta hensyn til likeverdig tilgang til luftambulansetjenester for befolkningen i det aktuelle området vurdert sammen med øvrige prehospitalt ressurser. I den forbindelse vil den nye basen for redningshelikopter i Tromsø styrke preshospitale tjenester i den delen av Troms.

Helse Nord RHF har nylig avsluttet arbeidet med en ny strategi for prehospitalt tjenester. Dette arbeidet skal også gi en vurdering av alternativer for permanent lokalisering av base for ambulanshelikopter i området Sør-Troms, Ofoten, Vesterålen og Lofoten (Midtre Hålogaland).

En beslutningssak om permanent plassering av basen blir lagt fram for styret i Helse Nord etter en ordinær høringsrunde i løpet av 2022.»

Jeg vil understreke at det er de regionale helseforetakene som har ansvaret for dimensjonering av luftambulansetjenesten slik at den sikrer forsvarlig akuttmedisinsk beredskap. Etablering/lokalisering av baser må skje etter en helhetlig vurdering av lokal/regional beredskap og innenfor de økonomiske rammene til det regionale helseforetaket. Ut fra innspillet fra Helse Nord RHF, oppfatter jeg at dette er ivarettatt.

SPØRSMÅL NR. 1287

Innlevert 16. februar 2022 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 23. februar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Mener kommunal- og distriktsministeren at Oslo kommune skal gå inn og ta kostanden for opparbeidingen av nødvendig infrastruktur jamfør svar gitt i Dokument nr. 15:1117 (2021-2022), og hvilken presedens mener statsråden dette kan skape framover gitt § 18 i Plan- og bygningsloven?

BEGRUNNELSE:

På Nordstrand i Oslo har 13 husstander fått refusjonskrav på til sammen 15 millioner for bygging av fortau som utløses av utbygging av nye boliger. Plan- og bygningsloven slår fast at utbygger kan sende refusjonskrav videre til berørte eksisterende boliger, og utgjør i dette tilfellet enorme summer som få vil klare å betjene.

En av beboerne har anført at kommunen selv skal betale dette. Det har etter min forståelse Statsforvalteren sagt nei til.

Både den forrige og nåværende kommunalministeren har uttalt at regelverket gir åpenbare skjevheter og urimelige utslag. Derfor varslet daværende kommunalminister Nikolai Astrup at han ville sette i gang et arbeid for å gjennomgå regelverket. Det har også nåværende stadfestet at må gjøres. Likevel framstår det nå som om dette ikke er et prioritert arbeid.

Svar:

Jeg mener det må være opp til kommunene selv å avgjøre hvordan de skal behandle plan- og byggesaker, så lenge det skjer innenfor rammene i regelverket. I svaret jeg ga i Dokument nr. 15:1117 (2021-2022) pekte jeg på kommunens handlingsrom innenfor plan- og bygningslovens regler om finansiering av nødvendig offentlig infrastruktur. Reglene om opparbeidingsplikt og refusjon er et mulig alternativ for utbyggerfinansiering. Bruk av rekkefølgekrav og

utbyggingsavtaler, som vurderes i forbindelse med vedtakelse av arealplanen for området, er et annet alternativ.

Kommunen kan i prinsippet også selv velge å opparbeide og ta kostnaden for nødvendig infrastruktur, slik at lovens krav om opparbeidings- og refusjonsplikt ikke lenger blir aktuell. Dette må i så fall skje før en utbygger pålegges å opparbeide et infrastrukturtiltak. Jeg mener at kommunen må ha anledning til å velge sistnevnte alternativ uten å skape presedens for praktiseringen av reglene om opparbeidingsplikt og refusjon i kapittel 18. Etter min vurdering er kommunene selv nærmest til å vurdere

hvilken finansieringsløsning som er mest hensiktsmessig i den enkelte sak.

Når det gjelder praktiseringen av reglene om opparbeidingsplikt og refusjon, ser jeg likevel at det kan være behov for justeringer i regelverket for å hindre urimelige utslag, og dette ser vi nå på. Regelverket om opparbeidingsplikt og refusjon er imidlertid komplisert og sammensatt. Det er behov for å utrede situasjonen nærmere for å finne de endringene som trengs for å få til en tilfredsstillende løsning.

SPØRSMÅL NR. 1288

Innlevert 16. februar 2022 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 1. mars 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Var statsråden involvert i beslutningen om å utlevere navnelisten over politiansatte som er tilknyttet NNPF, og hvordan ser statsråden på at denne listen nå sirkulerer i kriminelle miljøer?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mitt tidligere spørsmål i dokument 15:940 av 17.01.22 og statsrådets svar på dette spørsmålet av 25.01.22.

Den 15.02.22 ble det publisert en sak på Politiforum, hvor det fremgår at listen med navnene til de 3 000 politiansatte som har lønnstrekk for kontingent i NNPF nå sirkulerer i kriminelle miljøer. Det fremgår videre av saken at Politidirektoratet på bakgrunn av dette har iverksatt skadebegrensende tiltak, for ivareta de enkelte tjenstepersoner og etatens funksjoner.

<https://www.politiforum.no/identitetsskjerming-navnelistesaken-politidirektoratet/kriminelle-miljoer-har-fatt-tak-i-navnelista/222895>

Det er på denne bakgrunn ønskelig å få svar på om statsråden selv var involvert i beslutningen om å utlevere listen over navn, og hvordan statsråden ser på det at denne listen nå verserer i kriminelle miljøer.

Svar:

Første spørsmål er besvart i mitt svar 25. januar i år til representanten Amundsen på spørsmål nr. 940, og jeg viser til dette.

Til det andre spørsmålet vil jeg bemerke at det umiddelbart fremstår som uheldig dersom en liste over polititjenestepersoner sirkulerer i kriminelle miljøer. Opplysninger om at noen er ansatt i politiet, er imidlertid ikke i seg selv omfattet av taushetsplikt, og slik informasjon vil i mange sammenhenger være offentlig kjent eller lett tilgjengelig uavhengig av om det er gitt innsyn i dokumenter etter offentleglova. Det er videre slik at det klare utgangspunktet etter offentleglova er at man ikke kan gi noen enerett på tilgang til informasjon eller legge begrensninger på viderebruk av informasjon det er gitt innsyn i. Den som har fått innsyn, står innenfor rammene av annen lovgivning fritt til å videredistribuere dokumentene, som dermed kan bli spredd til mange.

Departementet har vært i kontakt med Politidirektoratet og fått opplyst at direktoratet, i etterkant av at innsyn ble gitt, har vurdert mulige konsekvenser av at den aktuelle navnelisten nå er offentlig. På grunnlag av denne vurderingen har direktoratet besørget at enkelte tiltak er iverksatt. Dette tar jeg til etterretning.

Jeg vil understreke at jeg som justis- og beredskapsminister er svært opptatt både av gode betingelser for den virksomheten politiet er satt til å utføre, og de politiansattes arbeidsvilkår, noe som også omfatter sikkerhet og personvern hensyn. Departementet ønsker en dialog med både direktoratet og politiets organisasjoner om utfordringer som politiet og de politiansatte ser og erfarer. Dette vil også være del av oppfølgingen av vedtak 682, som er nevnt i mitt svar på spørsmål nr. 940.

SPØRSMÅL NR. 1289**Innlevert 16. februar 2022 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 23. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Statens Vegvesen forbereder reguleringsplan for E39 Hordfast med 4 felt og 110 km/t. På Tysnes ødelegger prosjektet natur/matjordareal tilsvarende vel 300 fotballbaner. Høringsuttalelser for reguleringsplan er bare tilgjengelige ved krav om innsyn. Vegvesenet nekter innsyn i beregningene om klimagassutslipp.

Vil statsråden be vegvesenet utsette det svært kontroversielle planarbeidet med Hordfast inntil etaten har sørget for å praktisere åpenhet om høringsuttalelser og utslippsberegninger?

BEGRUNNELSE:

En av flere kontroversielle motorveiprojekt i Norge er Hordfast i Sunnhordland. Det er et av de største nye prosjektene i NTP med anslått pris på 35 mrd. kroner.

Miljøorganisasjonene med støtte fra Fylkesmannen, Os og Bergen kommune mener Hordfast aldri bør bli bygget. Fylkesmannen har meldt at Hordfast "truleg (blir) det største naturinngrepet i Hordaland i moderne tid".

Nylig er det også gjort nye funn av rødlistede av svært sjeldne arter i traseen.

I en situasjon med sterk uenighet og potensiale for klare brudd med Norges forpliktelser mot FNs bærekraftsmål og FNs advarsler mot dramatisk tap av artsmangfold er åpenhet og likebehandling et selvsagt krav til offentlige etater i Norge – særlig etater med store ressurser og stor kapasitet til å gjøre uopprettelige skader på verneverdig natur.

Høringsrunden for ny reguleringsplan for Hordfast er nylig avsluttet. SVV har valgt å ikke publisere høringsuttalelsene slik at de er enkle å hente ut for alle berørte parter. SVV krever i stedet innsynsbejæring.

På konferansen «Det Nye Vestland» la SVV la frem foreløpige beregninger som skulle vise at klimapåstanden hadde saklig dekning. Da Naturvernforbundet etter møtet ba om innsyn i dokumentasjonen for påstanden fikk organisasjonen avslag i brev datert 2.2. med begrunnelse at beregningene ikke var gjort ferdig. En påstand som SVV bruker i lobbyarbeidet for Hordfast er altså tilgjengelig for lobbyister og politiske beslutningstakere på konferanse, men ikke for miljøbevegelsen.

Svar:

Jeg legger til grunn at Statens vegvesen forholder seg til og etterlever reglene som følger av offentleglova. Etter det jeg er kjent med, er også dette noe etaten gjør.

Som ledd i Statens vegvesens arbeid med å utarbeide forslag til statlig reguleringsplan for E39 Stord – Os (Hordfast), har forslag til planprogram vært på høring høsten 2021. Statens vegvesen opplyser at alle som har spurt om innsyn i konkrete dokumenter knyttet til høringsrunden for planprogrammet, har fått tilsendt disse dokumentene fortløpende.

Når det gjelder beregning av klimagassutslipp, opplyser Statens vegvesen at dette er blant temaene som vil bli svart ut når reguleringsplanen etter hvert blir sendt på høring. Beregningene er foreløpig ikke utført. Hvordan dette er tenkt gjennomført, fremgår imidlertid ifølge etaten av forslaget til planprogram.

Representant Fagerås viser i begrunnelsen for spørsmålet til konferansen «Det Nye Vestland». Jeg får opplyst fra Statens vegvesen at det på konferansen ble fremlagt foreløpige resultater fra et teknisk utredningsarbeid som pågår i etaten. Arbeidet er ledd i et systematisk arbeid med å redusere kostnader og klimagassutslipp knyttet til fjordkryssinger. Hensikten med arbeidet er å sammenligne utslipp for en fast forbindelse med bro over en fjord og utslipp for et ferjesamband. Det er ifølge etaten her valgt å gjøre beregninger for strekningen Stord – Os som et eksempel. Etaten understreker samtidig overfor meg at arbeidet ikke er en del av det formelle planarbeidet som skjer i prosjektet E39 Stord – Os. Endelig rapport fra dette arbeidet forventer etaten at vil foreligge i løpet av siste halvdel av februar måned i år, og den vil ifølge etaten da bli gjort tilgjengelig for offentligheten.

Når det gjelder prosjektet E39 Stord – Os, forutsetter regjeringen at Statens vegvesen arbeider videre med statlig reguleringsplan for prosjektet basert på vedtatt statlig kommunedelplan. Det vil være Kommunal- og distriktsdepartementet som etter tilråding fra Samferdselsdepartementet skal fastsette planprogram for reguleringsplanarbeidet og fatte vedtak om selve planen. I første omgang avventer Samferdselsdepartementet forslag til planprogram fra Statens vegvesen for vurdering.

Jeg vil også vise til at Samferdselsdepartementet har gitt Statens vegvesen i oppdrag om å utarbeide et grunnlag for å vurdere om økologisk kompensasjon bør gjennomføres for prosjektet E39 Stord – Os. Arbeidet skal samordnes med reguleringsplanarbeidet for strekningen. Rapport fra arbeidet skal sendes på høring samtidig med

forslag til reguleringsplan. Dermed vil den også inngå i saksutredningen, når Kommunal- og distriktsdepartementet skal vedta reguleringsplanen, og også være grunn-

nlag for videre oppfølging og eventuell beslutning om økologisk kompensasjon.

SPØRSMÅL NR. 1290

Innlevert 16. februar 2022 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 23. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Mange av de største tunnelprosjektene våre gir betydelige mengder overskuddsstein som dumpes i norske fjorder. Samtidig har Danmark stort behov for stein til å sikre kysten mot erosjon og sandflukt under vann. Stein fra Norge kan brukes for å restaurere viktige steinrev som er blitt ødelagt på grunn av fjerning av stein til kommersiell bruk.

Hva vil statsråden gjøre for å unngå dumping av overskuddsmasser, og vil statsråden ta initiativ til å heller bruke overskuddsmassene til å restaurere viktige steinrev i Danmark?

BEGRUNNELSE:

Samarbeid mellom Norge og Danmark om bruk av overskuddsmasser vil ha en stor miljøgevinst for begge land. I Danmark foregår det i dag storskala sandsuging, eller flytting av sand, for å opprettholde kystlinjen som blir erodert av økende stormaktivitet og på sikt havstigning. Å bygge rev opp med store steiner er selvsagt langt mer effektivt og varende. Det vil også bli et stort og riktig restaureringsprosjekt av dansk natur – siden det meste av steinen langs kysten i Danmark er fjernet – for bruk til ulike formål. Dette ble forbudt for noen år siden.

Nå haster det å få en avklaring på dette spørsmålet, fordi planene om sandsuging skal starte opp snarest.

Østersjøen er et av de mest forurensede havområdet i verden. Det er målt høye nivåer av blant annet kvikksølv, bly og kadmium, og det er funnet høye nivåer av kvikksølv og bly i alle kolonier av ærfugl som er undersøkt i Danmark. Det er nå også blitt slutt på torskefiske i Østersjøen.

Det er planlagt å dekke Nordkysten med sand som skal suges opp fra bunden av Kattegat, og det er et stort behov for masser.

Dette skjer på tross av at mange forskere mener at reetablering av steinrevene som ble ødelagt både er mer biologisk og kystsikringsteknisk mer stabilt enn at helle sand på en strand. Når sanden attpåtil er hentet fra bunnen av

Kattegat er det en stor fare for forurensning av vannet i Kattegat strender.

Samferdselsdepartementet har tidligere opplyst om at frakt av tunnelstein til Danmark vil gi store transportkostnader og medfører klimagassutslipp, men at det ikke er gjort vurderinger av klimagassutslipp fra sandsuging eller den samfunnsøkonomiske nytten og kostanden.

“Nordic Council of Ministers for the Environment and Climate” har sagt følgende:

- “nature is in a state of crisis, it is stated very clearly for all to see in the new UN report.”
- The report shows that not a single one of the 20 goals in the global biodiversity strategy for 2011–2020 has been reached.
- “In the Nordic Region, as in the rest of the world, the biodiversity crisis has long been overshadowed by the climate debate.”

Hjelp til restaurering av steinrev i Kattegat er klart et felles anliggende for både Norge og Danmark.

Svar:

Jeg har undersøkt saken nærmere med Statens vegvesen. Statens vegvesen, ved Fellesprosjektet Arna-Stanghelle, har tidligere vært i kontakt med interesser i Danmark som arbeidet med kystsikring og restaurering av rev og habitat med stein fra utbygging av ny E16 og Vossebanen. Statens vegvesen fikk aldri klare svar på om tunnelstein kan være egnet til dette formålet, og hvilke klima-, miljø- og kostnadsgevinster en slik bruk eventuelt kan gi. Usortert tunnelstein inneholder mye finstoff og relativt lite stor stein. Statens vegvesen har derfor vært usikre på om tunnelstein er egnet til kystsikring og reetablering av steinrev i Danmark.

Statens vegvesen har mottatt tilsvarende henvendelser fra Nederland knyttet til erosjonssikring langs diker. Konklusjonen den gang var at tunnelsteinen er lite egnet til formålet.

Statens vegvesen har nå søkt Statsforvalteren i Vestland om å få deponere større deler av masseoverskuddet i Sørfjorden. Det er gjort et omfattende arbeid for å finne samfunnsnyttig bruk av tunnelmassen innenfor akseptable kostnader, miljøeffekter og klimagassutslipp.

Arbeidet med å inngå intensjonsavtaler med eksterne mottakere vil fortsette. Slik situasjonen ser ut i dag er det likevel lite realistisk å finne andre gode løsninger enn sjødeponi for større deler av overskuddsmassen. Med forutsatte gjennomføringsmetoder og avbøtende tiltak gir sjødeponi svært mye lavere kostnader og prosjektrisiko, lavere klimagassutslipp, akseptable miljøeffekter i an-

leggsfasen og små effekter i permanent situasjon. For å ha kontroll på miljøeffekter i anleggsperioden er søknaden til Statsforvalteren basert på et egenutviklet lukket nedføringssystem for å unngå spredning av finstoff og plastrester.

Det er gjennomført kalkyler som viser at transport til Danmark vil koste rundt 10 ganger mer enn sjødeponi. Klimagassutslipp ved transport ville utgjøre i størrelsesorden 160 tusen tonn CO₂-ekvivalenter. Å frakte mange millioner tonn stein til Danmark ville også bety en særdeles omfattende og sårbar logistikk, og gi stor risiko for prosjektet.

SPØRSMÅL NR. 1291

Innlevert 16. februar 2022 av stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe

Besvart 25. februar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hvilke planer har regjeringen for å få livstestamentet inn i kjernejournalen, når vil det komme, og vurderer regjeringen at livstestamentet skal bli juridisk bindende?

BEGRUNNELSE:

Et enstemmig Storting sa tydelig at livstestamentet bør bli bedre kjent og merket seg at Solberg-regjeringen ville utrede å gjøre livstestamentet juridisk bindende. At svært syke pasienter skal ha større selvbestemmelse var viktig da Solberg-regjeringen fremmet Meld. 24 (2019-2020): Lindrende behandling og omsorg - Vi skal alle dø en dag. Men alle andre dager skal vi leve.

Jeg viser til innstillingen 73 S (2020 – 2021) og det enstemmige komite skrev om livstestamentet: viser til innstillingen 73 S (2020-2021) og hva enstemmige komite skrev om livstestamentet:

«Komiteen viser til at ordningen med livstestament er forholdsvis lite brukt, og slutter seg til at det både er behov for å gjøre ordningen mer kjent og for å forbedre funksjonaliteten knyttet til eksempelvis fornyelse av livstestamentet, herunder også styrke elektronisk livstestament og inkludere det i nasjonal kjernejournal. Med livstestament, eller i samtale med helsepersonell, kan en pasient tydeliggjøre at han/hun vil avstå fra behandling der det ikke er utsikt til helbredelse eller bedring, men bare til en viss livsforlengelse. Komiteen merker seg at regjeringen også vil utrede

hvordan livstestament kan gjøres juridisk bindende».

Svar:

Elektronisk livstestament er i dag på plass i nasjonal kjernejournal. Det pågår nå innføring av kjernejournal i pleie- og omsorgstjenesten i kommunene, og når den er fullt innført vil løsningen bli mer kjent.

Livstestamentet, eller informasjon om "avgrensning av livsforlengende behandling" registreres av behandlende lege etter samtale med pasienten og eventuelt pårørende. Registreringen i kjernejournalen varsler fagsystemer (elektroniske pasientjournaler) som har integrasjon med kjernejournal. Helsepersonell får et varsel før kjernejournal er åpnet om at det finnes kritisk informasjon på aktuelle pasient.

Standardformuleringen som ligger inne i dagens løsning er knyttet til pasient- og brukerrettighetsloven § 4-9 andre ledd og som pasienten bekrefter som sitt ønske er: «Jeg ønsker ikke livsforlengende behandling dersom jeg er døende, det vil si er i en pågående dødsprosess og vil dø i løpet av kort tid, og jeg er ute av stand til selv å formidle et behandlingsønske. Situasjonen omfatter både akutte tilstander/hendelser og planlagte/forutsigbare tilstander/hendelser». Inne i løsningen er det også et fritekstfelt som legen og pasienten kan bruke til å legge inn mer detaljerte opplysninger om pasientens tilstand, ønsker, mm.

Helsedirektoratet, Direktoratet for e-helse og Norsk helsenett samarbeider om å utrede mulige forbedringer av funksjonaliteten, hvordan man kan gjøre ordningen mer kjent i befolkningen og tilrettelegge for at flere eldre får mulighet til å lage elektronisk livstestament.

Videre er det planlagt å igangsette et lovarbeid som vurderer alvorlige pasienters rett til selvbestemmelse, ved å justere helsepersonells plikt til å gi øyeblikkelig hjelp mot pasientens vilje og utrede hvordan livstestament kan bli juridisk bindende. Disse arbeidene er av kapasitetshensyn ikke påbegynt.

Arbeidet er en del av oppfølging av Meld. St. 24 (2019-2020) «Lindrende behandling og omsorg. Vi skal alle dø en dag. Men alle andre dager skal vi leve». Stortingsmeldingen skal bidra til mer åpenhet om døden og til at mennesker med behov for lindrende behandling og omsorg ivaretas på en helhetlig måte for best mulig livskvalitet og økt grad av valgfrihet ved livets slutt. Gjennom målrettede tiltak skal meldingen bidra til at alle mennesker får en verdig avslutning på livet, i tråd med egne ønsker og behov.

SPØRSMÅL NR. 1292

Innlevert 16. februar 2022 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 28. februar 2022 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

Vil statsråden gå i dialog med Statsbygg for å sikre at det blir utlyst en arkitektkonkurranse for det nye Senteret for kunst, arkitektur, musikk og design på NTNU?

BEGRUNNELSE:

Første trinn i byggingen av ny campus for NTNU i Trondheim skjer i området fra Studentersamfundet og opp mot Gløshaugen. Der skal blant annet Senteret for kunst, arkitektur, musikk og design (Kamd-senteret) lokaliseres. Statsbygg har besluttet å ikke utlyse noen arkitektkonkurranse for dette viktige signalbygget i den første utbyggingen av campus. På initiativ fra Venstres Erling Moe har et samlet formannskap i Trondheim bedt Statsbygg vurdere å allikevel utlyse en konkurranse. De får støtte fra dekan ved fakultetet for arkitektur og design ved NTNU, Norske Arkitekters Landsforbund (NAL) og byarkitekten i Trondheim.

Svar:

Jeg viser til spørsmål fra representant Ola Elvestuen om jeg vil gå i dialog med Statsbygg for å sikre at det blir utlyst en arkitektkonkurranse for KAMD.

NTNU Campussamling er et stort og komplekst prosjekt, som er bestemt gjennomført med design-to-cost metodikk og med fast kostnadsramme. En endring i et delprosjekt som medfører en kostnadsøkning må kompenseres med et kostnadsbesparende tiltak i et annet delprosjekt. Det er også mange logistikkmessige avhen-

gigheter i gjennomføringen av de ulike delene av prosjektet.

Kunnskapsdepartementet har i prosjektråd for NTNU Campussamling fått presentert informasjon som tilsier at det er stor risiko for at måloppnåelsen for totalprosjektet blir svekket ved å utlyse en arkitektkonkurranse for KAMD. Jeg har ikke grunnlag for å overprøve Statsbyggs vurdering i saken.

SPØRSMÅL NR. 1293**Innlevert 16. februar 2022 av stortingsrepresentant Trond Helleland****Besvart 23. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Viser til statsrådens svar på spørsmål nr. 1184 av 11. februar.

Forplikter fastprisavtalene mellom Jernbanedirektoratet og Bane NOR staten til utgifter i fremtidige budsjettår, ved at staten har forpliktet seg til å betale avtalt fastpris?

Svar:

I Nasjonal transportplan 2022–2033 er det omtalt en rekke tiltak for å få bedre kontroll på kostnadsutviklingen i jernbanesektoren. Bruk av fastpris i avtalene mellom Jernbanedirektoratet og Bane NOR er et tiltak for å gi Bane NOR sterkere incentiver til å holde kostnadene i prosjektene nede. Dette vil bidra til realiseringen av tilbudsforbedringene som er omtalt for første seksårsperiode av Nasjonal transportplan 2022–2033.

I Prop. 1 S (2021–2022), s. 254 fullmakt V3, har Stortinget gitt Samferdselsdepartementet fullmakt til å forplikte staten for fremtidige budsjettår (2023–2026) opptil gitte beløp. Stortinget vedtar i tillegg kostnadsrammer for større investeringsprosjekter, eksempelvis

fullmakt V1 s. 253. Det inngås fastprisavtaler mellom Jernbanedirektoratet og Bane NOR på bakgrunn av vedtatte kostnadsrammer. Fastprisen skal være mindre eller lik vedtatt kostnadsramme. Dersom Bane NOR fullfører et prosjekt til en kostnad under fastprisen, vil «overskuddet» beholdes i Bane NOR. Tilsvarende vil prosjektkostnader utover fastprisen måtte dekkes av Bane NOR selv. Sistnevnte kan skje gjennom bruk av oppsparte midler fra eksempelvis prosjekter som gjennomføres under fastprisen og/eller ved å tilpasse framdriften i prosjektene/tiltakene i porteføljen. Innføring av fastpris plasserer den økonomiske risikoen tydelig hos Bane NOR for prosjekter som er under bygging. Prinsippet om at Stortinget fastsetter en øvre ramme for hva et prosjekt kan koste gjennom å vedta en kostnadsramme for prosjektet har eksistert i en årrekk og forblir uendret.

Så svaret på spørsmålet er: Ja, fastprisavtalene mellom Jernbanedirektoratet og Bane NOR forplikter staten i fremtidige budsjettår, men ikke utover de fullmakter og kostnadsrammer Stortinget allerede har vedtatt. Fastprisavtalene forplikter derimot Bane NOR tydeligere til å bære risikoen for ev. kostnadsoverskridelser.

SPØRSMÅL NR. 1294**Innlevert 16. februar 2022 av stortingsrepresentant Carl I. Hagen****Besvart 23. februar 2022 av barne- og familieminister Kjersti Toppe****Spørsmål:**

Gjennom årene har det flere ganger vært avdekket grove ideologiske forhold i større moskeer i Norge, inkludert støtte til drap. De avdekkede forholdene har aldri ført til bortfall av offentlig økonomisk støtte til de aktuelle moskeene.

Kan statsråden redegjør for hvorfor det ikke settes inn undersøkelser og sanksjoner overfor aktuelle muslimske trossamfunn, og vil statsråden sørge for likebehandling av ulike trossamfunn enten de er kristne eller muslimske?

BEGRUNNELSE:

Jehovas vitner er nå fratatt statsstøtten som trossamfunn grunnet utstøtelse av tidligere medlemmer. Det underlige er dog at det gjennom årene har vært avdekket langt grovere forhold i flere moskeer i Norge uten at dette har fått konsekvenser for disse trossamfunnene. Jeg kan kort nevne noen hendelser:

Moskeen Central Jamaat Ahle-Sunnat, ledet av imamen Nehmat Ali Shah, har åpent støttet en morder i Pakistan som drepte guvernøren Salman Taseer i 2011. Taseer ble drept fordi han var imot dødsstraff for blasfemi. Støt-

ten fremkom i demonstrasjoner både i Oslo og Rawalpindi, Pakistan.

Shahs svigersønn i Norge vil henrette dem som ikke faster i henhold til islams regler, avdekket NRK for noe år siden.

Shah og styreleder i moskeen har uttalt seg slik om jødene: Hitler drepte jødene fordi «de er urolige folk i verden», og islam bakvaskes i mediene «fordi mediene har jødisk bakgrunn». Dette må anses som ren antisemitisme.

I moskeen Tawfiq Islamsk Senter holdt den tidligere jihad-gruppen Profetens Ummah til, anført av terrordømte Ubaydullah Hussain. Via videroverføring fra England, har den terrordømte Anjem Choudary jevnlig undervist ungdom i moskeen i Oslo. I moskeen ble også en ung kvinnelig norsk narkoman og konvertitt giftet bort på telefon til den landsforviste Omar Cheblal (mai 2015), som ble drept i kamp for IS senere samme år.

Rabitaamoskeen, også Oslo, ble i 2014 ført opp på terrorlisten til De forente arabiske emiratene. Dette fordi Emiratene mener moskeen er direkte knyttet til den totalitære bevegelsen Det muslimske brorskapet med mål om at verden skal styres av islamsk lov sharia. En rekke kjente terrorister har hatt tilhold i denne moskeen: Anders Cameron Østensvig Dale, Hassan Abdi Dhuhulow og Abu Ayub.

Samlet mottok disse tre moskeene over 20 millioner kr i 2021.

Svar:

Lov om trus- og livssynssamfunn (trussamfunnslova) med tilhørende forskrift tok til å gjelde 1. januar 2021. Det nye

regelverket fastset vilkåra for registrering av, og tilskot til, trus- og livssynssamfunn. Lova klargjer også vilkåra for nekting av tilskot i § 6:

«Dersom et tros- eller livssynssamfunn, eller enkeltpersoner som opptrer på vegne av samfunnet, utøver vold eller tvang, fremsetter trusler, krenker barns rettigheter, bryter lovbestemte diskrimineringsforbud eller på andre måter alvorlig krenker andres rettigheter og friheter, kan samfunnet nektes tilskudd eller tilskudd kan avkortes. Tilskudd kan også nektes eller avkortes dersom samfunnet oppfordrer eller gir støtte til krenkelser som er nevnt i dette leddet».

Statsforvaltaren fører tilsyn med trus- og livssynssamfunna etter trussamfunnslova. Blir statsforvaltaren kjend med opplysingar som kan gje grunnlag for å nekte tilskot etter trussamfunnslova § 6, skal statsforvaltaren vurdere om det skal gjerast nærare undersøkingar, jf. trussamfunnsforskrifta § 10.

Det er statsforvaltaren som i fyrste hand tar stilling til om det er grunnlag for å nekte eit trus- eller livssynssamfunn tilskot. Barne- og familiedepartementet er klageinstans i saker etter trussamfunnslova, og kan derfor ikkje ta stilling til spørsmål om nekting av tilskot i konkrete tilfelle før det ev. ligg føre ei klagesak til handsaming.

Eg vil understreke på generelt grunnlag at likskap for lova er ein grunnleggjande menneskerett og eit prinsipp i norsk lovgjeving, og inneber at lover skal gjelde likt for alle. Trussamfunnslova er ikkje eit unntak.

SPØRSMÅL NR. 1295

Innlevert 16. februar 2022 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 25. februar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hvilke tiltak kommer regjeringen til å innføre for å sikre at flere MS-pasienter får delta på klinisk utprøving av stamcellebehandling i Norge?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med behandlingen av Fremskrittspartiets representantforslag om å sikre at MS-pasienter får tilbud

om stamcellebehandling finansiert av staten 25 mai i fjor, vedtok Stortinget følgende:

«Stortinget ber regjeringen snarest foreslå tiltak for å sikre at et økt antall MS-Pasienter får delta på klinisk utprøving av stamcellebehandling i Norge, og informere Stortinget på egen måte».

Det eneste håpet MS-pasienter i Norge som ønsker stamcellebehandling og ikke har råd til å betale for dyr

behandling i utlandet, er å delta i stamcellestudien på Haukeland universitetssjukehus. Studien har strenge kriterier for å delta, og mange som søker får avslag.

I etterkant av Stortingets vedtak uttalte Øivind Fredvik Torkildsen, nevrologiprofessor og overlege ved Universitetet i Bergen og Haukeland universitetssjukehus til Dagens Medisin at vedtaket var svært viktig for videre rekruttering i studien, de ville jobbe opp mot regjeringen for å øke deltakelsen og de var spent på hvilke tiltak regjeringen ville foreslå.

Det er nå over åtte måneder siden Stortinget ba regjeringen snarest foreslå nye tiltak, og spørsmålsstiller forventer svar på hvordan vedtaket som både Arbeiderpartiet og Senterpartiet stemte for har blitt fulgt opp. MS-forbundet er også veldig utålmodige og mener at det allerede nå er grunnlag for at man bør starte forberedelser for å kunne tilby stamcellebehandling i Norge.

Svar:

Jeg deler representantens engasjement for at vi skal få flere kliniske studier i norske sykehus. Regjeringen stiller seg bak målsettingene i den nasjonale handlingsplanen for kliniske studier, og følger opp gjennom oppdragsdokumentet til de regionale helseforetakene.

Stamcellebehandling for MS-pasienter regnes som utprøvende behandling og tilbys i dag bare gjennom den nasjonale kliniske studien som ledes av Helse Bergen (RAM-MS). Bakgrunnen for at studien gjennomføres er at det ikke ble funnet nok vitenskapelig dokumentasjon av

metodens effekt og sikkerhet til at den kunne tas i bruk i den norske spesialisthelsetjenesten. Beslutningsforum i Nye metoder anbefalte derfor gjennomføring av en nasjonal studie. Deltakelse i studien betyr ikke at alle pasientene får stamcellebehandling, men at deltakere fordeles tilfeldig (randomiseres) til to ulike behandlinger. Jeg mener det er viktig at det er studieledelsen og fagmiljøene som vurderer hvilke pasienter som deltar i studien og hvordan den er organisert.

De regionale helseforetakene ble i revidert oppdragsdokument i juni 2021 av forrige helse- og omsorgsminister bedt om å sikre god informasjon til MS-pasienter om muligheten for å delta i klinisk utprøving av stamcellebehandling i Norge. Videre ble de regionale helseforetakene bedt om å vurdere strategier for å øke antall pasienter som deltar i den pågående kliniske studien med stamcellebehandling i Norge.

Som representanten kjenner til ble finansieringen av studien for 2021 økt med 20 mill. kroner slik at deltakelsen kunne utvides til flere av de aktuelle pasientene. Studieleledelsen oppga i 2021 at midlene bidro til å øke den norske andelen i studien. Studieleledelsen har også endret kriteriene for å være med i studien slik at flere kan delta.

Et helsetilbud i verdensklasse utvikles gjennom forskning og innovasjon. Utprøving av ny behandling gjennom kliniske studier er en viktig del av det. Som helseminister er jeg opptatt av at det er fagmiljøene som må vurdere organiseringen av kliniske studier, slik at de faktisk gir oss den kunnskapen tjenesten trenger.

SPØRSMÅL NR. 1296

Innlevert 16. februar 2022 av stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe

Besvart 24. februar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Er det slik at regjeringen ikke vil respektere utfallet av lokale folkeavstemninger om fylkestilhørighet, slik som for eksempel i Alta kommune som i høst skal ha folkeavstemning om de skal tilhøre Troms eller Finnmark etter en eventuell fylkesoppdeling?

BEGRUNNELSE:

Det vises til denne saken i Aftenposten: <https://www.af-tenposten.no/norge/politikk/i/bGwb7v/kongsvinger-og->

fem-nabokommuner-er-paa-full-fart-inn-i-nye-akershus-de

På spørsmålet om statsråden vil innvilge søknader fra kommuner som ønsker overgang til andre fylker i forbindelse med eventuelle fylkesoppdelinger, svarer statsråden at «det kan jeg ikke si noe om nå». Men statsråden må kunne ha en prinsipiell mening om lokaldemokratiet skal vektlegges eller ikke. Spesielt når det står i Hurdalsplattformen til Arbeiderpartiet og Senterpartiet at «Lokalsamfunn skal bestemme mer selv». Det kan ikke være slik at lokaldemokratiet skal være på Senterpartiet sine premisser.

Svar:

Regjeringen legger til rette for at tvangssammenslåtte fylkeskommuner skal kunne deles, dersom fylkestingene fatter vedtak om dette. Det er forståelig at prosessene i fylkene med å vurdere deling, har ført til diskusjoner om fylkestilhørighet i enkeltkommuner.

Søknader fra fylkeskommuner om deling skal være skriftlig og begrunnet, og må inneholde forslag til nye fylkesgrenser, jf. inndelingsloven § 8. Forslaget til nye grenser må ta utgangspunkt i grensene til dagens fylkeskommune, og skissere hvor grensen mellom de nye fylkeskommunene skal gå. Det må fremgå hvilket fylke den enkelte kommune skal tilhøre. Regjeringen vil legge søknadene fra fylkestingene til grunn for proposisjonen om deling av fylkeskommuner, som skal fremmes for Stortinget til våren. Fylkeskommunene er i sluttfasen av sin behandling av delings spørsmålet, og departementet vil motta eventuelle søknader innen søknadsfristen 1. mars (Viken har fått utsatt frist til 8. mars).

Jeg kan ikke nå forskuttere behandlingen av ev. søknader om endret fylkestilknytning for enkeltkommuner i etterkant av ev. deling av fylkeskommuner. For den enkelte kommune har fylkestilhørighet først og fremst konsekvenser for de fylkeskommunale tjenestene innbyggerne i kommunen mottar. Kommunestyrets vurderinger av slike konsekvenser vil bli tillagt betydelig vekt ved behandlingen av ev. søknader om fylkesbytte. Men endringer i fylkestilknytningen for enkeltkommuner får også konsekvenser for både fylkeskommunene og de øvrige kommunene i fylkene, i både det fylket som mister og det fylket som mottar en ekstra kommune. Fylkestilhørighet kan også ha betydning for inndeling i valgdistrikter ved stortingsvalg og mandatfordelingen i Stortinget. Også slike konsekvenser vil bli vurdert.

Ut fra helhetlige avveininger av slike ulike hensyn, har behandlingen av tidligere søknader om fylkesbytte gitt ulike utfall: Søknader fra noen kommuner har blitt imøtekommet, mens søknader fra andre kommuner har blitt avslått.

SPØRSMÅL NR. 1297

Innlevert 16. februar 2022 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen

Besvart 24. februar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Hva er de økonomiske og administrative konsekvensene ved å innlemme frilansere i tjenstepensjonssystemet?

BEGRUNNELSE:

I pensjonsreformen er det lagt opp til at en større del av pensjonsopptjeningen skal komme fra tjenstepensjon. Her faller frilanserne utenfor. Det er per i dag ikke mulig å opptjene tjenstepensjon på frilansinntekt, til tross for at dette arbeidet har mye til felles med kortere ansettelsesforhold. I tillegg varierer ofte inntekten til frilansere fra år til år, noe som også får konsekvenser for pensjonsopptjeningen. Mange av disse får heller ikke glede av innføringen av pensjon fra første krone. Vi vil gjerne høre statsrådets vurdering av situasjonen for frilanseres pensjon og hva som vil være de økonomiske og administrative konsekvensene med å innlemme frilansere i tjenstepensjonssystemet.

Svar:

Arbeidsgivere i privat sektor som oppfyller vilkårene i lov om obligatorisk tjenstepensjon (OTP-loven), har plikt til å opprette tjenstepensjon for sine ansatte. Slik pensjonsordning kan opprettes etter innskuddspensjonsloven, tjenstepensjonsloven eller foretakspensjonsloven. Finansdepartementet uttalte i Ot.prp. nr. 11 (2006-2007) at frilansere som har et ansettelsesforhold til oppdragsgiver, vil ha rett på tjenstepensjon i tråd med OTP-loven § 3. Frilansere som ikke har et slikt ansettelsesforhold, er ikke regnet som arbeidstakere etter de private tjenstepensjonslovene, og kan derfor ikke tas opp som medlemmer i slike ordninger.

Etter innskuddspensjonsloven § 2-3 annet ledd kan det imidlertid opprettes innskuddspensjonsordning på frivillig basis for bl.a. frilansere og selvstendig næringsdrivende. I en slik ordning kan årlig innskudd «ikke overstige 7 prosent av vedkommende persons samlede beregnede personinntekt fra næringsvirksomhet, godtgjørelse til deltaker for arbeidsinnsats i selskaper med deltakerfastsetting eller lønn mellom 1 og 12 G». Etter skatteloven §

6-43 fjerde ledd gis det inntektsfradrag for innskudd i en slik ordning. Frilansere kan dermed få skattefavisert pensjonsopptjening i en innskuddspensjonsordning etter lignende regler som for obligatoriske tjenstepensjonsordninger. I tillegg kan de spare i ordningen for skattefavisert individuell sparing til pensjon på linje med andre.

Etter gjeldende rett har frilansere imidlertid ikke mulighet for skattefavisert sparing i innskuddspensjon av inntekt mellom 0 og 1 G (fra første krone). De kan heller ikke spare mer enn 7 prosent av lønn mellom 7,1 og 12 G for å kompensere for at folketrygden ikke gir pensjonsopptjening for inntekt over 7,1 G, slik arbeidsgivere kan gjøre for sine ansatte.

Kollektive, obligatoriske pensjonsordninger har altså videre sparerammer enn frivillige ordninger for frilansere, selvstendig næringsdrivende mv. Begrunnelsen for dette har bl.a. vært at det i kollektive ordninger er arbeidsgiveren som velger sparenivå for alle sine ansatte ut fra hensyn til bedriftens lønns- og kostnadsevne mv. og krav om likebehandling av de ansatte. For frilansere, selvstendig næringsdrivende mv. vil ordningen i realiteten være individuell, der man selv bestemmer fordelingen av lønn og pensjonsopptjening, og slik sett har større tilpasningsmuligheter.

Samtidig har de aller fleste innskuddspensjonsordningene for arbeidstakere lavere satser enn maksimalsatsene. Ifølge Finans Norges statistikk var kun 3 pst. av medlemmene i innskuddsordninger med i ordninger med maksimalsatser fra første krone ved utgangen av 2020. Til sammenligning var 23 pst. av medlemmene i ordninger

med minstesatser, det vil si 2 pst. av lønn mellom 1 og 12 G.

En utvidelse av grensene for skattefavisert pensjonssparing for frilansere, selvstendig næringsdrivende mv. vil kunne påvirke skatteprovenyet. En slik utvidelse vil gjelde en større gruppe enn bare frilansere. Eksempelvis anslo departementet i spørsmålsrunden til statsbudsjettet for 2021 at provenyet på usikkert grunnlag ville reduseres med om lag 165 mill. kroner påløpt og 130 mill. kroner bokført i 2021 dersom beregnet personinntekt fra næring mellom 0 og 1 G kan telle med (pensjon fra første krone).

I Prop. 223 L (2020–2021) om bl.a. pensjon fra første krone, som ble lagt frem av regjeringen Solberg, skrev Finansdepartementet følgende: «Det er et eget spørsmål om den frivillige adgangen til pensjonssparing for selvstendig næringsdrivende, frilansere osv. også skal gjelde fra første krone. ... Departementet tar sikte på å komme tilbake til Stortinget med en vurdering av disse spørsmålene før lovendringene som gjelder for pensjon fra første krone og første dag trer i kraft.»

Det var da antatt at reglene om pensjon fra første krone skulle tre i kraft 1. januar 2023. Som kjent er krav om sparing fra første krone i obligatorisk tjenstepensjon satt i kraft 1. januar 2022, men med krav om virkning i den enkelte pensjonsordning senest 30. juni 2022.

Jeg tar sikte på å komme tilbake til Stortinget med en nærmere vurdering av muligheten for selvstendig næringsdrivende, frilansere mv. til å opprette innskuddspensjonsordning med sparing fra første krone i løpet av året.

SPØRSMÅL NR. 1298

Innlevert 16. februar 2022 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 24. februar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Hvilke kostnader definerer statsråden som direkte knyttet til delingsprosessen i fylker og kommuner og hvilke kostnader mener statsråden kan unngås?

BEGRUNNELSE:

Det går mot oppdeling av flere av de tvangssammenslåtte fylkene, noe også Rødt er positiv til.

I en pressemelding utgått fra kommunal- og distriktsdepartementet 11.02 sier statsråden: "Fylkeskommuner og kommuner som ønsker å deles, kan søke om

å få dekket kostnader som er direkte knyttet til delingen. Vi dekker ikke utgifter som kan unngås, og jeg forventer at fylkeskommuner og kommuner er nøkterne i sine søknader". Det er svært viktig at kommuner og fylker som velger å gå hvert til sitt får dekt kostnader knyttet til dette. Da vil det være interessant å høre hva statsråden mener er "kostnader knyttet til delingsprosessen" og ikke minst hva statsråden mener er "kostnader som kan unngås".

Svar:

Regjeringen vil kompensere de tvangssammenslåtte fylkeskommunene og kommunene for kostnadene direkte knyttet til delingsprosessen. Disse kostnadene skal ikke gå ut over tjenestene til innbyggerne.

De direkte delingskostnadene fylkeskommunene og kommunene kan få kompensert gjennom søknad, er gruppert i tre kostnadstyper: prosjektledelse og prosjektorganisering, intern og ekstern informasjon og nødvendige tilpasninger av IKT-systemer.

Departementet har i brev til tvangssammenslåtte kommuner og fylkeskommuner 11. februar 2022 gitt en del føringer og premisser for hvilke kostnader som skal dekkes. Søknadene skal basere seg på en svært nøktern tilnærming til hva som er absolutt nødvendig for å gjennomføre delingsprosessene. Utgifter som kan unngås,

blir ikke kompensert. Der det er grunnlag for gjenbruk og samarbeid om IKT-løsninger, vil dette bli lagt til grunn i vurderingen av kompensasjonen. Utgifter til generell nivåheving av IKT-systemene vil ikke bli dekket.

For å kunne motta kompensasjon fra staten, må kommunene og fylkeskommunene sende søknad til Kommunal- og distriktsdepartementet på grunnlag av et budsjett, etter at delingene formelt er vedtatt av henholdsvis Stortinget (for fylkeskommunene) og Kongen i statsråd (for kommunene). Fristen for å søke om deling er 1. mars. Viken fylkeskommune har fått utsatt frist til 8. mars, og Ålesund kommune har fått utsatt frist til 18. mars. Etter at fristen for å søke om deling er ute, vil departementet beramme et møte for dialog om videre prosess med de aktuelle fylkeskommunene/kommunene.

SPØRSMÅL NR. 1299

Innlevert 17. februar 2022 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 24. februar 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Mener statsråden at en kostnadskompensasjon for landbruket i 2022 skal kompensere for samtlige innsatsfaktorer med ekstraordinær kostnadsvekst, eller kun de innsatsfaktorer som er omtalt i sluttprotokoll etter tilleggsforhandlinger høsten 2021?

BEGRUNNELSE:

I sluttprotokollen etter tilleggsforhandlingene høsten 2021 står det følgende:

«Partene vil vurdere særskilt hvor stor kostnadsveksten ble for gjødsel, bygningsmaterialer og elektrisk kraft i 2021/2022 og håndtere dette som en del av helheten, både på inntekts- og kostnadssiden, med utgangspunkt i et nytt fullstendig grunnlagsmateriale til forhandlingene i 2022.»

Det imidlertid ekstraordinære kostnadsvekst på andre innsatsfaktorer utover gjødsel, bygningsmaterialer og elektrisk kraft. Det er skapt en forventning om at det vil komme kompensasjon for den ekstraordinære kostnadsveksten, men det er fortsatt usikkerhet rundt om alle innsatsfaktorer med ekstraordinær kostnadsvekst vil bli kompensert. Det er viktig for næringen at dette spørsmålet avklares raskt.

Svar:

Jeg viser til protokollen jordbruksorganisasjonene og staten skrev under i tilleggsforhandlingene den 28. oktober:

«Partene vil vurdere særskilt hvor stor kostnadsveksten ble for gjødsel, bygningsmaterialer og elektrisk kraft i 2021/2022 og håndtere dette som en del av helheten, både på inntekts- og kostnadssiden, med utgangspunkt i et nytt fullstendig grunnlagsmateriale til forhandlingene i 2022.»

Budsjettnemnda for jordbruket, som er et utvalg sammensatt av partene i jordbruksoppjøret og nøytrale representanter, arbeider nå med å utarbeide det tekniske grunnlagsmaterialet for årets forhandlinger. Materialet blir lagt fram i april. Grunnlagsmaterialet viser tall for registrerte inntekter og kostnader, samt prognoser for inntekter og kostnader for inneværende år. Videre legger partene til grunn anslag for endringer i inntekter og kostnader for året det forhandles for.

Den 16. februar hadde jeg møte med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag for å bli orientert om situasjonen i næringen knyttet til den ekstraordinære kostnadsøkningen på gjødsel. Etter dette møtet har jeg tatt initiativ til møter med sentrale aktører i markedet, blant annet Yara, Felleskjøpet Agri, Strand Unikorn og Norsk Landbruksrådgivning, for å få et best mulig kunnskaps-

grunnlag om den totale situasjonen. Disse møtene vil bli gjennomført så snart som mulig.

Kostnadsveksten i 2021/2022 vil bli håndtert som en del av helheten. Partene i jordbruks-oppgjøret vil ta hen-

syn til både inntekts- og kostnadssiden i grunnlagsmaterialet, og legge dette til grunn for forhandlingene.

SPØRSMÅL NR. 1300

Innlevert 17. februar 2022 av stortingsrepresentant Sigbjørn Framnes

Besvart 22. februar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Vil ministeren arbeide for at fergenøkkelen i inntektssystemet for fylkene, tar inn i seg kostnadene nye krav til utslipp har for fylkene?

BEGRUNNELSE:

Dagens fergenøkkel er basert på gårsdagens løsninger. Dagens og fremtidens krav til utslipp gir høyere kostnad for fylkene. Dette blir feil da fergenøkkel skal og bør ta innover seg kostnader for dagens løsninger.

Svar:

Kriteriet normerte ferjekostnader i dagens delkostnadsnøkkel for båt og ferje i inntektssystemet for fylkeskommunene ble innført i 2018, og ble videreført med noen justeringer da inntektssystemet ble revidert i 2020. Kriteriet beregnes med en kostnadsmodell utviklet av Møreforskning Molde på oppdrag fra departementet. Modellen tar utgangspunkt i kostnadene ved å drifte konvensjonelle dieselferjer, siden dette var den vanlige teknologien da den ble utviklet.

Departementet har nylig lyst ut et eksternt prosjekt for å få utviklet ny kostnadsmodell for beregning av kriteriet normerte ferjekostnader. Den nye modellen skal legges til grunn bruk av nullutslippsteknologi. Prosjektet ble lyst ut 15. februar med forventet oppstart i april.

Departementet tar sikte på at prosjektet kan ferdigstilles i løpet av høsten 2022, og vil deretter vurdere om den nye modellen kan tas i bruk til å beregne ferjekriteriet i inntektssystemet. En eventuell oppdatering av modellen kan dermed tidligst skje fra 2024.

Ferjekriteriet brukes til å omfordele en gitt ramme mellom fylkeskommunene. Kostnadsmodellen brukes bare til å beregne den relative fordelingen mellom fylkeskommunene, og ikke til å fastsette størrelsen på beløpet som skal omfordeles. Oppdateringen av kriteriet må der-

for sees uavhengig av spørsmålet om å kompensere fylkeskommunene for eventuelle merkostnader ved overgangen til nullutslippsteknologi.

I utlysningen av prosjektet er det lagt til grunn at fylkeskommunene skal bli involvert i arbeidet med den nye kostnadsmodellen.

SPØRSMÅL NR. 1301**Innlevert 17. februar 2022 av stortingsrepresentant Sigbjørn Framnes****Besvart 24. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil ministeren arbeide for at flyruta Stord-Oslo kommer inn som en FOT-rute fra 2024, som del av statlige flykjøp?

Svar:

Flyruten Stord–Oslo har frem til pandemien vært operert på kommersielle vilkår, men har under deler av pandemien vært gjenstand for midlertidig statlig kjøp. Den siste avtalen for ruten Stord–Oslo utløp ved årsskiftet. Det er satt av midler til denne typen kjøp i første kvartal 2022, jf. Prop. 51 S (2021-2022) og Innst. 119 S (2021-2022), og Samferdselsdepartementet vurderer dette behovet fortløpende.

Den mer permanente ordningen med statlig flyrutekjøp (FOT) har hittil vært forbeholdt lufthavner som er en del av Avinor-nettverket. Dette inkluderer flertallet av de lokale lufthavnene som det daværende Luftfartsverket tok over fra kommunene på 90-tallet. I stedet for å støtte rutedriften har staten sikret økonomisk støtte til selve lufthavnene, først til flygeinformasjonstjenesten (AFIS) og i form av ulike kombinasjoner av investerings- og drifts-

støtte, og deretter med en egen tilskuddsordning fra 2016. Stord Lufthavn får i dag støtte fra Vestland fylkeskommune, etter at fylkeskommunen som et ledd i regionreformen overtok tilskuddsansvaret og budsjettmidlene fra Samferdselsdepartementet fra 1. januar 2021.

Samferdselsdepartementet har nylig startet arbeidet med flyruteanskaffelsen med avtaleoppstart 1. april 2024, som inkluderer FOT-rutene i Sør-Norge. Omfanget av ordningen, dvs. hvilke ruter som skal inkluderes, vil være en del av vurderingene i den forbindelse. Jeg vil imidlertid ikke foregripe konklusjonene så tidlig i prosessen. Våren 2022 skal det etter planen gjennomføres en høringsrunde med fylkeskommunene og andre berørte instanser. Dette vil være et egnet sted å komme med innspill til det statlige flyrutekjøpet fra 1. april 2024.

Samferdselsdepartementet tar for øvrig sikte på å snart lyse ut et oppdrag for utarbeidelse av en ekstern transportfaglig utredning for flyruteanskaffelsen (FOT-ruter) fra 1. april 2024. Hensikten med utredningen er å styrke det faglige grunnlaget for departementets vurderinger. De berørte fylkeskommunene har fått anledning til å komme med innspill til utredningsoppdraget.

SPØRSMÅL NR. 1302**Innlevert 17. februar 2022 av stortingsrepresentant Bjørnar Laabak****Besvart 24. februar 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

Kan statsråden forklare hva som skal til for at NAV-utland kan fatte vedtak om endring eller stans i innkreving av bidrag dersom bidragsmottaker forlater det land som vedkommende oppholdt seg og dannet grunnlaget for fastsettelse av barnebidrag, og hvordan bidragsyter skal forholde seg om bidragsmottaker ikke har opplyst om nytt bosted og land?

BEGRUNNELSE:

Bidragsytere opplever at de ikke vet hvor bidragsmottaker befinner seg. I så måte medfører det for mange at kontakt og samvær med barn opphører.

Ett eksempel er en bidragspliktig forelder, som har henvendt seg til flere stortingsrepresentanter, som de to siste årene ikke har sett sitt nå 9 år gamle barn. Barnet er født utenfor Norge, bidragspliktige er norsk statsborger og bor i Norge. I denne saken fortelles det at det er dokumentert at politiet forgjeves har søkt etter barnet i ulike land uten å finne barnets bosted.

Det er forståelig at det av bidragsytere stilles spørsmål ved dialogen med NAV-utland dersom det er klart at bidragsmottaker ikke lenger oppholder seg på den «vanlige bustad» i det land bidragsmottaker bodde da barnebidrag ble fastsatt, og at innkreving fortsetter til tross for at bidragsyter ikke lenger kommer i kontakt med barnet.

Svar:

Etter innspill fra Barne- og familiedepartementet og Arbeids- og velferdsdirektoratet, forstår jeg spørsmålet fra representanten slik at det gjelder endring eller stans i innkrevningen av et løpende barnebidrag når barnets bostedsadresse i utlandet er ukjent. Innkreving av denne typen krav reguleres av bidragsinnkrevingsloven. Finansdepar-

tementet har ansvar for regelverket for innkreving av slike krav.

Et barnebidrag fastsatt etter barnelova kreves inn etter bidragsinnkrevingslovens bestemmelser. Innkrevningen opphører ikke hvis barnet flytter til et annet land eller hvis barnets adresse er ukjent. Den bidragspliktige kan imidlertid å søke om endring av det fastsatte barnebidraget. En slik søknad behandles av NAV etter bestemmelsene i barnelova og i samsvar med internasjonale konvensjoner. Så lenge det foreligger et gyldig bidragsgrunnlag fortsetter innkrevningen etter bidragsinnkrevingsloven, uavhengig av om barnets bostedsadresse i utlandet er kjent eller ikke. Penger som innkreves, men som ikke kan videresendes til bidragsmottaker, blir stående på en konto hos Skatteetaten.

SPØRSMÅL NR. 1303

Innlevert 17. februar 2022 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 23. februar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

I august fikk OED et forslag fra NVE om å utvide dagens plusskundeordning slik at den også omfatter beboere i flermannsboliger, leilighetskomplekser og næringsbygg.

Når vil statsråden fremme forslag om denne utvidelsen som et samlet Storting har bedt om?

BEGRUNNELSE:

Det er et stort potensial i å utnytte takareal til solcelle. Norske industri- og næringsbygg har et samlet takareal på ca. 50 mill. m². Kartlegginger fra Statsbygg viser at opp mot halvparten av takarealet i næringsbygg kan brukes til solstrømproduksjon. Spesielt godt egnet er en fjerdedel av takarealet. Ved å bygge ut halvparten av takflatene, 25 millioner m², kan man få mellom 3 TWh og 5 TWh årlig fornybar og konfliktfri solstrøm.

Svar:

Plusskundeordningen legger til rette for at strømkunder kan produsere og forbruke egen strøm. Plusskunder betaler ikke fastledd for innmating og kan måle og avregne innmating og uttak i et felles målepunkt. Elektrisk kraft produsert i solceller til eget bruk har fritak for elavgift. Dagens vilkår i elavgiften om internt ledningsnett gjør det

vanskelig for blant annet boligselskap å utnytte fritaket i elavgiften, fordi elektrisiteten normalt leveres over det ordinære ledningsnettet.

Reguleringsmyndigheten for energi og Skattedirektoratet har på oppdrag fra Olje- og energidepartementet og Finansdepartementet utarbeidet et forslag om å utvide dagens plusskundeordning for å bedre tilrettelegge for boligselskap. Forslaget ble beskrevet overordnet i Prop. 1 LS (2021-2022) Skatter, avgifter og toll 2022.

Olje- og energidepartementet og Finansdepartementet jobber nå med å ferdigstille et forslag som kan sendes på høring i løpet av våren.

SPØRSMÅL NR. 1304**Innlevert 17. februar 2022 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 28. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvor langt har prosessen med utvidelsen av rettskretsen til Eidsivating lagmannsrett kommet, og hvordan skal prosessen med reversering av denne utvidelsen foregå?

BEGRUNNELSE:

Ved gjennomføringen av domstolsreformen ble rettskretsen til Eidsivating lagmannsrett besluttet utvidet til også å dekke det tidligere Østfold fylke og kommunene i Follo. Dette innebærer at Follo og Nordre Østfold tingrett (tidligere Heggen og Frøland tingrett og Follo tingrett), og Søndre Østfold tingrett (tidligere Fredrikstad tingrett, Halden tingrett, Moss tingrett og Sarpsborg tingrett) skal flyttes fra lagmannsrettskretsen tilhørende Borgarting lagmannsrett i Oslo til kretsen tilhørende Eidsivating lagmannsrett på Hamar.

For Eidsivating lagmannsretts del vil dette medføre en betydelige utvidelse av befolkningsgrunnlaget i domstolens rettskrets. Befolkningstall Follo og Nordre Østfold tingrett er ifølge domstolens nettsider ca. 190 000, og for Søndre Østfold tingrett ca. 250 000 ifølge tall fra SSB. Dette vil innebære at Eidsivating lagmannsrett må tilføres betydelig med nye ressurser både i dømmende årsverk og i administrative stillinger, for å dimensjoneres til å bli ankeninstans for hele den nye rettskretsen. Det må antas at dette vil medføre betydelige positive synergieffekter for Hamar-regionen, som da blir hovedsete i en betraktelig større lagmannsrett.

Av Hurdalsplattformen fremgår det at regjeringen skal gjeninnføre domstolstrukturen slik denne var før domstolsreformen. Det betyr at utvidelsen av rettskretsen til Eidsivating lagmannsrett ikke blir noe av, og at de ressursene som lagmannsretten på Hamar ville ha blitt tilført i stedet vil allokere til Borgarting lagmannsrett i Oslo som da fremdeles vil ha Østfold og Follo i sin lagmannsrettskrets.

Det er i Hurdalsplattformen tatt forbehold om at strukturendringene ved domstolsreformen skal bestå der hvor domstolledere, kommunene i rettskretsen og de ansatte gjennom sine tillitsvalgte er enige om at strukturen skal bestå. Denne fremgangsmåten for vurderingen vil kunne bli komplisert hva gjelder endringen av rettskretsen til Eidsivating lagmannsrett, da dette berører mange kommuner og mange rettskretser slik disse var avgrenset før domstolsreformen. Bildet kompliseres ytterligere av at instansene under lagmannsretten (tingret-

tene) hver for seg skal gjennom prosesser for å vurdere reversering av strukturen på sitt nivå.

Svar:

Rettskretsen til Eidsivating lagmannsrett utvides til å omfatte rettskretsen til Follo og Nordre Østfold tingrett fra 1. mars 2022, jf. Forskrift om inndelingen av rettskretser og lagdømmer § 20. Overføringen av rettskretsen til Søndre Østfold tingrett trer i kraft fra det tidspunkt Kongen bestemmer, jf. § 16 i forskriften. Det er forutsatt at endringer i bemanningsbehovet gjennomføres ved naturlig avgang, jf. Prop. 11 L (2020–2021).

Spørsmålet om gjeninnføring av domstolstrukturen fra før domstolsreformen av 2021 ble sendt på høring 26. januar 2022, med høringsfrist 26. april 2022. Høringen gjelder organiseringen av tingrettene og jordskifterettene. Departementet har ikke foreslått å gjøre endringer i strukturen for lagmannsrettene. Dette fremgår uttrykkelig av punkt 2.1 i høringsnotatet. Endringer i organiseringen av førsteinstansdomstolene kan imidlertid gjøre det nødvendig med forskriftsendringer også når det gjelder lagmannsrettene.

SPØRSMÅL NR. 1305**Innlevert 17. februar 2022 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen****Besvart 26. februar 2022 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

Dette brevet bør kalles tilbake, det bør utarbeides en konsekvensanalyse og det må igangsettes en høring før en ny beslutning treffes.

Vil statsråden kalle tilbake brevet og beslutningen i påvente av konsekvensanalyse og en høring?

BEGRUNNELSE:

Oppdrett av torsk kan bli det neste store innenfor havbruk, aktører har over lang tid sett på mulige områder for utsett av torskeyngel i merder.

Det ser nå imidlertid ut som om forvaltningen gjennom fiskeridepartementet setter bremsene på for en slik utvikling av torskoppdrett.

Den 25. november 2021 gikk det ut et brev fra departementet til direktoratet hvor det sies følgende:

Det fremgår av forskrift om tillatelse til akvakultur av andre arter enn laks, ørret og regnbueørret § 7 bokstav a at lokalitet for torsk ikke skal etableres i gyteområder for vill torsk. Tilsvarende fremgår det av forskrift om fangstbasert akvakultur § 5 første lede bokstav a at lokalitet for fangstbasert akvakultur ikke skal etableres i gyteområder for samme art som angitt i tillatelsen akvakultur.

Metodene som brukes i forbindelse med definisjon på et Gyteområde og et Gytefelt er forskjellig men direktoratet og departementet legger altså opp til at håndteres som likt grunnlagt med hensyn til tillatelser til lokaliteter for torskoppdrett.

Dette gjør at det aller meste av kysten lukkes for oppdrett av torsk, og dette uten at det har vært mulig å spille inn løsninger som kan medføre at en løser de problemer som beslutningen til departementet søker å løse.

En utredning av konsekvensene ved en slik lukking er et minimum av hva en forventer forvaltningen gjør før slike beslutninger fattes.

Aktører har allerede mottatt avslag på lokaliteter og investeringer i form av verdiskaping og arbeidsplasser står i fare for å stoppe opp.

Det har ikke vært gjennomført en høring før disse beslutninger har vært fattet, det har gått 10 brev mellom direktoratet og departementet men kun 2 av disse er offentlige og det er naturlig å spørre seg om hva er årsaken til dette.

I en høringsrunde vil sannsynligvis framkomme muligheter som å skanne fisken for å skille ho og hanfisk, bruk av semilukkede anlegg etc.

Svar:

Regjeringen ønsker å legge til rette for vekst i torskoppdrett i Norge, og det er gledelig at flere nå satser på oppdrett av torsk. I mange år har det vært drevet et torskavlprogram i regi av Nofima med tilskudd fra departementet. Forbedringene som er gjort, både avlsmessig og produksjonsmessig, gjør at torskoppdrettere nå har et langt bedre utgangspunkt for sin produksjon enn tidligere. Dette gir økte muligheter for å oppnå lønnsomhet i torskoppdrett.

Vekst i torskoppdrett må naturligvis skje innenfor bærekraftige rammer, og jeg er opptatt av å ha et regelverk som bidrar til at torskoppdrett drives miljømessig forsvarlig.

Bestandene av kysttorsk er svake og truet langs norskekysten. I Hurdalsplattformen slås det fast at regjeringen vil sikre sentrale norske gyteområder og fiskefelt mot ødeleggende påvirkning fra annen næringsvirksomhet. Torskoppdrett kan påvirke kysttorsk negativt.

I Havforskningsinstituttets rapport "Kunnskapsgrunnlag for mulig påvirkning fra oppdrettstorsk og levendelagret torsk på villtorsk" fra 2021 fremgår det at rømming av oppdrettstorsk og oppdrettstorsk som gyter i merd antas å være de viktigste risikofaktorene for genetisk interaksjon mellom oppdrettstorsk basert på avl, og vill torsk. I tillegg kan torskoppdrettsanlegg føre til endringer i vandring, adferd, fysiologi og reproduksjon hos vill torsk som igjen kan påvirke villfiskens overlevelse, vekst og rekruttering. I rapporten fra Havforskningsinstituttet fremgår følgende: «Basert på tilgjengelig kunnskap foreslår vi fortsatt å gi lokale gytefelt langs hele kysten beskyttelse mot torskoppdrett for å redusere risiko for negativ påvirkning. Dette gjelder spesielt i indre fjorder med små og sårbare bestander.» Det er altså faglige gode grunner for ikke å tillate torskoppdrett i gytefelt for torsk.

Ifølge dagens regelverk skal ikke lokalitet for fangstbasert akvakultur etableres i gyteområde for samme art som er angitt i tillatelsen, jf. forskrift om fangstbasert akvakultur § 5 første ledd bokstav a. Videre følger det av dagens regelverk at oppdrettslokaliteter for torsk ikke skal etableres i «gyteområder for vill torsk», jf. forskrift om tillatelse til akvakultur av andre arter enn laks, ørret og regnbueørret § 7 bokstav a andre punktum.

Forslaget til bestemmelser var på høring, og det var da mulig å komme med innspill før forskriftene ble fastsatt. I høringsnotatet fra Fiskeri- og kystdepartementet i 2009 om nye bestemmelser om torskoppdrett fremgår om den sistnevnte bestemmelsen at med «gyteområde

skal her forstås områder som er kartlagt og kvalitetssikret av Fiskeridirektoratet etter gjeldende prosedyrer.» Denne bestemmelsen trådte i kraft 1. januar 2010. På dette tidspunktet var temalaget «gyteområder» inkludert i Fiskeridirektoratets kartløsning. Etter forskriftens ikrafttredelse ble også temalaget «gytefelt» inkludert i Fiskeridirektoratets kartløsning fra 2011/2012.

Navngivingen av de to kartlagene («gyteområder» og «gytefelt») er valgt for å skille de to temaene basert på ulike metode og kilde. Fiskeridirektoratet opplyser at betegnelsene «gyteområder» og «gytefelt» for torsk for øvrig har samme betydning og er brukt om hverandre.

I kartløsningen er «gyteområder» basert på data som er samlet inn gjennom en dokumentert samfunnsvitenskapelig metode. Det er foretatt intervjuer av fiskere over lang tid og langs hele kysten, og data er basert på faktiske observasjoner fra fiskere som i all hovedsak er verifisert av flere intervjuobjekter. «Gytefelt» i kartløsningen er kartlagt av Havforskningsinstituttet, og det er tatt prøver og torskeegg er identifisert. Alle datasettene for Havforskningsinstituttets kartlegging av gytefelt for kysttorsk bygger på en sammenstilling av eggdata og strømmodellering, såkalt kvantitativ metode. Kartlegging med denne metoden er gjort langs hele kysten, men primært i indre områder.

Departementet mener «gyteområde» for torsk i forskriftenes ordlyd omfatter kartfestede gyteområder for torsk som fremgår av Fiskeridirektoratets kartløsning uavhengig av om områdene i Fiskeridirektoratets kartløsning er betegnet som «gytefelt» eller «gyteområder».

Regelverket oppstiller altså i utgangspunktet et forbud mot å etablere lokaliteter for torskeoppdrett i gyteområde for torsk. Fiskeridirektoratet har imidlertid adgang til å gi dispensasjon fra dette forbudet i særlige tilfeller, men dispensasjonsadgangen er meget snever.

Selv om regelverket legger begrensninger for hvor det kan etableres torskeoppdrett, er det likevel betydelige områder som er tilgjengelig for torskeoppdrett. Foreløpig er det tildelt et forholdsvis begrenset antall tillatelser til torskeoppdrett. Jeg mener det er et stort potensial for videre vekst og utvikling i torskeoppdrett innenfor dagens rammer, og jeg vil støtte opp under denne utviklingen. Regjeringen har som målsetning at Norge skal lede an i utviklingen av verdens mest produktive og miljøvennlige havbruksnæring med produksjon av matressurser til et voksende verdensmarked. Jeg mener torskeoppdrett kan være et viktig bidrag for å oppnå denne målsetningen.

Departementet har presisert regelverket for etablering av torskeoppdrett i brev til Fiskeridirektoratet 25. november 2021, slik representanten Olsen viser til. Jeg mener dette er en riktig presisering. Forvaltningen og regelverket må naturligvis utvikles og revideres i takt med at det fremskaffes ny kunnskap. Jeg vil derfor følge nøye

med på utviklingen på dette området, men jeg ser ikke nå grunn til å tilbakekalle dette brevet.

Bakgrunnen for departementets presisering var et brev fra Fiskeridirektoratet der direktoratet tok opp dette temaet. Representanten Olsen stiller spørsmål om innsyn i korrespondansen mellom Fiskeridirektoratet og departementet i denne saken. Krav om innsyn i disse dokumentene behandles i samsvar med offentlighetsloven. Hittil har departementet gitt innsyn i fire brev og avslått innsyn i tre e-poster i korrespondansen mellom departementet og Fiskeridirektoratet i denne saken. Jeg gjør for ordens skyld oppmerksom på at departementet har adgang til å gjøre unntak fra offentlighet for dokumenter som departementet har innhentet fra Fiskeridirektoratet til bruk i den interne saksforberedelsen, jf. offentlighetsloven § 15.

Både havbruksnæringen og fiskerinæringen er av stor betydning for norsk økonomi og for verdiskaping, bosetting og arbeidsplasser langs hele kysten. Jeg er opptatt av at videre utvikling i de to næringene må sees i sammenheng, og at ressursene forvaltes til det beste for dagens og fremtidige generasjoner. Flere av kysttorskbestandene våre er i svak forfatning, og det er nødvendig at utviklingen av torskeoppdrettsnæringen er basert på en føre var-tilnærming. I denne saken har jeg et mål om å ivareta og balansere hensynet til både utviklingen av torskeoppdrett og de viltlevende torskebestandene langs kysten.

SPØRSMÅL NR. 1306**Innlevert 17. februar 2022 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 23. februar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Dersom prisnivået for olje- og gass i januar 2022 legges til grunn for resten av året, hva vil være statens merinntekt fra olje- og gasseksport sammenliknet med statsbudsjettet for 2022?

Svar:

I Regjeringens tilleggsproposisjon til statsbudsjettet for 2022 (Prop. 1 S Tillegg 1) ble det lagt til grunn et anslag for statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten på 277,1 mrd. kroner i 2022. Anslaget var uendret fra Nasjonalbudsjettet 2022 som ble lagt frem av Regjeringen Solberg. Det ble beregningsteknisk lagt til grunn en gjennomsnittlig oljepris på 67 dollar per fat i 2022. For norsk

gasseksport ble det lagt til grunn en gjennomsnittlig pris på 1,90 kroner per Sm³ i 2022.

I Nasjonalbudsjettet 2022 ble det også vist til en virkningsberegning som tilsier at en økning i oljeprisen i 2022 på 10 kroner øker statens netto kontantstrøm med 4,7 mrd. kroner, se tabell 2.4. I virkningsberegningen er det lagt til grunn at gassprisen endres like mye som oljeprisen, men med et tidsetterslep som gjør at halvparten av virkningen kommer i året etter. Med lavere oljepris anslås virkningen å bli den samme, men med motsatt fortegn. I beregningen er produksjon og kostnader holdt uendret.

Finansdepartementet vil publisere oppdaterte anslag for petroleumprisene og statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten i Revidert nasjonalbudsjett 2022 som legges frem i mai.

SPØRSMÅL NR. 1307**Innlevert 17. februar 2022 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 23. februar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Dersom man legger til grunn eksportverdien av olje- og gassressursene i januar 2022 for resten av året hva vil dette innebære for kontantstrømmen til Pensjonsfondet?

Svar:

Finansdepartementet vil publisere oppdaterte anslag for petroleumprisene og statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten i Revidert nasjonalbudsjett 2022 som legges frem i mai.

Se for øvrig svar på spørsmål nr. 1306.

SPØRSMÅL NR. 1308**Innlevert 17. februar 2022 av stortingsrepresentant Bjørnar Laabak****Besvart 24. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil statsråden jobbe for å opprette en kompensasjonsordning for trafikkskolene når det forekommer avbestillinger av oppkjøringstimer ved trafikkstasjonene som følge av sykefravær/fravær hos Statens vegvesen?

BEGRUNNELSE:

Det har tidligere vært stilt spørsmål om ventetider for oppkjøring, som fortsatt er uforståelig lange, men ministeren har svart at det utdannes flere sensorer slik at situasjonen skal bedres.

Statens vegvesen stiller krav om at timer til oppkjøring avbestilles senest nest siste virkedag for at gebyr skal frafalles. Det er innført unntak for betaling dersom avbestillingen kommer etter fristen dersom det er grunnet Korona.

Statens vegvesen selv har ikke samme avbestillingsfrist i forhold til egen avbestilling overfor de som har oppkjøringstime. Både grunnet Korona, men også ved ordinært sykefravær/fravær, avbestiller Statens vegvesen oppkjøring når de mangler sensorer helt inntil oppkjøringstimen skulle vært gjennomført. Bilen som elevene har leid inn fra trafikkskolen, som skal være godkjent av Statens vegvesen, blir ofte stående med avlyste oppdrag, og praksis er ved de fleste trafikkskolene at dette ikke faktureres elevene.

Ved kontakt med flere trafikkskoler og Trafikkforum bekreftes det at antall avbestillinger fra Statens vegvesen er vesentlig, og flere melder at dette forekommer ofte, også så sent som i februar 2022.

Fortsatt kan man forvente høyt sykefravær i tiden som kommer med bakgrunn i samfunnssituasjonen som følge av pandemi. Det er i så måte ingen grunn til å tro at ovennevnte problemstilling opphører med det første. Derfor er det viktig at det etableres en kompensasjonsordning for trafikkskolene der Statens vegvesen avlyser timer senere enn den fristen som gjelder for Statens vegvesen selv.

Svar:

Statens vegvesen gjennomførte i 2021 omlag 150 000 praktiske førerprøver i tråd med inngåtte avtaler med kandidatene. Til sammenligning var tilsvarende tall i 2019 og 2020 hhv. om lag 140 000 og 130 000. Etterspørselen har følgelig økt betraktelig som følge av koronapandemien. Samlet sett er det svært få tilfeller hvor prøvetidspunktet av en eller annen grunn må endres. Jeg har all

grunn til å tro at Statens vegvesen unngår utsettelse eller avlysninger så langt dette er mulig.

Det kan være flere årsaker til at prøver må avlyses på kort varsel, men i de fleste tilfellene skyldes det et uforutsett sykdomsforfall hos sensor. Smittesituasjonen i samfunnet gir seg også utslag for denne yrkesgruppen, og sykdom hos de ansatte kan ikke Statens vegvesen klandres for.

Gebyet for prøven, blir selvsagt frafalt når vegvesenet selv avlyser prøven. I dagens situasjon krever Statens vegvesen heller ikke gebyr fra kandidatene uansett hvor sent prøven blir avbestilt av kandidaten selv. Slik ordningen er i dag, er det trafikkskolene som leier ut kjøretøy til kandidaten til bruk under førerprøven. Det er denne leiekostnaden det ønskes kompensasjon for.

Statens vegvesen behandler eventuelle erstatningskrav i tråd med erstatningsloven. Hvis forutsetningene for erstatning etter loven er til stede, for eksempel ved at Statens vegvesen ikke har varslet kandidaten uten unødig opphold, blir kravet dekket. Det samme hvis Statens vegvesen har gjort en annen feil knyttet til bestillingen.

Statens vegvesen er som kjent lokalisert over hele landet, og har dessverre ikke ekstra tilgjengelige sensorressurser som kan settes inn overalt lokalt i de tilfellene akutt sykdom oppstår. Alt av tilgjengelige ressurser brukes på praktiske prøver for å imøtekomme den ekstraordinære etterspørselen som har oppstått i forbindelse med pandemien.

SPØRSMÅL NR. 1309**Innlevert 17. februar 2022 av stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen****Besvart 28. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

NTP 2022-2033 legger opp til å bruke totalt 9,8 mrd. kroner på effektpakken «Ny rutemodell Østlandet» for jernbanen. Det skal realiseres det som tidligere het «Rutemodell 2027», men som i virkeligheten ligger an til å bli «Rutemodell 2030».

Er det på noe tidspunkt i NTP-prosessen, eventuelt tidligere, utredet hva investeringsbehovet hadde vært hvis man samordnet aktiviteten til Vy og Flytoget, og hvis ja, ønskes disse vurderingene vedlagt svaret?

BEGRUNNELSE:

«Rutemodell 2027» for jernbanen i Stor-Oslo bygger på flere forutsetninger/avgrensninger, blant annet følgende:

«Rutemodellen skal ikke basere seg på endringer i togtilbudet som krever at Flytogets forretningskonsept endres».

Kilde: Oppsummeringsrapporten side 6: <https://www.jernbanedirektoratet.no/contentassets/210d4f527c5b-47c9b7f20fcd04bbaed5/rutemodell-2027-oppsummeringsrapport-161216.pdf>

Denne avgrensningen har direkte konsekvenser blant annet for hvor mange tog som kjøres gjennom Oslo-tunnelen og hvor mange tog som kjører opp Brynsbakken øst for Oslo S, som igjen har kjedevirkninger for jernbanenettet for øvrig. Det kan også påvirke hvor mange nye togsett det er behov for å kjøpe inn fremover.

Da er det relevant å vurdere om staten kunne ha frigjort budsjettmidler til andre samferdselsprosjekter i Oslo-området, ved å samordne aktiviteten til to heleide statlige selskaper.

Fleire store kollektivprosjekter i Stor-Oslo er pr. nå underfinansiert eller ikke finansiert eller skjøvet helt ut av NTP. Her kan for eksempel nevnes ny Oslo S og ny Oslo-tunnel, ny Majorstua stasjon for T-banen og T-bane til Lørenskog/Ahus.

Svar:

Jernbanens vekst og suksess før pandemien har skapt trengsel, økte driftsproblemer, slitasje på infrastrukturen og materiell samt behov for mer kapasitet. Effektpakken «ny rutemodell Østlandet», tidligere rutemodell 2027» er et viktig grep for å adressere denne situasjonen. Effektpakken omfatter tilbudsforbedringer i flere transportmarkeder, herunder aksene Drammen-Oslo sentrum-Lillestrøm.

I arbeidet med rutemodellen ble det forutsatt at forretningsmodellen for tilbringerreiser til Oslo lufthavn, driftet av Flytoget, ikke skulle endres, samt at det ikke skulle tas høyde for en ny Oslostunnel. På lengre sikt vil imidlertid behovet for kapasitet trolig overstige den kapasiteten som skaffes til veie gjennom «ny rutemodell Østlandet». Dersom jernbanen skal ta sin del av veksten i tråd med målsettingen om nullvekst i biltrafikken, er det behov for en kapasitetsøkning opp mot 30 pst utover økningen av planlagte investeringstiltak. Samferdselsdepartementet har derfor de siste årene gitt oppdrag til Jernbanedirektoratet om å se på hvordan den knappe kapasiteten på Østlandet kan utnyttes best mulig.

Jernbanedirektoratet har som del av dette arbeidet vurdert mulige løsninger for bedre utnyttelse av kapasiteten i jernbanenettet gitt at tilbringertjenesten integreres i det øvrige togtilbudet. Jernbanedirektoratets vurderinger finnes i de tre vedlagte rapportene om bedre utnyttelse av kapasiteten i jernbanenettet på Østlandet. Samferdselsdepartementet vil i arbeidet med neste NTP vurdere hvordan dette kapasitetsbehovet skal adresseres.

SPØRSMÅL NR. 1311**Innlevert 17. februar 2022 av stortingsrepresentant Marian Hussein****Besvart 1. mars 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Nylig kunne vi lese i en publisert spørreundersøkelse blant 121 vestlandsleger at fastlegene brukte tolk i én av ti samtaler med innvandrerpasienter. Sommeren 2021 kom Statens undersøkelseskomisjon for helse- og omsorgstjenesten med deres undersøkelse etter drukningstragedien i Tromsø som også viste at helsepersonell ikke benyttet tolk, selv om det var behov for det.

Hvordan vil statsråden sørge for at primærhelsetjenesten følger opp tolkelovens paragraf 6 for å sikre at likeverdige helse- og omsorgstjenester?

Svar:

Ny lov om offentliges organers ansvar for bruk av tolk mv. (tolkeloven) trådte i kraft 1.1.2022. Lovens formål er å bidra til å sikre rettssikkerhet og forsvarlig hjelp og tjenester for personer som ikke kan kommunisere forsvarlig med offentlige organer uten tolk. Loven skal også bidra til å sikre at tolker holder en faglig forsvarlig standard.

Offentlige organer og private som utfører tjenester på vegne av det offentlige, skal bruke tolk når det er nødvendig for å ivareta hjelp og tjenester. I vurderingen av om bruk av tolk er nødvendig, skal det blant annet legges vekt på om samtalepartene kan kommunisere forsvarlig uten tolk.

I forskrift til tolkeloven (tolkeforskriften) står det at retningslinjer for bestilling og bruk av tolk skal inneholde rutiner for bestilling av tolk, en angivelse av situasjoner der det foreligger plikt til å bruke tolk etter tolkeloven § 6 første ledd og veiledning i bruk av tolk og fjerntolkning.

Det er behov for å sikre at flere som har behov for det får tolk, og at tolketjenestene har god kvalitet. Dette vil bidra til mer likeverdige tjenester.

Det er et stort behov for støtte i kommunikasjon mellom minoritetsspråklige pasienter og ansatte på sykehus når tolk ikke er til stede. Et digitalt kommunikasjonsverktøy vil styrke pasientens rett til informasjon på eget språk og gjøre det lettere å uttrykke egne behov. Helse Sør-Øst er i gang med et prosjekt hvor målet med prosjektet er å anskaffe og implementere et digitalt oversettelsesverktøy for helsepersonell og minoritetsspråklige pasienter. Prosjektet skal etter planen være ferdig februar 2023.

I budsjettet for 2022 er oppfølgingen av ny tolkelov fulgt opp med følgende bevilgninger:

Det er bevilget 1,4 mill. kroner til Helsedirektoratet for å utarbeide retningslinjer for bruk av tolk og krav til tolker.

Det er for 2022 bevilget 3,6 mill. kroner til de regionale helseforetakene og 13,8 mill. kroner til kommuner og fylkeskommuner over rammetilskuddene til å dekke merutgifter til tolketjenester i forbindelse med den nye tolkeloven.

SPØRSMÅL NR. 1312**Innlevert 18. februar 2022 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 25. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Når kan næringslivet forvente at biogasskjøretøy blir likestilt med andre nullutslippskjøretøy på strekninger med bompenger?

BEGRUNNELSE:

Det er snart tre år siden Oslo og Viken ble enige om fritak for biogass i bomringen. Stortinget fulgte opp med et anmodningsvedtak nr 1008 våren 2021 som sa at:

«Stortinget ber regjeringen sikre likebehandling av biogasskjøretøy med nullutslippskjøretøy på strekninger som er finansiert av bompenger, gjeldende fra 1. januar 2022.»

Vedtaket ble ikke fulgt opp. Bakgrunnen var at Samferdselsdepartementet mente det ikke var mulig å gjennomføre et fritak fordi gasskjøretøy kan fylle naturgass og biogass om hverandre, og bompengesystemet klarer ikke å lese om det er biogass eller naturgass.

Denne begrunnelsen er imidlertid svært tynn. Det finnes for eksempel ikke pumper for naturgass på Østlandet og det er vanskelig å se at næringsaktørene skulle være tjent med å jukse seg til å fylle naturgass framfor biogass på tanken.

I budsjettforliket mellom regjeringen og SV i høst ble fritak for biogasskjøretøy på nytt tatt opp:

«Stortinget ber regjeringen utrede og legge frem forslag om hvordan man kan likestille GA-kjøretøy som kjører på biogass, med el- og hydrogendrevne biler i bomringene snarest mulig og i løpet av 2022.»

Regjeringen er allerede bakpå med å nå klimamålene. Den 15. februar ble Enovas støtte til utbygging etablering av fyllestasjoner for biogass avsluttet. Samtidig etterspør næringslivet større forutsigbarhet og bedre rammebetingelser for investeringene i nye, miljøvennlige kjøretøy som vil kutte store utslipp fra tungtransporten.

Svar:

Jeg viser Stortingets anmodningsvedtak nr. 1008 av 27.5.21. Dette er omtalt i Prop. 1 S (2021-2022). Som det fremgår av omtalen, er det innenfor det tekniske bompengesystemet AutoPASS, ikke mulig å gi reduserte takster/fritak for kun biogasskjøretøy. Det ble derfor i stedet åpnet for at ev. fritak for biogasskjøretøy kan håndteres gjennom lokale refusjonsordninger.

Stortinget fattet ved behandlingen av Innst. 2 S (2021-2022) den 2. desember 2021 et nytt anmodningsvedtak om saken (vedtak 35 nr. 8) der regjeringen bes om å utrede og legge frem forslag om hvordan man kan likestille GA-kjøretøy som kjører på biogass med el- og hydrogendrevne biler i bomringene snarest mulig, og i løpet av 2022.

Bruken av biogass og naturgass i markedet avhenger av pris og tilgjengelighet. Situasjonen per i dag er at biogass er mer konkurransedyktig enn naturgass som drivstoff på grunn av svært høy pris på naturgass, men i en mer normal prissituasjon er biogass dyrere enn naturgass. Jeg har vurdert saken, og siden det innenfor AutoPASS ikke er mulig å skille mellom ulike typer gasskjøretøy vil jeg be Statens vegvesen om å utarbeide en løsning med en egen takstgruppe for alle gasddrevne kjøretøy i takstgruppe 2 (tunge kjøretøy). Dette vil kunne gi grunnlag for redusert bomtakst dersom det er lokalt ønske om dette. Eventuelle kontrollordninger som skal gjelde kjøretøy som går på biogass spesielt, vil måtte administreres av lokale myndigheter som ønsker en slik ordning.

Jeg ønsker også at det skal vurderes hvilken effekt reduserte takster for gasskjøretøy vil kunne ha på klimagassutslippene og lokal luftkvalitet, herunder konsekvensene av å stimulere til bruk av gass i byområdene framfor andre områder.

Det vil også være nødvendig å se dette opp mot Eurovignettdirektivets bestemmelser om rabatt for tunge kjøretøy over 3 500 kg på TEN-T-veinettet, jf. forskrift av 14. juni 2013.

Jeg vil komme nærmere tilbake til Stortinget om denne saken.

SPØRSMÅL NR. 1313

Innlevert 18. februar 2022 av stortingsrepresentant Kathy Lie

Besvart 2. mars 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Verdens eldste seilende skonnert, Anna Rogde, fikk bevilget 2 mill. kroner på årets statsbudsjett.

Vil regjeringen sørge for at Anna Rogde får bruke bevilgningen til drift i tillegg til vedlikehold, slik at fartøyet fortsatt kan brukes til ungdomsprosjekt, skoleseilas, kadettutdanning og musealt tilbud om kyst- og maritim historie?

BEGRUNNELSE:

Spørsmålsstiller får signaler fra Sør-Troms Museum at tilskuddet som utbetales av riksantikvaren via fylkeskonservator kun er forbeholdt antikvarisk vedlikehold, og ikke drift eller annet vedlikehold og anskaffelser for å bla. sikre nødvendige sertifikater til aktiv bruk. Når bevilgningen utelukkende skal gå til antikvarisk vedlikehold av Anna må fartøyet legges til brygga da det ikke har nok driftsmidler for å seile. Da blir det ingen ungdomspros-

jekt, ingen skoleseilaser, ingen kadettutdanning, ingen samarbeid med UiT, ingen musealt tilbud om kyst- og maritimt historie osv. – Altså ingen «vern gjennom bruk». Spørsmålsstiller viser til at Anna Rogde fikk bruke fjorårets bevilgning også til drift gjennom et unntak slik at deler av tilskuddet går til drift ved siden av vedlikehold. Spørsmålsstiller ønsker en avklaring på om statsråden vil gjøre det samme i år.

Svar:

Det er riktig at de tilskudd til fartøyvern som forvaltes over denne budsjettposten – kapittel 1429, post 74 – er forbeholdt «sikring, vedlikehold, istandsetting og restaurering» av de fredete og vernede fartøyene som mottar tilskudd. Dette følger av forskrift om tilskudd til fartøyvern § 3. I forarbeidene til forskriften (høringsdokumentet) er det åpnet for unntak der «enkeltilskudd, som der mottaker er nevnt i den årlige budsjettproposisjonen (“øremerkede” tilskudd)».

Tilskuddet til Anna Rogde på 2 millioner kroner bevilget på årets statsbudsjett er nettopp på bakgrunn av tilskuddsbevilgningens karakter, som et «øremerket tilskudd», unntatt fra tilskuddsforskriften for den budsjettposten midlene er bevilget over. Dette er også i samsvar med bestemmelsene for økonomistyring i staten, hvor departementet for enkeltstående øremerkede tilskudd kan gjøre unntak fra fastsatte tildelingskriterier.

Utbetaling og oppfølging av tilskuddet på 2 mill. kroner til Anna Rogde er en oppgave som er lagt til Troms og Finnmark fylkeskommune. Fylkeskommunene må i denne forbindelse gjøre faglige og skjønnsmessige vurderinger av hvordan tilskuddet skal kunne benyttes. Men som jeg har redegjort for mener jeg at de vanlige reglene for forvaltning av tilskudd til fartøyvern over kap. 1429, post 74 ikke er til hinder for at fylkeskommunen i dette tilfellet kan tillate at midlene brukes til drift, i tillegg til vedlikehold.

SPØRSMÅL NR. 1314

Innlevert 18. februar 2022 av stortingsrepresentant Kristoffer Robin Haug

Besvart 28. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Sett i lys av at brann- og redningstjenesten er svært viktig for beredskapen lokalt og i mange distriktskommuner, hva er bakgrunnen for at justisministeren har valgt å utelate en viktig aktør som brann- og redningstjenesten fra å delta i den nye totalberedskapskommisjonen?

BEGRUNNELSE:

I januar i år presenterte regjeringen en totalberedskapskommisjon. Blant kommisjonsmedlemmene er brann- og redningstjenesten fraværende, på tross av at både politi- og ambulansetjenesten er representert.

Brann- og redningstjenesten er Norges viktigste beredskapsaktør, og er stadig oftere første nødetat på stedet. I et samfunn hvor beredskapstjenester blir mer sentralisert, ser vi at brannvesenet stadig oftere rykker ut til helse- og politioppdrag. Dette øker kompleksiteten etter som etaten primært består av deltidspersonell som normalt ikke oppholder seg på brannstasjonen og har andre yrker.

I norske kommuner representerer ofte brann- og redningsvesenet den største og viktigste beredskapsressursen. Selv i større kommuner med mange kritiske funksjoner er det ofte ingen person eller avdeling som er dedikert til sikkerhets- eller beredskapsarbeid. Det er brann- og redningstjenesten som best kjenner det lokale situasjonsbildet, og hvilke utfordringer som eksisterer for beredskapen. Derfor er det essensielt at brann- og redningstjenesten inkluderes i mandatet til totalberedskapskommisjonen. MDG håper derfor at justisministeren vil snu i tide og utvide mandatet til utvalget slik at det lokale perspektivet får en sterkere stemme i kommisjonen.

Svar:

Det overordnede målet med offentlige utvalg er å gi regjeringen et bredt faglig uavhengig grunnlag for å utvikle og gjennomføre politikk. Når regjeringen oppnevner utvalgsmedlemmer, må flere hensyn avveies. Dette omfatter fagkompetanse, personlig egnethet, relevant erfaring og faglig uavhengighet. Videre må det tas hensyn til geografisk representasjon og fordeling mellom kjønn. Kommis-

jonens medlemmer er derfor satt sammen med en bred kompetanse innenfor samfunnssikkerhetsfeltet. Selv om ikke alle deler av samfunnssikkerhetsfeltet kan ha egne representanter i utvalget, står utvalget fritt til å hente inn utredninger, analyser eller annet kunnskapsgrunnlag fra fagmiljøer i Norge.

Jeg viser til at flere av kommisjonens medlemmer har god faglig kjennskap til blant annet brann- og redningstjenesten fra tidligere stillinger i Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. Det er også to ordførere fra kommuner med ulik størrelse som er medlemmer av kommisjonen.

De operative ressursene innenfor blant annet brann er trukket frem som spydspissen i arbeidet med samfunns-

sikkerhet i mandatet. Jeg vil videre påpeke at i innledningen til mandatet er både kommunene og statsforvalterne trukket frem som viktige aktører innenfor samfunnssikkerhetsfeltet, og kommisjonen skal vurdere hvordan vi kan sikre best mulig samlet utnyttelse av beredskapsressursene.

Jeg mener på denne bakgrunn at både brann- og redningstjenesten og det lokale perspektivet er hensyntatt i mandatet.

Det er opp til kommisjonen, med utgangspunkt i mandatet, å gjøre den endelige vurderingen av hvordan brann- og redningstjenesten skal vektlegges i kommisjonens vurderinger. Det er derfor på nåværende tidspunkt ikke aktuelt å utvide kommisjonen, eller mandatet.

SPØRSMÅL NR. 1315

Innlevert 18. februar 2022 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland

Besvart 28. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvordan vurderer statsråden situasjonen for kvinnelige innsatte i norske fengsler når det gjelder nærhetsprinsippet i dag, og vil statsråden vurdere å bygge et eget kvinnefengsel i Vestland fylke?

BEGRUNNELSE:

Nedleggelsen av Bergen fengsel avdeling Osterøy har ført til at den eneste muligheten for 29 kvinner til åpen soning i region Vestland forsvinner. LOs familie- og likestillingsspolitiske utvalg, LO Stat, Norsk Fengsel- og Friomsorgsforbund, FO Hordaland og prosjekt Aurora mener dette kan føre til dårligere rehabilitering, og manglende likestilling blant menn og kvinner som soner.

Sivilombudsmannen har i en rapport fra 2016 kommet med sterk kritikk av kvinners soningsforhold i norske fengsler. Begrenset antall soningsplasser for kvinner har ført til verre soningsforhold for kvinner enn for menn. Kvinner må sone lenger borte fra egen familie. Det er av stor betydning for rehabiliteringen at den som soner klarer å opprettholde kontakt med både familie og nettverk. Kvinner som ønsker åpen soningsplass vil dermed bli flyttet bort fra sin potensielle arbeidsplass, studier, lokale NAV-kontor og idrettslag, når de ikke får sone. De som er i rusbehandling, vil miste kontinuitet i behandlingen. Relasjonsbrudd gjør den gruppen ekstra sårbar. I Norge må kriminalomsorgen foreta en avveining mellom det

lovfestede nærhetsprinsippet og hensynet til at kvinner skal sone adskilt fra menn i rene kvinnefengsler, som er knappe.

Svar:

Jeg er opptatt av at kvinner som gjennomfører straff skal ha trygge og likeverdige forhold under straffegjennomføringen. Kriminalomsorgens ambisjon er at kvinner ikke skal gjennomføre straff sammen med menn. Når kvinner likevel må gjennomføre straff sammen med menn, skal dette skje med et eget tilbud som er tilrettelagt for kvinner, og i egne skjermede avdelinger.

Kvinner utgjør en liten andel av innsatte i norske fengsler. Per 1. februar i år utgjorde kvinnene 5,7 %, eller totalt 177 av 3097 innsatte. Det gjør det vanskelig å gjennomføre nærhetsprinsippet fullt ut, samtidig som kvinner gjennomfører straff atskilt fra menn.

Nedleggelsen av Bergen fengsel Osterøy avdeling medførte at ni plasser for kvinner på lavere sikkerhetsnivå ble nedlagt i 2019. Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) etablerte imidlertid en ny avdeling med lavere sikkerhetsnivå for kvinner i Bergen fengsel avdeling D i 2020. Avdelingen er en egen avdeling utenfor ringmuren, som ble omgjort til 18 plasser tilrettelagt for kvinner.

Regjeringen prioriterer arbeidet med å styrke kriminalomsorgen gjennom økt bemanning og innhold i kriminalomsorgen, herunder tiltak for likeverdige forhold for

kvinner og menn i straffegjennomføringen. I 2022 er det bevilget 50 millioner kroner til økt bemanning og innhold i kriminalomsorgen. Helårsvirkningen i 2023 er 100 millioner kroner.

Når det gjelder eventuelle tiltak i Vestland fylke eller andre steder, vil jeg komme tilbake til dette på egnet måte i de årlige budsjettprosessene.

SPØRSMÅL NR. 1316

Innlevert 18. februar 2022 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 25. februar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Dersom man legger gjeldende prisnivå for olje- og gasssekspport til grunn hva er anslått verdi av gjenværende olje- og gassressurser på norsk sokkel?

Svar:

Den samlede formuen i petroleumsvirksomheten, definert som nåverdien av fremtidig årlig kontantstrøm fra virksomheten fra og med 2022, ble i Nasjonalbudsjettet 2022 anslått til vel 3 700 mrd. 2022-kroner. Statens andel av formuen, definert som nåverdien av statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten, ble anslått til i underkant av 3 200 mrd. 2022-kroner.

Formuesberegningene bygger på anslagene for fremtidig produksjon, priser og kostnader som ble lagt til grunn i Nasjonalbudsjettet 2022, og en realrente på 3 pst.

I Nasjonalbudsjettet 2022 ble det beregningsteknisk lagt til grunn at oljeprisen ville gå ned fra et gjennomsnitt på 70 dollar per fat i 2021 til 67 dollar per fat i 2022, målt i faste 2022-priser. På lang sikt, dvs. fra og med 2030, ble det lagt til grunn en oljepris på 50 dollar per fat (faste 2021-priser). For norsk gasssekspport ble det lagt til grunn en gjennomsnittlig pris på 2,35 kroner per Sm³ i 2021 og 1,90 kroner per Sm³ i 2022 (faste 2022-priser). For perioden fra og med 2023 ble det lagt til grunn at gassprisen ville ta seg opp fra anslaget for 2022 som følge av et strammere globalt gassmarked. Fra og med 2030 ble det beregningsteknisk lagt til grunn en gasspris på 5,50 USD per MMBtu (faste 2021-priser).

Finansdepartementet oppdaterer regelmessig beregninger av petroleumsformuen i forbindelse med fremlegg av budsjettdokumentene. Det er ikke regnet på hvor høy petroleumsformuen ville blitt, gitt dagens nivå på olje- og gassprisene. Det er stor usikkerhet om den videre utviklingen i energimarkedene, og dersom forventningene til fremtidig prisnivå skulle endre seg mye, vil det kunne

ha konsekvenser også for investeringer, produksjon og kostnader på norsk sokkel.

For å gi en pekepinn på energiprisenes effekt på statens netto kontantstrøm, kan en se hen til Oljeskattekontorets oppjustering av utskrevet terminskatt for 2021. I slutten av januar i år fastsatte Oljeskattekontoret terminskatten for 2021 til 295 mrd. kroner, 181 mrd. kroner høyere enn utskrevet terminskatt i fjor sommer. I sin pressemelding om tallene pekte Oljeskattekontoret på de svært høye gassprisene i andre halvår. I gjennomsnitt var prisen på norsk eksport av olje i fjor 7 pst. høyere enn lagt til grunn i budsjettet, mens gassprisen var 83 pst. høyere, målt i kroner.

SPØRSMÅL NR. 1317**Innlevert 18. februar 2022 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 25. februar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Før jul oppfordret regjeringen serveringsbransjen, som ble rammet av korona-restriksjoner, til å gi bort mat til frivillige og blomster til sykehjem, sykehus og andre institusjoner. Mange fulgte oppfordringen, men nå kommer altså regningen i form av mva. til staten, ifølge blant andre SMB Norge.

Hvorfor vil ikke finansministeren sørge for at forbruksvarer med kort holdbarhet som blir gitt i gave til veldedighet slipper mva.?

BEGRUNNELSE:

Da FrP satt i regjering sørget vi for fritak fra mva. på mat som ble gitt bort til veldedige organisasjoner og i løpet av noen uker før julen 2019 innførte vi fritak fra særavgifter på godsaker og alkoholfrie drikkevarer som ble gitt til veldedige formål. Alternativet var at julegodtet måtte kastes og brusen helles ut for å unngå å betale avgift. Det mente vi var uheldig og sørget for at staten også var med på dugnaden.

Med SP i Finansdepartementet er tydeligvis dugnadsånden borte og viljen til å løse hverdagsproblemer for folk og næringsdrivende blåst vekk. Det er trist, for restaurantbransjen har virkelig gitt sitt bidrag til dugnaden og blødd under pandemien. Det er mange som har hatt det vanskelig. Derfor er det trist at ikke finansministeren fra SP legger seg i selen for å løse problemet og sørger for fritak fra mva. når serveringsbransjen gir bort mat og blomsterbutikker gir bort blomster. Alternativet er destruksjon av mat og blomster, for å slippe å betale mva. til staten av en teoretisk inntekt man ikke har. Denne avgiftsbelastningen treffer hardt på små og mellomstore bedrifter, som allerede har opplevd inntektssvikt som følge av regjeringens pålagte koronatiltak. De fortjener bedre.

Svar:

Merverdiavgiften er en generell avgift på forbruk som har som formål å skaffe staten inntekter. Derfor er det i utgangspunktet merverdiavgift på alt forbruk av varer og tjenester. Plikten til å beregne merverdiavgift gjelder både ved omsetning av varer og når varer tas ut av virksomheten på annen måte. Slikt uttak kan for eksempel være til innehaverens private bruk, til gaveformål eller til et veldedig formål.

Bakgrunnen for merverdiavgiftsplikten ved uttak er at de næringsdrivende normalt har hatt fradragsrett for inngående merverdiavgift ved anskaffelsen av varene som gis bort. Merverdiavgiftsplikten ved uttak sikrer at forbruket avgiftslegges også når varene gis bort istedenfor å bli omsatt. Merverdiavgiftsplikten ved uttak har også en viktig kontrollfunksjon, ved at den gjør det vanskelig å bortforklare svart omsetning med at varene er gitt bort.

Begrunnelsen for merverdiavgiftsplikten ved uttak tilsier at det bør være færrest mulig fritak. Generelt er det mer målrettet å gi støtte til politisk prioriterte formål gjennom støtteordninger på budsjettets utgiftsside, enn gjennom særordninger i merverdiavgiftssystemet.

Det er likevel innført fritak for merverdiavgift for næringsmidler (mat og drikke) som leveres vederlagsfritt til mottaker for utdeling på veldedig grunnlag, se merverdiavgiftsloven § 6-19. Bakgrunnen for dette er særlig et ønske om å redusere matsvinn. Aktører i matbransjen har ofte spiselige matvarer som likevel ikke kan selges videre, for eksempel på grunn av interne standarder for videre-distribusjon, holdbarhetstid eller skadd emballasje. For å unngå at disse varene blir kastet, er det innført fritak for merverdiavgift når disse gis bort til veldedige formål. Selv om merverdiavgiftsfritaket kun kommer til anvendelse på nærmere vilkår, vil det antagelig være aktuelt for mange av aktørene som representanten viser til i sitt spørsmål.

For andre varer har det blitt lagt avgjørende vekt på å sikre en generell beskatning av forbruk, samt hensynet til å unngå at næringsdrivende foretar uønskede tilpasninger. Videre kan en utvidelse av dagens fritak gjøre at det blir vanskelig å foreta avgrensninger og kontroll med fritaket. Et mål om å hindre kasting av brukbare varer bør derfor oppnås ved andre tiltak enn gjennom særordninger i merverdiavgiftssystemet.

Til slutt vil jeg påpeke at det ofte er begrensede merverdiavgiftskostnader ved uttak av varer som alternativt skal kastes. Dette er fordi varens omsetningsverdi, som er grunnlaget for beregning av merverdiavgift ved uttak, ofte er lav i slike tilfeller.

SPØRSMÅL NR. 1318**Innlevert 18. februar 2022 av stortingsrepresentant Geir Jørgensen****Besvart 1. mars 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Mener statsråden at det er riktig å gå i gang med elektrifisering av Melkøya og Wisting med hensyn til strømprisene for husholdninger og næringsliv i Finnmark, og med hensyn til hva dette vil kreve av naturinngrep, blant annet for reindriftsnæringen?

Mener statsråden at det er nødvendig med store nye vindkraftprosjekter i Finnmark?

BEGRUNNELSE:

Det planlegges for tiden mange nye industriprosjekter i Finnmark. Flere av disse vil kreve betraktelig med energi. For å løse dette går Statnett antakelig i gang med å bygge 420kv-linja fra Skaidi til Hammerfest neste år.

Gasskraftverket på Melkøya planlegges elektrifisert, og vil kreve minst 250 MW. Det er mye effekt: I dag bruker Finnmark 300 MW.

Horisont Energi AS har fått 492 millioner kr av Enova til utvikling av hydrogen/ammoniakk-fabrikk i Kvalsund. Nussir ASA, hvis de kommer i gang, planlegger helelektrisk drift av kobbergruva. De sier de trenger 30 MW.

Nå planlegges det også kraft fra land til Wisting-feltet 340 km fra land. Equinor har søkt om 100 MW til dette.

Særlig elektrifiseringsprosjektene av Melkøya og Wisting kan dra kraftprisene opp, og andre aktører frykter at så pengesterke aktører i petroleumsnæringen vil være vanskelig å konkurrere med. Innbyggere i Finnmark har god grunn til å lure på hva myndighetene tenker dette vil ha å si for kraftutbygging, nedbygging av natur, strømpriser og tilgang på strøm til næringsliv og husholdninger.

Folk i Finnmark vil bli hardt rammet om de opplever så høye strømpriser som resten av Norge har fått se.

Utbygging av kraft medfører gjerne betydelige naturinngrep og konflikt med lokalbefolkning. Fosen-dommen vil ha betydning for arealinngrep, særlig i de nordlige delene av landet.

Tiden hvor hensyn til urfolks rett til å utøve egen kultur kunne feies under teppet er forbi. I en slik kontekst vil det være naturlig at energibruken gjøres mest mulig effektiv, men også at myndighetene viser hvilke prosjekter de vil prioritere.

Svar:

Petroleumssektoren er en høyproduktiv næring som bidrar med store inntekter, verdiskaping og arbeidsplasser til Norge. Regjeringen vil at norsk petroleumsindustri

skal utvikles og vil legge til rette for fortsatt høyt aktivitetsnivå på norsk sokkel. Utslippene fra olje- og gassvirksomheten skal ned. Økt bruk av kraft fra land er nødvendig for at de ambisiøse målene om utslippsreduksjoner fra sektoren skal kunne nås.

Hovedvirkemidlene for å få ned utslippene på norsk sokkel er kvoteplikt og CO₂-avgift. Høye utslippskostnader gir oljeselskapene sterk egeninteresse av å redusere utslipp av klimagasser, blant annet gjennom drift med kraft fra land.

Rettighetshaverne på Snøhvit-feltet arbeider med planer for omlegging av energiforsyningen på Melkøya (Hammerfest LNG) fra gassturbiner til kraft fra nettet. De planlegger endelig investeringsbeslutning med påfølgende innlevering av endret plan for utbygging og drift (PUD) etter petroleumsloven til Olje- og energidepartementet i løpet av 2022.

Rettighetshaverne på Wisting-funnet arbeider med planene for utbygging av funnet, og planlegger å levere en plan for utbygging og drift etter petroleumsloven til departementet i løpet av 2022. Den tilhørende konsekvensutredningen er nå på offentlig høring.

Rettighetshaverne i henholdsvis Snøhvit-feltet og Wisting-funnet søkte begge i november 2021 Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) om anleggskonsesjoner etter energiloven for de planlagte elektriske anleggene. Søknadene er til behandling i NVE.

En omlegging fra gassturbiner til kraft fra nettet på Hammerfest LNG forutsetter at kraftnettet fra Skaidi til Hammerfest styrkes. Med bakgrunn i planer om slik omlegging er konsesjonsbehandlingen av en ny 420 kV kraftledning fra Skaidi til Hammerfest gjenopptatt av energimyndighetene. I konsesjonsbehandlingen vil relevante hensyn vurderes og ivaretas, herunder hensyn til natur og miljø og samfunnsøkonomisk lønnsomhet.

I tilfeller der kunder, i dette tilfellet rettighetshaverne på Snøhvit (Hammerfest LNG) og Wisting-funnet, ønsker tilknytning til kraftnettet og dette utløser behov for nettinvesteringer, må de være med på å betale for dette i form av anleggsbidrag. Dette begrenser hvor mye av kostnadene som må dekkes i form av økt nettleie for øvrige nettkunder tilknyttet det aktuelle nettselskapet.

Områdene i nord har stort sett lave kraftpriser som følge av et økende kraftoverskudd og begrenset nettkapasitet mot sør. Dette er en utvikling som forventes å vedvare i årene framover, med en høy utbygging av bl.a. vindkraft i nordlige deler av Sverige. Ethvert økt kraftforbruk vil isolert sett peke i retning av høyere priser. En samtidig

realisering av ny kraftproduksjon i nordlige deler av Norden trekker i motsatt retning. Det er vanskelig å si hvilken innvirkning en drift med kraft fra nettet av Hammerfest LNG og av Wisting vil ha på kraftprisen.

Regjeringen vil øke produksjonen av fornybar energi og tillate utbygging av vindkraft på steder der det er gode

vindforhold og lokal aksept, samtidig som det tas behørig hensyn til å ivareta viktige naturverdier. Finnmark har svært gode naturgitte forutsetninger for vindkraft. Samtidig må eventuelle nye prosjekter vurderes konkret ut ifra en samlet vurdering av fordeler og ulemper, herunder naturmangfold og reindrift.

SPØRSMÅL NR. 1319

Innlevert 18. februar 2022 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 1. mars 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Hvorfor mener kommunalministeren at fylker som er slått sammen med såkalt tvang selv kan bestemme om de vil oppløses, men at ikke kommuner som med samme såkalte tvang havnet i nye fylker ikke selv kan bestemme hvilke nye enheter de ønsker å tilhøre?

BEGRUNNELSE:

I Politisk kvarter fredag 18. februar fremførte kommunalministeren et resonnement rundt tvang, lokalt selvstyre, om å legge stor vekt på folkeavstemning og manglende interesse av å lytte til kommuner som ikke vil tilbake til sine gamle fylker, som svikter i alle ledd. At fylkene selv skal få bestemme understrekes som fundamentalt viktig. Hva kommunene ønsker besvares med indignasjon. Senterpartiet lovet aldri samme lokale selvstyre for kommunene. Betydningen av tvang henger derfor nøye sammen med hva Senterpartiet er for og imot.

Det er et betydelig fremskritt at vi går fra å bruke tvang, til at de selv kan velge fremtid, fastslår kommunalministeren avslutningsvis i Politisk kvarter. Likevel ønsker han å tvinge kommunene til å ikke kunne velge sin fremtid.

På den ene siden har vi en kommunalminister som understreker viktigheten av å lytte til hva man ønsker lokalt. 17. februar fikk vi resultatet av folkeavstemning om oppløsning av Innlandet. Den viser at 50,7 prosent av befolkningen ønsker å oppløse fylket og at man går tilbake til Hedmark og Oppland som selvstendige fylker. Avstemningen forteller oss at innbyggerne er delt på midten. Det er likevel nok til at kommunalministeren går langt i å si at dette må vektlegges sterkt. Folkes vilje bør følges.

På den andre siden er det mindre viktig hva kommunene ønsker i dette. Ministeren fastholder lett irritert at det er helt naturlig at alle kommunene naturligvis au-

tomatisk skal innfinne seg med at de går tilbake til enheter som per dags dato ikke lenger eksisterer. Lokaldemokratiet skal opplagt tillegges stor vekt, sier ministeren, etterfulgt at et stort «men». Konsekvensene for andre vil telle mye. Resonnementet legger opp til at konsekvensen med at eksempelvis Alta vil velge seg Troms er mye mer betydelig i omfang enn oppløsning av hele Troms og Finnmark. Det skal man merke seg.

Det er igjen viktig å understreke at Hedmark og Oppland ikke lenger eksisterer som fylker. Det samme gjelder for Telemark, Vestfold, Østfold, Buskerud, Troms, Akershus og Finnmark. Enhetene hører enn så lenge til fortiden. Likevel er det opplagt hvor kommunene havner.

På bakgrunn av dette håper jeg at kommunalministeren kan vi oss et svar som ikke levner noe tvil om hva tvang betyr for Senterpartiet.

Svar:

Regjeringen legger til rette for at tvangssammenslåtte fylkeskommuner skal kunne deles, dersom fylkestingene fatter vedtak om dette. Det er forståelig at prosessene i fylkene med å vurdere deling, har ført til diskusjoner om fylkestilhørighet i enkeltkommuner.

Søknader fra fylkeskommuner om deling skal være skriftlig og begrunnet, og må inneholde forslag til nye fylkesgrenser, jf. inndelingsloven § 8. Forslaget til nye grenser må ta utgangspunkt i grensene til dagens fylkeskommune, og skissere hvor grensen mellom de nye fylkeskommunene skal gå. Det må fremgå hvilket fylke den enkelte kommune skal tilhøre. Regjeringen vil legge søknadene fra fylkestingene til grunn for proposisjonen om deling av fylkeskommuner, som skal fremmes for Stortinget til våren. Fylkeskommunene er i sluttfasen av sin behandling av delingsspørsmålet, og departement-

et vil motta eventuelle søknader innen søknadsfristen 1. mars (Viken har fått utsatt frist til 8. mars).

Jeg kan ikke nå forskuttere behandlingen av ev. søknader om endret fylkestilknytning for enkeltkommuner i etterkant av ev. deling av fylkeskommuner. Kommunestyrets vurderinger vil bli tillagt betydelig vekt ved behandlingen av ev. søknader om fylkesbytte. Men endringer i fylkestilknytningen for enkeltkommuner får også konsekvenser for både fylkeskommunene og de øvrige kommunene i fylkene, i både det fylket som mister og det

fylket som mottar en ekstra kommune. Fylkestilhørighet kan også ha betydning for inndeling i valgdistrikter ved stortingsvalg og mandatfordelingen i Stortinget. Også slike konsekvenser vil bli vurdert.

Ut fra helhetlige avveininger av slike ulike hensyn, har behandlingen av tidligere søknader om fylkesbytte gitt ulike utfall: Søknader fra noen kommuner har blitt imøtekommet, mens søknader fra andre kommuner har blitt avslått.

SPØRSMÅL NR. 1320

Innlevert 18. februar 2022 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa

Besvart 25. februar 2022 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

Vil regjeringa oppretthalda Solbergregjeringa si avgjerd om å privatisera drift, vedlikehald og utvikling av store delar av IKT-systema i Forsvaret?

GRUNNGJEVING:

I januar 2021 offentliggjorde Forsvarsmateriell (FMA) konkurransen om anskaffing av strategisk partner innan IKT-leveransar. Dette er ein anskaffingsmåte der leverandørane er med på å avgjera kva for tenester og varer sektoren skal kjøpa.

Det framgår av konkurransegrunnlaget og den påfølgande dialogen med dei nå tre førehandskvalifiserte leverandørane at forsvarssektoren er i ferd med å inngå ein avtale med eit privat selskap for å drifta, vedlikehalda og utvikla IKT-plattformer for alle relevante formål i Forsvaret, inkludert kommando og kontroll, forvaltning, logistikk, kontorstøtte, samhandling og digitalisering.

Programmet blir omtalt som Militær anvendelse av skytjenester (MAST), men omfattar langt meir enn innkjøp av ein plattform for Forsvarets system. Det skal bli inngått ein avtale med ein strategisk partner som skal vera ein integrert del av Forsvarets verksemd. Den strategiske partnaren er planlagt å vera ein rådgivar og bidragsytar i militære øvingar og operasjonar i heile krisespekteret.

Det blir berre unntaksvis stilt krav om at tilsette hos den strategiske partnaren og underleverandørar skal vera norske statsborgarar, som er sikkerheitsklarerte og lokalisert i Noreg. Det blir lagt opp til at over 600 årsverk skal bli overdratt frå forsvarssektoren til ein privat aktør.

Svar:

Hurdalsplattforma legg til grunn ei brei modernisering av heile Forsvaret. I løpet av den komande perioden er det avgjerande at Hæren utviklar seg vidare til å bli ein moderne landstyrke. Spesialstyrkane skal tilførast utstyr for ytterlegare å auke evna til militære spesialoperasjonar, medrekna kampen mot internasjonal terror. Heimevernet må moderniserast som ein territoriell styrke med lokalkunnskap og nærvær over heile landet. Regjeringa vil modernisere Forsvaret gjennom investering i nye, moderne plattformer til både Hæren, Sjøforsvaret og Luftforsvaret, og auka Forsvarets evne til å handtera truslar i det digitale rom.

Alle desse kapasitetane er høgt digitaliserte og investeringane i moderne materiell vil vere fånnytt utan gjennomgåande IKT-støtte, både med tanke på materiell, teknologi og kompetanse. Moderne kapasitetar krev ein robust og trygg digital grunnmur kapasitetane kan byggjast og operere på, og moderne kommunikasjonsnettverk som knyt saman styrker og kapasitetar over heile landet, i heile vårt ansvars- og interesseområde og med våre allierte.

Investeringsverksemda innanfor IKT-området er utfordrande. IKT-området er kompetansekreivjande, prega av hurtig utvikling og har avhengigheter til mange av dei store investeringstiltaka i Forsvaret. Program MAST og program Mime vart difor etablert for å leggje grunnlaget for ei meir heilskapleg styring og gjennomføring av investeringane på prioriterte deler av IKT-området. Program MAST skal i perioden fram til 2028 bidra til å modernisera og styrke grunnmuren i Forsvarets IKT, og syte for at

IKT-tenester og naudsynt digitalisering blir understøtta gjennom ei modernisering av Forsvaret sine IKT-plattformer. Dette skal skje gjennom tiltak knytt til økt operativ effekt, blant anna gjennom moderne IKT-materiell, og gjennom etablering av ein ny operasjonsmodell for IKT i Forsvarssektoren.

Ny IKT-operasjonsmodell for Forsvarssektoren, slik den er beskrive, legg til grunn ei etablering av eit strategisk samarbeid med ein nasjonal næringslivspartner som skal frigjera deler av Forsvarets ressursar til dei oppgåver som berre kan, og fremdeles skal, gjerast av Forsvarets eige personell, og samstundes gje tilgang til den kompetanse og teknologiske utvikling industrien er ledande på. Ei slik fokusering av Forsvarets IKT-personell mot den spisse enden er naudsynt for å gjera det mogleg å henta ut effektane av dei moderne plattformene Forsvaret investerer i og for å sikre at Forsvarets nye og høgteknologiske plattformer og kapasitetar har tilgang til digital infrastruktur for å kunne samvirke best mogleg.

Regjeringa har førebels ikkje teke stilling til ei utsetjing av IKT-verksemda i Forsvaret. Regjeringa vil vurdera og ta stilling til anbefalingane knytt til ein strategisk partner på IKT, og eventuelt graden av utsetjing av Forsvarets IKT-verksemde, når desse blir fremja for avgjersle. Omfanget av ein eventuell avtale med strategisk partner

innan dei ulike områda av Forsvaret sin IKT, og omfanget av dei organisasjonsmessige endringane som uansett må gjerast for å betra ressurs situasjonen innan drift, forvaltning og vidareutvikling av Forsvaret sin IKT, er ikkje fastsett.

For å ivareta arbeidstakaranes rettigheter på ein god måte i den komande omorganiseringa er det inngått ei omstillingsavtale for programma MAST og Mime mellom dei partane det gjeld frå arbeidstakarorganisasjonane i Forsvaret og Forsvarsmateriell. Avtalen sikrar og regulerer utøvinga av partsrettighetane i omstillingsprosessen, og gjer rammevilkåra for omstillinga. Arbeidstakarorganisasjonane, Forsvaret og FMA er partar i omstillinga, og har fullmakt til å forhandle, drøfte og sikre informasjonsflyt innanfor rammene av hovudavtalen i staten.

Regjeringa meiner det er naudsynt å vidareføre den satsinga som er sett i verk på vidareutvikling av IKT-området i Forsvaret, og strategisk samarbeid med NATO, allierte, næringslivet og andre statlege aktørar vil være naudsynt for å lykkast. Regjeringa har førebels ikkje teke stilling til spørsmålet om utsetjing av deler av Forsvarets IKT-verksemde, men vil vurdera dei anbefalingar som blir fremja for behandling i regjeringa i tråd med vanlege rutinar.

SPØRSMÅL NR. 1321

Innlevert 16. februar 2022 av stortingsrepresentant Guri Melby

Besvart 28. februar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Mener utenriksministeren det var en klok prioritering å redusere Solberg-regjeringens forslag til støtte for land som Ukraina i dette statsbudsjettet med 128 mill. kroner, og vil utenriksministeren reversere kuttet og heller øke bistanden til Ukraina og andre tidligere sovjetrepublikker i revidert nasjonalbudsjett 2022?

BEGRUNNELSE:

Noe av det første den nye regjeringen gjorde etter at de tiltrådte var å komme med sitt tilleggsnummer til statsbudsjettet fremmet av statsminister Erna Solberg. I det tilleggsnummeret kuttet regjeringen Støre 128 millioner kroner fra regionbevilgningen til Europa og Sentral-Asia for å omprioritere til andre formål. Ukraina er ett av flere land som mottar støtte over denne bevilgningen.

Svar:

I uken som har gått siden representanten Melby stilte sitt spørsmål, har situasjonen i Ukraina endret seg dramatisk. Norge fordømmer på det sterkeste Russlands militære angrep på Ukraina. Angrepet er et alvorlig brudd på folkeretten og får dramatiske konsekvenser for befolkningen i Ukraina. Norge står sammen med våre allierte og FN i kravet om at Russland umiddelbart stanser angrepet og søker en fredelig løsning. Russiske myndigheter har det fulle og hele ansvaret for det som er et tidsskille for Europa og en ny tid i europeisk sikkerhet.

Jeg vil understreke vår solidaritet med det ukrainske folk. Deres ønske om frihet og deres rett til å bestemme over egen tilknytning, er helt grunnleggende prinsipper i et fritt og fredelig Europa. De har vår fulle støtte.

Russlands krigshandlinger fører til store sivile tap og lidelser, ødelegger grunnleggende infrastruktur og driver mennesker på flukt. Regjeringen øker derfor vår humanitære bistand i forbindelse med Ukraina-krisen til inntil to milliarder kroner.

De humanitære behovene vil bli store og omfattende i Ukraina og få store konsekvenser for nabolandene som mottar flyktninger. Den ekstraordinære bistanden til Ukraina støtter de humanitære aktørenes arbeid for de mest sårbare, inkludert barn. Midlene går til FN, Røde Kors-systemet og norske humanitære organisasjoners innsats i Ukraina, og til nabolandene som mottar flyktninger. Støtten er fleksibel, slik at aktørene til enhver tid kan planlegge for innsats der behovene er størst.

Sammen med andre medlemmer av FNs sikkerhetsråd ba Norge 27. februar om et hastemøte i Sikkerhetsrådet for å diskutere situasjonen i Ukraina.

Norge har gitt betydelig politisk og økonomisk støtte til Ukraina siden 2014. Vi har de siste årene støttet Ukraina med om lag 200 millioner kroner i året, inkludert

humanitær bistand. Samlet støtte til Ukraina ville etter planen ligge på dette nivået også i 2022, selv med reduksjonen av kap. 159, post 71 Europa og Sentral-Asia. La med understreke at regjeringen hele veien har opprettholdt planene for norsk bistand til Ukraina. Reduksjonen i «sekkeposten» 159.71 Europa og Sentral-Asia fra 776,1 millioner kroner til 656,6 millioner kroner ville ikke berørt Ukraina. Men når situasjonen på bakken endrer seg må norsk bistand også endres. Som nevnt har regjeringen frigjort to milliarder kroner til nødhjelp og for å avhjelpe flyktnings situasjonen.

Som følge av krigen som nå pågår i Ukraina, gjennomgår vi nå innretningen av den norske langsiktig bistanden til Ukraina – utover den humanitære støtten. I den nåværende situasjonen er det mest aktuelt med humanitær bistand, men vi er i løpende kontakt med våre prosjektpartnere, andre givere og multilaterale organisasjoner for å vurdere hvordan vi best kan støtte Ukraina i tiden framover.

SPØRSMÅL NR. 1322

Innlevert 20. februar 2022 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 24. februar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Siden regjeringen ikke virker å ha planer om å gi tilbake mer enn små deler av de ekstraordinære inntektene staten har fått fra skyhøye strømpriser, betalt av husholdninger, næringsliv og mer, kan statsråden redegjøre for om disse pengene istedenfor vil brukes til å bygge vesentlig ny kraftproduksjon, slik at Norge får et større kraftoverskudd, og dermed i større grad frakobles/beskyttes fra slike skyhøye strømpriser i framtiden?

BEGRUNNELSE:

Staten drar inn milliarder i ekstra inntekter fra folk flest, næringsliv, idrettslag, frivillige og mer; en form for gigantisk ekstraskatt pga. skyhøye strømpriser. De høye strømprisene skyldes flere årsaker, men drives i størst grad av Norges tilknytning til det europeiske kraftmarkedet og knapphet på kraft, og høye kull, gass og CO₂ priser. Større overskudd av kraft i Norge vil kunne redusere prispåvirkningen fra Europa.

Regjeringen har gitt deler av ekstraintektene tilbake til husholdningene, men mesteparten gis ikke tilbake, og

er som en form for stor ekstraskatt å regne. Hvis ikke regjeringen vil gi pengene tilbake, vil regjeringen da bruke pengene, f.eks. via Statkraft, til å bygge stor ny ekstra kraftproduksjon, for å øke kraftoverskuddet, og som potensielt kan redusere eventuell påvirkning fra framtidige høye europeiske priser.

Svar:

Regjeringen har gjennomført omfattende tiltak for raskt å avhjelpe situasjonen med ekstraordinære strømpriser denne vinteren. Bevilgingen til den midlertidige strømstøtnadsordningen til husholdningene er drøyt 9 mrd. kroner. I tillegg har vi redusert el-avgiften (2,9 mrd. kroner), økt bostøtten (1,4 mrd. kroner), økt støtten til studenter (470 mill. kroner), økt støtte til kommunene for å dekke økt utbetaling av sosialhjelp (400 mill. kroner) og økt støtten til enøktiltak gjennom Enova (100 mill. kroner til energitiltak som kan gi lavere strømgeregninger i kommunale boliger). Vi har også foreslått egne støtteordninger for jordbruks- og veksthusnæringen (500 mill. kroner) og

til idrettslag og frivillige organisasjoner (250 mill. kroner). Dette er gjennomført i løpet av få måneder.

Regjeringen har varslet at vi nå går grundig gjennom erfaringene fra årets kraftsituasjon. Vi vil vurdere risikoen for at liknende situasjoner kan oppstå igjen, og hvilke tiltak som kan være aktuelle for å sikre norske forbrukere mer forutsigbare kraftpriser. Samtidig må vi arbeide for en langsiktig utvikling i kraftforsyningen som bevarer det gode utgangspunktet Norge har hatt i mange år.

Regjeringen har nå satt ned en energikommisjon. Kommisjonen skal kartlegge energibehovene og foreslå økt energiproduksjon. Videre skal kommisjonen vurdere hva som er de grunnleggende dilemmaene i norsk energipolitikk fram mot 2030 og 2050, og hvordan ulike politiske valg kan påvirke den langsiktige utviklingen i norsk kraftforsyning.

Parallelt med kommisjonens utredninger vil Regjeringen fortsette arbeidet med å legge til rette for ny kraftproduksjon.

SPØRSMÅL NR. 1323

Innlevert 18. februar 2022 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 28. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

I 2020 ble det klart at det ikke var mulig å innføre to tog i timen på Trønderbanen mellom Melhus og Steinkjer i 2024, slik målet var. Jernbanedirektoratet og Bane NOR anbefaler at to tog i timen på Trønderbanen innføres fra desember 2027. 14 nye hybridtog – såkalte bimodale tog fases nå inn på Trønderbanen. Når halvtimesfrekvens innføres i 2027 vil det det være behov for ytterligere 8 togsett.

Er det lagt planer for anskaffelse av disse, evt. ta vare på gamle togsett, slik at utstyret er på plass i 2027?

Svar:

To tog i timen på hele Trønderbanen fra desember 2027 innebærer behov for flere togsett, men ikke åtte, som stortingsrepresentanten nevner i sitt spørsmål. Jernbanedirektoratets utredninger viser at tilbudsforbedringen vil øke behovet for togsett fra 8 til 12 på Trønderbanen. Innføringen av det nye togtilbudet må dessuten ses i sammenheng med elektrifiseringen av banestrekningene Trondheim-Stjørdal, Hell-Riksgrensen og Stavne-Leangen innen utgangen av 2024. Dette gir større fleksibilitet i fordelingen av togmateriell. Jernbanedirektoratet, sammen med Bane NOR, Norske tog og togoperatøren på de berørte strekningene, ser nå på denne fordelingen med sikte på å kunne realisere det nye togtilbudet fra desember 2027.

SPØRSMÅL NR. 1324

Innlevert 18. februar 2022 av stortingsrepresentant Seher Aydar

Besvart 25. februar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

LO i Vesterålen har sendt et brev til regjeringen der de ber om at Nordlandssykehuset må instrueres om å gå tilbake

til avtalen med UNN Harstad som gir overgrepsutsatte i Lofoten og Vesterålen mulighet til å bruke overgrepsmot-taket i Harstad.

Vil helseministeren etterkomme dette kravet?

BEGRUNNELSE:

Nordlandssykehuset har valgt å si opp avtalen med overgrepsmottaket på UNN Harstad som gir folk som bor i Lofoten og Vesterålen mulighet til å reise dit for raskest mulig oppfølging etter overgrep. Avtalen blir sagt opp som et rent sparetiltak. Det vil bety at mennesker som er blitt utsatt for overgrep i Vesterålen og Lofoten må reise 300 km til Bodø og vil være avhengig av rutefly. Politiet sier dette om saken til NRK Nordland:

«Politiet opplever at det vil være utfordrende å bare ha ett overgrepsmottak i dekningsområdet til Nordlandssykehuset, noe vi i all hovedsak begrunner med at det vil kunne gå ut over rettsikkerheten til de involverte samt at det vil kunne bli enda mer belastende for de fornærmede og vi frykter også at det vil føre til færre anmelder.

I saker hvor det er aktuelt å fremstille personer for overgrepsmottaket er det viktig av hensyn til bevisene at disse sikres så fort som mulig. Tidsnære bevis vil som regel ha stor vekt når de skal vurderes og veies av retten. En del biologisk materiale er av flyktig art, og forvitres etter hvert som tiden går. For politiet framstår som lite verdig å la fornærmede måtte avstå fra å gjøre seg ren, eller bytte klær etter et overgrep fordi man ikke kommer til overgrepsmottaket innen rimelig tid. Dersom det går flere dager til man kan får gjort de nødvendige medisinske undersøkelsene vil dette bli svært krevende for de fornærmede.»

Dette sparetiltaket fra Nordland sykehus vil gjøre at mennesker som har gjennomgått overgrep i Vesterålen og Lofoten må reise 300 km for å få medisinsk og rettsmedisinsk bistand og altså svekke rettsikkerheten til overgrepsutsatte i dette området.

Svar:

Nordlandssykehuset HF har nylig vurdert å avslutte et samarbeid med Universitetssykehuset Nord-Norge HF (UNN) om bruk av overgrepsmottak i Harstad, med virkning fra sommeren av. Omleggingen var begrunnet i helseforetakets vanskelig økonomiske situasjon. Samtidig forsikret Nordlandssykehuset HF at det fortsatt skal være en god ivaretagelse av tilbud til overgrepsutsatte, men da lagt til mottaket i Bodø.

Jeg er kjent med at Helse Nord RHF denne uken har besluttet å finansiere funksjonen ved overgrepsmottaket ved UNN Harstad, slik at tilbudet kan opprettholdes. Pasienter fra Nordlandssykehusets opptaksområde i Lofoten og Vesterålen skal således fortsatt ha mulighet til å benytte seg av mottaket i Harstad.

Overgrepsmottak er svært viktig for å ivareta personer som har vært utsatt for overgrep, både helsemessig og rettsikkerhetsmessig. Jeg konstaterer at den aktuelle saken representanten Aydar tar utgangspunkt i for sitt spørsmål, har funnet sin løsning innad i helseregionen.

SPØRSMÅL NR. 1325

Innlevert 18. februar 2022 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 28. februar 2022 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Det er bred politisk enighet om at maritim næring er viktig for et grønnere samfunn, da sjøtransporten kan flytte mye gods med svært reduserte klimagassutslipp sammenlignet med veitransport. Samtidig har kostnadene for rederiene økt betydelig, bl.a. har CO₂-avgiften for sjøtransport økt med 28 %, og tilskuddsordningen er svekket.

Vil statsråden ta initiativ til å bedre rammevilkårene for kystrederiene gjennom justeringer i rederiskatteordningen, sjømannsfradraget og tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk?

Svar:

Maritim næring er en viktig hjørnestein i mange norske lokalsamfunn, og bidrar til verdiskaping og arbeidsplasser i hele landet. Norge har et mål om å halvere klimagassutslippet fra innenriks sjøfart og fiske innen 2030, og regjeringen har satt grønn skipsfart høyt på sin dagsorden. Regjeringen har også en ambisjon om at mer gods skal fraktes på sjøen.

Tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk er et av våre viktigste skipsfartspolitiske virkemidler. Å styrke tilskuddsordningen for sysselsetting har derfor vært en viktig prioritet for regjeringen. Vi har videreført tilskuddsmodellen for NIS lasteskip i utenriksfart, og økt makstaket fra 189 000 kroner til 220 000 kroner per sysselsatt i

alle tilskuddsmodeller, med unntak av tilskuddsmodellen for NIS generell, hvor vi videreførte taket på 26 %. I tilleggsproposisjonen økte vi bevilgningen til ordningen med 227 mill. kroner i 2022, sammenlignet med budsjettforslaget som lå til grunn i Prop 1 S.

I Hurdalsplattformen fremgår det at regjeringen har en ambisjon om å styrke tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk. Å øke makstaket i tilskuddsordningen har vært et steg for å oppfylle ambisjonen.

Jeg har forelagt de delene av spørsmålet som gjelder rederiskatteordningen og sjømannsfradraget for finansministeren, som er konstitusjonelt ansvarlig for disse ordningene. Han har følgende svar på spørsmålet:

«Å sikre en sterk, bærekraftig maritim næring er viktig for Regjeringen. Det er et mål å få mer trafikk over fra vei til sjø av miljømessige grunner.

Det særskilte fradraget for sjøfolk («sjømannsfradraget») kan gis til sjøfolk som har sin hovedbeskjeftigelse til sjøs på «skip i fart» i minimum 130 dager i inntektsåret. Sjøfolk som oppfyller vilkårene for sjømannsfradrag, har krav på et eget fradrag på 30 prosent av inntekten. Fradraget har en øvre grense på 83 000 kroner i 2022. Fradraget ble økt fra 80 000 kroner i 2022-budsjettet etter forslag fra regjeringen i Prop. 1 LS (2021–2022) Tillegg 1.

SPØRSMÅL NR. 1326

Innlevert 14. februar 2022 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 3. mars 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

I dag er det slik at kraftprodusenter ikke inngår langsiktige kontrakter for kjøp av kraft med andre enn kraftkrevende industri. Dette skyldes at dersom de inngikk en slik avtale med husholdninger så ville det ved beskatning blitt verdsett til spot-prisen, og ikke kontraktsprisen slik det er for de lange kontraktene.

Kan statsråden redegjøre for de økonomiske konsekvensene, og evt. andre konsekvenser, av å endre dette slik at produsenter også kan inngå langsiktige kontrakter med andre, og mindre volum, enn industrien?

Svar:

Denne regjeringen er opptatt av at norsk industri og norske forbrukere skal ha tilgang på rimelig norsk kraft. Strøm er et nødvendighetsgode, som vi har som følge av

Rederiskatteordningen skal sikre konkurransedyktige vilkår for en internasjonalt konkurranseutsatt næring. Den innebærer at aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper som oppfyller nærmere fastsatte vilkår og velger å tre inn i ordningen, ikke beskattes for nærmere definerte skipsfartsinntekter. Rederiskatteordningen inneholder bestemmelser om hva slags eiendeler og hva slags virksomhet som er tillatt innenfor ordningen.

Rederiskatteordningen er ikke et egnet virkemiddel for å kompensere for mulige ulemper ved å drive skipsfartsvirksomhet innenriks i Norge. Det kan være krevende å få gjennomslag hos EFTAs overvåkingsorgan (ESA) for endringer i ordningen som har andre formål.

Finansdepartementet sendte et forslag til endringer i rederiskatteordningen på høring 24. september 2021. Forslaget åpner for at selskaper innenfor rederiskatteordningen får adgang til å drive visse typer skipsfartsrelatert virksomhet som i dag ikke er tillatt innenfor ordningen (delt virksomhet), uten å måtte tre ut av ordningen. Formålet er blant annet at selskaper innenfor ordningen skal få større fleksibilitet, ved at fartøyer kan benyttes til aktiviteter som etter dagens regler ikke er tillatt. Dette kan få betydning blant annet for rederier med kystfart. Høringsfristen var 7. januar 2022, og Finansdepartementet arbeider for tiden med å følge opp høringen.»

kloke valg de før oss har tatt. Denne arven ønsker vi å ta videre, og har varslet flere grep som vil kunne sikre rimelig kraft også fremover.

På grunn av de ekstraordinære strømkostnadene har vi innført støtteordninger med mål om å hjelpe husholdningene med regningen, slik at det blir litt mindre vanskelig. Regjeringen har og i vårt første statsbudsjett redusert elavgiften med 47 pst. i vintermånedene januar–mars, og 9 pst. resten av året, sammenlignet med 2021 (prisjustert).

Vannkraften er en felles ressurs. Den ekstraordinære avkastningen (grunnrenten) fra vannkraften kommer både vertskommuner, eierkommuner og staten til gode. Både skatteregler og eierskap bidrar til dette. Gjennom grunnrenteskatt sikrer vi fellesskapet en høyere andel av grunnrenten uten å svekke selskapenes insentiv til å gjøre lønnsomme investeringer. Disse inntektene er viktige for å finansiere gode tilbud for folk lokalt i hele landet.

Jeg er enig i at de svært høye prisene på strøm som har vært den siste tiden rammer den norske forbrukeren hardt. Med dagens høye prisnivå er det særlig viktig at forbrukerne får god informasjon som grunnlag for å ta bevisste valg om strømvtaler. Kunder som har en økonomi som ikke tåler store svingninger i strømprisene bør ha mulighet til å tegne forsikring gjennom reelle fastprisavtaler som er forståelige og lette å skille fra avtaler med variabel pris i strømselskapenes markedsføring.

Erfaringene fra denne vinteren kan føre til at flere strømleverandører markedsfører fastprisavtaler, og at flere forbrukere vurderer slik prissikring. Regjeringen vil også gå grundig inn i dette, for å se om det finnes politiske grep eller regelendringer som kan gjøres for å legge til

rette for dette i enda større grad enn i dag. Regjeringen ønsker at fastprisavtaler skal være et reelt alternativ for norske husholdninger. Det er også en god vei å gå når det gjelder å gjøre det enklere og mer oversiktlig for forbrukeren å navigere i strømmarkedet. En forutsetning for at konkurransen i markedet skal fungere, er at folk greier å sette seg inn i de ulike prisene på en enkel måte. Her jobber og regjeringen for å se på om det kan gjøres grep som kommer forbrukeren til gode.

Det er et mål for denne regjeringen at norske forbrukere også fremover skal ha tilgang på rimelig norsk kraft, og vi vil følge opp og se om det er flere grep regjeringen kan gjøre for å bidra til dette.

SPØRSMÅL NR. 1327

Innlevert 18. februar 2022 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 28. februar 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hva gjør regjeringen for å sikre seg at Telenors salg av Telenor Myanmar ikke bidrar til at sensitiv kundeinformasjon relatert til mer enn 18 millioner abonnenter ikke havner i hendene på militærregimet i landet og dermed risikerer å bidra til undertrykkelse av folket i Myanmar, og vil regjeringen sikre at sletting av historiske metadata stilles som et absolutt krav for salget?

Svar:

Det som skjer i Myanmar er helt forferdelig, i første rekke for lokalbefolkningen.

Telenor viser til at det ikke finnes noen gode løsninger, og selskapet har måttet velge mellom alternativer som alle kan innebære alvorlige konsekvenser. Telenor gir uttrykk for at selskapet ikke kan drive under et regime som innebærer å bryte med selskapets verdier, internasjonal lov og menneskerettigheter. De kan heller ikke utsette ansatte for fare ved ikke å respondere på ordrer eller lokal lov. Nylig opplyste Telenor også om at selskapets ledende ansatte, deriblant en nordmann, nektes utreise av militærjuntaen.

Som eier har staten klare forventninger til selskapenes arbeid med ansvarlig virksomhet, som også gjelder menneskerettigheter. Siden kuppet i februar 2021 har departementet, og også jeg, som forvalter statens aksjer

i Telenor, hatt flere møter med Telenor om situasjonen i Myanmar. I dialogen har jeg selv stilt en rekke spørsmål til Telenor om selskapets vurderinger og avveininger av de ulike alternativene. Jeg har blant annet stilt spørsmål om hvordan hensynet til kunder og selskapets ansatte på best mulig måte kan ivaretas gitt situasjonen, og vært opptatt av at selskapet løpende vurderer alternativene.

Det er imidlertid ikke staten som eier som skal ta stilling til hvordan selskapet best mulig skal håndtere situasjonen i Myanmar. Det statlige eierskapet forvaltes innenfor rammene som fremgår av selskapslovgivningen og eierskapsmeldingen (Meld. St. 8 (2019-2020)). Rollefordelingen mellom eier og selskap innebærer at det er styret og ledelsen i Telenor som har ansvaret for driften av selskapet, og som må vurdere og beslutte hvordan den meget krevende situasjonen i Myanmar skal håndteres, herunder vurdere rammene for et salg av virksomheten.

SPØRSMÅL NR. 1328**Innlevert 18. februar 2022 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 25. februar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for å legge frem dagens tall for sykehuskøene, hvordan utviklingen i sykehuskøene har vært de siste ti årene, samt legge frem oppdaterte tall for sykehuskøene offentlig hver måned?

BEGRUNNELSE:

Det finnes i dag ikke noe offentlige tall på hvor mange mennesker som står i sykehuskø. Utviklingen i sykehuskøene er en viktig indikator på hvor stort press det er på det offentlige helsevesenet og hvor stort behovet for ressurser er.

Spørsmålsstiller mener derfor det vil være praktisk både for parlamentarisk arbeid, og for folket generelt, å vite hvor mange som står i sykehuskø og hvordan sykehuskøen utvikler seg.

Svar:

Helsedirektoratet publiserer tall for antall personer i helsekø (antall ventende pasienter) i spesialisthelsetjenesten månedlig. Direktoratet publiserer også oppsumerte tall per tertial og årlig.

Tallene publiseres på Helsedirektoratets nettsider, se <https://www.helsedirektoratet.no/statistikk/statistikk-fra-npr/ventetider-og-pasientrettigheter>. Tall for antall ventende pasienter ligger under fanen «Henvisninger». Tidsserien strekker seg tilbake til 2012.

For øvrig vil jeg presisere at helsekø/antall ventende pasienter i seg selv ikke er et godt mål på tilgjengelighet til spesialisthelsetjenesten. Gjennomsnittlig ventetid til helsehjelp er etter min vurdering et bedre mål, da det for enkeltpasienten er ventetiden til utredning/behandling som er avgjørende. Antall ventende er et øyeblikkstill som først og fremst sier noe om størrelsen på etterspørselen etter utredning/behandling på et gitt opptellingspunkt. Isolert sett forteller dette målet ingenting om hvor vidt ventelisten er problematisk, med lange ventetider etc.

SPØRSMÅL NR. 1329**Innlevert 18. februar 2022 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 23. februar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Kan jeg be om å få bakgrunnen for hvordan man har kommet fram til dette tallet, og kostnaden for å produsere strøm delt opp i henholdsvis vannkraft fra småkraftverk, annen vannkraft, vindkraft, solkraft og andre produksjonsmåter som måtte ligge inne i beregningen av snittprisen?

BEGRUNNELSE:

OED beregner snittprisen for å produsere strøm til 11,57 øre for 2022, den såkalte konsesjonskraftprisen.

Svar:

Eiere av større vannkraftverk som har fått konsesjon etter vannfallrettighetsloven og vassdragsreguleringsloven plikter å avstå en andel av kraften som produseres til kommunene som er berørt av kraftutbyggingen. Den opprinnelige hensikten med slik konsesjonskraft var å sikre berørte utbyggingskommuner kraft til alminnelig forsyning til en rimelig pris. I dag er konsesjonskraften et økonomisk gode.

Olje- og energidepartementet fastsetter årlig en pris på konsesjonskraften basert på beregninger gjort av Norges vassdrags- og energidirektorat. Konsesjonskraftprisen beregnes på bakgrunn av kostnadene i et representativt utvalg av større vannkraftverk, satt i drift fra og med 1960,

fordelt over hele landet. Ved den årlige utregningen av prisen innhentes elementer som driftskostnader, eieendomsskatt, betalt konsesjonsavgift og avskrivninger for de utvalgte kraftverkene. Basert på de innhentede tallene beregnes en gjennomsnittlig selvkost for kraftverkene, også kalt produksjonskostnaden for kraft.

Vannkraft fra småkraftverk, vindkraft, solkraft eller andre produksjonsmåter er ikke omfattet av ordningen for konsesjonskraft. Disse produksjonskostnadene er derfor ikke med i beregningsgrunnlaget for konsesjonskraftprisen.

SPØRSMÅL NR. 1330

Innlevert 18. februar 2022 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 1. mars 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hva vil helseministeren foreta seg for å sikre at flere ALS-rammede og andre pasientgrupper får delta i utprøvende behandlinger av nye legemidler?

BEGRUNNELSE:

I 2022 får 600 ALS-rammede i Europa muligheten til å delta i utprøvende behandling i studien AMX0035 (Sodium phenylbutyrate og Tudca). I Sverige deltar fem ALS-pasienter via Karolinska instituttet, mens det er ingen norske pasienter som har fått mulighet å delta i studien.

Spørsmålsstiller har blitt kontaktet av ALS-Foreningen Alltid Litt Sterkere som har prøvd å påvirke at også norske ALS-pasienter skal få delta i studien uten å lykkes.

Tidligere helseminister Bent Høie uttalte ved flere anledninger at det skulle legges bedre til rette for at ALS-pasienter kan delta i utprøvende behandlinger, uten at det har blitt gjort reelle endringer som øker muligheten for å delta i slike studier. Det rammer norske ALS-rammede hardt, fordi håp betyr enormt mye for ALS-syke og håpet kommer gjennom å få prøve ut nye medisiner.

Foreningen har et sterkt ønske om at deres medlemmer skal få muligheten til å prøve ut medikamentene i den nye europeiske studien via ordningen Compassionate use program, og jeg ønsker svar fra helseministeren på hva hun vil gjøre for at også norske pasienter får delta i studien AMX0035.

Svar:

Utprøvende behandling er ønskelig og nødvendig for å utvikle behandlingstilbudet i den offentlige helsetjenesten. Slik behandling skal som hovedregel tilbys gjennom kliniske studier. Regjeringen stiller seg bak innhold og retning i handlingsplanen for kliniske studier og følger opp

planen blant annet gjennom oppdragsdokumentene til de regionale helseforetakene.

Jeg deler engasjementet for flere behandlingstilbud for pasienter med ALS. Landets første nasjonale forskningssenter for klinisk behandling, Neuro-SysMed, mottar 160 millioner kroner over en åtteårsperiode i øremerkede midler fra Forskningsrådet. Dette vil ha stor betydning for forskning innen hjernehelseteområdet. ALS er blant de prioriterte tilstandene.

Det pågår en stor nasjonal studie på ALS, kalt NO-ALS, finansiert gjennom Program for klinisk behandlingsserier i spesialisthelsetjenesten. Studien ledes av Helse Bergen. Studien skal se på effekten av to legemidler for ALS og skal rekruttere 180 pasienter. Formålet er å undersøke om en kombinasjonsterapi kan forsinke sykdomsutviklingen, øke overlevelse og bedre livskvaliteten ved ALS.

Stortingsrepresentanten viser til en spesifikk studie som blant annet skal rekruttere pasienter fra Sverige. Hvorvidt det er aktuelt med deltakelse fra norske pasienter må være basert på en faglig vurdering fra behandlende lege. Det vil blant annet bero på en vurdering av om pasienten oppfyller inklusjonskriteriene til studien og om pasienten ønsker og er i stand til å delta i en klinisk studie i utlandet. Henvisning av pasienter til kliniske studier i utlandet kan være komplisert fordi det må inngås egne avtaler for hver studie mellom henvisende sykehus og sykehus som gjennomfører studien. Slike avtaler fungerer som garanti for at henvisende sykehus dekker kostnader ved eventuelle komplikasjoner. Det kan også være vanskelig for henvisende lege å vurdere kvaliteten på kliniske studier i utlandet. I den nasjonale handlingsplanen for kliniske studier er det derfor foreslått å etablere en felles praksis for henvisning av voksne pasienter til kliniske studier i utlandet.

Stortingsrepresentanten viser til et ønske om å prøve ut legemiddelet i den europeiske studien gjennom ord-

ningen Compassionate Use Program. Dersom et legemiddel uten markedsføringstillatelse skal gjøres tilgjengelig for norske pasienter gjennom Compassionate Use Program, må produsenten av det aktuelle legemiddelet søke Statens legemiddelverk om en slik godkjenning. Det er visse forutsetninger som må oppfylles for at en søknad kan bli godkjent i ordningen. Ordningen kan kun benyttes for pasienter som ikke kan inkluderes i pågående studier og for pasienter som ikke har nytte av behandling med legemidler som har markedsføringstillatelse.

Jeg har i likhet med representanten Listhaug, håp om at det skal komme bedre behandlinger for ALS-pasienter i Norge. Jeg er enig i at vi må legge til rette for at norske ALS-pasienter skal kunne delta i kliniske studier. Men jeg mener det er best for pasienter og pårørende og for kunnskapsoppbyggingen i Norge at det skjer ved at kliniske studier gjennomføres ved norske sykehus. Studier i utlandet kan være et supplement. Jeg mener veien å gå er å legge til rette for flere kliniske studier initiert av våre fagfolk og industrien her hjemme.

SPØRSMÅL NR. 1331

Innlevert 18. februar 2022 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt

Besvart 28. februar 2022 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Har statsråden fulgt opp arbeidet som daværende Fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen startet om å se på enklere og mer brukervennlige løsninger for sikker sporing og fangstrapportering for den minste fartøygruppen, og har statsråden vært i dialog med næringen om dette?

BEGRUNNELSE:

Daværende Fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen utsatte i august i fjor innføring av krav om sikker sporing og fangstrapportering for fartøygruppene under 15 meter, etter påtrykk fra Fremskrittspartiet. Begrunnelsen var at det tar tid å utvikle gode og brukervennlige løsninger, det var derfor behov for å bruke mer tid på innføringen og ikke minst ha en god dialog med aktørene for å få løsninger som også vil fungere for næringen. Det vil være fornuftig å se på enklere og mer brukervennlige løsninger og også se på muligheten om det er mulig å videreutvikle kystfisker-appen til denne kontrollfunksjonen.

Det er viktig at vi har gode kontrollfunksjoner for å styrke de som driver seriøst, men de systemene som er på markedet i dag kan være utfordrende å bruke for de minste fartøyene.

I dag er det få leverandører av systemer som ivaretar disse kravene, og tilbakemeldingene fra næringen er at disse systemene foreløpig ikke er godt nok tilpasset de minste fartøygruppene og vil være utfordrende å bruke tilfredsstillende. Teknologien og brukervennlige løsninger er ikke er tilstrekkelig utviklet, og det er et potensiale for

forenkling og forbedring av fiskernes hverdag som også må realiseres.

Det er også en underskriftskampanje som viser engasjementet og motstanden mot disse nye kontrollsystemene; <https://www.underskrift.no/vis/9802/>

Det er tydelige tilbakemeldinger fra fiskerne om utfordringer med disse systemene, og det er derfor viktig å gå i dialog med næringen for å se på om vi kan få på plass systemer som ivaretar kontrollfunksjonen, uten for store utfordringer for disse fiskerne og med lavere kostnader.

Svar:

Jeg takker for dette spørsmålet om et viktig tema, som jeg er opptatt av og kan forsikre representanten Strifeldt om at jeg følger opp.

Kravene til fangstrapportering ble utarbeidet under Solbergregjeringa etter fiskerikontroll-utvalgets klare råd i en periode da FrP og Høyre hadde fiskeriministrene i Norge. Tidligere fiskeriminister Per Sandberg satte ned dette offentlige utvalget, mens partikollega Harald Tom Nesvik satt ved roret da utredningen ble overlevert. Det konkrete regelverket og når dette skulle innføres for de ulike fartøystørrelsene ble fastsatt av tidligere fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen, og senere skjøvet på. Vi er i gang med å gjøre nødvendige endringer på en rekke felt etter at Frp og Høyre styrte fiskeripolitikken, dette er ett av dem.

Hurdalsplattformen slår fast at regjeringen vil tilpasse innrapporteringskrav og regelverk for fiskeriene til de ulike flåtegruppene, slik at de minste fartøyene ikke får urimelige belastninger. Dette er en oppgave jeg prioriter-

er høyt, og det forundrer meg egentlig om representanten Strifeldt synes det tar for lang tid for en ny politisk ledelse å endre politikken hans eget parti førte i regjering.

Jeg har vært i dialog med både Norges Fiskarlag og Norges Kystfiskarlag om denne saken, og sendte 25. februar et forslag til justeringer i rapporteringskravene for flåten under 15 meter på høring.

Forslaget innebærer først og fremst at fiskere med lav aktivitet og omsetning får en mindre kostnadsbyrde. Det foreslås også en forenkling av havneavgangsmeldingen for alle fartøy under 15 meter.

Jeg har også mottatt innspill fra utstyrsleverandører, og er av den klare oppfatning at både tidligere og nye leverandører har brukt tiden godt og utviklet brukervennlige, gode løsninger tilpasset den minste fiskeflåten.

Nå vil jeg avvente tilbakemeldingene i høringen, før jeg tar en endelig beslutning i saken. Både av hensyn til

rapporteringens formål og næringens forutsigbarhet er det viktig for meg at vi ikke utsetter implementeringsplanen, men kun foretar nødvendige justeringer innenfor fastsatt tidsplan.

Samtidig vil regjeringen styrke innsatsen mot fiskeri- og miljøkriminalitet, forbedre fiskerikontrollen, styrke bestands- og ressursforskningen og sikre sentrale norske gyteområder og fiskefelt mot ødeleggende påvirkning fra annen næringsvirksomhet. Posisjons- og fangstrapping fra flåten under 15 meter er et viktig virkemiddel for å nå disse målene, samtidig som jeg er opptatt av at det ikke påføres urimelige belastninger for fiskerne.

Det er derfor viktig for meg i denne saken å finne den riktige balansen mellom hensynet til fiskernes hverdag og hensynet til en god forvaltning og fiskerikontroll. Det kan bety en mindre kostnadsbyrde for de minste fartøyene enn FrP sto for da de regjerte.

SPØRSMÅL NR. 1332

Innlevert 18. februar 2022 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø

Besvart 25. februar 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik

Spørsmål:

Kan statsråden garantere at barn som har mistet brillestøtten får brillestøtten tilbake igjen før skolestart høsten 2022?

BEGRUNNELSE:

29 000 færre barn fikk brillestøtte etter at Solberg-regjeringen foreslo en innstramming i 2019. Vi får mange henvendelser fra fortvilte foreldre som etterspør ordningen og nå venter veldig mange barn på å få brillestøtten tilbake. Et viktig gjennomslag for SV i budsjettforhandlingene var å bevilge 220 millioner kroner til å gjeninnføre ordningen med brillestøtte for barn slik den var før Solberg-regjeringen kuttet i ordningen. Den 15. februar kunne vi lese i Aftenposten om Linnea på 9 år som i likhet med veldig mange andre barn, venter på at regjeringa skal følge opp det de har lovet. I samme intervju svarer statsråden at «departementet nå jobber med å forbedre ordningen slik at den kan treffe langt flere barn og grupper enn i dag.» I likhet med barna som har mistet brillestøtten er også SV utålmodige når det gjelder å gjeninnføre ordningen med brillestøtte for barn, og etterlyser derfor at dette følges opp så fort som mulig.

Svar:

Eg viser til at det i budsjettavtala mellom regjeringspartia og SV vart semje om å løyva 220 mill. kroner til ei ordning med briller til barn. Etter å ha motteke innspel frå brukar-organisasjonar, representantar frå fagmiljøa og Arbeids- og velferdsetaten, jobbar departementet no med å vurdere korleis ordninga skal sjå ut. Det er eit siktemål at ordninga skal kome på plass så raskt som mogeleg.

SPØRSMÅL NR. 1333**Innlevert 18. februar 2022 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø****Besvart 28. februar 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

På hvilken måte har statsråden satt Nav i stand til å hjelpe folk med betaling av høye strømgjelder, slik avtalen SV og regjeringspartiene ble enige om?

BEGRUNNELSE:

Vi får mange henvendelser fra folk som til tross for dårlig økonomi og en krevende livssituasjon, ikke mottar strømtøtte fra Nav. Flere har også gitt tilbakemelding om at denne ordningen er ukjent for Nav. Ordningen skulle sikre at folk som ikke kunne betale uforutsette og høye strømgjelder, skulle få hjelp til det uten å måtte innfri kravene for å motta økonomisk sosialhjelp. I enighet skulle folk vurderes etter sosialtjenestelovens § 19, stønad i særlige tilfeller, og at det fra Nav sin side skulle utvises særlig skjønn i behandling av søknader knyttet til dekning av høye strømgjelder, med mål om å hindre at folk kommer i en vanskelig økonomisk situasjon på sikt.

Svar:

I avtalen mellom regjeringspartia og SV er det semje om å sikre at folk som har behov for økonomisk støtte til strømgjelder vurderes etter sosialtjenestelova § 19 og at det fra NAV si side blir utvist særleg skjønn i behandling av søknader om dekning av høye strømgjelder. Det er ikkje etablert ei særskild strømtøtteordning i NAV som tek utgangspunkt i sosialtjenestelova § 19. Kommunane har like fullt høve til å gi økonomisk støtte til dei som treng det for å overvinne eller tilpasse seg ein vanskeleg livssituasjon, sjølv om vilkåra for økonomisk stønad i sosialtjenestelova § 18 ikkje er oppfylt.

På bakgrunn av den ekstraordinære situasjonen med høye strømprisar, sendte eg et brev til landets kommunar 3. november 2021. I brevet redegjorde eg for vurderinga av strømgjelder ved behandling av saker etter sosialtjenestelova §§ 18 og 19. Eg pekte blant anna på at det er viktig at kommunen i samarbeid med mottakaren vurderer om auka strømgjelder gjer at behovet for stønad aukar. Eg understreka også at søknad om hjelp til å betale ei unormalt høg strømgjelder kan vere eit eksempel på ein situasjon der stønad kan hjelpe til at vedkomande kan "overvinne ein vanskeleg livssituasjon", jf. sosialtjenestelova § 19.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet har i ettertid og bedt om at Arbeids- og velferdsdirektoratet på eigna vis undersøker og ved behov forsikrar seg om at intens-

jonen i brevet til kommunane blir følgde opp i dei lokale NAV-kontora. Hovudinntrykket, etter at direktoratet mellom anna har vært i kontakt med statsforvaltarane, er at det i saker som gjeld strømgjelder blir foretatt konkrete og individuelle vurderingar i den einskilde saka, og at intensjonen i mitt brev til kommunane blir fulgt opp. Arbeids- og inkluderingsdepartementet har i ettertid heller ikkje motteke henvendelser som tyder på at kommunane ikkje gjer korrekte vurderingar av regelverket i sosialtjenestelova. Eg har derfor tillit til at kommunane handterer situasjonen knytt til dei høye strømgjeldene på ein god måte.

Av andre tiltak som regjeringa har iverksatt for å hjelpe folk med å betale høye strømgjelder, viser eg til at bustøtta er utvida. Det er opna for at dei som ikkje søkte om bustøtte i desember, likevel kan søkje og få søknaden behandla i ettertid. Dei som får bustøtte, får også ekstrautbetalingar som strømhjelp i vinter. Utbetalingane i februar og mars er auka frå 1 500 til 2 500 kroner per husstand. Bustøtta er eit godt verkemiddel, men det når likevel ikkje alle. Derfor er styrkinga av rammetilskotet til kommunane som følgje av auka behov for sosialhjelp viktig for å hjelpe folk med betaling av høye strømgjelder. Stortinget vedtok 16. desember 2021 å styrkje rammetilskotet til kommunane med 100 mill. kroner for å dekkje auka utbetaling av sosialhjelp som følgje av høye strømprisar. Tilskotet til kommunane er for 2022 auka med ytterlegare 300 mill. kroner.

SPØRSMÅL NR. 1334**Innlevert 18. februar 2022 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 25. februar 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

Er det i tråd med arbeidsmiljølovgevinga at tilsette må stille opp på arrangement, promotering og kursverksemd i regi av arbeidsgjevar utan betaling?

GRUNNGJEVING:

Avisa Oslo har denne veka omtalt forhold ved ein frisør-salongkjede i Oslo der dei tilsette fortel at dei ikkje får betalt for å vere til stades på arrangement og kurs i regi av bedrifta, samstundes som deltaking på slike aktivitetar er kontraktsfesta.

I tillegg jobbar dei tilsette på provisjon, og får dermed inga betaling når dei må jobbe som del av marknadsføringskampanjar der kjente kundar slepp å betale.

Det vil vere av interesse om statsråden kan avklare om denne typen praksis og kontraktsklausular er lovlege eller om dei bryt med gjeldande arbeidsrettslege reglar.

Svar:

Bakgrunnen for spørsmålet er, slik eg forstår det, oppslag i Avisa Oslo der det vert hevda at dei tilsette i ei frisørkjede har måtta gjere einskilte arbeidsoppgåver, slik som å delta på ulike promoteringsarrangement og kurs, utan å få betaling for dette. I tillegg skal dei tilsette i ein periode ha vore naude til å klippe enkelte kundar, då særleg kjendisar, gratis.

Utgangspunktet i norsk rett er at vi ikkje har reguleringar knytte til løn i lov, med unntak for bransjar der det føreligg føresegnar om allmenngjering av tariffavtale. I hovudsak vert løn avtalt gjennom forhandlingar om tariffavtalar mellom arbeidstakar- og arbeidsgivarorganisasjonar, eller mellom arbeidstakar og arbeidsgjevar der desse ikkje er organiserte. Arbeidsmiljølova stiller derfor heller ikkje krav til løn, med unntak for krav til betaling for overtid. Om det er høve til å krevje at tilsette skal delta på ulike arrangement i regi av arbeidsgivar utan løn, må derfor avgjerast på bakgrunn av ei tolking av den aktuelle arbeidsavtalen.

Samstundes vil eg understreke at det er arbeidsgivaren sitt ansvar å sørge for å tilby arbeidstakarane sine ryddige og ordna lønns- og arbeidsvilkår. Eg vil også meine at det er eit generelt akseptert prinsipp i det seriøse arbeidslivet i Noreg at arbeidstakarar skal ha betaling for dei arbeidsoppgåvene dei gjer. Dette fylgjer av prinsippet om «yting mot yting», der det at arbeidsgjevar betalar løn er

den viktigaste motytinga for at arbeidstakar stiller arbeidskrafta si til disposisjon for arbeidsgjevar.

Eg vil dessutan nemne om at sjølv om det skulle vere avtalt deltaking i kurs og promotering i regi av arbeidsgjevar (utan betaling), vil slike arrangement etter omstenda likevel kunne måtte bli rekna som arbeidstid, særleg der deltaking er obligatorisk og der arbeidstakaren må seiast å stå til disposisjon for arbeidsgivar. Det er arbeidsgivar sitt ansvar å sørge for at den totale arbeidstida held seg innafor dei rammene som arbeidsmiljølova fastset.

Denne saka illustrerer etter mi meining viktigheita av å vere organisert, både for arbeidsgjevar og arbeidstakar. Dei gjeldande tariffavtalene – og forhandlingane bak dei – sikrar ein rettferdig balanse mellom arbeidstakarane og arbeidsgjevarane sine interesser.

Det er mellom anna derfor denne Regjeringa har tatt mål av seg til å auke organisasjonsgraden og styrke trepartssamarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1335**Innlevert 18. februar 2022 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 28. februar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Ifølge SDF brukte IS i januar i år tyrkisk-okkuperte områder i Syria til å gjennomføre sitt største terrorangrep på flere år.

Kan utenriksministeren gi et klart svar på om Norge etter dette angrepet har tatt opp NATO-landet Tyrkias folkerettsstridige okkupasjon og støtte til islamistiske terrorgrupper i Syria i NATO, og om regjeringen vil ta initiativ i henholdsvis NATO og FNs sikkerhetsråd for å innføre straffetiltak mot Tyrkias folkerettsbrudd?

BEGRUNNELSE:

Skiftende norske regjeringer fremholder ofte at folkeretten er Norges førstelinjeforsvar. Forslagsstiller deler dette synet, ikke minst fordi Norge som småstat er avhengig av en rettsorden som sikrer at militært overlegne stater ikke kan tvinge sin vilje på mindre stater gjennom militær maktbruk eller trussel om maktbruk.

Norske regjeringer, USA og NATO-allierte bruker ofte folkeretten og menneskerettighetene som begrunnelse for unilaterale straffetiltak, inkludert kvelende sanksjoner som rammer uskyldige sivile og bidrar til store menneskelige lidelser, mot stater som USA ønsker å tvinge til lydighet. Dette står imidlertid i sterk kontrast til det påfallende fraværet av norsk støtte til straffereaksjoner når det er NATO-allierte stater som ser seg tjent med å bryte og undergrave folkeretten. Dette gjelder ikke minst NATO-landet Tyrkia, som åpent bryter folkeretten gjennom å okkupere en del av Syria, støtte ekstreme terrorgrupper i Syria tillegg til gjentatte og alvorlige brudd på humanitæretten som særlig rammer den kurdiske befolkningen.

I januar i år gjennomførte IS sin største terroraksjon på flere år. Formålet var å befri anslagsvis 4 100 fengslede IS-krigere fra Sina'a fengslet i Heseke. Angrepet var gjennom flere måneder forberedt fra den tyrkisk-okkuperte delen av Syria. 121 soldater fra Syrias demokratiske styrker (SDF) falt i kampen for å nedkjempe IS-aksjonen. SDF-styrkene som ble sendt for å slå tilbake IS-angrepet, ble ifølge kurdiske kilder utsatt for luftangrep fra Tyrkia, noe som økte IS-styrkenes sjanse til å lykkes betydelig. SDF, som Norge hevder å støtte, uttalte 2. februar at det er «åpenbart» at de USA-ledete internasjonale koalisjonsstyrkene må ha visst om de tyrkiske angrepene som tjente IS. Spørsmålsstiller mener det er svært alvorlig når NATO-land bryter folkeretten og direkte og indirekte hjelper IS, slik SDF fastslår. Spørsmålsstiller mener dessuten det er urovekkende at norske regjeringer gjør så lite når

våre egne NATO-allierte svekker og undergraver den folkeretten som Norge er avhengig av, og at Norges politikk burde være å stå opp for folkeretten konsekvent, ikke bare når det passer USA og NATO-allierte.

Svar:

Norge fordømte den tyrkiske operasjonen mot syrisk territorium da den ble iverksatt i 2019, og ba Tyrkia om at den skulle bli avsluttet umiddelbart. Vi oppfordret i den forbindelse Tyrkia til å respektere folkeretten, inkludert internasjonal humanitæretten. Dette ble kommunisert direkte til tyrkiske myndigheter.

Saken som representanten tar opp har ikke vært til behandling i NATO. Situasjonen i nordøst-Syria ble tatt opp i FNs sikkerhetsråd, høsten 2019, før Norge ble medlem av Sikkerhetsrådet.

Den politiske og humanitære situasjonen i Syria blir drøftet på månedlig basis i FNs sikkerhetsråd. I tillegg var situasjonen i nordøst-Syria, inkludert ISIL-angrepet 20. januar 2022, gjenstand for et russisk-initiert møte i FNs sikkerhetsråd 27. januar 2022. I møtet fordømte Norge ISIL-angrepet, uttrykte bekymring for barn som ble rammet av kampene, trakk frem viktigheten av fortsatt bekjempelse av ISIL og oppfordret alle parter til å respektere folkeretten.

Norske myndigheter har ikke grunnlag til å kunne bekrefte eller avkrefte representantens beskrivelse av det angrepet i januar 2022 som spørsmålet refererer til, eller påstanden om Tyrkias støtte til islamistiske terrorgrupper i Syria.

SPØRSMÅL NR. 1336**Innlevert 18. februar 2022 av stortingsrepresentant Erlend Larsen****Besvart 28. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for tidslinjen for realiseringen av ny flyplass-prosjektet i Bodø, og bekrefte at statsministerens lovnader om at flyplassen skal realiseres i henhold til planen som Stortinget har lagt til grunn med ferdigstillelse i 2027?

BEGRUNNELSE:

Realiseringen av ny flyplass-prosjektet i Bodø har blitt kraftig utsatt. I januar meddelte Avinor at ferdigstillelse ikke kunne skje før 2029, tidligst. Opprinnelig plan var ferdigstillelse 2027.

Statsminister Støre forsikret imidlertid i en tale i Tromsø om at flyplass-prosjektet skal følge tidsplanen. Likevel har ikke dette blitt bekreftet av hverken statsminister eller samferdselsminister. Vi forstår at Avinor ikke har funnet å påta seg risikoen ved å fatte en investeringsbeslutning, men dette er et prosjekt som må styres av høyere makter enn Avinor. Dersom ikke samferdselsministeren snart tar grep for å få landet en investeringsbeslutning før Revidert nasjonalbudsjett er det vanskelig å se hvordan statsministeren kan ha sine ord i behold.

Svar:

I statsbudsjettet for 2022 er det vedtatt en kostnadsramme for den nye lufthavna i Bodø og bevilget midler til Avinor til videre planlegging av flyttingen. Den nye lufthavna skal finansieres av Avinor, staten og et lokalt bidrag. I Prop. 1 S (2021–2022) er det videre presentert en finansieringsplan og fordeling av kostnadsrisikoen i prosjektet.

I Prop. 1 S (2021–2022) er det redegjort for Avinors økonomiske situasjon som følge av pandemien, og det er vist til at det er Avinor som skal fatte et endelig utbyggingsvedtak for den nye lufthavna. Avinor kunngjorde 20. januar 2022 at beslutningen om et utbyggingsvedtak er utsatt med 12 måneder. Avinor viste til selskapets økonomiske situasjon og framtidig usikkerhet som følge av pandemien som grunnlag for beslutningen. Avinor fant det derfor ikke forsvarlig å påta seg risikoen ved å fatte en investeringsbeslutning nå.

Avinor er organisert som et aksjeselskap, og det er styret som er ansvarlig for forvaltningen av selskapet, herunder hvor mye og hvor det skal investeres. Som følge av pandemien har Avinor effektivisert driften og redusert og utsatt investeringsprosjekter i hele landet. Situasjonen er krevende, og det har ikke vært mulig for Avinor å oppfylle kravet i vedtektene om 40 pst. egenkapitalandel. Samferdselsdepartementet har i ekstraordinær generalforsamling akseptert at Avinor kan underskride egenkapitalkravet i vedtektene til og med 31. mars 2022.

I Hurdalsplattformen har regjeringen vist til at den vil videreføre og styrke Avinor-modellen for å drifte og videreutvikle flyplasser i hele landet. I Prop. 1 S (2020–2021) er det vist til at Samferdselsdepartementet vil vurdere ytterligere tiltak overfor Avinor. Det er tett dialog mellom Samferdselsdepartementet og Avinor om den økonomiske situasjonen i selskapet, medregnet saken om flyttingen av Bodø lufthavn. Regjeringen har fortsatt mål om at Stortingets vedtak om bygging av flyplass skal følges opp og at ny flyplass skal realiseres. Jeg følger situasjonen nøye og vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 1337**Innlevert 20. februar 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 28. februar 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Korleis vil næringsministeren sørge for at små og mellomstore bedrifter i Noreg får konkret, matnyttig og rettidig

informasjon om dei store endringane som er på gang i retning ein fossilfri og sirkulær økonomi i Europa som følge av EUs grønne giv (European Green Deal) og "Fit for 55" – slik

at eit størst mogleg mangfald av bedrifter kan nytte seg av høva desse felles europeiske satsingane gir til grøn vekst og nye grønne arbeidsplassar i Noreg?

GRUNNGJEVING:

EUs grønne giv (European Green Deal) er en strategi for grøn vekst som skal sikre eit meir berekraftig og konkurransedyktig Europa, med mål om klimakutt på 55% innan 2030, klimanøytralitet innan 2050 og ei gjennomgripande omstilling av heile den europeiske økonomien frå fossilt til fornybart/sirkulært. Innhaldet i pakken omfattar både finansielle verkemiddel, endringar i regulatoriske rammor og ei rad andre tiltak som vil påverke norske bedrifter i så og seie alle deler av næringslivet sterkt – anten direkte gjennom EØS-avtalen eller på andre måtar. Sentralt i EUs grønne giv står klimapakken «Fit for 55/ Klar for 55», som inneheld framlegg til endringar av mange av EUs lover og reglar på klima-, transport og energifeltet og med mål om å ha det meste på plass i løpet av inneverande år.

EUs grønne giv gir store moglegheiter for auka verdiskaping for norske bedrifter i heile den europeiske marknaden – og kan gi drahjelpa vi treng for raskare norsk omstilling til ein grøn og sirkulær økonomi. Det er likevel ei utfordring at vi som ikkje-medlemsland i EU sit «på utsida» av mange av dei viktige prosessane som no pågår – prosessar som går føre seg i raskt tempo, er svært omfattande, sektorovergripande og teknisk kompliserte.

Skal vi sørge for at Noreg nyttar dei høva til grøn omstilling og grøn vekst som ligg i EUs grønne giv, må vi både vere tett på dei prosessane som no pågår i EU – og raskt får spreidd kunnskap i norsk næringsliv om endringane som vil kome i stort tempo i finansielle og regulatoriske rammevilkår i åra framover. Særleg viktig vil det vere at vi også klarer å nå ut til dei mange små og mellomstore bedriftene i Noreg som ikkje sjølv har innside-kapasitet til å setje seg inn i og analysere den «grønne revolusjonen» som no vil feie gjennom Europa, og nytte dei store moglegheitene dette gir til grøn vekst og nye marknader. Eg håpar og ventar at Næringsdepartementet har ein klar strategi for korleis vi når ut til mangfaldet av SMB-bedrifter i Noreg med konkret, matnyttig og rettidig informasjon om EUs grønne giv og «Fit for 55», og ser fram til å få meir informasjon om dette.

Svar:

Spørsmålet representanten stiller er viktig og relevant. Denne regjeringa tek eit aktivt grep om grøn omstilling. Sidan regjeringa tiltredde har eg vore i ei rekkje møter med små og store verksemder, partane i arbeidslivet, og interesseorganisasjonar. Det er stor interesse i norsk næringsliv for utviklinga i EU, EU sin grønne giv og Klar for 55-pakka. Dette har ofte vore tema i desse møta. Slike møte gjev høve til å informere om moglegheitene som

finst i EU. Dei gjev også høve til å ta imot innspel, og desse innspela tek regjeringa med seg i sitt arbeid.

Først vil eg nemne at Noreg deltek i fleire rammeprogram og korleis vi har tilpassa verkemiddelapparatet, og deretter peike på nokre andre prosessar eg driv. Til slutt vil eg minne om at andre statsrådar også jobbar med grøn giv. Regjeringa vil vurdere å sette verk fleir tiltak om det visar seg naudsynt.

Noreg deltek i EU sine rammeprogram for forskning og utvikling. Desse programma er viktige for å finansiere EU sin grønne giv. Gjennom programma kan norske små og mellomstore verksemder søkje om midlar på lik linje med europeiske verksemder. Innovasjon Noreg og Forskringsrådet har ansvar for å leggje til rette for norsk deltaking i EUs rammeprogram for forskning og utvikling, og gir informasjon, støtte og rådgjeving til norske søkjarar. Norske aktørar har godt gjennomslag for sine søknadar i EU.

Samstundes treng vi eit bevisst samspel mellom nasjonale og internasjonale satsingar. Vi har difor i større grad rigga det norske verkemiddelapparatet mot grønne prosjekt gjennom ordningar som grøn plattform og grønne vekstlån. Desse satsingane medverkar mellom anna til å sette norske aktørar i stand til å vere konkurransedyktige internasjonalt.

I oppdragsbrevet frå Nærings- og fiskeridepartementet til Innovasjon Noreg er det for 2022 gjort ei satsing og sett av 27 mill. kroner til mobiliseringsmidlar og arbeid i samband med EU-programma InvestEU, COSME, Horisont Europa og IPCEI. Departementet har kommunisert forventningar om at norske aktørar skal møte eit godt koordinert verkemiddelapparat i mobiliseringsarbeidet for at norske verksemder kan ta del i dei felles europeiske satsingane innanfor grøn omstilling og vekst.

Som ein del av regjeringa sitt grønne industriløft vil eg våren 2022 leggje fram eit vegkart. I arbeidet med vegkartet vil eg samarbeide tett med partane i arbeidslivet, industrien, akademia og verkemiddelapparatet for å identifisere og belyse problemstillingar, erfaringar og tiltak. EU-regelverket dannar viktige rammevilkår for norsk industri og anna næringsliv, og vil vere eit naturleg tema i arbeidet. Departementet vil bruke moglegheitene dette gir til å informere næringslivet og næringsorganisasjonane.

Eg vil minne om at andre departement også arbeider med saker om det grønne skiftet og at dei òg gir informasjon til verksemder. Framlegga i klar for 55-pakka har vore på høyring som del av departementa sitt laupande arbeid. I dette arbeidet er det mange møteplassar mellom forvaltninga og næringslivet. Eit døme er at Klima- og miljødepartementet driv ei referansegruppe for EØS-saker om miljø, med deltaking frå organisasjonar for næringslivet, arbeidstakarar og sivilsamfunnet.

Andre initiativ er retta direkte mot EU sin grønne giv. Til dømes har Utanriksdepartementet i samarbeid med Innovasjon Noreg i vinter arrangert fleire seminar om Europa sin grønne giv, norske prioriteringar og moglegheiter

for næringslivet. Målet var å hjelpe norske verksemdar og utanriksstasjonar til å bidra med løysingar til Europas grønne giv. Seminara fokuserte på viktige satsingsområde som karbonfangst og -lagring, solenergi, havvind, grøn

skipsfart, hydrogen og batteriteknologi. I to av seminara vart det organisert møte mellom verksemdar og ambassadar innanfor de ulike satsingsområda for å fremje kunnskapsutveksling og kontaktar.

SPØRSMÅL NR. 1338

Innlevert 20. februar 2022 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 23. februar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Vil statsråden sjå på problemstillinga og vurdere regelen- dringar, til dømes i PBL §28-1, for å gjera det meir rettferdig mellom kjøp og sal av eigedomar med og utan endring av tomtene, og ved gjenoppbyggingstilfelle (der ein bygger opp etter andre skader enn skader fra naturfarer)?

GRUNNGJEVING:

I dagens PBL står det i paragraf 28-1 at grunn kan bare be- bygges, eller eiendom opprettes eller endres, dersom det er tilstrekkelig sikkerhet mot fare. Denne formuleringen medfører at dersom en eigedom skal deles opp kommer krav om full utredning av for eksempel skredfare iht. da- gens sikkerhetskrav. Dette kan medføre store kostnader til grunnundersøkingar og berekningar (fleire hundre tusen kroner), og det er ikke gitt at det er mogleg å dokumentere god nok sikkerhet etter dagens krav. Typisk om en land- brukseigedom med en bolig og en landbruksteig skal de- les opp og ingen endring skje utover at en ny person skal overta deler av eigdommen. Det er viktig å undersøke grunnforhold og sikre bygging mot fare. Eg er veldig enig i at når det skal bygges nytt er dette kjempeviktig. Men at det skal vera kjempedyrt å foreta ein deling av ein eige- dom framstår litt merkelig når det ikkje slår inn liknande krav ved vanleg kjøp og sal av eigedomar. For kvikkleire- skred er det i NVE sin veileder for slike saker ulike kategor- ier sakene blir vurdert ut i frå. Slike saker som dette skal ifølge KDD og Dibk plasserast i kategori K3, som medfører store kostnader for dei det gjeld samanlikna med for ek- sempel kategori K0. Etter mitt syn framstår det no som at regelverket som gjelder i dag spesielt rammer landbruk- seigedomar som skal delast opp og ikkje bebygges med nye einingar. Disse får ein ekstrakostnad som vanlege kjøp og sal av eigedom ikkje får. Eg ynskjer ikkje å svekke fokuset på å forebygge mot farer og skred, men ynskjer å løfte ein diskusjon om det er mogleg å gjera systemet meir rettferdig mellom ulike typer eigedomssal.

Ein har tilsvarende problemstilling ved gjenoppbyg- ging etter til dømes brann, der det finnes tilfelle kor det ik- kje kan dokumenterast god nok skredsikkerhet, sjølv om alle naboene kan fortsette å bu på staden, med den same sikkerheta.

Svar:

Balansegangen mellom hensynet til sikkerhet og fors- varlig samfunnsutvikling er spesielt krevende i skredut- satte områder som allerede er utbygd. Regelverket er verken til hinder for vedlikehold og reparasjon eller salg av bygg og eiendom. Samtidig er det viktig å ivareta både sikkerheten til mennesker og vern av materielle verdier. Det vil derfor ikke alltid være forsvarlig å legge til rette for å opprette nye eiendommer eller gjenoppføre bygg i fare- områder.

Vi får stadig bedre kunnskap om skred, og hvordan vi kan redusere faren særlig for tap av liv. Dette har gjort det mulig å endre regelverket for å legge til rette for en fors- varlig samfunnsutvikling i skredutsatte områder. I 2009 ble det innført unntak fra byggeforbud i områder utsatt for flodbølger som følge av fjellskred. Unntaket gjelder for fjellpartier som er overvåket av Norges vassdrags- og en- ergidirektorat (NVE), og hvor personsikkerheten er ivare- tatt gjennom kommunale beredskapsplaner for varsling og evakuering. I 2015 ble det vedtatt endringer som åpner for å kunne gjennomføre enkelte mindre arbeider på ek- sisterende bygg, som for eksempel føre opp tilbygg, car- port, garasjer, i områder utsatt for flom eller fjellskred. Vi utreder nå om det er behov for ytterligere endringer i sik- kerhetsreglene for bygging i fjellskredutsatte områder, og i så fall hvilke endringer som er forsvarlig å foreslå. Jeg ute- lukker derfor ikke at det kan være aktuelt med endringer i regelverket, som kan bidra til å opprettholde næring og befolkning i fjellskredutsatte områder.

Jeg oppfatter at eksemplene som stortingsrepre- sentanten viser til i sin begrunnelse, knytter seg til eien-

dommer som ligger utsatt til for kvikkleireskred. Kvikkleireskred er spesielt utfordrende fordi det gjerne er lite som skal til for å utløse slike skred. Det som kompliserer enda mer, er at kvikkleireskred, i motsetning til fjellskred, er tilnærmet umulig å varsle i forkant. Skredulykken på Gjerdrum viser hvor raskt kvikkleireskred går, og hvilke omfattende og katastrofale følger det kan få.

I etterkant av ulykken på Gjerdrum ble det som kjent oppnevnt et utvalg, som blant annet skal vurdere hvordan

dagens regelverk fungerer, og om det er behov for endringer. Gjerdrum-utvalgets mandat er først og fremst rettet mot kvikkleire. Etter planen skal de overlevere en NOU 31. mars i år med vurdering av regelverk. Jeg ønsker å avvente anbefalingene fra utvalget før jeg tar stilling til om det er aktuelt med endringer i kravene som gjelder for fradeling og bygging i kvikkleireutsatte områder.

SPØRSMÅL NR. 1339

Innlevert 20. februar 2022 av stortingsrepresentant Seher Aydar

Besvart 9. mars 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

I arbeidet med nytt regjeringskvartal er planen å legge om Ring 1-tunnelen (Hammersborgtunnelen) under området. Pr. meter blir dette et av landets dyreste veiprosjekter noen sinne.

Vil regjeringen utrede muligheten for å droppe denne delen av regjeringskvartal-prosjektet, altså ikke ha en gjennomgående ring 1 i Oslo sentrum?

BEGRUNNELSE:

Kostnadene for nytt regjeringskvartal er økt kraftig. Omlegging av Ring 1-tunnelen er tidligere anslått til 2,1 mrd. VG omtalte det i november 2020 som «trolig Norges dyreste vei»: <https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/41000e/dette-blir-trolig-norges-dyreste-vei>

Ring 1 fikk dagens form så sent som i 1989-90. Blant annet fordi staten betalte for Hammersborgtunnelen da R5 ble bygget, ble ansvaret for Ring 1 lagt til SVV, til tross for at det er lokal hovedfartsåre i Oslo sentrum. Til sammenlikning er Ring 2 kommunal.

I utredningen av ulike løsninger ble muligheten for å droppe å ha en tunnel der, aldri utredet som et alternativ. Begrunnelsen var blant annet at SVV mente det var for lite såkalt restkapasitet i veinettet. Det ble også pekt på at Ring 1 er omkjøringsvei for E18 Operatunnelen når denne er stengt, uten at det ble vurdert om kapasiteten i Ring 2 og Ring 3 reelt sett er stor nok til å løse behovet. Det er heller aldri gjort en vurdering av samfunnsøkonomisk nytte ved prosjektet.

Oslo har et vedtatt mål om 30 prosent trafikkreduksjon. I prosessen med ny Ring 1-løsning er det ikke vurdert hvordan behovet for tunnel ser ut i lys av dette. Ikke bare

om redusert trafikkmengde gjør den overflødig, men også fordi mindre tilgjengelig veikapasitet i seg selv bidrar til å redusere trafikkmengden. I sin høringsuttalelse til nytt regjeringskvartal påpekte Oslo: Kommunen savner en drøfting av Ring 1 sin fremtidige rolle. Det er ikke gitt at Ring 1 sin rolle skal videreføres etter 2025/2030.

Kommunalministerens partikollega Marit Arnstad uttalte seg svært negativt til prosjektet i nevnte VG-artikkel. I beste fall kan det spare staten for et milliardbeløp å droppe tunnelen, som da heller kan brukes på andre og mer nødvendige vei- og kollektivprosjekter. I Oslo er både Fornebubanen, ny Majorstua T-banestasjon og innkjøp av nye T-bane-vognsett underfinansiert, mens en finansieringsplan for ny sentrumstunnel foreløpig ikke er på plass. Flere store veiprosjekter mangler finansiering, blant annet Fossumdiagonal og Furusetlokk. Etter hvert vil T-baneforlengelse til Ahus/Lørenskog også kreve milliardinvesteringer.

Svar:

Regjeringen gjennomgår nå prosjekt nytt regjeringskvartal for å se om det er mulig å redusere kostnader ytterligere. I den forbindelse er det også igangsatt vurderinger av ulike alternativer med hensyn til ombyggingen av Ring 1, sett opp mot opprettholdelse av et forsvarlig sikkerhetsnivå for departementsbygningene. Regjeringen vil komme tilbake til dette senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2023.

SPØRSMÅL NR. 1340**Innlevert 20. februar 2022 av stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik****Besvart 28. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Vil statsråden fremme kriminalomsorgsmeldingen for Stortinget i inneværende sesjon, herunder nedsette et offentlig utvalg for å utrede ulike modeller for samhandlingen mellom kriminalomsorgen og helse- og omsorgstjenestene?

BEGRUNNELSE:

Den blågrønne regjeringen fremmet 18. juni 2021 kriminalomsorgsmeldingen – fremtidens kriminalomsorg og straffegjennomføring (Meld.St.39 (2020-2021)) i statsråd. Meldingen var ment å stake ut kursen for fremtidens kriminalomsorg og straffegjennomføring. Et av tiltakene i meldingen var å nedsette «et offentlig utvalg for å utrede ulike modeller for samhandlingen mellom kriminalomsorgen og helse- og omsorgstjenesten om oppfølging av innsatte med helsemessige forhold som vanskeliggjør en

normal straffegjennomføring med aktivitet og fellesskap». I dag er det mange problemstillinger knyttet til helsetjenester i fengsel, både psykisk og somatisk. Det er et klart behov for økt samordning av helse- og justissektoren, for å hindre at innsattes helsebehov faller mellom to stoler.

Svar:

Jeg samarbeider med helse- og omsorgsministeren om en rekke problemstillinger som berører begge våre sektorer. Mange av temaene som tas opp i stortingsmeldingen er viktige og aktuelle, og jeg vil følge disse opp gjennom konkrete tiltak som jeg vil komme tilbake til på egnet måte. Vi har allerede tatt budsjettmessige grep. I vårt tilleggsnummer til statsbudsjettet for 2022 er kriminalomsorgen styrket med 50 millioner kroner til økt bemanning for å sikre bedre oppfølging og rehabilitering av innsatte.

SPØRSMÅL NR. 1341**Innlevert 20. februar 2022 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 28. februar 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Hvor mange personer har de siste årene blitt pålagt/blitt bedt om å bytte skole på grunnskole- eller VGS-nivå som følge av at de har utført mobbing mot medelever, og er statsråden kjent med i hvor mange tilfeller noen har valgt å bytte skole fordi de har blitt utsatt for mobbing?

BEGRUNNELSE:

I 2019 ble loven endret slik at det på videregående skoler skulle bli enklere å flytte elever som mobber. Fylkeskommunene kan vedta skolebytte for elever i videregående opplæring. Teksten i loven ble også endret til at man ikke trenger å prøve andre tiltak, man trenger altså kun å ha vurdert andre tiltak. Fremskrittspartiet mener dette var nødvendige endringer. Det er etter vår oppfatning slik at de som mobber som skal bytte skole, ikke den som blir

mobbet. Til tross for disse endringene viser undersøkelser fra 2021 at kun tre har blitt flyttet som følge av lovendringene. Disse tre tilfellene skjedde ifølge Aftenposten på grunnskolenivå.

Svar:

Et overordnet mål er at når mobbesaker først oppstår, skal de løses raskt og effektivt på skolen slik at skolebytte ikke blir nødvendig for noen av elevene. Arbeidet med å sikre trygge og gode skolemiljøer krever et systematisk og kontinuerlig arbeid, og vi vet at mange skoler jobber godt med dette.

Regelen om pålagt skolebytte ble endret og skjerpet i 2019 (opplæringsloven § 9 A-12). En elev kan pålegges å bytte skole hvis elevens oppførsel i alvorlig grad går ut over læringen eller tryggheten til en annen elev. Et skole-

bytte mot elevens vilje er et svært inngripende tiltak for en elev. Det er derfor kun unntaksvis at skolebytte mot elevens ønske skal benyttes som et tiltak. Skolebytte skal bare brukes i ekstraordinære saker og når ingen andre, og mindre inngripende tiltak, er mulig for å løse den.

Det er kommunene og fylkeskommunene som fatter vedtak om pålagt skolebytte. Unntaksvis gjøres det av statsforvalteren gjennom håndhevingsordningen.

Den enkelte statsforvalter mottar klagesaker på vedtak som blir fattet i kommuner og fylkeskommuner. Vi har ingen nasjonal rapportering fra kommuner, fylkeskommuner eller statsforvalter over antall vedtak om pålagt skolebytte i grunnskolen eller på videregående skole.

Når en elev på eget initiativ bytter skole, trenger ikke eleven å oppgi hvorfor. Verken staten, kommunene eller

fylkeskommunene har derfor tall på hvor mange elever som har byttet skole på eget initiativ for å få en bedre eller tryggere skolehverdag.

I skolemiljøsaker skal kommunen og fylkeskommunen først og fremst bruke ressursene sine på å løse sakene når de oppstår. Dersom en rapporteringsordning for antall pålagte skolebytter skal ha noe for seg, bør det være fordi vi ser at denne kunnskapsinnhenting kan ha direkte positiv virkning på elevenes læringsutbytte eller skolemiljø.

Mobbing er et viktig og alvorlig tema. Derfor må skolene, kommunene, fylkeskommunene og statsforvalterne prioritere å jobbe forebyggende og systematisk og følger opp alle elevene slik at de får et trygt og godt skolemiljø.

SPØRSMÅL NR. 1342

Innlevert 20. februar 2022 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 24. februar 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Hva konkret vil statsråden gjøre for å opprettholde stabilitet og sørge for et godt undervisningsopplegg, særlig for de mest sårbare barna?

BEGRUNNELSE:

Statsforvalterne har uttalt til VG at sykefraværet i skole og barnehage har rammet og rammer de sårbare barna. Mangel på kjente voksne i skolen og barnehagene under pandemien går spesielt utover de minste og mest utsatte barna, noe som også nevnes i ukesrapportene fra gjenåpningssuken.

Fremskrittspartiet deler statsforvalteren i Oslo og Viken sin bekymring over at opplæringen stadig endres og at hyppig vikarbruk fører til stadig nye personer som barna må forholde seg til. Statsforvalteren sier klart og tydelig at denne type endringer kan ha særlig negative konsekvenser for de sårbare elevene som har behov for stabilitet i hverdagen.

Svar:

Koronapandemien har vært en stor belastning for mange barn og unge, og det er svært viktig at vi tar grep for å styrke den faglige og sosiale læringen fremover. Det er sp-

esielt viktig at vi både fanger opp og følger opp utsatte og sårbare barn og unge.

Det er skoleeieren som har hovedansvaret for å velge hvordan oppfølgingen skal skje, men regjeringen vil selvfølgelig stille nødvendige ressurser til rådighet.

Regjeringen har i 2022 styrket kommunesektorens frie inntekter betydelig. Vi økte veksten i kommunesektorens frie inntekter med 2,5 milliarder sammenliknet med den forrige regjeringens forslag til budsjett, og kommunesektoren fikk dermed en vekst i frie inntekter på 4,5 milliarder kroner i 2022. Styrket kommuneøkonomi er et viktig bidrag til at kommunene kan opprettholde stabilitet og sørge for et best mulig undervisningstilbud. I tillegg har regjeringen nylig fordelt midler til kommuner, fylkeskommuner og friskoler til tiltak mot tapt faglig og sosial læring og utvikling. I fordelingen av midlene har vi prioritert områder som har hatt særlig høyt smittetrykk og strenge smitteverntiltak over tid. Regjeringen vil snart fordele midler til økt bemanning i barnehager i levekårsutsatte områder.

Etter at en ny smittebølge traff oss i høst, har vi i tillegg tydelig understreket at regjeringen dekker kommunesektorens merutgifter knyttet til pandemihåndteringen, og at dette inkluderer utgifter i skoler og barnehager til for eksempel vikarer, overtidsarbeid og ekstra renhold. Vi har arbeidet aktivt for å forbedre bemanningssituasjonen

i skolen, og KS har inngått en sentral avtale med arbeidstakerorganisasjonene som minst fordobler betalingen for overtidarbeid og i mange tilfeller også merarbeid under koronapandemien. Vi har som en del av satsingen på bemanning under koronapandemien lagt til rette for at det er mer attraktivt for studenter og pensjonister å arbeide i skolen. Disse grepene bidrar til å sikre en mest mulig normalt drift av skolene i en periode der vi opplever høyt sykefravær.

Regjeringens anbefaling om å avlyse eksamen gir også skolene ytterligere mulighet til å jobbe systematisk og målrettet med særlig for de eldste elevenes kunnskap og læring.

Jeg har gitt Utdanningsdirektoratet i oppdrag å innhente mer forskning om konsekvensene av pandemien og hvilke tiltak som virker. Dette er viktig for at vi skal kunne vurdere hvordan vi skal følge opp elevene også på lengre sikt. Samtidig er det mye vi vet allerede, og som det

er viktig at skoleeierne følger opp. Kunnskapen vi har peker blant annet på at noen grupper har blitt spesielt hardt rammet, men også på at pandemien har slått ut svært ulikt og at det derfor kreves ulike tiltak forskjellige steder og for ulike elever. Dette var også et av funnene til arbeidsgruppen ledet av Grethe Hovde Parr. Rapporten fra arbeidsgruppen (2021) foreslår flere tiltak som kan bidra til å kompensere for faglig og sosialt læringstap. De fleste tiltakene handler om å styrke og utfylle eksisterende arbeid og strukturer i skolen, og de fleste er tiltak som må avtales og iverksettes lokalt. Det gjelder for eksempel styrking av laget rundt eleven, ekstra timer for elever som har behov for det, legge til rette for mestring, motivasjon og fellesskap og dessuten skjerming av ressurser for tilrettelegging. Det er viktig at kommunene vurderer anbefalingene i rapporten i arbeidet med å styrke elevenes faglige og sosial læring i tiden fremover.

SPØRSMÅL NR. 1343

Innlevert 20. februar 2022 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 1. mars 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Kan statsråden avklare hvor store klimakutt og reduksjon i gassforbruk man kan oppnå ved å oppgradere eldre gassturbin installasjoner på sokkelen til nyere teknologi med vesentlig høyere virkningsgrad?

BEGRUNNELSE:

Eldre installasjoner har lavere virkningsgrad, i størrelsesorden 30 % +, mens nyere gassturbiner har virkningsgrad i størrelsesorden 60 %.

Kalkyler for hvor store klimakutt man kan oppnå ved å oppgradere eksisterende turbiner til nyeste modeller med høyere virkningsgrad, og hvor stor reduksjon i gassforbruk man kan oppnå ønskes belyst.

Svar:

Hovedvirkemidlene for å få ned utslippene på norsk sokkel er kvoteplikt og CO₂-avgift. De høye utslippkostnadene gir selskapene sterk og kontinuerlig egeninteresse av å redusere sine utslipp av klimagasser, også gjennom energieffektiviseringstiltak.

En petroleumsinnretning trenger energi blant annet til produksjon av elektrisitet, mekanisk energi til direkte drift av utstyr og varme til blant annet prosessanlegget. Elektrisitet produseres typisk av en eller flere gassturbiner som driver generatorer. Større utstyr som kompressorer og pumper drives ofte ikke av strøm, men ved en gassturbin som driver disse direkte.

På mange innretninger utnyttes varme fra eksosen til gassturbiner i produksjonen (varmegjenvinning), noe som bidrar til økt virkningsgrad. På enkelte innretninger brukes varmen i eksosgassen til å generere damp som produserer kraft ved hjelp av en dampturbin (varmekraft). Dette er en vanlig teknologi på kraftverk på land og er medvirkende faktor til at kraftverk på land har en høyere virkningsgrad (opp mot 60 prosent) enn innretninger til havs.

I følge Oljedirektoratet er den gjennomsnittlige totale virkningsgraden for gassturbiner installert på norsk sokkel, inkludert varmegjenvinning, om lag 40 prosent. Eldre gassturbiner har generelt lavere virkningsgrad enn nye turbiner.

Varmekraft innebærer i praksis installasjon av et ekstra kraftverk med turbin, sirkulasjonspumper og varmekeksler. Utstyret er tungt og plasskrevende. Dette gjør det

utfordrende å installere på eksisterende innretninger som gjerne har begrenset tilgjengelig areal og vektkapasitet.

Rettighetshaverne på det enkelte olje- og gassfelt vil som ledd i driften av feltet vurdere om det er lønnsomt å skifte ut eksisterende turbiner med nye turbiner, og/

eller gjennomføre andre tiltak for å øke virkningsgraden til anlegget, og dermed redusere utslippene. En eventuell reduksjon i gassforbruket som en følge av en slik oppgradering vil inngå i selskapenes vurdering.

SPØRSMÅL NR. 1344

Innlevert 21. februar 2022 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt

Besvart 2. mars 2022 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

Hvilke konkrete grep vil statsråden ta for å redusere den reelle midlertidigheten i akademia og når vil statsråden følge opp lovnadene fra Hurdalsplattformen om å redusere midlertidige ansettelser i UH-sektoren?

BEGRUNNELSE:

I Hurdalsplattformen slår regjeringa fast at de vil bedre arbeidsvilkårene og redusere midlertidigheten innen høyere utdanning og forskning.

Midlertidigheten i universitets- og høyskolesektoren er nesten dobbelt så stor som i det øvrige arbeidslivet. Den store graden av midlertidighet har konsekvenser både for den enkelte ansatte, men også for samfunnet for øvrig. Når ansvaret for egen lønn overføres til forskeren flyttes fokuset fra forskning over til finansiering. Dette fører til at samfunnet får for lite kvalitet igjen for pengene de gir, samtidig som faste forskere på eksterne midler lever med usikkerhet over år. Å leve lenge i usikkerhet i kombinasjon med høyt arbeidspress utgjør en psykisk og økonomisk belastning for forskere og familiene deres.

Dagens finansieringssystem fører til hard konkurranse om ressurser til undervisning og forskning. Skal vi gjøre noe med midlertidigheten mener spørsmålsstiller at noe må gjøres med hvordan UH-sektoren finansieres.

Som et ledd i arbeidet med å redusere midlertidighet ble kategorien «fast eksternt ansatt» opprettet. Dette betyr fast ansatt på eksternt midlertidig finansiering, ofte kalt «fast midlertidig».

Bruken av fast midlertidighet har ført til en ny, skjult gruppe av høyt kvalifiserte midlertidig ansatte i akademia. Universitetene rapporterer at andelen midlertidighet er redusert fra 16,85 pst. til 12,59 pst., ifølge Khrono. Men tallene inkluderer ikke de faste midlertidige ansatte, som ikke regnes med når universitetene rapporterer om midlertidighet. Khrono skriver at 80 pst. av nedgangen

skyldes at midlertidig ansatte registreres under stillingstypen faste eksternt ansatt. På et av de største instituttene ved et av Norges største universiteter er 7 pst. registrert som midlertidig ansatt, men det reelle tallet er ca. 30 pst. om vi inkluderer «faste midlertidige».

I Klassekampen (22.11.21) kommer det frem at andelen midlertidige vitenskapelige ansatte ved Kunsthøgskolen i Oslo (Khio) ligger på 63 pst. Rektor Markus Degerman forklarte at de mange åremålsstillingene ved skolen bidrar til å trekke opp dette tallet. Spørsmålsstiller støtter LO-forbundet Creo i at man må oppheve paragrafen i universitets- og høyskoleloven som gir kunstutdanningene adgang til å ansette på åremål i faglige stillinger.

Svar:

Jeg er glad for at representanten har lagt merke til regjeringens ambisjoner om å redusere midlertidigheten i høyere utdanning og forskning. I Hurdalsplattformen er det slått fast at arbeidsvilkår skal bedres, midlertidigheten skal reduseres, rekruttering, likestilling og mangfold i høyere utdanning og forskning skal styrkes. Midlertidigheten i UH-sektoren bør ikke være høyere enn i arbeidslivet for øvrig. I tildelingsbrevene til universiteter og høyskoler stiller vi derfor forventninger om at institusjonene arbeider målrettet med å redusere antall midlertidige stillinger. Dette følger departementet opp i styringsdialogen.

Midlertidige stillinger benyttes særlig når det ansettes i eksterntfinansierte prosjekter. Det skal ikke alltid være nødvendig, og her har universiteter og høyskoler noe å lære av instituttsektoren. Det er viktig at institusjonene jobber systematisk med bemanningsplanlegging og vurderer ulike virkemidler for å sikre mer stabile arbeidsvilkår for den enkelte, bl.a. ved å se på andre muligheter ved institusjonen når ett prosjekt eller oppdrag opphører.

Regjeringen vil vurdere sterkere virkemidler dersom midlertidigheten i UH-sektoren ikke går ned, og vil bl.a. se

på muligheten for å stramme inn regelverket for bruk av midlertidige stillinger.

SPØRSMÅL NR. 1345

Innlevert 21. februar 2022 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård

Besvart 2. mars 2022 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

Er det planar om å revidera opptaksreglane til høgare utdanning slik at gjennomført høgare utdanning og yrkespraksis kan telja med og kompensera for karakterar i einskildfag frå vidaregåande skule, eksempelvis for sjukepleierutdanninga, eit yrke Noreg, særskild distriktsnorge, har skrikande behov for?

GRUNNGJEVING:

Nokre høgare utdanningar har særskilde karakterkrav i einskildfag frå vidaregåande opplæring. Dette er forståeleg ut frå behov i det einskilde yrket.

Tidlegare var det mest vanlege å ta ei høgare utdanning og deretter vera i det yrket livet ut. Nå er det meir vanleg å ta ny utdanning seinare i livet, grunna i ulike behov, både personlege behov og samfunnet sine behov. Nokre av søkerane ha dermed ei fullført høgare utdanning og mange års yrkespraksis, når dei søker ny høgare utdanning. Opptaket vert likevel gjort på grunnlag av karakterane i ei vidaregåande opplæring tatt for fleire tiår sidan. Då kan det opplevast tungt, når einskilde opplever å bli stansa av karakterar som er mange tiår gamle.

Svar:

Reglane for opptak til høgare utdanning er fastsett i Forskrift om opptak til høgare utdanning. Forskrifta gjer spesielle opptakskrav for ei rekke utdanningar, og i nokre tilfelle minimumskrav til karakterar i einskilde fag. Representanten tar opp sjukepleiarutdanninga som eit eksempel, og viser til at søkjarar kan bli stansa av karakterar som er fleire tiår gamle. Krava for å få opptak til sjukepleiarstudiet er at søkjaren kan dokumentere eit gjennomsnitt på minimum karakteren 3 i norsk og 3 i fellesfaget matematikk. Krava kan dekkast gjennom høgare utdanning i faga, men ikkje gjennom yrkespraksis.

Mange ønskjer å studere for å bli sjukepleiar, og det er stor konkurranse om plassane. Det er ein samanheng mellom karakterar frå vidaregåande opplæring og gjennom-

føring av sjukepleiarutdanninga. Krava bidrar dermed til at fleire av dei som startar utdanninga også fullfører den. Sjukepleiaryrket er krevjande, og å feilberekne medisindosar, -mengde eller -styrke kan vere livsfarleg. Gode kunnskapar i matematikk bidrar til å sikre pasienttryggleiken. Det same gjeld god norsk språkforståing. Det er viktig at sjukepleiarane kan snakke godt med pasientane og kunne formidle vanskeleg eller krevjande informasjon på ein god og forståeleg måte.

Det er i dag ikkje planlagt å endre reglane for opptak til sjukepleiarstudiet. For tida arbeider Opptaksutvalet med å gå gjennom reglane for opptak til høgare utdanning. Utvalet vil sjå på heile systemet for opptak, og komme med sine anbefalingar i desember 2022.

SPØRSMÅL NR. 1346**Innlevert 21. februar 2022 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård****Besvart 28. februar 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Mener statsråden at regjeringen har god nok oversikt over læremiddelsituasjonen i grunnskolen og i videregående skole, og hvordan vil statsråden sikre at man har nok kunnskap om læremiddelsituasjonen i skolen i tiden fremover?

BEGRUNNELSE:

Gode læremidler er viktig for elevers læring og språk. Det har vært store endringer på læremiddelfeltet de siste årene, og det er – etter det representanten kjenner til – lenge siden det ble gjort noen overordnet gjennomgang av bruk, behov og forutsetninger på området.

Fagfornyelsen har medført et behov for å bytte ut læremidlene i grunnskolen og i videregående skole. Mye tyder på at veldig mange elever i norsk skole fortsatt mangler oppdaterte læremidler. Mange må bruke utdaterte bøker, klare seg uten læremidler i det hele tatt eller bruke kopier av nye verk. I en rekke mediasaker den siste tiden har det blitt avdekket utstrakt bruk av ulovlig kopiering av nye læreverk.

Det har blitt bevilget langt mindre midler til læremiddelinnkjøp i forbindelse med Fagfornyelsen enn ved tidligere reformer. Kommuneøkonomien mange steder har blitt påvirket av pandemien, og det er mye som tyder på at vi nå er i en situasjon hvor forskjellene mellom skoler i fattige og rike kommuner og fylkeskommuner øker.

Pandemien har også vært en katalysator for digitalisering av skolen. Det brukes digitale læremidler som er utarbeidet til læreplanmålene, men også en rekke digitale verktøy og applikasjoner som ikke er laget for bruk i skolen, og som dermed ikke trenger å tilfredsstille parallellitetskravet i opplæringsloven. Politikk og praksis for læremidler har også en side til språkpolitikken.

Store fylkeskommunale midler har over de siste 15 årene blitt brukt til å finansiere det digitale læremiddelet NDLA, og det arbeides nå for å etablere et tilsvarende prosjekt til bruk i grunnskolen. Disse prosjektene har i sin tur konsekvenser for hva som utarbeides og tilbys fra andre aktører, og hva som brukes i skolen.

Svar:

Oppdaterte læremidler og med god kvalitet er viktig for elevenes opplæring. Det er kommunene og fylkeskommunene som har ansvaret for å holde elevene med nødvendige trykte og digitale læremidler. De fleste steder er

valg av læremidler en viktig del av skolenes og lærernes profesjonelle handlingsrom, og slik mener jeg at det fortsatt bør være. De som arbeider tett på elevene, vet også best hvilke læremidler som egner seg best.

Normalt finansieres læremiddelinnkjøp gjennom kommunenes og fylkeskommunenes rammebevilgninger. Ekstra midler til læremiddelinnkjøp i forbindelse med fagfornyelsen har imidlertid blitt gitt som øremerket tilskudd. Utdanningsdirektoratet har utbetalt 170 mill. kroner i 2020, 100 mill. kroner i 2021 og 100 mill. kroner i 2022 til kommunene, fordelt på grunnlag av elevtall i GSI. I tillegg er det flere år på rad gitt tilskudd til innkjøp av digitale læremidler etter søknad, gjennom Den teknologiske skolesekken. Jeg vil også vise til at denne regjeringen har styrket kommuneøkonomien. I 2022 får kommunesektoren en vekst i frie inntekter på 4,5 milliarder. Vi øker sektorens frie inntekter med 2,5 milliarder kroner sammenliknet med forrige regjeringens budsjett, noe som gir økt handlingsrom til å kjøpe læremidler.

Med de øremerkede midlene følger det også rapporteringskrav, men så langt har direktoratet hatt noen utfordringer med denne rapporteringen og kun 161 av 357 kommuner har rapportert. Kommunene begrunner manglende rapportering i hovedsak med manglende innkjøp og planlegging av innkjøp med koronasituasjonen. At pandemien har påvirket læremiddelinnkjøpene negativt er i tråd med den kunnskapen vi har fått gjennom Utdanningsdirektoratets halvårslige utvalgsundersøkelse Spørsmål til Skole-Norge, der læremidler ble lagt inn som tema høsten 2021. Jeg vil også vise til at vi i forbindelse med fagfornyelsen har tilgang til informasjon fra forlagenes statistikk over læremiddelsalg, og at vi drøfter situasjonen jevnlig med både KS og organisasjonene i sektoren.

Selv om vi ikke har detaljert kunnskap om alle sider ved læremiddelsituasjonen, følger departementet med på situasjonen, blant annet gjennom salgshall fra Den Norske Forleggerforening. Det er som nevnt gjennomført en utvalgsundersøkelse som kartlegger læremiddelsituasjonen per høsten 2021. Jeg vil vurdere situasjonen også ut over i 2022. Samtidig vil jeg understreke viktigheten av at skoleeierne selv både har oversikten over og kunnskap om den lokale læremiddelsituasjonen.

SPØRSMÅL NR. 1347**Innlevert 21. februar 2022 av stortingsrepresentant Ingunn Foss****Besvart 1. mars 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvor langt har regjeringen kommet i arbeidet med å etablere et eget barnehus for samiske barn?

BEGRUNNELSE:

Et viktig tiltak under innsatsområde 4 “bedre forebygging og bekjempelse av vold og overgrep i samiske samfunn” i handlingsplan for å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner (2021-2024) «Frihet fra vold», er etablering av et eget barnehusstilbud særlig tilrettelagt for barn i samisk kjerneområde. Solberg-regjeringen foreslo i statsbudsjettet for 2022 å bevilge 5 millioner kroner til dette. Eget barnehus særlig tilrettelagt for barn i samisk kjerneom-

råde er viktig for å sikre at samiske barn får et tilbud tilpasset eget språk og kultur.

Svar:

Regjeringen vil sørge for at barns rettsikkerhet ivaretas og at hjelpen til barn som utsettes for overgrep, mishandling og vold, eller er vitner til vold, er godt koordinert. Barnehusene står sentralt i dette arbeidet.

For å sikre et likeverdig hjelpetilbud til samiske barn skal det opprettes et eget barnehus i det samiske kjerneområdet og departementet vil gi Politidirektoratet i oppdrag å legge til rette for en slik etablering. I 2022 er det satt av 5 millioner kroner til opprettelsen.

SPØRSMÅL NR. 1348**Innlevert 21. februar 2022 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø****Besvart 2. mars 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden følge opp innspill fra blant annet sykepleierforbundet, slik at alle parter blir hørt, også arbeidstakersiden, i forbindelse med vurderingen av om liv og helse er i fare under en streik, for å sikre at alle arbeidstakere har en reell streikerett?

BEGRUNNELSE:

Våren 2021 ble det brukt tvungen lønnsnemd mot streikende uten at arbeidstakersiden ble konsultert i forbindelse med avgjørelsen om å bruke tvungen lønnsnemd. Det er avgjørende for fagbevegelsens kampkraft og rettferdig fordeling i samfunnet å sikre alle arbeidstakere reell streikerett. I fjor ble streiker avblåst med fare for liv og helse som begrunnelse, uten at arbeidstakersiden fikk komme med sine vurderinger. I et intervju til NRK sier statsråden 20. februar 2022 at:

«når sykepleierforbundet gir denne typen tilbakemelding, så er det noe jeg tar med meg i det videre arbeidet. Men jeg

kommer ikke nå til å varsle noen endringer i hvordan vi løser akkurat dette».

Svar:

Partane i arbeidslivet har ansvar for lønnsfastsettinga gjennom forhandlingar. Arbeidskamp er lovlege og legitime middel for å fremma økonomiske og faglege rettar i arbeidslivet. Det er heilt sentrale verkemiddel og ein føresetnad for ein reell organisasjonsfridom.

Det er partane som har ansvar for konsekvensane av konflikten, òg når desse går ut over tredjemann. Partane må sjølv vurdere om eit streikeuttak er forsvarleg, og når det er naudsynt med dispensasjonar. Dei kan òg gjera førehandsavtalar om naudsynt bemanning for at ikkje liv og helse skal bli trua. Slik kan partane sjølv unngå at ein streik må stoppast.

Det er ikkje permanent lovgjeving som regulerer når styresmaktene kan gripa inn og stoppa ein streik. Det er likevel ein lang praksis for at dersom ein streik truar liv og helse, eller har alvorlege samfunnsmessige konsekvensar

kan styresmaktene gå inn og leggja ned eit forbod mot vidare streik i den aktuelle saka. Å stanse ein streik er ikkje er noko regjeringa ynskjer å gjere, men som likevel nokre gongar er naudsynt.

Helsetilsynet er ansvarleg myndigheit for å føra tilsyn med at helsetenestene i Noreg blir drivne på ein forsvarleg måte. Dei er derfor òg rett myndigheit til å gjera den faglege vurderinga av om helsetenestene blir drivne på ein forsvarleg måte i den situasjonen som følger av ein konflikt.

Helsetilsynet gjer dei undersøkingane dei treng for at dei skal ha all naudsynt informasjon for å gjera vurderinga si. Helsetilsynet forhold seg i desse sakene til den som har ansvaret for at verksemda leverer forsvarlege helsetenest-er. Utgangspunktet er at dei som er ansvarlege for drifta på ein institusjon som er ramma av streik rapporterer om situasjonen til fylkeslegen. Fylkeslegen rapporterer vidare til Helsetilsynet. Det hender òg at tilsynet går i direkte dialog med verksemdene for å få full oversikt over situasjonen,

og ytterlegare informasjon om til dømes i kva grad dei har nytta seg av avhjelpande tiltak for å sikra forsvarleg drift utan å gripe inn i streiken. Dette er naudsynt for å vere sikre på at vurderinga bygger på rett grunnlag, og at verksemdene har gjort det dei kan for å sikra pasientar og brukarar.

Den vurderinga som Helsetilsynet gjer, er ei fagleg vurdering basert på den faktiske situasjonen. Det er ikkje ei vurdering av konflikten mellom partane eller framferda deira; men om pasientar og brukarar blir utsett for fare som ein konsekvens av streiken.

Denne helsefaglege vurderinga kan ikkje overprøvast av andre aktørar, og at det faglege ansvaret ligg hos Helsetilsynet.

Eg ynskjer å ha ein dialog med partane om måtar vi kan unngå å måtte gripe inn i ein konflikt. Nøkkelen til dette ligg hos partane, som sjølv har ansvaret for konflikten, og derfor er nærast til å løyse dette.

SPØRSMÅL NR. 1349

Innlevert 21. februar 2022 av stortingsrepresentant Ingunn Foss

Besvart 28. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden følge opp tiltakene under innsatsområde 4 om “bedre forebygging og bekjempelse av vold og overgrep i samiske samfunn” i handlingsplan for å forebygge og bekjempe vold i nære relasjonar (2021-2024) «Frihet fra vold»?

BEGRUNNELSE:

Solberg-regjeringen la i august 2021 frem en handlingsplan mot vold i nære relasjonar som for første gang har et eget innsatsområde for å bedre forebygging og bekjempelse av vold og overgrep i samiske samfunn. Bakgrunnen er at det i løpet av de siste årene er blitt avdekket alvorlige saker om vold og overgrep i samiske områder, og flere samer har stått frem med selvpoplevde voldserfaringer og stilt krav om åpenhet om temaet.

Svar:

For regjeringen er det en viktig oppgave å sørge for at kriminalitet ikke skjer og at den enkelte er sikret trygghet, god rettsikkerhet og tilgjengelige tjenester i hele landet.

Vold i nære relasjonar er alvorlig kriminalitet som skal prioriteres høgere i hele straffesakskjeden - fra forebygging til straffegjennomføring.

Forskning viser at personer med samisk bakgrunn, særlig samiske kvinner, rapporterer om høgere forekomst av fysisk, psykisk og seksuell vold enn personer med ikke-samisk bakgrunn i samme geografiske område. Dette er bekymringsfullt.

Regjeringen vil arbeide for at Norge skal være et foregangsland når det gjelder urfolks rettigheter. Vold og overgrep er en utfordring som best løses i fellesskap mellom det samiske samfunnet og norske myndigheter. Jeg skal selv besøke Sametinget under Sametingets plennumssesjon i mars, der et hovedtema under besøket nettopp vil være vold og overgrep i samiske samfunn.

I Hurdalsplattformen varsler regjeringen at vi vil legge frem en opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjonar. Planen skal utarbeides i samarbeid mellom flere departementer og vil ha den ut-sattes trygghet og rettsikkerhet i sentrum. Det vil være naturlig å invitere Sametinget og andre samiske aktører til å bidra i arbeidet med opptrappingsplanen.

Inntil opptrappingsplanen foreligger vil tiltak i handlingsplan mot vold i nære relasjoner (2021-2024) «Frihet

fra vold», herunder den delen som omhandler vold og overgrep i samiske samfunn, følges opp.

SPØRSMÅL NR. 1350

Innlevert 21. februar 2022 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 28. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Er statsråden av den oppfatning at graden av suverenitetsavståelse som vil følge med en implementering av ny grenseforordning, er et relevant hensyn å vektlegge ved vurderingen av om en implementering er bra for Norge?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mine tidligere spørsmål nr. 1154 og nr. 1235, samt statsrådets respons på spørsmålene.

Spørsmålsstiller har på bakgrunn av statsrådets respons på de nevnte spørsmål, funnet grunn til å stille et oppfølgende spørsmål. Dette fordi statsrådets svar gir grunn til etterspørre om hun anser graden av suverenitetsavståelse ved en eventuell implementering av ny grenseforordning som et relevant – eller hensiktsmessig – hensyn å vektlegge ved vurderingen av om en implementering av forordningen er bra for Norge.

Svar:

Ja, graden av eventuell suverenitetsavståelse vil være et relevant hensyn å vektlegge ved en slik vurdering.

